

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Jugoszláviában kikiáltották a köztársaságot

Péter király nincs megelégedve — Truman nem hive a háromhatalom újbóli értekezletének

Tito tábornok tüzérségi díszlovásokat adott le Belgrádban annak megünneplésére, hogy Péter királyt letették trónjáról és kikiáltották a köztársaságot. A köztársaságot az alkotmányozó nemzetgyűlés kiáltotta ki, mely egyben a nép érdemrendjét adományozta Tito tábornoknak, miniszterelnök és főparancsnoki minőségben. Az új jugoszláv nemzetgyűlés két fontos határozatot hozott. Az egyik kimondja, hogy az új jugoszláv állam neve Jugoszláv Szövetségi Népi Köztársaság, a másik határozat, hogy eltörli a monarchiát és megfosztja II. Péter királyt és az egész Karagyorgyevics dinasztiát a múltban birtokolt jogaitól. Stankovics, a nemzetgyűlés elnöke kijelentette, hogy a közelmúltban lezajlott választások a népi köztársaság érdekében tett szavazásoknak tekinthetők.

Truman elnök személyes képviselője visszaérkezett németországi tanulmányutjáról és átnyújtotta az elnöknek Németország közigazgatási és gazdasági életének átszervezésére vonatkozó javaslatát. Preis azt ajánlja, hogy a potsdami értekezlet alapján tegyék meg a sürgős intézkedéseket Németország gazdasági egységének helyreállítására. Az amerikai megbízott nemzetközi megbeszélést ajánl a kérdés megvitatására, melybe De Gaulle tábornokot is belevonnák, aki a Rajna- és Ruhr-vidék nemzetközivé tételét akarja. Preis foglalkozik Németország élelmezési helyzetével és azt mondja, hogy a németországi éhínség és járvány alapján egész Európát fenyegeti. A javaslat utolsó pontjában központi jellegű és szövetséges vezetés alatt álló német kormányt kíván létesíteni és jövő év június 1-én hivatalába iktatná az új központi német kormányt.

Truman elnök tegnap egy sajtóértekezleten kijelentette, hogy nem hive annak, hogy a három nagyhatalom újbóli értekezletet tartson. Jobbnak tartaná, ha az Egyesült Nemzetek Szervezete végezné el a nemzetközi nehézségek kiküszöbölését. Annak idején túlságosan sok konferenciát tartottak, melyet most az Egyesült Nemzetek keretén belül kell lefolytatni. Ugy. vélik, hogy a szervezet három hónapon belül megkezdheti működését. Truman elnök ezeket a nyilatkozatokat válaszul adta arra a kérdésre, hogy vajon a három nagyhatalom újabb értekezlete segít-e előmozdítani a holtpontra jutott németországi szövetséges ellenőrző bizottság kérdését.

Péter király nyilatkozik

London, november 30

A jugoszláv köztársaság kikiáltásával kapcsolatban Péter király nyilatkozatot adott Londonban, melyben a következőket mondja: Ez csupán végső eredménye a parancsok egész sorozatának, melyeket Tito már régebben döntően kivett a nép kezéből, melyet áttett a maga, illetve az ellenzék szolgálatába. A hatáskörében lezajlott választások eredményei senkit sem győzhettek meg arról, hogy a nép akaratából történtek. Tito tábornok megsemmisítette a Tito-Subasics-féle megállapodást és most választások végrehajtásával parancsuralmi kormányt teremt, mely szöges ellentétben áll a szövetségesek eszméivel és a Jaltában hozott határozatokkal és a Tito-kormány ígéreteivel. Ha a nép szabadon döntött volna más kormányforma felől, — mondotta befejezősül nyilatkozatában Péter király — alavetné magát a nép akaratának és Jugoszláviának hűséges alattvalója lenne.

Szlovákia önálló állam akar lenni

Prága, november 30

Tisonak és a többi szlovák háborús bűnösnek Pozsnyba szállításakor újabb, az autonomia visszaállítását célzó tüntetések voltak. Csehszlovákia többi részében zsidóellenes tüntetéseket rendeztek és felszólították az úgynevezett nemzeti katolikusok a cseh kormányt, hogy engedélyezze a szlovákiai kath. párt létesítését és memorandumban a nagyhatalmak támogatását kérték, hogy Szlovákia önálló állammá alakulhasson át.

Svájc nagy kérdése

Genf, november 30

Svájcban különbözők a vélemények, hogy az ország letérjen-e hagyományos semlegességének útjáról és belépjen az Egyesült Nemzetek Szervezetébe. Néhány héttel ezelőtt tanácsadó bizottság alakult a politikai pártok képviselőiből és a jogi és gazdasági élet vezetőiből, hogy tanulmányozzák Svájc álláspontját a sanfranciskói alapokmányban lefektetett elvekkel szemben. A bizottság arra a következtetésre jutott, hogy

Svájc nem maradhat távol az Egyesült Nemzetek világszervezetétől, melynek célja a tartós béke. Viszont kifejezést adtak annak, hogy Svájcnak hagyományos semlegességéből eredő álláspontját fenn kell tartani. Szakértők véleménye szerint Svájc különleges helyzetét biztosítani kell az Egyesült Nemzetek Szervezetén belül és mentesíteni attól, hogy a támadó államok ellen elrendelt katonai megtorlásokban részt vegyen. A kérdés eldöntését valószínűleg a nép elé terjesztik, mely a svájci alkotmány értelmében hozza meg döntését.

A nürnbergi tárgyalás

Nürnberg, november 30

Nürnbergben a tegnapi tárgyaláson a legsúlyosabb terhelő bizonyítékok Göring ellen hangzottak el. Bemutatták a berlini légügyi minisztériummal folytatott telefonbeszélgetéseiről felvett hangfelvételeket. Ezekből kiderült, hogy maga Göring diktálta le annak a sürgönynek a szövegét, melyben Seiss Inquart náci vezér német beavatkozást kért. Bécs elfoglalása után Göring felhívta Ribbentropot és azt mondta, hogy a történelem legnagyobb esel-fogása játszódott itt ma le. A tárgyalási teremben azután bemutatták a belseni és dachaui koncentrációs táborokról készített felvételeket. Göring minden felindultság nélkül szemlélte a jeleneteket, Schacht háttal fordított a filmnek. Streicher érdeklődve szemlélte a filmet, amíg Funk felbomlott idegekkel szinte összeroskadva ült a helyén.

Holnap hatalmas tüntetés készül Bukarestben

Bukarest, november 30

A román nemzeti demokrata front központi bizottsága felhívással fordult a román lakossághoz, hogy december 1-én, a gyulafehérvári események évfordulóján Bukarestben hatalmas tüntetést rendezzenek. A kiáltvány a legteljesebb mértékben elítéli a Maniu és Bratianu vezetésével álló reakciós elemek működését. Az erdélyi visszacsatolás évfordulóján Románia népe legteljesebb mértékben támogatja Groza kormányát. A kiáltvány felszólította a demokratikusan gondolkozó embereket, hogy szorubaton reggel jelenjenek meg a román királyi palota előtt rendezendő hatalmas tüntetésen.

Churchill születésnapja

London, november 30

Churchill ma tölti be 71. születésnapját. Ebből az alkalomból rengeteg szerencsekívánatot kapott barátaitól és bámulóitól a világ minden részéből. A jövő héten tamadásra készül

Budapestről jelentik:

Az első emelődaru elkészült, az utolsó simításokat elvégezték rajta és tegnap már üzembe helyezték. Legelőször a Margit-híd vízbeesett pilléreit tette a helyére. A félórás tartó lélegzetelállító munkával helyére tett hidszelvény messzire hirdeti a magyar dolgozók alkotó erejét.

A MÁV órabéresei ugyanolyan családi pótlékot kapnak, mint a kinevezett alkalmazottak. A hivatalos lap szerdai számában megjelent rendelet a MÁV-nál alkalmazott órabéres munkások családi pótlékát ugyanolyan szintre emeli fel, mint a kinevezett alkalmazottakét. Ez a rendelet megszünteti azt a különbséget, mely a kinevezettek és az órabéres munkások között eddig fennállt s amellyel a reakciós kormányok állandóan ellentéteket igyekeztek szítani a kinevezettek és az órabéres munkások között.

Hans Weirmann, a Nemzetközi Vörös Kereszt megbízottja végigutazta a pécsi bányavidéket, fogadta a bányamunkások küldöttségét, meggyőződött a munkásság élelmezési helyzetéről, majd kijelentette, hogy megfelelő támogatást fog szerezni a munkásság élelmezési helyzetének javítására.

Még ebben az esztendőben megindul a vadászat. A nemzetközi ellenőrző bizottság engedélyére a földművelésügyi minisztérium felszólította a járási székhelyen működő járási vadászati felügyelőt, hogy javaslatára a fegyvertartási engedélyeket a hatóságok kiadhatják. A be-

a kormány ellen a konzervatív párt részéről benyújtott bizalmatlansági indítvánnyal kapcsolatban. Az indítvány megtárgyalására szerdán és csütörtökön kerül sor. Churchill személyes kezdeményezésére az atom-energiával foglalkozó tudósok egy értekezleten számba vették az angol tudomány energia-forrásainak kihasználásával a következő 10 év során kapcsolatos elgondolásaikat. Azok az angol tudósok, akik a németektől a rakéta fejlesztését átvették, az atomrakéta lehetőségét gyakorlati valóságnak tartják, melynek segítségével 8000 kilométer sebességgel lehet leveleket átröpíteni az Atlanti Óceánon s ezekre a választ is meg aznap el lehet küldeni.

Cseh-lengyel tárgyalások

Prága, november 30

Az amerikai és szovjet csapatok kivonulása Csehszlovákiából jól halad előre. A szovjet csapatok kivonulása hosszabb ideig tart, mert nagyobb területen helyezkedtek el, mint az angol-amerikai katonák. Az új csehszlovák hadsereg átveszi az összes repülőtereket és egyéb fontos katonai intézményeket. Teschen és más országrészeket érintő fontos területi kérdésekben tárgyalások kezdődtek Lengyelország és Csehszlovákia között. A két ország kiküldöttjei az előkészítő értekezlet után haladéktalanul összeülnek. — Csehszlovákia és Lengyelország igényt tartanak német Szilézia egyes területeire, különösen Kozko és Ratibor vidékére.

jelentett vadásztársaságok engedélye is elintézésre nyer. Máris készen áll a rendelet a vad forgalmának szabályozása tárgyában. A nyul kiskereskedői ára valószínűleg 30—40.000 pengő lesz. A beszolgáltatott nyulak egy részét a konzervgyárak kapják nyulkonzerv, nyulpástétom és nyulszalámi feldolgozására. A bemutatott nyulszalámi-kísérlet elsőrangú, izletes és rendkívül tápláló. A vadászterületek árverése a jövő hónapban megtörténik, csak a földművelésügyi miniszter jóváhagyását kell még kívánni. Azután megkezdődhet a vadászat.

Uj otthont kapott a népbíróság

Ismeretes, hogy a népbíróági tárgyalásokat a szakszervezeti székházban tartották. A tárgyalóterem nem felelt meg annak a követelménynek, amelyre jelenleg a legfontosabb igazságszolgáltató szervnek szüksége lett volna. A népbírák és a népbírószék híde, fűtetlen helyiségben voltak kénytelenek nehéz feladatuknak eleget tenni.

Dr. Ruttkay György népbírószék-kérésrel fordult a Szociáldemokrata Párt vezetéséhez, hogy a párt-helyiség tárgyalótermét hetenként kétszer bocsássák rendelkezésre a népbíróági tárgyalásoknak. Annál is inkább szükség van erre a teremre, mivel itt már rendszeresen működik a gázfűtés. A párt készséggel teljesítette ezt a kérést, így a tegnapi tárgyalást már az új helyiségben tartották meg. Az új terem megfelelő külsőt ad a népbíróági tárgyalásoknak.

Rajniß Ferenc a népbíróság előtt

Szerdán reggel kezdte meg a népbíróság Pállossy-tanácsa a háborús és népeleves bűnök elkövetésével vádolt Rajniß Ferenc, a Szálasi-kormány volt kultuszminisztere, a Magyar Futár című hírhedt nyilas-hetilap főszerkesztőjének bűnperében a tárgyalást.

Rajniß Ferenc volt Magyarországon a Hitler-féle náci-szocializmus szálláscsinálója, aki köztudomásúan Hitlerrel kapott pénzbeli támogatással csinált propagandát annak az eszmének, mely később Magyarországot háborúba sodorta.

A vádirat szerint saját elhatározásából 1944 október 15-én tárgyalta a német követésen Veesenmayer megbízottal, Winkelmann SS-tábornokkal, Szálasi Ferencel és több vezető jobboldali politikussal és ezzel tevékenyen járult hozzá ahhoz, hogy a fegyverszünet a kormányzó rádióban elhangzott beszéde után megkezdődött és Szálasiék hatalomra jussanak. A „Magyar Futár” című szerkesztésében megjelenő hetilapban a Hétről-hétre rovatban október 15-én és november 8-án olyan cikkeket írt, amelyek hozzájárultak ahhoz, hogy a tömegek a nyilasmozgalom szolgálatába álljanak. Mint országgyűlési képviselő szervezett támadóhadjáratot indított Nagybaconi Nagy Vilmos honvédelmi miniszter ellen, elősegítve ezzel annak lemondását, amivel közvetve

előbbi munkaszolgálatos törvénnyel megkínzásának és halálának okozója lett.

Mint vallás- és közoktatásügyi miniszternek tudomása volt a nyilasok sorozatosan elkövetett gyilkosságairól, többször zsidószármazású egyén megöléséről és kifosztásáról, a gettó felállításáról és noha módjában lett volna ez ellen fellépni, semilyen lépést nem tett és így részesevé vált többszáz ember törvénytelen megkínzásának és megölésének.

1944 decemberi beszédében Rajniß követelte, hogy minden kihallgatás nélkül löjék le azokat a tisztokat és katonákat, akik a legkisebb jelet is adják annak, hogy nem hajlandók tovább harcolni az orosz csapatok ellen.

1945 január 2-án a Nemzeti Szövetség ülésén mondott beszédében hangzott, hogy még akkor is a németek és a nemzetiszocializmus mellé kell állnunk, ha eltaposnak és elpusztítanak.

Népbírósági ítéletek

A tegnapi tárgyaláson dr. Arató Antal népbíró a következő ítéleteket hozta: Tíz szepetneki volksbundista állt az ítélő népbíró előtt, akik konokul tagadták bűnösségüket. Nem tudták, mi a Volksbund, értelmetlen arccal tekintgettek körül. Talán az tagadta legjobban bűnét, aki egy évvel ezelőtt még azt hangzottatta, hogy a sváboknak két hazát adott a végzet, a magyaroknak természetesen egyet sem.

Topler Andrásné 1 évi börtönt, Szentner János 8 havi, özv. Fuksz Jánosné 6 havi, Jáni Györgyné 6 havi, Muik Andrásné 6 havi, özv. Pfeifer Andrásné 6 havi, Szentner Ferencné 6 havi, Riklisz Ferenc 6 havi börtönbüntetést és 5 évi politikai jogvesztést kaptak.

Pfeifer Andrásné és Kappel Andrásné ügyében a tanúk a rendőrség előtt terhelő vallomást tettek, azonban a főtárgyaláson visszavonták. Tagadták azt, amit a detektív jegyzőkönyvbe foglalt. A népbíró indítványozta a detektív és tanúk szembesítését.

Szombaton délután fél 6 órakor

TAGGYÜLÉST

tart a Magyar Kommunista Párt központi kiküldöttiek részvételével. A tagok megjelenése kötelező. A párt-igazolványt fel kell mutatni.

Ujabb huszonkét volksbundistát vett őrizetbe a politikai rendőrség

A nagykanizsai rendőrség politikai osztálya erővel és jogszabálytalanul folytat a város és járás területén a nemzet szempontjából káros elemek eltávolítása érdekében. A szepetneki rendőrség egyik tagja hosszantartó, bizalmas nyomozással megállapította, hogy a helybeli volksbundszervezet tagjainak névsorát tartalmazó hivatalos jegyzőkönyvet hol rejtgetetik. E könyv felkutatása rendkívül fontos volt a nyomozás szempontjából, mert ebből kétséget kizáróan meg lehet állapítani, hogy kik is voltak a nemzetgyilkos szervezet vezetői és tagjai.

A múlt héten a nagykanizsai politikai rendőrségnek sikerült a fontos könyvet megszereznie és ennek alapján összeállítani azoknak a listáját, akiknek sikerült mindezekig kivonni magukat a hatósági eljárás alól. A névsor összeállítása után a politikai osztály vezetője kedden reggel tíz detektív kíséretében kiszállt Szepetnek községbe és rajtaütésszerűen rázárta az igyekezett kézrekeríteni a bujkáló volksbundistákat. Huszonkét sváb férfi és nő került hurokra a felgöngyölítés folyamán, akiket erős fegyverrel indítottak utba Nagykanizsa felé.

A nyomozás megállapította, hogy még mintegy negyven főnyi volksbundtag tartózkodik különböző rejtékhelyeken, illetve még nem tért haza Németországból. Minden intézkedés megtörtént arra nézve, hogy hazatérésük után azonnal őrizetbe véssenek.

A bekísért volksbundtagok kihallgatása folyamán megdöbbentő ada-

tok kerültek napfényre. Megállapítást nyert, hogy német győzelem esetére mily galád terveket szőttek Magyarország tönkretételére. A sváb lakta területeken, szerte az országban német kiskirályságokat akartak felállítani, hogy végeredményben a hatalmat teljesen karmaik közé kaparintva, beolvasszák hazánkat a nagynémet birodalomba. Minden áldozatra hajlandók voltak akkor, amikor hitlerista célokért kellett adakozniok. Am sváb szokás szerint bezárták szívüket és érzényeiket akkor, amikor a magyar hadiárvéért, hadirokkantakért kellett volna adakozniok. Minden cselekedetükkel az ország pusztulását siöttették, ásták a sirt, hogy a magyarság pusztulása árán ok, a német hitleristák kerekedjenek felül.

Most lesújt rájuk a büntető igazságszolgáltatás és a megérdemelt tömlőben elmúlhatnak azon, hová is jutnak a hazaárulók, akik eladták azt a földet, amely vendégül fogadta őket, kenyeret és jöletet adott nekik, míg saját fiaiknak messze tengerentúrra kellett vándorolniok, hogy nehéz munkával a betevő falatot megkereshessék. Mert ezek a jövevények turták ki a magyarságot az ősi földről, mohó haszonleséssel igyekeztek meggazdagodni és megszerezni maguknak a magyar földet.

A most őrizetbe vett volksbundistákat kihallgatásuk után a politikai rendőrség átadja a nagykanizsai népbíró részére, amely kiszabja rájuk a megérdemelt büntetést.

Még egy nyilatkozat a hadifogolyétkeztetésről

A mai nap folyamán megjelent szerkesztőségünkben a Magyar Demokratikus Nők Szövetsége és a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség két vezetője és az alábbiak közlését kérte:

»A november hó 28-án megjelent »Hol maradnak a charitatív egyesületek« című cikkre az alábbiakban válaszolnak a társadalmi szövetségek. Charitatív egyesület ugyanis jelenleg csak egy működik, a szociális missziós nővérek. Sem a MND Sz, se pedig a MADISZ nem az. Amennyiben pedig ennek a két utóbb említett szövetségnek a tagjai önkéntes elhatározásból vállaltak a hadifogoly-étkeztetési akció végrehajtását, nem egy-két napon át, hanem hónapokon keresztül, akkor nemcsak mint méltánytalanságot, de mint az igazságnak meg nem felelő beállítást a legerélyesebben vissza kell utasítanunk a cikkíró megjegyzéseit. »ugylátszik a nagy dérral-durrall beharangozott akció csak szalmaláng volt«.

Miért maradtak abba az étkeztetés? Köztudomású, hogy Németországból most hazaszivargó »szegény menekültek« együtt jönnek haza az onnan hazatérő hadifogolyainkkal, még pedig — ellentétben a foglyokkal — nagy ládával és csomagokkal. Többször előfordult, hogy ezek az eddig Németországban üdülő »menekültek« elérték a nehezen összegyűjtött és a Nemzeti Segély által adományozott ételt. Nem egyszer botrányos jelenetek játszódtak le, melyet a vonattal részegen hazatérő tiszt urak okoztak. De nem feledhetjük el azt sem, hogy ugyancsak hazatérő elegánsan kiöltözött, felkészített tisztai feleségek nem voltak hajlandók segíteni az ételek elkészítésénél, »mert csak egy tál ételt adnak és azért nem érdemes a kezüket mocskolni«. Ha a cikk írója vett volna magának fáradságot és információt kért volna azokról is, akik maguk dolgoztak anélkül, hogy a legcsekélyebb elismerést kapták volna, vagy fizetésről szó lett volna, — mint ahogy most a Vöröskereszt meg akarja oldani — akkor másként látta volna és írta volna meg a helyzetet.

Kérdezzük azonban, ha nem akar-

tuk vállalni a hadifoglyokkal együtt a fasiszták élelmezését, akkor érhet-e ezért vád bennünket? Leszögezzük mi is, hogy a hadifoglyok étkeztetését meg kell oldani, azonban csak a hadifoglyokkal szemben akarjuk éreztetni a kedveseit hazaváró otthon szeretetét, de az elmenekült hazatérő fasisztákkal szemben nem!

M. N. D. Sz. és Madisz vezetősége

Most, mikor már majd minden érdekelt elmondta lapunk hasábjain az ügy érdemére vonatkozó véleményét, legyen szabad nekünk — lapunknak a papírhiány okozta szűk terjedelmére való hivatkozással — röviden hozzászólni az ügyhöz.

Cikkünk célja az volt, hogy a hadifogságból legtöbbször elcsigázottan és a hosszú kínos utazástól elgyötört, éhezni kezdő hadifoglyok, ha megérkeznek az állomásra, némi kis meleg étel- és itallal legyenek ellátva, hogy már itt érezzék azt a szeretetet, mellyel őket hozzátartozóikon kívül az ország összessége várja. Nem volt célunk sem egyik, sem másik egyesületet vagy szövetséget hibáztatni azért, mert a fogadtatás néha elmaradt, hanem igenis Péchy századossal, a Nemzeti Parasztpárttal és mindazokkal azonosítva magunkat követeljük, hogy valamely kivihető móddal gondoskodás történjen arról, hogy egy állandóan permanenciában levő szerv — melyben minden egyesület és szövetség harmonikus egyetértéssel vennie ki részét a magasabb munkából — álljon a hadifogolyétkeztetés szolgálatára.

— A gimnázium új igazgatója. A magyar kegyestanítórend főnöke dr. Lengyel Jánost, a nagykanizsai kegyesrendi gimnázium igazgatóját, egészségi okokból saját kérésére tisztsége alól fölmentette és az intézet igazgatójává ifj. Lukács József budapesti kegyesrendi tanárt nevezte ki. Megérkezéséig az igazgatói ügykört dr. Botár Csaba igazgatóhelyettes látja el.

— Gázfogyasztók figyelmébe! Folyó évi december hó 3-án, hétfőn délután 1 órától 5 óráig a gázszolgáltatás szünetel. MAORT üzemek igazgatósága.

Hozzászólás a kereskedők és iparosok élelmiszerjegyének elvonásához

Kaptuk a következő levelet:

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur! A »Zala« folyó hó 28-iki számában »A közlelmiszeri hivatal felülvizsgálja a kereskedők és iparosok élelmiszerjegy-igényeit« című közérdeklődő cikkéhez legyen szabad a következőket hozzáfűznöm:

Valóban eléggé ócska hangu feltevést intézett az ipartestület a fővárosi urhoz az élelmiszerjegyek bevezetése tárgyában. Rámutatván mindazon okokra, melyek ezen — eddigelé soha napvilágot nem látott — rendeletnek igazságtalan és antiszociális voltát bizonyítják.

Mit értünk ellátottak alatt? Azokat, akik legalább egy évre, vagy pontosan meghatározva, a következő év június végéig a saját és családjuk háztartásának teljes biztosításához szükséges mindennemű élelemmel rendelkeznek. Ilyen iparos kevés van. Mert akik fizikailag végzett munkájukért — esetenként — néhány kilogramm lisztet, sőt vagy zsírt kapnak egyáltalán nem tekintethetők ellátottaknak. Az ilyen természetbeni ellenszolgáltatások csak rövid időre, kis mértékben, napokra javíthatják fel az iparosnak amúgy is sűrű megélhetését.

A magyar kézművesiparosság — amint ezt felterjesztésünkben kihangsúlyoztuk — az első közé tartozott, akik alaposan kivették részüket a különféle közmunkákból. Hosszu hetekig, hónapokig végeztek nehéz munkájukat, mely idő alatt egyáltalán nem keresték meg azt az összeget, mely megélhetésüket biztosította volna. De szívesen tették ezt és továbbra is ki fogják venni részüket országunk ujjaépítési munkálataiból.

Ez az iparosság ma már nem az, aki volt. Megtörtént a szelokeió és ez a hatalmas társadalmi réteg kivette magából a reakciót és minden erejével az új, demokratikus rendszert követi. De ugyanakkor elvárja, hogy az illetékesek is honorálják az általuk hozott áldozatokat és — ami a legelmeibb — legalább válasza méltasság.

Nagykanizsa, 1945 november 29.

VIOLA LAJOS

ipartestületi vezetőjegyző

Párt- és szakszervezeti szemle

Előadás a Nemzeti Parasztpártnál. A Nemzeti Parasztpárt nagykanizsai szervezete felvilágosító szociál-, kultur-, gazdasági- és népesedéspolitikai előadást folytatja. December 2-án d. e. 11 órakor a párt helyiségében a következő előadás: »A magyarság népesedéspolitikai kérdése«. Előadó: dr. Desse Mihal. Partagyalon kívül is mindenkit szívesen látunk. Vezetőség.

Hirdetmények.

Felhívom a főszerkesztőket, hogy a beváltott újságványokkal december 1-én 8-12 óráig számaljanak el a Közelítési Hivatalban. — Továbbá felhívom a kereskedők figyelmét arra, hogy az élelmiszerkiadásról vezetett kimutatásokat az élelmiszer kiadása után azonnal adják be a Közelítési Hivatalba. 2159

Nagykanizsai városi Tüdőbeteggondozó Intézet és a Magyar Országos Közegészségügyi Intézet Malaria Állomás Rozgonyi-utca 8. sz. alatt november 26-án ismét megkezdte működését. Rendelési idő: hétfőn d. e. 3-7-ig, szerdán és pénteken d. e. 9-1-ig. Malaria-rendelés szerdán és pénteken d. e. 8-9-ig. 2157

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Jókarban lévő kályha, női télikabát eladó. Cim a kiadóban. 2156

Eladó tizliteres befőttesüveg mézért és üveghéber díjért. Cim a kiadóban. 2160

ZALA politikai napilap

Kiadja: »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa« Szerkesztő: és kiadást felel Bencze Jenő. Nyomatott a »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa« nyomdájában Nagykanizsa. Nyomdaiért felel: Zalai Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Amerikai segítség Európának

Lemondott a Renner-kormány — Kölcsönt kap Anglia Amerikától

Amerikában újabb segélyező bizottság alakult, mely 20 kg.-os élelmiszer-csomagokat szállít a tengeren túlra. A csomagok 40.000 kalória tápértékű élelmiszert tartalmaznak és 20 dollárért árusítják azoknak az amerikaiaknak, akik élelmiszert akarnak eljuttatni Európába. A bizottság gyűjtést is rendez, eddig több mint 1 millió dollárt gyűjtött össze Európa megsegítésére.

Londonban nem tartják szükségesnek, hogy a jugoszláv kormányt a köztársaság kikiáltása után újból elismerjék. Illetékes helyről nyert információ szerint a Tito-kormány elismerése érvényben marad, tekintet nélkül a kormányforma változására.

Eisenhower tábornok utolsó jelentésében, mielőtt átvinné az Egyesült Államok vezérkari főnökének tisztségét, foglalkozott a nyugati zónában fennálló helyzettel és megállapította, hogy a központi német közigazgatás kérdésében még mindig határozatlanságban vannak a francia hatóságok, mert ragaszkodnak eddig elfoglalt ellenzéki magatartásukhoz.

Nagy az ellenőrzés a nürnbergi tárgyaláson *Nürnberg, dec. 1*

A nürnbergi tárgyalásokról egyik sajtótudósító írja, hogy alapos ellenőrzésen kell annak keresztülmenni, aki a tárgyalásokra akar bejutni. Az újságírótereknek három különböző utlevélre van szükségük, hogy a bíróság bejáratától a rádió-fülkéig érjenek. Mindenütt az utlevelet kell felmutatni és ezt tizenegyszer ellenőrzik. Minden résztvevő óriási érdeklődéssel kíséri a tárgyalások menetét, egyedül Hess olvas valami könnyű romantikus regényt.

Megindul a Simplon orient-express *Lugano, december 1*

A luganoi vasúti értekezlet elhatározta, hogy 1946. január 7-én újból megindul a közvetlen Simplon orient-express.

Mandzsuriai helyzet

Moszkva, december 1
Mandzsuriából a szovjet csapatok kivonását szüneteltetik. Malinovszky tábornok annak idején közölte a kínai kormány képviselőjével a mandzsuriai csapatok visszavonásának tervét, amelyet ez év december 3-ig kellett volna végrehajtani. Malinovszky a kínai kormány csapataival folytatott tárgyalásainál ismételtén kijelentette, hogy Mandzsuria megszállását az orosz csapatok kivonása után kínai csapatoknak kell végrehajtani. A kínai haderők parancsnoka annak a körülménynek adott kifejezést, hogy Kína részéről Mandzsuria megszállása nagy nehézségekbe ütközik, mivel az ország egyes tartományaiban kormányellenes csapatok vannak, melyek lehetetlenné teszik a kormány-csapatok Mandzsuriába való szállítását. Kína a szovjet csapatok visszavonásával nehéz helyzetbe kerül, mivel a megszállást nem tudná kellő időben végrehajtani. A szovjet kormány így hozzájárult ahhoz, hogy a csapatoknak Mandzsuriából való kivonását elhalasszák, amit a kínai kormány nagy megelégedéssel vett tudomásul.

Megtisztítják a francia tengerpartot az aknáktól *Páris, dec. 1*

A picardiai tengerparton német hadifoglyok megkezdtek a munkálatokat, hogy a veszélyes aknákat felszedjék és ártalmatlanná tegyék. Ezen a tengerparton a szépséges kis villák, akárcsak a Balaton mentén megrongálva és ablakok nélkül vannak. A kis falvak és városok teljesen el vannak vágva egymástól, mert szállítási lehetőség alig van.

De a nehézségek ellenére a tengerparti lakosság élete simán folyik. Leginkább halászok és mezőgazdasági munkások élnek itt, akik földjeiket megszabadították az aknáktól és nekilátnak a mezőgazdasági munkának és folytatják a békés rendes életet. Hajnalonként templomba járnak, este betérnek a kocsmába, hogy kicseréljék véleményüket.

Szörnyű viharok az angol partokon

London, december 1

Anglia partjain szörnyű viharok pusztítanak, melyek teljesen megbénították a hajóforgalmat. A nagy hajóknak is nyílt tengeren kell vesztegelni, mert a vihar miatt nem tudnak hazatérni a kikötőkbe. Sok helyen mélyen becsapott a tenger a partokra és sok kárt okozott az épületekben és a földeken.

A Renner-kormány beadta lemondását *Wien, december 1*

Az osztrák kormány a szerdai minisztertanácson benyújtotta lemondását. A politikai tanács felkérte a kormányt, maradjon hivatalában december 18-ig, a parlament összehívásáig s addig a katolikus néppárt igyekszik megalakítani az új kormányt.

Amerikának sem kellene a náci és fasiszták *Newyork, dec. 1*

Az amerikai képviselőház bevándorlási bizottsága javaslatot terjesztett elő, amelynek értelmében a fasisztákat és náciakat kizárják az Egyesült Államokba való bevándorlásból. A bizottság javaslata szerint a német bevándorlási kvótát változtatlanul hagyják, de megakadályozzák a nemkívánatos német állampolgárok bevándorlását.

John Ameryt halálra ítélték

London, december 1
John Ameryt, az indiai ügyek volt brit államtitkárának 33 éves fiát halálra ítélték németországi rádiótevékenységeért és egyéb politikai cselekedeteiért, amelyekkel a háború alatt a németeknek segített.

A nők nemzetközi demokratikus szövetsége *Páris, dec. 1*

A nemzetközi női értekezlet, mely Párisban tartja gyűléseit, tegnapi ülésén elfogadta a Demokratikus Nemzetközi Nőszövetség alapszabályait. Követelte, hogy közreműködjön a béke megszervezésében és a fasiszmus megsemmisítésében, továbbá a nők egyenjogúsítását a férfiakkal minden téren, az anyák és gyermekek támogatását. Louis Seyan üdvözölte a demokratikus nőszövetséget és azt tanácsolta,

hogy megalakulás után követelje azt a jogot, hogy a diplomatákkal együtt résztvegyenek a béke megszervezésében és megkötésében. Egyhangulag határozatot fogadtak el, hogy az európai államok szakitják meg a diplomáciai összeköttetést Franco Spanyolországával.

Amerikai kölcsön Angliának

London, december 1

A hosszú ideje húzódó angol-amerikai kölcsöntárgyalások, úgy látszik, eredményes befejezés előtt.

Hírek a világ fővárosaiból

Washingtonból jelentik, hogy az Egyesült Nemzetek szervezetében két új bizottságot létesítenek. Az egyik a világbiztonsági tanács mellett működő politikai és biztonsági bizottság, amelyben minden tagállam kiküldöttje részt vehetne. A pénzügyi bizottság a világgazdasági kérdések megoldásával foglalkozik.

Az Egyesült Államok romániai külön megbízottja Bukarestből Olaszországba utazott. Elutazása előtt a romániai zsidók szövetsége 5 kötetes emlékiratot nyújtott át neki, mely a romániai zsidók helyzetét tárja fel, foglalkozik a múltban elszenvedett megpróbáltatásokkal és ismerteti a jelen sérelmeit, mellyel az úgynevezett történelmi pártok ismét megkezdték a romániai zsidók elleni működésüket.

Az angol alsóházban a külügyi államtitkár az ausztriai megszállási övezetek ügyében hozzántéztett kérdésre a következőket válaszolta: A brit kormány a választások világánál fontolóra veszi Ausztria jövőbeni ellenőrzésének általános kérdését. Örömmel látná a megszálló hadsereg állandó csökkenését, de ez nem rajta múlik. Mindkét kormány tanácskozást folytat ebben az ügyben a többi kormányokkal.

A délkeletázsiai amerikai haderők parancsnoka Sanghaiba utazik, hogy tárgyaljon Csangkaissal. Az elutazás előtt megbeszélést folytatott Marsall tábornokkal, az új pakkingi nagykövettel, aki jelenleg tanulmányozza a kínai helyzetet és jelentést tesz Truman elnöknek Kína és Amerika közötti együttműködésről. Az eddigi kínai nagykövetet a szenátus külügyi bizottsága elé hívják, hogy adja elő annak körülményeit, miért mondott le Kína nagyköveti tisztségéről.

állnak. Megbízható források szerint az amerikai megbízottak engedelmeyeket tettek a brit kívánságoknak és a felajánlott 3.5 milliárd dollár kölcsönt a kért 4 milliárdra emelték fel. Ebből három és fél milliárd áruhitelként azonnal, a többi a közeljövőben áll Nagy-Britannia rendelkezésére. Másik sikere az angol kormánynak az, hogy a megállapított 2 százalékos kamat fizetése csak öt év múlva kezdődik el, de ez is felfüggeszthető, ha Anglia fizetési mérlege a kifizetést nem teszi lehetővé. Egyidejű közlemény jelenik meg a tárgyalásokról Londonban és Washingtonban, amelyben mindkét tárgyaló fél optimista hangon nyilatkozik.

A most folyó tárgyalásokról egyébként érdekes új hírek is szivárogtak ki. Eszerint az USA és Nagy-Britannia megállapodtak volna a kereskedelmi korlátozások megszüntetésében és a világkereskedelem békés útjainak megnyitásában. Ez utóbbi kérdés Anglia részéről bizonyos engedelmeyeket jelent és nyilván a Wall-street igényeit kívánták vele részben honorálni.

Asserbeidzsán új kormányzója repülőgépen Tebriszbe érkezett, hol a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta.

A Kremlben egész nyáron át folytak a helyreállítási munkálatok. A Szovjetunió legkiválóbb mérnökei és építészeti dolgozói a régi orosz művészeti emlékek helyreállításán. Helyreállítják a Kreml egyházaainak kupoláját, melyekről eltávolították az 1941. óta a kupolákon alkalmazott álcázást. Az Annunciat székese gyház helyreállító munkálatai közben egyik nagy orosz mester világhírű ikonját találták meg, amelyről azt hitték, hogy a Kreml égésénél elpusztult. A tornyokon a rubin csillagokat is kijavítják, hogy az eddiginél fényesebben ragyogjanak a Kreml tornyai.

A Németországot megszálló négy nagyhatalom a szövetséges ellenőrző bizottság berlini értekezletén aláírt megállapodásával 1946. áprilisáig biztosította Berlinek élelmiszerrel való ellátását.

Az angol rádió jelentése szerint Kelet-India egyik szigetén megkezdődött az első japán háborús bűnper tárgyalása az egyik japán háborús bűnös csoport ellen.

A Szovjetunióban vitaminkutató intézetet állítottak fel, amely már megkezdte munkáját és a szükséges nyersanyag előteremtésével és feldolgozásával foglalkozik. Moszkva egyik vitaminyárárt az intézet kísérleti állomásává alakították át, melyben a szovjet tudósok kísérleteket folytatják. Egyik csoportja a vitaminnak az állattenyésztésben való felhasználásával foglalkozik.

Pittsburg 600.000 munkása szavazás útján, túlnyomó többséggel, az általános sztrájk mellett döntött.

2000 kg. étolaj

Nagykanizsa közfogyasztásának

A polgármestertől nyert értesülésünk szerint sikerült Nagykanizsa város lakossága részére 2000 kg. étolajat szerezni, mely már a jövő hét folyamán jegyre kiosztásra is kerül.

Ugyancsak étolaj szerzése ügyében a polgármester tárgyalást folytat egy nagy dunántúli városban, honnét újabb 2000 kilóra van kilátás.

Az olajkiosztás megkezdését lapunkban közölni fogjuk.

Egymilliárd pengő értéket találtak egy csempésbanda lakásán

A budapesti gazdasági rendőrség hosszas nyomozás után leleplezte azt a román és magyar kereskedőkből álló társaságot, amelyik Bukarest, Budapest és Bécs között több mint 1500 teherautó fuvar bonyolított le. Letartóztatták Dobrián Jenő és Vacs István román kereskedőket, akik hónapok óta Magyarországon tartózkodnak. Elfogták Guigold Oszkár bécsi kereskedőt, aki szintén Budapesten tartózkodott, valamint Molnár Lajost, a József-körút 43. szám alatt lévő elektrotechnikai cég vezetőjét.

Molnár volt az, aki a feketeáruról bizonyos százalék lefizetése mellett számlákat adott ki és ezekről minden alkalommal még külön forgalmiadót is felszámított. A rendőrség megállapítása szerint 1820 esetben hozták be Romániából öttonnás teherautókkal árut és vittek ki élelmiszert. A rendőrség több milliárd pengő értékű műszert és elektromos anyagot foglalt le. A kereskedőket internálási javaslattal átadták az ügyészségnek.

Hirdetmény.

Az 1980/1945. M. E. sz. rendelet 11. §-a értelmében közhírré teszem, hogy a nagykanizsai II. sz. Igazoló Bizottság 1945. december 11-én az alább megnevezettek igazolása tárgyában hoz határozatot:

Sajni Ferenc Máv. fűtő, Vigh János rakatári munkavezető, Szilágyi Margit kisegítő munkatárs, Balázs Ferenc kőművessegéd, Godina József fűtőházi munkás.

December 19-én: Rátkai (Reglin) István Máv. pályaudvar Fityeháza, Gokecz K. István földműves Fityeháza, Lantos János nyug. üz. altiszt Fityeháza, Nádudvari (Neusinger) Géza nyug. erdőőr Murakeresztúr, Lantos József földműves Fityeháza.

Felhívom a lakosságot, hogy mindazok, akik az igazolás alá vont fentebb megnevezett közalkalmazottak olyan magatartásáról, vagy cselekedetéről tudnak, amely a magyar nép érdekait sértette vagy sérti, az az erre vonatkozó bizonyítékokat néma szóban, vagy írásban haladéktalanul jelentse be Szabó István közfogyasztási Bizottság György-utca 43. szám, a II. Igazoló Bizottság elnöke.

Figyelemztetem a bejelentőket arra, hogy az írásbeli bejelentéseket csak akkor veheti a Bizottság figyelembe, ha a bejelentő nevét és lakcímét is feltünteti.

Párt- és szakszervezeti szemle

Élelmezési munkások figyelem! Folyó hó 2-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a szakszervezeti székházban (Csengery-ut 6.) gyűlést tartunk. Megjelenés fegyelmi eljárás terhe mellett kötelező. **Vezetőség.**

Szombaton délután fél 6 órakor TAGGYÜLÉST

tart a Magyar Kommunista Párt központi kiküldöttek részvételével. A tagok megjelenése kötelező. A párt-igazolványt fel kell mutatni.

Megnyílt a tüdőgondozó- és maláriaállomás

Hosszu küzdelem után megnyílt a tüdőgondozó- és malária-állomás. Remekül berendezett vizsgálóterem, röntgenszoba és váróterem áll rendelkezésre a két intézetnek. Már több ízben beszámoltunk azokról a nehézségekről, amelyek az intézet megnyitását állandóan megakadályozták. Megkérdeztük dr. Kiss László vezető-ortost, hogy mondja el, mik a tervei és munkaköre a két intézetnek.

— Intézetünk feladata az, hogy a város nagyszámú tüdőbetegeit kezeljük, megfigyelés alatt tartssuk és a lehető legjobb képest gyógyszerrel lássuk el. Szűrő- és ellenőrző-vizsgálaton kell átesniük az iskolásgyermekeknek és minden új élet-pályát kezdőnek. Ennek a vizsgálatnak úgy az egyénre, mint a társadalomra nézve óriási jelentősége van. Egyénre azért, hogy így legfőbb betegeit annak már kezdetén megállapítsuk, amikor még idejekorán való kezeléssel a legbiztosabb eredményt érhetjük el. A társadalomban pedig abban van jelentősége, hogy a beteg egyéneket kiemeljük a reá nézve veszélyes környezetből. Így ezután nyugtatom meg a szülőket, hogy gyermekeiket nem kell féltetni, hogy az iskolában megkapják a gumókort, mert úgy a tanárok, mint a gyermekek már átestek a szűrő-vizsgálaton. A házasság előtti vizsgálatról nem kell bővebben nyilatkoznom, hisz mindenki tisztában van annak nagy jelentőségével.

— A közegészségügyi minisztérium szükségesnek tartotta a malária-állomások felállítását. Országunkban eddig 5 malária-állomás működött, most a betegség csökkenése folytán csak egy állomást tartanak fenn és ez Nagykanizsa lett. Tehát városunkban lett a székhely. Azonban már kaptunk egy fiókállomást

is, ez Kaposváron van felállítva. Munkatervünk már készen van. Dr. Tardos László maláriaorvos az előző években legnagyobb részét már oly tökéletesen feldolgozta, hogy annak alapján a tavaszra el tudjuk készíteni a megoldásra vonatkozó terveket és azok megvalósításához is hozzáfoghatunk. A külső munkával egyidejűleg laboratóriumi kísérleti munkát végzünk és hetenként kétszer betegrendelést is tartunk. Az illetékes eljáróság által kiállított jelentkezőlappal hozzánk irányított helybeli és vidéki betegeket díjtalan vizsgálatban és gyógyszerelésben részesítjük.

— S most, hogy intézetünk megkezdte működését, köszönetet mondok a polgármester, Hemmert Károly főszámvéző és Réti Lajos uraknak küzdelmes támogatásukért, mert ha az ő közbenjárásuk nem lett volna, talán még ma sem állhatnánk munkába. A kormány is anyagilag mellettünk állott. Az eddigi félmillión kívül újra 5 millió van kiutalás alatt. A múlt héten a minisztérium a lazsnaki tüdőbetegek otthon átvételét sürgette. Az otthon felszerelési anyagát a Németországba kihurcolt és most hazahozatal előtt álló egészségügyi anyagokból igényeltük. Hosszu utánjárásal talán azt is el tudom érni, hogy a Tüdőbetegegondozó Intézetet államosítsák, hogy ezzel levegyem a város válláról a súlyos gondokat.

Biztosak vagyunk abban, hogy városunk vezetősége is minden frányban támogatni fogja dr. Kiss Lászlót fáradságos és nemes munkájában. A betegeket pedig felszólítjuk, hogy most, amikor már alkalmuk van szakszerű kezeléssel, minél előbb bizalommal keressék fel a Tüdőbetegegondozó Intézet Rozgonyi-utca 8. sz. alatti rendelőjét.

Szilvágyi Aurélia

HIREK

— A Vöröskereszt adománya a pécsi szegényeknek. Hans Weiermann, a Vöröskereszt magyarországi megbízottja multkor látogatása alkalmával 2 millió pengőt adományozott a város szegényei részére. A város vezetősége úgy határozott, hogy ezen a pénzen népkonyhát állít fel a téli hónapokban, hogy a város legszegényebb sorsú lakossága legalább napjában egyszer meleg ételhez jusson.

— Házasság. Horváth Gizella Margit Nagykanizsa és Horváth Lajos Dobrovnik, házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Orosháza megyei várossá alakul. Orosháza nagyközség megyei várossá alakul át. A község vezetősége szorgalmasa munkálkodik az új munkarend kidolgozásán. Az előkészítő és átszervezési munka januárra készül el és így Orosháza az 1946. évet már mint megyei város kezdi meg.

— Csehszlovákiából 10 vagon cukor érkezett. Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter értesítést kapott, hogy a cseh-magyar kereskedelmi egyezmény értelmében az első 10 vagonból álló cukorszállítmány megérkezett a Déli pályaudvarra.

— Öreg ember — nem vén ember. Oroszországból érkezett az a hír, hogy a háború folyamán valamely csodálatos újfajta fiatalítószert készítettek, amely meghosszabbítja az emberi életet és élénkebbé teszi az öregkört. Az amerikai újságok hosszú cikkekben fog-

lalkoznak az újfajta szérummal, mely valóságos csodákat művelt, amikor háborús sebesülteket kezeltek vele. Azt írják, az első ígéret arra, hogy meg lehet állítani azt a hanyatlási folyamatot, mely már a férfikor délen oly sokszor megkezdődik.

— A borbélyüzletek új zárójára. Az ország egész területén a borbély- és fodrásüzletek minden nap, szombaton is, reggel 8 órától este fél 6-ig egyfolytában tarthatják nyitva üzleteiket.

— Ezer vagon só Romániából. A román-magyar kereskedelmi tárgyalások sikerrel jártak és már december első felében 1000 vagon sót kapunk Romániából. Ennek nagyrészt vidékre irányítják, a fennmaradó mennyiséget pedig Budapesten osztják ki jegyekre. A tárgyalásokat tovább folytatják és előreláthatólag kenderárért további ezer vagon sót kapunk.

— Anyakönyvi hírek. A héten 10 leány és 7 fiú született. Fausz László földművesnek és Varga Juliannának leánya, Simon János h. örm.-nek és Kiss Ilonának leánya, Mészáros Imre MÁV altisztnek és Limp Jolánának leánya, Fenyvesi Ferenc vízvezeték-szerelőnek és Csenkli Rozáliának fia, Polov László tet. mesternek és Imrei Erzsébetnek leánya, Zsirái Mihály városi kocsinak és Villis Annának fia, Kolsits József MÁV altisztnek és Anlauf Mária fia és leánya, Lelner József kereskedőnek és László Ilonának fia, Káli József m. tisztviselőnek és Halász Gizellának leánya, Dimitriv Jeodeki orosz századosnak és Ohrujna Polelvenak leánya, Bergmann Henrik MAORT olajkiadóknak és Jakab Erzsébetnek leánya, Horváth Lajos napszámosnak és Polai Katalinnak fia, Varga József MAORT szerelőnek és Baj Mária leánya, Pécics Ferenc ácssegédnek és Snéff Erzsébetnek leánya, Kaszás Ferenc péknek és Tábori Róznának fia, Tóth István szabónak és Veninger Mária fia született. — Házasság: Kutasi Ferenc pin-

cér és Szhodnik Ilona, Munkácsi György MÁV órabéres és Gémeskúti Erzsébet, Keszei Sándor kereskedő és Baj Katalin, Takács István MÁV tiszt és Aradi Erzsébet, Turai József asztalos és Györkös Mária, Kovács István kereskedő és Plika Mária, Szabó Gyula MAORT hegesztő és Horváth Anna, Tóth Ferenc földműves és Bérés Rozália, Harangozó Frigyes m. tisztviselő és Szeresz Julianna, Horváth Lajos kereskedő és Horváth Gizella. — Halálozás: Fancs Anna 76 éves, öz. Dancs Ferencné sz. Ambrus Róza 76 éves, öz. Sasvári Józsefné sz. Benkő Róza 85 éves, öz. Voschits Nándorné sz. Bencze Anna 81 éves, Henell Lajos 68 éves, Dloch Ferenc 82 éves, Jonkoly Ferenc 7 hónapos, Kele József Tibor 7 hónapos, öz. Dani Józsefné sz. Bogdán Róza 38 éves, Sonkoly Antalné sz. Dani Erzsébet 18 éves, Baj József 86 éves, Takács Gyula 3 hónapos, Strommer Ferencné szül. Peszt Katalin 59 éves, Vambreszier Józsefné 84 éves korában elhunyt.

Felhívás.

Felhívjuk a város összes adózóit, hogy adójukat (ált. ker. adó, házadó, épületjavítási hozzájárulás, ujjáépítési közmunka, buzaföldadó stb.) az esetleges hátralékokkal együtt 8 napon belül fizessék be, mert akik ezen határidő alatt adófizetésüket nem rendezik, ellenük a behajtás folyamatba lesz téve.

2164

Városi adóhivatal

Hirdetmények.

Felhívom mindazokat, akik a vasutparton kivágott fák földben levő tuskóit június 5-én árverésen megvették, hogy a tuskókat 1945. december 15-ig szedjék ki és szállítsák el, mert ellenkező esetben a tuskók feletti rendelkezési jogot elvesztik és azokat újból eladom. 2139

Felhívom azon teherautó gazdákat, akik termelői tejtulajánra szolgáltatnak ki tejet, hogy a fogyasztó aláírásával ellátott tejtulajánokat elszámolás végett dec. 5-én adják be a Közellátási Hivatalhoz. 2168

Felhívom az élelmiszerjegyekkel ellátott fogyasztó közönséget, hogy élelmiszerjegyre vigyázzon, mert az elvesztett élelmiszerjegyek pótlására mód nincs. Azok, akik élelmiszerjegyeiket elvesztették, csak a következő jegykiosztásnál részesülhetnek élelmiszerjegy-ellátásban. Az elvesztett élelmiszerjegyek pótlásáért tehát hiábanvalóan keressék fel a Közellátási Hivatalt. 2169

A Közellátási miniszter 110.300/1945. sz. rendelete alapján a gazdálkodó az 1946. évi január 1. napja előtt az 1945. évi terméskukoricát csövesen köteles átadni. A kereskedő az említett határidő előtt a gazdálkodótól 1945. évi terméskukoricát csak csövesen vehet át.

A gazdálkodó által az 1945. évi november hó 25. napja és az 1946. évi január hó 1. napja közötti időben a kereskedőnek átadott 1945. évi terméskukoricát a gazdálkodó beszolgáltatási kötelezettségének nem számít be.

Ezúttal ismételt felhívom a gazdálkodókat, hogy kukorica beszolgáltatási kötelezettségüknek azonnal tegyenek eleget. 2170

Tudomásulvétel végett közlöm az érdekeltekkel, hogy az 1945. december havára esedékes hadisegély illetve hadigondozási díjakat az alábbi sorrendben és időben fogom kifizetni:

Hadisegélyeket dec. 4-én A—H-ig, dec. 5-én I—K-ig, dec. 6-án S—Z-ig.

Hadigondozási díjakat dec. 7-én A—H-ig, dec. 10-én I—K-ig, dec. 11-én S—Z-ig.

Mindkét csoportbeli elmaradtak részére a hadisegélyt, illetve hadigondozási díjakat dec. 12, 13 és 14-én fizetem ki.

2167

Polgármester.

APRÓHÍRDETÉSEK

Egy takarító felvétetik a Szabadság házfőháza a reggeli órákra. 2172

Megbízható mindenleányt felveszünk Zárda-utca 8. 2162

Budapestről Nagykanizsára hatvan métermázsas áru szállítást dec. 8-án vállalom. Cím: Hoffmann Béláné, Király-utca 34. sz. 2165

Kocsist keresek teljes ellátás, lakás és fizetéssel. Hofer, Ady E.-ut 65. 2173

Zománcozott asztali tűzhelyet és motoroskérpárt élelmet elcserélném. Kinizsy-utca 24. sz. 2174

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Benze Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdát felel: Zalai Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Tildy: Én vagyok az első miniszterelnök, aki Magyarországon szakszervezeti összejevetelen megjelent

Államosították a francia jegybankot — Ötszázszorosára emelték a kanizsai villanyáram díjait

A Magyar Szabad Szakszervezetek Szövetsége tegnap tartotta első kongresszusát a vasmunkások székházában. A gyűlésen a kormány részéről Tildy Zoltán miniszterelnök, Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád államminiszterek, az osztrák és román szakszervezetek vettek részt. A szakszervezeti tanács elnökének bevezető beszéde után Tildy Zoltán tartotta meg beszédét. A magyar kormány nevében köszöntötte a szakszervezeteknek ezt az első, valóban szabad kongresszusát — Azt hiszem én vagyok az első magyar miniszterelnök, — mondotta — aki Magyarországon szakszervezeti összejevetelen megjelent. A magyar dolgozó réteg ma nem szembenállónak tekinti magát a kormánnyal, de egészen egynek érzi magát vele. A dolgozók Magyarországon döntő tényezővé váltak az ország sorsának irányításában. A dolgozók számára meg kell szilárdítani minden jogot és meg kell ragadni befolyásának biztosítására minden lehetőséget, amit eddig megszereztünk számukra. Hangoztatta, hogy még nagyobb szükség van a dolgozók egységének megerősítésére és kiterjesztésére. Az ipari munkások a magyarországi szakszervezetek kereteiben megvalósították ezt az egységet. Ezt az egységet ki kell terjeszteni az egész nemzetre. A továbbiakban hangsúlyozta, hogy a kormány a dolgozók kormánya és teljes mértékben bírja a munkásság bizalmát, mert csak együttes erővel tudjuk a súlyos gazdasági helyzetet megoldani és csak így tudjuk szabadságunkat megtartani és megvalósítani kitűzött céljainkat. Végül a Független, Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt üdvözlését tolmácsolta. Tildy Zoltán miniszterelnök beszéde után Rákosi Mátyás azon véleményének adott kifejezést, hogy a szervezett munkásság ki fogja állani az előtte álló nehéz hónapok küzdelmeit és bajait. Majd a munkafegyver megszilárdítását és a munkások által megvalósítandó munkásegység fontosságát hangoztatta.

Tito lemondását nem fogadta el a nemzetgyűlés

Tito tábornok szombaton az alkotmányozó nemzetgyűlésnek benyújtotta lemondását. A jugoszláv nemzetgyűlés úgy határozott, hogy a lemondást nem fogadja el. Ezután az új alkotmányozó nemzetgyűlés mindkét házában tagjai bizalmat szavaztak Tito kormányának. A moszkvai rádió lelkes örömmel üdvözölte az új jugoszláv köztársaság kikiáltását. A jugoszláv nemzet a kivívott diadalmas és hősi harcok után most megnyerte belső szabadságharcát. Az alkotmányozó nemzetgyűlés első elnökeül dr. Ribar Ivánt választották meg.

A nürnbergi bűnper

Nürnberg, december 3

A brit igazságügyi minisztérium miniszteri ranggal kinevezett megbízottja, aki a német háborús bűnper tárgyalja és az angol kormányt képviseli, tegnap visszatért Nürnbergbe. A nürnbergi tárgyalás mai napja a német háború előkészítésével foglalkozik. A vádirat többi részére holnap kerül sor és egy héten belül befejezik ennek a pontnak a tárgyalását. Úgy vélik, hogy az amerikai főügyész ma befejezi a vádirat első pontjának tárgyalását, mely a német összeesküvéssel és Csehszlovákia annexiójával foglalkozik.

Egy bolgár tábornok is részt vett a köztársaságot kikiáltó jugoszláv nemzetgyűlésen

Atanasov bolgár tábornok részt vett a jugoszláv nemzetgyűlés azon ülésén, melyen a jugoszláv köztársaságot kikiáltották. A sajtótudósítók előtt tett nyilatkozatában ezeket mondotta: Most már elhárult a balkáni népek egymáshoz közeledésének minden akadálya. A jugoszláv nép a köztársaság kikiáltásával lerázta magát a monarchia bilincseiről. A jugoszláv győzelemben a bolgár nép a saját győzelmét látja és Bulgária a macedon kérdést kizárólag az albán nép kívánsága szerint intézi el.

Letartóztatták Japán háborús bűnösait

Tokió, dec. 3

Mac Arthur főhadiszállásáról jelentik, hogy tegnap este letartóztattak 59 magasrangú japán katonát és tengerészt, nagyiparost, bankárt, egyetemi tanárt és újságírókat. A letartóztatottak között van Hirotaka

volt miniszterelnök, aki 1940-ben a hadügyminiszteri tárcát is betöltötte, az 1940. évi japán haderők parancsnoka és még több miniszter.

A Franco-kormány azonnali eltávolítását követeli a külföldön tartózkodó spanyol kormány

Madrid, december 3

A külföldön tartózkodó spanyol köztársasági kormány miniszterelnöke felkérte a demokratikus hatalmakat, hogy hívja fel a jelenlegi spanyol kormányt kötelességére, mert minden halogatás polgárháború kirobbanását segíti elő. A spanyolországi ellenállási szervezetek vezetői folytatásért várják az Egyesült Nemzetek részéről elhangzott nyilatkozatnak, mely a Franco-kormány eltávolításáról szól.

Államosították a Francia Jegybankot

Páris, december 3

A francia nemzetgyűlés vasárnap 12 órai tanácskozás után államosította a francia bankot és négy nagy takarékpénztárt. A javaslatot 521 szavazattal 35 ellenében fogadta el a nemzetgyűlés. Megalkotották az országos hitelintézetekről és hitelkérdésekről intézkedést. A baloldaliak javasolták még két fontos pénzügyi államosítást. Ezt azonban nem fogadták el, mivel a megválasztott javaslat alapján szigorúbb ellenőrzést fognak gyakorolni az úgynevezett bankügyekben.

Elrontották az atomenergiás brit kísérleti gépkocsit

London, dec. 3

Az atomenergiával hajtott gépkocsi próbaútjára, amelyet Shinwell tüzelőügyi és energiaügyi miniszter jelenlétében csütörtökön akartak megtartani, elmaradt, mert dr. Wilson Powell, a feltaláló szerint a kísérleti gépkocsit három és fél órával a tervezett próbaút előtt megrongálták. A miniszter kérdésére dr. Wilson közölte, azokat az embereket gyanúsítja a szándékos rongálással, akik az új gépezetnek a gyáriparra való hatásáról tartottak. A kárt sőtétiszándékú emberek okozhatták — mint kijelentette — s a kocsi körülbelül 500 méternyire elvitték London központi részében lévő helyiségéből, majd a találmány fontos részeit szándékosan összetörték.

Rövidesen Amerikában is kollektív szerződésekkel szabályozzák a munkabéreket

Washington, december 3

Washingtonban véget ért a munkaadók és a szakszervezetek közötti tárgyalások, melyet Truman elnök a kiélezett bérvisszonyokra való tekintettel hívott egybe. A hivatalos nyilatkozat szerint egyetlen gyakorlati kérdésben sem jött létre megállapodás, de a tárgyalások menete kedvező jel a későbbi tárgyalásokra. Több alapvető kérdést sikeresen tisztáztak. Ezek egyike, hogy munkaadók és munkások egyaránt a kollektív bérszerződések létesítésére töreksenek és vitás kérdésekben a párt-

Budapestről jelentik:

Megindult a postaforgalom Angliával

Megindult a rendszeres postaforgalom Anglia és Magyarország között. Egyelőre kisebb terjedelmű légi postaküldeményeket továbbítanak.

Felemelték a családi pótlékot

A kormány a munkások családi pótlékának összegét minden egyes gyermek, valamint a feleségek után október 1-ig visszamenően havi 2400 pengőre emelte fel.

A debreceni vásárt román felkérésre elhalasztották

A debreceni vásár igazgatósága helyt adott a román érdekeltek kérésének, hogy néhány nappal halasszák el a vásár megnyitását. Így az ünnepélyes megnyitás szerdán, folyó hó 5-én lesz. Groza román miniszterelnököt és a román kormányt a bihari főispán fogja képviselni. Az ünnepélyes megnyitáson megjelenik a magyar kormány képviselője is. Nemcsak Magyarországon, de Erdélyben is nagy az érdeklődés a vásár iránt és igen sokan jelentették be részvételüket az ország különböző részeiből.

A hercegprímás a pápához utazott

Mindszenty József, Magyarország hercegprímása csütörtökön a budapesti repülőtérről a budapesti Angol Katonai Misszió repülőgépén Bírba

szervezetek közbenjárását kéri és sztrájk esetén órizkednek a munkás kizárásától és a munka megvonásától.

A belügyminiszteri tárcsa áll az olasz politika gyújtópontjában

Róma, december 3

De Gasparri volt olasz külügyminiszter tegnap ismét tanácskozt a pártok vezetőivel. A megbeszélések tárgya változatlanul a belügyminiszteri tárcsa volt, melyre igényt tartanak a keresztény demokraták, a kommunisták, a szocialisták és a szabadelvűek. A külügyminiszteri tárcsára de Gasparri Bonomit akarja megnyerni.

Az orosz választások előkészületei

Moszkva, december 2

Moszkvában, Leningrádban és a többi nagy orosz városokban és kerületekben a választási bizottságok megkezdtek munkájukat. 150.000 választási kerületben több mint egymillió választási bizottsági tag működik, hogy előkészítsék a szovjet legfelsőbb tanácsba történő választásokat. A választási előkészületek a sztálini alkotmánynak és választási törvények rendelkezéseinek megfelelően történnek, ami világosan bizonyítja, hogy a szovjet demokrácia a legfejlettebb. A nőknek nagy szerep jut a választások előkészítésében, mivel Oroszországban a nő egyenrangú társa a férfinek és egyenrangú tagja a szovjet államnak. Így élénken részt vesz a választási, politikai, társadalmi, közigazgatási mozgalmakban, így Oroszországban a választások valóban általánosak.

repült, ahonnan rögtön továbbfolytatja útját a Vatikán államba. Megérkezése után kihallgatáson jelentkezik XII. Pius pápánál, majd körülbelül 8-10 napos római tartózkodás után ugyanezen az úton visszatér Budapestre.

Szénhiány miatt leállt a Weiss Manfréd-gyár

A súlyos szénhiány az ország egyik legnagyobb ipartelepét, a csepeli Weiss Manfréd-gyárat is megbénította. A hatalmas gyártelepen szombaton kénytelenek voltak beszüntetni a termelő munkát, amit mindaddig nem tudnak újra folytatni, amíg a bányákból elegendő szén nem érkezik. A munkabeszüntetés több ezer embert érint és közvetve a különféle iparcikkek gyártásának kiesése révén az országot sújtja. — Reméljük, hogy az illetékes hatóságok hamarosan elhárítják azokat a nehézségeket, amelyek ezen a hata mas ipartelepen a munka beszüntetésére vezettek.

Károlyi Mihály az angol külügyminiszternél

Az angol rádió jelentése szerint Károlyi Mihály pénteken látogatást tett az angol külügyminisztériumban Bevin külügyminiszternél és hosszabb beszélgetést folytatott vele.

Kedden délután 6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében
Előadó: dr. Ruttkay György.

Hírek a világ fővárosaiból

A Nürnbergből Londonba érkezett hír szerint Hess Rudolfot bejelentése után megvizsgálták és épelméjűnek találták. A bíróság kihirdette, hogy Hess felelős cselekedeteiért.

Az amerikai rádió washingtoni tudósítója szerint a brit-amerikai pénzügyi tárgyalásokat elvileg befejezettnek lehet tekinteni s csupán néhány részletkérdés megbeszélése van még hátra.

A japán háborús bűnösökre ugyanazokat az eljárási szabályokat alkalmazzák, amelyek már beváltak Nürnbergben.

Az amerikai hadsereg egyik katonája egy középnyagású kétmotoros bombázógépen 4 nap és 40 perc alatt körülrepülte a földet. A kétmotoros gép pénteken este szállt le Washingtonban.

Stockholmból jelentik, hogy a svéd király hozzájárult ahhoz, hogy Károly svéd herceg visszavonulhasson a svéd Vörös Kereszt elnökségétől, melyet 40 éven keresztül töltött be. Utódja fia, Bernadotte gróf lesz.

Rövidesen népbíróság elé kerül v. Tóth Béla

A Zala november 9-iki számában közölte a hírt, hogy vitéz Tóth Bélát, a nyilas világ „Egykezét”, a Baross Szövetség és egyéb szélsőjobb oldali intézmény és párt vezető tagját szabadlára helyezték.

Most a népbírószágról arról értesít bennünket, hogy vitéz Tóth Béla ellen elkészült a vádirat és őt rövidesen népbíróság elé állítják. A népbírószágról vitéz Tóth Bélát egyrendbeli háborús bűntett és háromrendbeli népellenes bűntett vádjával, mert a nyilaspártot nagy pénzadományokkal támogatta és ezzel hathatósan hozzájárult rémuralmuk meghosszabbításához. Elnöke volt a demokrácia legnagyobb ellenségének, a Baross Szövetségnek, alelnöke a nagykanizsai MÉP-nek, amely országos viszonylatban első sorban okolható az ország rombadöntéséért. A gyászos emlékü MOVE-nek választmányi tagja volt.

A nagykanizsai szélsőjobb oldali minden megmozdulásában vezető szerepet töltött be, de arra is volt gondja, hogy rövid idő alatt olyan nagy vagyont gyűjtson, amely elég hatalmat adott arra, hogy minden közéleti kérdésben döntően hallatassa szavát. Vitathatatlan, hogy a szélső jobb oldali politikának nagykanizsai potentátja volt, és politikai befolyását első sorban arra használta fel, hogy a jog és alkotmányellenes rendelkezések anyagi előnyeit saját részére gyűmölcsöztesse. Minden közszükségleti cikk elosztó központja ugyiszólván 6 volt egyedül, de nem maradt tétlen a deportált és meggyilkolt zsidó fűszer és gyarmatárkereskedők raktárainak birtokbavételénél sem. Császár volt a nyilas világ rövid farsangjában, amely azonban mégis elég hosszú volt arra, hogy azt a hazát, amelynek vitéze volt, teljesen a tönk szélére juttassák.

Vitéz Tóth Bélát betegsége miatt a rendőrség szabadlára helyezte, így minden valószínűség szerint az ellene emelt vádakkal szemben szabadlában fog védekezni.

— Holnap tárgyalják Benedek Rezső népellenes bűntettét. A népbírószágról Arató tanácsa holnap délelőtt kezdi meg tárgyalását Benedek Rezső újságíró népellenes bűntettének. A vádat dr. Nádasdy Ferenc képviseli. A tárgyalás a Szociáldemokrata Párt nagytermében lesz.

Dr. Deseő Mihály előadása a Parasztpártban

A Nemzeti Parasztpárt előadásorozatában tegnap dr. Deseő Mihály tisztiorvos tartotta meg előadását. „A magyarság népesedéspolitikai kérdései” címen. A nagy gonddal felépített és a hallgatóságát mindvégig lekötő előadás során az előadó először a magyarság származásával, az ázsiai őshazával foglalkozott etnográfiai szempontból. Ezt követően igen érdekesen vezette végig hallgatóságát a magyar nép történelmének a Kárpátok bércei között, rámutatva az egyes népesedéscsökkenő háborúkra, hadjáratokra és mozgalmakra. Foglalkozott a nemzetiségek betelepítésének kérdésével és a magyarság százezreinek a XIX. század végén az akkori kormányok által hivatalosan is támogatott szerencsétlen kivándorlási akcióival. Előadásának végén felvetette a kérdést: „Pusztul-e a magyarság?” Mindjárt meg is adta rá a feleletet, hogy bár a születési arányszám más nemzetekével együtt nálunk is erősen csökkent, azonban a népi demokratikus Magyarországnak sikerülni fog törvényekkel, szociális intézkedésekkel és az erkölcs emelésével a régi természetes népszaporodást visszaállítani. Sp.

Ötszázszorosára emelték a villanyáramdíjat

A Drávavölgyi villamosági rt. ma közölte velünk, hogy a közellátásügyi miniszter 22.863/1945. november 23. keletű leirata feljogosítja a közhasználati villamosműveket, hogy az eddig érvényben volt hetvenszeres szorzószám helyett f. évi október 15-e után fogyasztott villamos energia 1944. évben érvényesített egységár ötszázszorosát számíthatja fel ideiglenes elszámolási árként.

Az Igazolóbizottság népbíróság elé utalta Balázs Lajost

A III. sz. Igazolóbizottság az igazoltatási eljárás folyamán megállapította, hogy Balázs Lajos nagyrésze lakos a nyilas rémuralom alatt községvezetője volt a falunak, amiért is ügyét áttette a népbírószághoz.

Ezzel egyidőben feljelentés érkezett a nagykanizsai ügyészre, hogy a község lakossága számára kiutalt fa legnagyobb részét saját céljaira használta fel. A népbírószágról elfogadó parancsot adott ki Balázs ellen, aki kihallgatása során a vádakat elismerte. Letartóztatták.

Plébánia-napok a Ferenceseknél

Nagysikerű vallásos kultur-előadást tartottak vasárnap délután a ferences-rendház zsufolásig megtelt Fehértermében. Az ünnepség megnyitó énekszámát az ipariskola énekkara adta elő. Megnyitó beszédet mondott P. Vados Pál ferences házfőnök-plébános. A plébánia-nap hatalmas sikere dr. Fejes János OTI ügyvezető-igazgató csaknem egyórás „Krisztus a mi barátunk” című előadása volt. P. Csontos Márton ferences hittanár „Krisztus az igazság, ut és az élet” címen beszélt. Vajda Károly tisztviselő szavalattal, Fentős Ferenc Németh János kántor kísérete mellett Hegedűszámmal (Mozart: Ave verum, Hendel: Lardo), Bedenek Margit OTI tisztviselő (Gounod: Ave Maria) énekszámmal Ivankovics Ferencné zeneiskolai tanárnő vezetésével járult hozzá a bevezető plébánia-nap teljes sikeréhez. A legközelebbi

plébánia-napot december 9-én tartják meg, melyen Janda Károly, a Zalamegyei Gazdasági Takarékp. igazgatója és dr. Molnár Antal igazgató, a leányliceumi énekkar közreműködésével tartják meg előadásorozatukat. Az előadásorozat „Krisztus Egyháza” témakör tárgyát képezik. M. K.

HÍREK

Ma nyolc esztendeje,

hogy a balatonszárszói állomáson egy kopottas külsejű halovány fiatal ember az arrahaladó tehervonat kerekei alá vetette magát amely pillanatok alatt kioltotta életét.

Mindössze 33 esztendő volt József Attila, amikor elszakadt attól a világtól, amely részére csak szenvedést, megkínzást, éhséget és rongyos ruhát jelentett. Egy ferencvárosi kaszárnyában született, édesanyja moson volt, és mint ő mondta, a hófehér zizegő mások ruháit az ég kékjébe mártogatta, és úgy kékítette meg. Ady Endre után annak egyenes folytatásaként ő volt a magyarság legnagyobb poétája. A dolgozók szenvedéseit, küzdelmeit, életük apró boldogságait, örömeit senki sem ismerte nálánál jobban. Minden versével a magyar élet kiszolgáltatottjainak hangját hallatták, közülük való volt. Nemcsak származásában, de lélekben is az elnyomottak költője volt, aki nemcsak szót emelt melléjük, de ki is állt értük. A szó legszorosabb értelmében politizáló költő volt. Minden verssorában az elnyomott munkásság és földtúr, földnélküli parasztság politikai jogaiért harcolt. Így énekelt:

„En nem fogom be pörös számat
A tudásnak teszek panaszt.
Rám tekints, pártfogom, e század:
ram gondol, szánván, a paraszt:

engem sejtít a munkás teste
két merev mozdulat között;
ram var a mozi előtt este
suhanc, a rosszul öltözött...”

— Szerkesztőségi hír. Bencze Jenő, lapunk főszerkesztője budapesti útjáról visszaérkezett és átvette a lap szerkesztését.

— Orvosi hír. Dr. Kiss József, a Tüdőbeteggondozó Intézet vezetőorvosa, magánrendelését Rozgonyi-utca 8. sz. alatt megkezdte.

— A postai szolgálat korlátozása. A magyar postahivatal nagykanizsai vezetősége közli velünk, hogy a 133.927/1945. sz. közérdekű rendelet alapján a következő szolgálati korlátozást lépteti életbe: A Nagykanizsa 1. sz. postahivatala e hó 4-től további intézkedésig a távbeszélő-távíró szolgálat eddigi rendjének változatlanul hagyása mellett köznapokon 8–17 óráig osztatlan felvételi, 8–15 óráig pénztári szolgálatot tart.

Hirdetmény.

A népgondozó hivatal azokat a személyeket, akik önhibájukon kívül menekülni kényszerültek, illetve akik eredeti lakóhelyükről ugyancsak önhibájukon kívül kiutasítottak, a mennyiben a segélyezésre kétségen felül részorolnak, ruhaszegélyben kívánja részesíteni.

Fentközltek alapján felhívom ennélfogva mindazokat a segélyre szorultakat, hogy segély iránti indokolt kérelmüket a polgármesteri hivatal iktatóhivatalába nyújtsák be. Kérelmében tüntesse fel kérelmező, hogy holman menekült, illetve utasítottak ki, milyen vagyoni és kereseti viszonyok között él, jelenleg mivel foglalkozik, hány ellátásra szoruló családtagja van és végül, hogy ruházattal miként van ellátva. 2166

Polgármester.

Hirdetmény.

Az 1080/1945. M. E. sz. rendelet 11. §-a értelmében közhírré teszem, hogy az I. sz. Igazolóbizottság 1945. december hó 10-én az alábbi megnevezettek igazolása tárgyában fog határozni:

Dr. Barta Sándor orvos Hüvelí József, Hüvelí Árpád, Hajdu Imre magánorvosok.

Felhívom a lakosságot, hogy mindazok, akik az igazolás alá vont, fentebb megnevezettek olyan magatartásáról vagy cselekedeteiről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette vagy sérti, ezt és az erre vonatkozó bizonyítékokat nálam szóval v. írásban haladéktalanul jelentse be.

A bejelentéseket Bauer József I. sz. Igazolóbizottság elnökehez címezve lehet beküldeni (Sugár ut 18. sz.) Személyes bejelentés mindennap d. u. 2–5 óráig az I. sz. Igazolóbizottság hivatalos helyiségében (Sugár ut 18. l. em.) eszközölhető.

Figyelemztetem a bejelentőket arra is, hogy az írásbeli bejelentéseket csak akkor veheti a bizottság figyelembe, ha a bejelentés a bejelentő nevét és lakcímét is feltünteti. Bauer József I. sz. Igazolóbizottság elnöke.

Hirdetmény.

Az 1080/1945. M. E. sz. rendelet 11. §-a értelmében közhírré teszem, hogy a III. sz. Igazolóbizottság 1945. december hó 10-én az alábbi megnevezettek igazolása tárgyában fog határozni:

Büky Ferenc asztalos, Opárcicza Károly vendéglős, Matalics György nőiszabó, Horváth István mérlegkészítő, Czvetkó Mátyás lakatos, Gávai Anna, Opárcicza Miklós fodrász, Horváth József, Tizedes Péter, Bagonyai Sándor hentesek, Gere Tibor sütő, Tóth József szabó, Merk János fodrász, Mihályi József, Horváth Károly textilereskedő, Tóbiás Kálmán, Bazsó József fakereskedő, Poós László kovács, Parragi György borkereskedő, Kraczi Ferenc írók, Kosa Pál kertész.

Felhívom a lakosságot, hogy mindazok, akik az igazolás alá vont, fentebb megnevezettek olyan magatartásáról vagy cselekedeteiről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette vagy sérti, ezt és az erre vonatkozó bizonyítékokat zárt borítékban haladéktalanul jelentse be.

A bejelentéseket Hoffer Viktor, az Igazolóbizottság elnökehez Nagykanizsa, Kokszy helyisége, Kölcsey-utca 2. keli küldeni. Ugyanott minden délután fél 4–6 óráig személyes bejelentések is tehetők.

Figyelemztetem a bejelentőket arra, hogy az írásbeli bejelentéseket csak akkor veheti a Bizottság figyelembe, ha a bejelentés a bejelentő nevét és lakcímét is feltünteti.

Támogasd a Nemzeti Segélyt!

Hess csak szimplált

A nürnbergi per pénteki szenációja Hess vallomása volt. Hess tudvalevőleg örültséget szinlelt és az orvosok véleménye is eltér, vajjon valóban megőrült, vagy csak szimplál. A pénteki tárgyaláson azután Hess kijelentette a törvényszék előtt: „A pör folyását teljes mértékben tudom követni és mindenért viselem a teljes felelősséget. Emlékezőtehetségem rendben van, elvesztését csak szinleltem, még pedig csakis taktikai okokból. Még akkor is, amikor védőmmel beszéltem, szimpláltam.”

APRÓHÍRDETÉSEK

Tangóharmonikát vennék élelemért. Cím a kiadóban. 2161

Zongorát elcserelek disznóért és élelmiszerért. Cím a kiadóban. 2171

350 cm³ es DKW motort, akkumulátort, kereket, gumit sürgősen vennék vagy cserelelnék. Király-utca 2. 2176

Megbízható bejáró takarítónő azonnalra felveszek. Dr. Terhelyi Pál, Csengery-ut 27. sz. 2178

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Benőze József Nyomtatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán Nyomdátért felel: Zalai Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Kontra szelekció

... elbúrtanak legjobbjaink
a hosszú harc alatt.

Az elmúlt háborúban is így történt, csupán annyiban változott meg a költő örökéletű szavainak igazsága, hogy a legjobbak, a legkiválóbbak, a magyar nemzet, de az egyetemes emberiség legkitünőbb fiai is nem fegyverrel a kezükben, a csataterén estek el, hanem zsoldosok, géppisztolyos, nyilas betyárok vagy idegen nép SS gyilkos zsoldosai ölték meg őket. Valamikor, még az 1914-es világháborúban is azok pusztultak el elsőként, akik a kötelező teljesítést nemzetükkel szemben a legmagasabbra értékelték. Ha nem is volt nemzeti érdek az 1914-es háború, ők hitték abban, így tiszta jellemük parancsának tettek eleget, amikor elsőként voltak a veszélyben és elsőként áldozták életüket a hazáért.

Az elmúlt világháború alatt mindez másként történt. A magyarság becsületes és tisztajellemű rétege minden eszközzel távol kívánta magát tartani a háborútól, mert tudta, hogy ez nem a magyarság háborúja. A becsületesen gondolkodó, tisztánlátó polgár vagy munkás, sőt a katonája is félreismérhetetlenül megállapította, hogy ebben a háborúban csupán eszközei vagyunk a germán imperializmusnak és a nagy propagandával, hangzatos jelszavakkal meghirdetett „szent háború” nem egyéb, mint a német világuralmi törekvések megvalósításának eszköze. A tisztánlátók előtt nem volt titok, hogy a legnagyobb csapás akkor érne bennünket, ha a német hadsereg győztesként kerülne ki a háborúból. Nyílt titok volt, hogy a Duna völgye, a Fekete erdőtől a Fekete-tengerig német ellenőrzés alá kerülne, ami egyet jelentett volna a Nagy-Alföld színmagyar lakosságának kitelepítésével.

A háború mindig kontra szelekciót okozott. A kötelezőtűdők, a becsületes jók, elsőnek pusztultak el, míg a jellemcsúszók, a megalkuvók mindig megtalálták a módját annak, hogyan vonhassák ki magukat a veszélyből és hogyan harithassák át a háború minden szenvedését és terhet a derekabbakra. A deportáltak közül is nagyrészt azok maradtak életben, akik tüneményes gyorsasággal akklimatizálódnak tudtak a megváltozott helyzethez. A kontra szelekció itt mutatkozott meg legszembetűnőbben. A törvénytisztelő polgár a nyilasok által hozott rendelkezéseket is igyekezett pontosan betartani, éppen a törvény tisztelendő fogva, míg azok, akik sohasem helyezték alá magukat a törvénytiszteletről, egyszerűen kijátszották azokat. Az ilyeneknek nagyrészt sikerült is életüket megmenteni.

Ne csodálkozzunk tehát azon, ha a vezetésre alkalmas embereink megfogtak és így a politikai frontgyökere megváltozásakor nem tudunk minden helyre megfelelő embert állítani, mert azokat, akik akár politikailag, vagy katonailag tisztán láttak, kiirtották. Elsősorban áll ez a politikai vezetőkre. Ennek tudhatjuk be, hogy az államvezetésünk zökkenő ma súlyos problémákat jelentenek. Vitathatatlan, hogy a legjobbakat ragadták ki sorainkból és lettek áldozatai a zold halálnak, vagy az átélte szenvedések fizikailag és szellemileg rokkanttá tették őket. Ne feledjük, hogy a politikai fronton nem a harcterek vak szerencsétlen-

Hirek a „takarékpengő” bevezetéséről

Gasparri alakította meg az új olasz kormányt — Benedek Rezső ellen új súlyos vádat emelt a népügyész

Az új magyar koalíciós kormány programja első pontjaként az ország finansziális ügyeinek rendbehozását, az infláció száguldó partójának megfékezését tűzte ki céljául. Értesülésünk szerint most már hamarosan megjelenik az első rendelet, amely egyrészt biztosítja a takarékpénztételek, másrészt a bankkölcsönök értékállóságát. A majd megjelenő rendelet intézkedik, hogy a pénzintézetek a pénz átvétele napján a megállapított értéket szavatolják a betevőknek, de a bankok is ugyanilyen alapon nyújtanak kölcsönöket a hitel igénylőknek. Az 1918-ban véget ért világháború tapasztalatai alapján, amikor az infláció szintén hatalmas méretet öltött, nagyon jól bevált az ugynevezett takarékkorona, amelynek mintájára most a kormány a takarékpengőt lépteti életbe. A Nemzeti Bank mindenkor indexszám alapján naponta közli majd a takarékpengő értékét, amelyet nem a nemzetközi pénzpiac ingadozásai, de a pénz valószínűségi vásárlóértéke szerint állapítanak meg. Ezzel a rendelkezéssel két célt érnek el: Először a hiteléletet egészségessé teszik, másodszor megszabadítják a piacot a drágaság egyik legveszedelmesebb faktortól a készletmattól. — Ha a takarékpengőt életbe léptetik, úgy egyszerűen megvalósul a mozgó bérszála rendszere is, amely feleslegessé tesz minden bérmeletést, mert a mindenkor fizetéseket takarékpengőben kell majd folyósítani. A magyar kormány ezen első, rendkívül fontos gazdasági rendelkezése elé nagy érdeklődéssel figyel fel nemcsak az ország lakossága, de a külföld pénzpiaca is.

Európa megrohanása a nürnbergi per mai tárgyalásán

Nürnberg, december 4.
A nürnbergi tárgyalás mai napján a háborús bűnösök elleni angol vádat ismerteti Anglia főügyésze. Az illetékesek igyekeznek gyorsan lefolytatni az angol vádak tisztázását, amely öt napot fog igénybe venni. Tegnap az ügyész 70 okiratot mutatott be, amelyek Csehszlovákia megszállására vonatkoztak. Anglia vádiratának tárgyalása után sor kerül Lengyelország, Dánia, Hollandia, Norvégia, Belgium, Luxemburg, Ausztria, Görögország, a Szovjetunió és az Egyesült Államok elleni támadások előterjesztésére. Az amerikai vádirat előterjesztését tegnap befejezték, amikor az Egyesült Államok főügyésze bemutatta a német vezérkar 1938. évi jelentését magában foglaló titkos tervet, mely elrendeli, hogy miképpen fognak légítámadást végrehajtani Anglia ellen, amennyiben az angolok a szudéta-föld annexiója miatt hadat üzennének Németországnak. Ez két héttel a müncheni megállapodás előtt történt. Bemutatta az ügyész a tervre vonatkozó térképeket, amelyek a repülőterek mint célpontok voltak feltüntetve és bemutatta a londoni és hallei körzetről készült taktikai térképeket is.

Az ausztriai háborús bűnösök tárgyalására kiküldött előkészítő bizottság első listája 300 nevet tartalmaz. Ezen szerepel Kaltenbrunner, Baldur von Schirach és Seiss Inquart, akik most mint vádlottak a nürnbergi bíróság előtt állanak.

Franciaország fel Németország megerősítéséről

Páris, december 4.
Franciaországban nagy meglepetést keltett az a jelentés, amelyet Preis, Truman elnök külön megbízottja, Németország helyzetéről az elnök elé terjesztett és bírálta Franciaország magatartását a német közgazdasági központosítása tárgyában. A francia lapok nem annyira a jelentés tartalmát, mint inkább annak formáját kifogásolták. Megállapították, hogy a francia kormány ragaszkodik ahhoz a felfogáshoz, hogy meg kell jelölni azokat a német területeket, melyek a központi igazgatás hatálya alá esnek és ezeket külön kell választani a Ruhr- és

sége szedte áldozatait, hanem hosszú évek óta tervszerűen előkészített listák alapján éppen azokat pusztították el első sorban, akiket alkalmasnak találtak arra, hogy politikai változás esetén a kormányzat magukhoz ragadhassák.

(bj)

Rajna-vidéktől. A franciák attól tartanak, hogy Amerika bizonyos mértékig engedményeket tesz a háború előtti nyugati területek egységének fenntartására, ami annyit jelentene, hogy Németország gazdasági hatalmát újból megerősítenék s ezzel politikai hatalma is újból megszilárdulna.

A Szovjet nem avatkozik Perzsia belügyeibe Teherán, december 4

Irán külügyminisztere jegyzékben válaszolt a Szovjetunió november 26-án kelt jegyzékére. A rendkívül engedékeny hangú jegyzékben Irán külügyminisztere felkérte a szovjet nagykövetséget, tájékoztassa minél előbb, hogy a szovjet hatóságok milyen lépéseket ohajtanak tenni, hogy biztosítsák az iráni tisztviselőknek a belügyekben való szabadságát, továbbá, hogy tegyék lehetővé a biztonsági erőknek és általában iráni hadseregnek a szállítást az északi tartományokba. Nagy megnyugvást keltett a Szovjet részéről tett azon kijelentés, hogy nem avatkozik Irán belügyeibe s ragaszkodik a hármass egyezmény alapján a kérdések tisztázásához.

Lengyel jegyzék Csehszlováchiához

Varsó, december 3.
A Tass-iroda jelenti Varsóból: A prágai lengyel követ jegyzékét adott át a csehszlovák külügyminiszternek, melyben a demokratikus Lengyelország a Csehszlovákiával való barátság tudatában annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy Csehszlovákiának és Lengyelországnak szüksége van a gazdasági fejlődésre, ezért fokozni kell a két ország biztonságát. Ezért a lengyel kormány szükségessé tartja a vitás kérdések megoldását és a szívélyes együttműködést. Bár az utóbbi időben előfordultak barátságtalan kijelentések és ellenintézkedések, a lengyel köztársasági kormány azt ajánlja a csehszlovák kormányynak, kezdjenek meg beszélgetéseket a két ország politikai, gazdasági, művelődési és egyéb kérdéseiről. A jegyzékben a lengyel kormány azt a meggyőződést vallja, hogy a csehszlovák kormány elfogadja előterjesztését és a vitás kérdéseket a békesség és a kölcsönös megértés szellemében oldják meg.

Kalinin felhívása az orosz ifjúsághoz

Moszkva, december 4.
Kalinin, a Szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöke az ifjú kommunista központi bizottságának ülésén felszólította a Szovjetunió ifjúságát, hogy szenteljen az eddigienél komo-

lyabb tanulmányokat a külföldi országok megismerésére. Szeretné, ha még jobban megismernék az idegen népek szokásait, műveltségét és jellegét. Kalinin felhívása ismét tanubizonyítja annak, hogy Oroszország a legszélesebb nemzetközi együttműködésre törekszik.

Szláv díszbéd Nürnbergben

Nürnbergben Visinszky külügyi népbiztos a szláv bizottság tiszteletére díszbédet adott. Az elhangzott köszöntőkben hangzottak a szláv nemzetek együttműködését.

Szénvilágértékeztet Londonban.

Szerdán az angol nemzetközi munkaügyi hivatal megbeszéléseket tart, Londonban a világ minden részéből odaérkező szakértők bevonásával. A helyzet megtárgyalására a következő országok munkaadói és munkavállalói vesznek részt. Anglia, az Egyesült Államok, Ausztrália, Belgium, Kanada, Csehszlovákia, Franciaország, India, Hollandia, Lengyelország, Délafrika és Törökország. A konferencia legfőbb célja a munkaviszony megjavítása és a termelés szélesebb alapokra helyezése.

Az új Jugoszláv alkotmány főbb pontjai Belgrád, december 4

Az új jugoszláv távirati iroda felsorolta az új jugoszláv alkotmány főbb pontjait, melynek kiemelkedő elvei a következők: Biztosítani minden állampolgár részére bármilyen faj, nemzet, vagy hitfelekezethez tartozik, az egyenlő jogokat. Minden állampolgár férfi vagy nő, 18 éves kortól választójogot fog kapni, és a nők minden téren egyenlő jogokkal rendelkeznek a férfakkal. Bár az egyház elveszíti hivatalos hatalmát, biztosítani fogják a lelkiismereti és vallásszabadságot, továbbá a sajtó- szólás- és a gyülekezési szabadságot.

A Szovjet elutasította Amerika kérelmét Perzsia kiűrtése ügyében

Newyork, december 4.
Az Egyesült Államok külügyminisztériuma tegnap este közölte, hogy Oroszország elutasította azt az amerikai kérést, hogy január elsejére az összes szovjet csapatokat vonják vissza Perzsiából. Az amerikai külügyminiszter addig nem közöl részleteket az orosz válaszból, amíg azt Londonban és Moszkvában nem hozzák nyilvánosságra.

Az amerikai hivatalos szóvivő hozzátette, hogy az elutasító válasz nem változtatja meg azt a tényt, hogy a Szovjetnek régebbi Perzsiával kötött megállapodás szerint ki kell üríteni az országot.

Gasparri alakította meg az új olasz kormányt, az új belügyminiszter: Szociáldemokrata. Róma, dec. 4

Olaszországban de Gaspari 9 napi tárgyalás után megalakította az új olasz kormányt. Megegyezés jött létre a 6 kormányhoz közelálló párt vezetői között a miniszteri tárcák ügyében. A megegyezést a liberálisok állásfoglalása tette lehetővé, akik beleegyeztek szocialista belügyminiszter kinevezéséhez.

Elfogták a lidicei vérengzések főbűnösét Prága, december 4

Az amerikai katonai hatóságok kiszolgáltatták Csehszlovákiának az eddig Németországban bujkáló Harold Wismannt, a kladni Gestapo volt főnökét, a lidicei vérengzések értelmi szerzőjét és főresztvőjét. Hamarosan bíróság elé kerül.

Elkészült a vádirat Sallai és Fürst törvénytelen kivégzése miatt

A budapesti népügyészség vádat emelt háborús bűncselekmény miatt Kravetz Miklós ítélőtáblai tanácselnök, dr. Méhes Ignác kuriai bíró, dr. Paulay Gyula kuriai bíró, dr. Pálffy Elek ítélőtáblai bíró és dr. Zsitvay Tibor nyugalmazott igazságügyminiszter ellen, mert részesei voltak Sallai Imre és Fürst Sándor 1932 július 29-én történt statáriális kivégzésének.

A budapesti politikai rendőrség 1932 június közepén letartóztatott több kommunistát, köztük Sallait és Fürstöt, akik statáriális bíróság elé kerültek. A gyorsított bünvádi eljárásra vonatkozó rendelkezések szerint csak akkor lehetett volna őket a rögtönítélő bíróság elé állítani, ha tettenérés esete forog fenn, vagy ha bűnösségük nyomban hebizonyul.

Az említett rendelet 36. §-a szerint az egyes terhek elleni eljárás leghosszabb tartama, ideértve az ítélőhözát is, háromszor huszonegy óra. A népügyészség most elkészült vádirata szerint ezek a feltételek nem valósultak meg, de Zsitvay, akkori igazságügyminiszter ennek ellenére elrendelte a statáriális eljárás lefolytatását. A statáriális bíróság tagjai a tárgyalást megtartották és halálos ítéletet hoztak és az elítélteket még aznap ki is végezték.

15 évi fegyházra ítélték dr. Löwy Ernő gyilkosát

A büntetőtörvényszék mint rögtönítélő bíróság pénteken délután tárgyalta Török István 19 éves MÁV őrabéres bűnügyét. Török november 3-án agyonlőtte és kirabolta dr. Löwy Ernő nőgyógyász-orvost. A rögtönítélő bíróság 15 évi fegyházra ítélte.

Kik kerülnek szabadlábra a letartóztatott nyilasok közül?

Dr. Ries István igazságügyminiszter úgy rendelkezett, hogy a tél beállta előtt a politikai foglyok egy részét szabadlábra helyezik. Erre az elhatározásra nagyrészt az adott okot, hogy a letartóztatási intézetek túlzsúfoltak, nyolc-tíz-szer annyi fogoly van elhelyezve, mint amennyi a befogadóképességük. Dr. Bajor László táblabíró, az igazságügyminisztérium népbírói osztályának vezetője a következő felvilágosítást adta:

Nincs szó általános szabadlábrahelyezésről, csupán arról, hogy azok, akiknek Budapesten lakásuk van, családosaik, cselekményük tárgyi súlya kisebb jelentőségű, szabadlábon védekezhessenek, mert szökésüktől nem kell tartani. Szabadlábra helyezés előtt azonban szigorúan megvizsgálják a gyanúsított személyi körülményeit s a letartóztatást csak akkor szüntetik meg, ha a szociális szempontok is indokolják. Csak olyan foglyokról van szó, akik felett a nép-bíróság még nem ítélezett.

A népügyész rendkívül súlyos új vádemelése miatt a bíróság elnapolta Benedek Rezső ügyének tárgyalását

A Zala tegnap számában közölte, hogy a népbíróság mára tűzte ki Benedek Rezső népellenes bűnügyének fő tárgyalását. A fő tárgyalást Arató Antal tanácselnök nyitotta meg, majd dr. Nádasdy Ferenc népügyész terjesztette elő vádiratát. A vádirat Benedek Rezsőt, aki a német megszállás óta a Zalai Közlöny című napilapot szerkesztette, cikkei miatt népellenes bűncselekménnyel vádolta meg. A tárgyaláson az elnök felkérésére felolvasták Benedek Rezső több inkriminált uszító cikkét, majd megkezdtek a vádlott kihallgatását. Benedek Rezső nem érzi magát bűnösnek és azzal védekezik, hogy kényszer hatása alatt cselekedett, amely egyrészt fizikai, másrészt anyagi kényszer volt. Azt állítja, hogy őt a németek és a nyilasok kényszerítették arra, hogy a lap szerkesztését vállalja és lázító cikkeit megírja. De nem utolsósorban kényszerült a cselekmények elkövetésére azért is, mert családjának kenyeret kellett keresni és ha nem

vállalta volna a lap irását, akkor több tagból álló családja kenyér nélkül maradt volna.

Benedek Rezső kihallgatása után dr. Nádasdy Ferenc népügyész emelkedett szólásra és vádmódosító indítványt tett:

A vádlottat, eltérően az eredeti vádtól, háborús bűntettrel is megvádolom, mert 1944. október 16-tól, 1945. március 31-ig terjedő időben felelős szerkesztőként működött a „Zalai közlöny” című politikai napilapnál. Irásaival oly tevékenységet fejtett ki, mely alkalmas volt arra, hogy a háború folytatását elősegítse.

Az ügyész a négy hónap lappellárait letette a bíróság asztalára. Dr. Arató Antal elnök az új vádemelés anyagának áttanulmányozásáig a fő tárgyalást bizonytalan időre elnapolta. Dr. Hajdu Gyula védő kérte védené szahadlábrahelyezését, amit a bíróság elutasított.

Felhívás Nagykanizsa társadalmához

A második világháború végigpusztított Magyarországon és a magyar nép százai milliói várják élelem, ruha és tüzelő nélkül a telet. Megszámlálhatatlan családban, ahol a kenyérkereső családfő elszakadt szeretteitől, az éhség és a nyomor veti előre árnyékát, hogy párosulva megtizedelje az amúgy is megrikult magyar sokakat. Magyar édesanyák könnyes szemmel fordulnak el a kenyérért esedéklő gyermekkecskétől, a magyar gyermekek fájdalmas könyörgéssel fordulnak egy kis darab kenyér vagy egy kis meleg ruhadarab felé. Sokan vannak az elhagyatottak között, de vannak olyanok is, akiknek úgy ahogy, vagy talán teljesen biztosítva van az ellátás hosszú időkre.

Ez utóbbiakhoz fordul a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége, amely Tildy Zoltánné elnöknő vezetésével gyűjtési akciót indított a szegény ellátatlanok megsegélyezése érdekében.

Ebből az akcióból nem maradhat ki Nagykanizsa társadalmának sem. Ez is hozzátartozik az újjáépítéshez, hiszen nem tudhatjuk, hogy adakozásunkkal mennyi könnyet fogunk letörölni és hány esüggött lélekbe tudunk erőt önteni. Ezen az uton fordulunk városunk lakóihoz és kérünk mindenkit, segítsen úgy, ahogy tud és annyival, amennyi jut. Tartsa mindenki szent kötelességének segíteni azokon a magyar véréinken, akik segítségre szorulnak. Elfogadjunk természetbeni és pénzbeli adományokat, amelyeket aztán a Zala-ban fogunk nyugtázni. Az adományokat kérjük a MNDSZ-székházában Csengery-ut 5. sz. alatt, vagy a Zala szerkesztőségében leadni.

Nagykanizsa asszonyai és férfiai! Hozzatok fordulunk és jó szívetekre appellálunk. Segítsetek, mert nem tudjatok, mikor szorultok Ti is segítségre és mert sokat szenvedett hazánk ezt követeli meg minden magyartól.

Magyar Nők Dem. Szövetsége

— A postai szolgálat korlátozása. A magyar postahivatal nagykanizsai vezetősége közli velünk, hogy a 133.927/1945. sz. közérdekű rendelet alapján a következő szolgálati korlátozást lépteti életbe: A Nagykanizsa 1. sz. postahivatala e hó 4-től további intézkedésig a távbeszélő-távíró szolgálat eddigi rendjének változatlanul hagyása mellett köznapokon 8–17 óráig osztatlan felvételi, 8–15 óráig pénztári szolgálatot tart.

Szlm-taggyűlés csütörtökön fél 6 órakor.

Megejtették a Nemzeti Segély ellenőrzését

A Zala annak idején megírta, hogy a Nemzeti Bizottság egy felhívással kapcsolatban elhatározta, hogy a Nemzeti Segély helyi szervezetének felülvizsgálására bizottságot küldd ki. A bizottságot nyomban megalakították, hogy munkájukat minél gyorsabban megkezd-hessék.

Ma megjelent szerkesztőségünkben Mátyus László, a Nemzeti Segély helyi szervezetének vezetője, aki a vizsgálat eredményét tartalmazó jegyzőkönyv lekölzlését kérte. Miután közérdekről van szó, a Zala készséggel tesz eleget a kérésnek.

Mint a Nemzeti Bizottság által kirendelt ellenőrzőbizottság felülvizsgálta a Nemzeti Segélyt, ahol mindent a legnagyobb rendben találtak. Szomorú megállapításunk, hogy a tagdíjak még ma is olyan csekélyek, mint amikor a Nemzeti Segély megalakult június hónapban s ebből a tél folyamán az arra rászorulókat nem lesz a Nemzeti Segélynek módjában kellően segíteni. Pedig napról-napra keresik fel a sok-gyermekes anyák a Nemzeti Segély irodáját, ahonnan ha illetékes valaki, üres kézzel egyetlen esetben sem engedték el.

Az ellenőrzőbizottság tagjai:

Varga József s. k. Kaufer Sándor s. k. Spiegel László s. k.

József Attila emlékestet rendez a nagykanizsai Munkás Kulturszövetség

A most megalakult nagykanizsai Munkás Kulturszövetség nagy magyar költőnk, József Attila halálának 8. évfordulója alkalmából csütörtökön, f. hó 6-án délután 6 órakor emlékestet rendez. — Az est irodalmi és társadalmi esemény lesz, amelyre külön meghívó nélkül ez uton hívjuk meg a város társadalmát pártállásra való tekintet nélkül.

Az est műsora a következő: A MKSZ nevében bevezetőt mond: Wandra Jenő igazgató-tanító; József Attila életét ismerteti: Eölvédy Ádám; Stoltzer Emil szaval; Chopin- és Respighi-dalokat énekel: Pauk Anni; „Művészet és élet” címmel dr. Kertay György tart előadást; „A város peremén”, szavalja Schneer László; „Mond mit érlel...”, szavalja: Sáf-rán Éva; „Munkások”, szavalja: Eölvédy Ádám.

Az előadás helyét a holnapi Zala-ban közöljük.

Letartóztattak egy besugó medikust.

A politikai rendőrségnek hosszabb idő óta feltűnt, hogy Eröss László orvostanhallgató, Nagykanizsa Tár-ház-utca 11. számú lakos, meg-meg-jelenik a politikai rendőrség vezető-jénél, és különböző vádak hangoz-tatásával több személy ellen adato-kat szolgáltat. A politikai rendőrség a gyanusan viselkedő Eröss ellen nyomozást tett folyamatba, amely meglepő eredménnyel végződött. Ki-tűnt ugyanis, hogy Eröss László a nyilas világ alatt SS katona volt, akire Fider György jól emlékezett. Fider vallomása szerint az orvostan-hallgató besugó volt már a nyila-sok alatt is és több embert jelen-tett fel a Gestaponál, akiket vagy megkínzottak, vagy elhurcoltak. A politikai rendőrség Eröss László medikust letartóztatta. Ügyéi rövi-desen a népbíróság tárgyalja majd.

Hirdetmény.

As 1080/1945. M. E. sz. rendelet 11. §-a értelmében közhírre ta-azem, hogy a nagykanizsai II. sz. Igazoló Bizottság 1945. december 12-én az alább megnevezettek igazolás tárgyában hoz határozatot:

Harsay László OTI számvizsgáló, Kon-radt-Frigyes rendőrségi díjnok, Sári József, Szántó Sándor rendőrök, dr. Koger Ká-roly államügyész.

December 13-án: dr. Ruisz Józsefné pos-tai kisegítő, Bertalan Sándor Máv. kalmaz, Kocsis Ferenc üz. altiszt, Markó Vendel kázanfűtő, Tolnai József Máv. altiszt.

Felhívom a lakosságot, hogy mindazok, akik az igazolás alá von-takott megnevezett közalkalmazot-tak olyan magatartásáról, vagy cse-lekedetéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette vagy sérti, az í-e az erre vonatkozó bizonyítékokat írá-lam szóban, vagy írásban hala-déktalanul jelentse be Szabó István mozdonyvezető Babóchay György-utca 43. szám, a II. Igazoló Bizott-ság elnöke.

Figyelemzetem a bejelentőket arra, hogy az írásbeli bejelentéseket csak akkor veheti a Bizottság figye-lembe, ha a bejelentő nevét és lak-símét is feltünteti.

— Adomány. Egy magát meg nem nevező ur a Demokratikus Nők karácsonyi akciójára 100.000.— pen-gőt adományozott, amit ezuton kö-szönettel nyugtáz a szövetség.

Keddén délután 6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében
Előadó: dr. Ruttkay György.

NYILT-TÉR*

Leányom Sárdy Máriaért sem erkölcs, sem anyagi felelősséget nem vállalok. Aki tőle bármit vásárol, törvény útján felelő-ségre vonom. Sárdy Lajos.

* E rovatban közöltektől sem a szer-kesztőség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

APRÓHIRDETÉSEK

Fekete férfi zakóöltönyt vagy női téli-kabátot adok hízott sertésért. Cim a ki-adóban.

Tűzifa és tölgyfakaró ismét vásárol-ható Balassa ecetgyár irodájában, Király-utca 8. 2179

Értesítés. Van szerencsém a közönséget értesíteni, hogy MATEOSZ vállalatomat a Zrínyi Miklós-utcai Kelemen-garázsban megnyitottam. Fuvart vállatok úgy hely-ben, mint vidékre és az ország egész te-rületére. Kokas Mihály vállalkozó. 2181

1 drb kötött kék kesztyű a postán el-veszett. Megtaláló szerkesztőségünkbe le-adni sziveskedjék. 2182

Irógép, bunda, télikabát eladó. Cim a kiadóban. 2183

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel: Benes József

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában: Nagykanizsa Nyomdaiért felel: Zalai Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Ilja Ehrenburg: Nürnbergben a vádlottak padján nemcsak banditák ülnek, de az egész fasizmus

A román Szociáldemokrata Párt külön listán indul a választásokon — Északperzsia kormányzóját meggyilkolták

Ilja Ehrenburg nyilatkozott a nürnbergi perrel. Rámutatott, hogy a nürnbergi per jelentősége nem a vádlottak bűnös volta vagy az elkövetett háborús bűncselekmények megállapításán mulik, mert hiszen a bíróság még a tárgyalás előtt leszűrte az eseményekből eredő következtetéseit és véleményét. A vádlottak padján nem csupán 20 bandita ül, hanem az egész fasizmus. A bírók itt olyan könyvből olvasnak, melynek tartalmát vérrel irták, amit mindnyájan jól ismerünk. Göring valamikor repülőit azzal küldte a támadásra, hogy minden felelősséget magára vállalt. Ma kétségbeesve keres minden kibúvót a felelősség alól. Ribbentrop még mindig diplomatáskodni próbál, de eredmény nélkül. Göring azt mondta, hogy menetrendszerint fogják a háborút lefolytatni és 1945-ben Washingtonnak fogják a békét diktálni. A Vörös Hadsereg azonban megváltoztatta ezt a tervet, szétszavarta egész rendszerüket és most itt ülnek a vádlottak padján.

A Szovjetunióban december 5-én, ma ünneplik a sztálini alkotmány napját. Ez alkalommal a moszkvai rádió rámutat arra, hogy a Szovjetunió nemzetiségi állam, melynek keretében mintegy 60 népcsoport él. A Szovjet Államnak lényeges vonása, hogy a Szovjetunióhoz tartozó népek elnyomását megszüntette és életüket a teljes és igazi jogegyenlőség alapján szabályozta. A történelem folyamán a nemzetiségi államok nem tudták kiállni a próbát és összeomlottak. Azt hitték, ez meg fog ismétlődni, ha a Szovjet háborúba kerül. Ennek ellenére a Szovjetunió valamennyi népe győztesen kiállta a próbát, harcolt az elnyomók ellen, megbuktatta a fasizmust és megteremtette az igazán demokratikus rendet.

Csökkentik az Ausztriát megszálló csapatok létszámát. *Wien, dec. 4*

Londonban úgy tudják, hogy az angol kormány kezdeményezésére az Ausztriát megszálló csapatok csökkentése érdekében néhány napon belül tárgyalások indulnak meg, hogy mind a négy megszálló hatalom egyenlő létszámú csapatot tartson Ausztriában.

A görög választásokat márciusban megtartják. *Athén, dec. 5*

Szofusz görög miniszterelnök tegnap úgy nyilatkozott, hogy az általános választásokat március utolsó vasárnapján mindenestre meg fogják tartani. A görög belügyminiszter bejelentette, hogy a 200 tagú felügyelő angol misszió kivül még egy 800 főből álló angol felügyelő csoport jön Görögországba, mely katonai kiképzőket is magában foglal.

Céfolják a cseh-lengyel jegyzékváltást. *Prága, dec. 5*

A prágai rádió megcáfolja Csehszlovákia és a lengyel kormány közötti jegyzékváltásról szóló híreket, hogy a vitás kérdések megoldására kezdjenek tanácskozást. Csehszlovák részről kijelentették, hogy a különböző kérdésekben Csehszlovákia álláspontja világos és ezt hivatalos képviselői ismételt ki-
fejezésre juttatták.

A három „nagy” újabb tanácskozá-
sát sürgeti a Times *London, dec. 5*

A Times vezércikkében a három nagy újabb tanácskozását sürgeti. A vezércikk megállapítja, hogy Anglia nem követheti az elszigetelődés politikáját és kényszerítő körülmények fűzik a Szovjetunióhoz, valamint az Egyesült Államokhoz. Az Egyesült Nemzetek testületének léte vagy nem léte függ a három nagy közötti megértéstől.

Még nem ismeretesek az albán választási eredmények

Tirana, dec. 5

Albániában tegnap folytak le a választások Hodzsa miniszterelnök vezetésével. Az általános választásokban a szavazóknak 82%-a adta le szavazatát. A végleges eredményt csak néhány nap múlva hirdetik ki,

mert több választási kerület igen messze esik az összszámlálási központtól. Az albán rádió jelentése szerint a választások a legnagyobb rendben és nyugalomban folytak le.

Brazília is választott

Rio de Janeiro, dec. 5

Rio de Janeiróból jelentik, hogy a tegnap megtartott kongresszusi és elnökválasztásokon a szavazók a legnagyobb számban vettek részt. Különösen magas volt a női szavazatok száma. Braziliában a szavazások mindenütt a legnagyobb rendben folytak és a végleges eredményt két hét múlva fogják kihirdetni.

Einstein az atomenergiakutatás szolgálatában — Attlee rövidesen fontos nyilatkozatot tesz az atom-
erő-ügyben *Washington, dec. 5*

A kaliforniai egyetem atomromból készülékét, mely a világ legnagyobb atomromból készüléke s elsőnek hozta létre az uránium felbontásának igen fontos lehetőségét, az energiakutatás szolgálatába állították. Ugyancsak Kaliforniából érkező hír szerint az egyetemen az atomenergia újabb felhasználási lehetőségét fedezték fel. Stockholm-ban 10 tagból álló bizottságot alakítottak, mely kidolgozza az atomenergiára és annak kutatására vonatkozó terveket. Az Egyesült Államok atomenergiakutató bizottsága felszólította Einstein tanárt, aki Truman elnök szaktanácsadója, hogy fejtse ki az atomenergia békés célokra történő felhasználásának lehetőségeit. Attlee brit miniszterelnök az angol alsóházban bejelentette, reméli nemsokára fontos nyilatkozatot tehet az atomenergia ügyében.

Himmler parancsára 200 politikai foglyot égettek el Leipzigben

Berlin, december 5

A nürnbergi főtárgyaláson többek között bemutatnak egy Himmler házimozija részére a léipzigi koncentrációs táborban készült, minden emberi képzeletet felülmúló szörnyűségről készült filmet. Himmler parancsára kétszáz politikai foglyot összetereltek, géppuskával kaszálták le a szerencsétleneket, azután az

előket, a sebesülteket és holtakat egy barakba cipelték, ahol elégették.

Tovább folyik a német ipartelepek megsemmisítése. *Newyork, dec. 5*

A németországi amerikai katonai kormányzat bejelentette, hogy tovább folyik azoknak a németországi ipartelepeknek a megsemmisítése, amelyek a hadipari célokra felhasználhatók lennének. A hivatalos közlemény szerint újabb 14 nagyobb ipartelepét semmisítenek meg.

Agyonlőtték Északperzsia kormányzóját. *Teherán, dec. 5*

Északperzsiában ismét zavargások törtek ki és a tartomány kormány-

Budapestről jelentik:

Csehszlovákia baráti megállapodást akar kötni Magyarországgal

Fierlinger miniszterelnök cseh és szlovák újságírók előtt nyilatkozott a legutóbbi idők politikai eseményeiről. A kormánynak — mondotta a többi között — az utóbbi időben két nagy politikai sikere volt. Az egyik, hogy a szövetségesek belénk vetett bizalma lehetővé tette csapataik kivonását az ország területéről. A másik, hogy sikertült keresztülvinnünk akaratomkat a németek ki-telepítése ügyében. Így belátható időn belül két és félmillió németet telepítünk ki.

Felszámoljuk a magyar kérdést is, — folytatta Fierlinger miniszterelnök — bár ez bonyolultabb. Feladatunk elsősorban, hogy lakosság-cserét érjünk el. Ezért hajlandók vagyunk a magyar kormánnyal ebben a kérdésben baráti megállapodást kötni. Ha Magyarország baráti jóviszonyban akar velünk élni, úgy kell velünk megegyeznie, hogy a megállapodás mind a két ország érdekeinek eleget tegyen.

Egyetemi hallgatók a szénbányákban

A Pázmány Péter tudományegyetemen nagyban folynak a vizsgálatok, melynek befejezésére december első napjaiban lehet számítani. Az egyetem hallgatói a kollókviumok és szigoriatok befejezése után önként jelentkeznek az illetékes ható-

zóját agyonlőtték. A szovjet kormány tegnap elküldte válaszigye-
két arra a javaslatra, melyet az Egyesült Államok küldött el a Szovjetunióhoz, hogy január 1-re vonják ki Asserbeidszánból a megszálló idegen csapatokat.

A román Szociáldemokrata Párt külön listával indul a választásokon
Bukarest, december 5

A román Szociáldemokrata Párt országos értekezletén megvitatták a legsürgősebb politikai kérdéseket. Határozatot fogadtak el, mely szerint a román Szociáldemokrata Párt az országos választásokon önálló programmal és listával indul.

Hírek a világ fővárosaiból

Párisi hír szerint De Gaulle miniszterelnök az Egyesült Államokba utazik, hogy ott élelmiszer-szállításról tárgyaljon.

Az Egyesült Államok valamennyi tagállama jóváhagyta az Egyesült Nemzetek sanfranciscoi alapokmányát.

Jamasita japán tábornokot, akit a japán néptörvényszék mint háborús bűnöst halálra ítélt, tegnap kivégezték.

Az Egyesült Államokból 2 millió egység penicillint szállítanak Európába a fenyegető járványveszélyek leküzdésére.

ságoknál és kéri, osszák be őket munkásszázadokba, hogy szénbányákban mint kisegítő munkások dolgozhassanak. A hathetes bányamunka alatt semmi fizetést nem kérnek, csak élelmezést.

Churchill 71 éves

W. Churchill most töltötte be 71. életévét. A volt miniszterelnök a világ minden tájáról megleghangu üdvözlő táviratokat kapott.

Vas Zoltán nem lesz szén-kormánybiztos

Illetékes helyről közlik, hogy nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, amely szerint Vas Zoltán a szénügyek és az energiagazdálkodás kormánybiztosa lesz. Vas Zoltán fontos politikai és gazdasági munkaköréről a legközelebbi minisztertanácson döntenek.

Gyilkosság!

Az újpesti téglagyár kerítése mellett a gödörben játszódozó gyermekek egy 20-22 éves fiatalember levetkőztetett holttestét találták meg. Az újpesti kapitányság nyomozói megállapították, hogy gyilkosság történt. A szerencsétlen embert ismeretlen tettesek a gödörbe hurcolták és ott több lövéssel megölték. A nyomozás megindult.

Szim-taggyűlés csütörtökön fél 6 órakor.

József Attila emlékest csütörtökön

A Munkás Kultúrszövetség megrendezésében tartandó „József Attila emlékest” a Szociáldemokrata Párt (Sugár-ut 3.) nagytermében lesz megtartva csütörtökön, folyó hó 6-án délután 6 órai kezdettel. Belépődíj nincs. A Kultúrszövetség legjobb előadói vesznek részt a tartalmas műsor előadásában. A város kulturális közönységét és dolgozóit szívesen várja a Munkás Kultúrszövetség.

Meleg szobát karácsonyra mindenkinek!

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége, mint azt a tegnapi lapunkban már jeleztük, a sokgyermekes és egészen szegény családok felsegélyezésére az egész járásra kiterjedő gyűjtést rendez, amelynek célja: „Meleg szobát karácsonyra mindenkinek”. A nagyjelentőségű gyűjtési akció részleteit lapunk egyik legközelebbi számában részletesen közölni fogjuk. A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége csütörtök délután 4 órai kezdettel megbeszélést tart és elvárja, hogy azon minden tagja éppen a nagyfontosságú cél érdekében megjelenjen.

Beiratkozás

a Dolgozók Polgári Iskolájába

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium a köz szempontjából fontos munkakörben dolgozó felnőttek számára közép- és középfokú iskolák szervezését vette tervbe. A felnőtt dolgozók iskolájában félévenként 1-1 osztályt lehet elvégezni. Az iskola az osztály sikeres elvégzése után az elvégzett osztályról államérvényes bizonyítványt ad ki. Felvételre jelentkezni lehet a polgári leányiskolát elvégezni szándékozóknak az Ady Endre 9. sz. alatt Polónyi György igazgatónál, a polgári fiúiskolások pedig Ketting Ferenc polgári fiúiskolai igazgatónál, naponta 9-től 12-ig, f. hó 10-ig. Felvehető a polgári iskola 1. osztályába a 18. életévüket betöltött felnőtt dolgozók. A felvételi felső korhatára a betöltött 45. életév. A felnőtt dolgozók középfokú iskoláiban a tanítási idő a délutáni és az esti órákban lesz. Bejáró tanulók is felvehető. Nem helybenlakók részére a vallás- és közoktatásügyi minisztérium tanulóotthonok létesítését is tervbe vette. Igazgatóság.

A polgármester közleményei

Hirdetmények.

Felhívom mindazokat, akik sertést vágta, hogy a leadandó zsírmennyiséget haladéktalanul adják le. nagykanizsaiak Sklenszky Ferenc Magyar-utca 6., kiskánizsaiak özv. Baj Józsefné Ország-ut 23. szám alatti zsirgyűjtőknél. Nevezet: zsirgyűjtőknél a zsir begyűjtése minden hét hétfő és csütörtök napján történik. Azok ellen, akik beszolgalatási kötelezettségüknek eleget nem tesznek, a legszigorúbb eljárást fogom folyamatba helyezni. A zsir beszolgalatását közegeimmel ellenőriztetni fogom. 2186

Felhívom mindazokat, akik a hátralevő 3 ik negyedévi jóváételi beszolgalatának még nem tettek eleget és most utólagos értesítést kaptak a beszolgalatásról, ezen kötelezettségüknek minden körülmények közt tegyenek eleget, mert a be nem szolgalatottak ellen a legszigorúbb rendszabályokat helyezem folyamatba. 2187

Polgármester.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt

A háborús bűnösök feljelentése állampolgári kötelesség

Dr. Ruttkay György népművész előadása

A Szociáldemokrata Párt tanács-termét megtöltő közönség előtt tartotta meg tegnap este nagyjelentőségű előadását dr. Ruttkay György népművész. Az előadás bevezető részében utalt a népbírói rendelet megalkotására, amely a fegyverszüneti szerződésben vállalt kötelezettségből ered. Bár a népbírói független magyar népbírói, mégis az Egyesült Nemzeteknek az itélkezések felett ellenőrzési joga van. Az előadó rámutatott dr. Ries István igazságügyminiszter szerepére a népbírói jogszabályok megalkotása, valamint a népművészet működésének irányítása körül. Majd a népbírói eljárásokról beszélt, részletesen ismertette azokat a háborús és népellenes bűntetteket, amelyek a népbírói elé tartoznak. Felhívta a hallgatóságot, hogy minden erejével támogassák az igazságügyi hatóságokat, hangsúlyozta, hogy a háborús bűnösök feljelentése állampolgári kötelesség, de elsősorban kötelessége minden demokratikusan gondolkodó magyarnak. Hangsúlyozta, hogy ezt a segítséget a törvény megalkotója azal honorálja, hogy ha valaki jóhiszeműen bár, de tévesen jelent fel valakit, hatóság előtti rágalmozás miatt ellene eljárás nem indítható.

Előadásának befejező részében megemlítette, hogy a béke megőrzése szempontjából milyen nagyjelentőségű jogszabály az, hogy háborús bűnösnek tekintendő mindaz, aki oly magatartást tanúsít, amely alkalmas a népek megbékélésének megbontására. Természetesen az ilyen egyének, vagy egyéneknek is népbírói elé van a helyük.

Az érdekes és értékes előadást a hallgatóság hosszantartó tapsal honorálta.

Valami nincs rendben a sóelosztás körül

Naponta több panasz érkezik szerkesztőségünkbe oly egyénektől, akik sójegyekre még a mai napig sem tudták a nekik hivatalosan kijáró 20 dkg. sót megkapni. A polgármester annak idején napokig harcolt a pénzügyminisztérium illetékes osztályával, amíg sikerült a város részére sókiutalást kapni. A kiutalt sót a közlemezési hivatal vette át és osztotta szét több mint 80 fűszerkereskedő között azzal, hogy a jeggyel jelentkező lakosság részére az előírt 20 dkg. sót maximális áron kiszolgálja. A polgármester a közlemezési hivatal előterjesztésére 26.000-ben állapította meg azoknak a személyeknek a számát, akiket a sókiutalásban részesíteni kell. Ez a szám több a város lakosságánál. Azért állapították meg a ténylegesnél magasabban az igénylők számát, hogy biztosítsák a zavartalan kiosztást. Sajnálattal kell azonban tapasztalni, hogy dacára minden elővigyázatosságnak, a lakosság 20-25 százaléka mégsem jutott sóhoz. Meg kell még említeni, hogy a sót tároló helyiségből a közlemezési hivatal teljesen száraz állapotban levő sót vett át, míg a kiosztott só nedves, így tehát az ügyis minimális mennyiségű sót még meglehetősen súlyos víz is terheli. Nem állítjuk azt, hogy a kiutalt sót megvizsgálták, mert nem lehetetlen, hogy a nedves idő következtében a só magabaszivta a légkör víztartalmát, de akkor viszont egy tekintélyes plusznak kell maradni a fűszeresnél, aki száraz sóban kapta meg a kiutalt mennyiséget.

Felhívjuk a polgármester figyelmét ezekre az anomáliákra és felkérjük hogy haladéktalanul indítsa meg a vizsgálatot ebben az ügyben.

Bizonyosak vagyunk abban, hogy a vizsgálat eredményre fog vezetni és rövidesen minden igénylő hozzájut ahhoz a sómennyiséghez, amelyre jogosan igényt tarthat.

HIREK

Egy kihízott sertésszemű

bozontos emberke ül a vádlottak padján. Benedek Rezső, a leggonoszabb fajta ujságcsináló, Műveletlen és irástudatlan. A Vörös Hadsereg már Kiskomáromot elfoglalta és ő még mindig kitartásra buzdította gyáván megszabadult eszméit, fegyvertelen emberek megkínzóit, igaz magyarok gyilkosait. 1945. március 30-án, pár órával a város eleste előtt még így írt: „Ha 1938-ban Szálasi Ferenc átvette volna a hatalmat, akkor ma 3 milliós hadsereg állna legyőzetlenül a Kárpátok csucsain”. Egy alcimben pedig a következő olvasható: „Október 15-én Szálasi Ferenc és hívei visszavadták a nemzet becsületét.” Benedek Rezső elég bátor volt ahhoz, hogy akkor, amikor az orosz gyalogság már a külvárosok házait elfoglalta, tollából még szétömlésze azt a zöld mérget, amellyel végleg megfertőzte a csak egy kicsit is ingadozó lelkeket is. Bátor volt Benedek Rezső, mert a nyilas géppisztolyokat és SS szuronyokat még maga körül látta — de most a népbírói elé a vádlottak padján rossz rapacs módjára gyáván hangoztatja: ártatlan vagyok. Arra hivatkozik, hogy csala-

ládja eltartása alatt kényszer hatása alatt cselekedett. Ez a védekezés éppen olyan hazug és éppen olyan aljas, mint az írásai, amelyeket évekig kényszerített rá ennek a jóhiszemű városnak 30.000 lakosára. A lap szerkesztőségében leterrorizált mindenkit, és akik jobb belátásra akarták birni, azokat megfenyegette. Minden betűje, amit a nyilasvilág e kanizsai torz fantosza leírt, izgatás és lázítás volt a jó, a becsület és tisztesség ellen. A családjával akar takarozni — de ugyanakkor széles mosollyal szemlélte és regisztrálta — ártatlan családok megkínzását, kirablását, elhurcolását — anyák és csecsemők vagonbarakadását, mások levanteokban levő gyermeinek halálbakergetését.

Benedek Rezső gonosz bűnözője volt az írásnak.

— Szerkesztőségi hír. Értesítjük a t. közönséget, hogy a Zala szerkesztőségének és kiadóhivatalának munkaideje mai naptól kezdve, további intézkedésig, reggel 8 órától déli 1 óráig tart. Hirdetéseket csak délelőtt 11 óráig veszünk fel. Délután a hivatal zárva lesz.

— Állategészségügyi körületek. A földművelésügyi miniszter az ország területét az állategészségügyi

igazgatás szempontjából — a változott viszonyoknak megfelelően — hat állategészségügyi kerületre osztotta be. Ezeknek székhelye: Budapest, Debrecen, Szeged, Kaposvár és Szombathely. Egy-egy kerületbe 4-4 (a debrecenibe 5) vármegye tartozik.

— Hogyan juthat a gazda vadászati engedélyhez. A legújabb vadászati törvény a lakosság legszélesebb rétegeinek biztosítani kívánja a vadászati lehetőségeket. Működő az egyszerű gazda részére is, hogy vadászhaszon. A rendelet értelmében vadászni csak vadásztársaságok kötelékében lehet és egy-egy társaságnak legalább öt tagból kell állnia. Akik vadásztársaságot akarnak alakítani, kívánságukat bejelentik a járás székhelyén működő vadászati felügyelőnek, aki személyi lapot állít ki a társaság tagjaival három példányban. A vadászati felügyelő ezután a társaság taglistáját, a fegyverviselési engedély megszerzése végett megküldi a rendőrségnek, mely minden egyes tag multibeli magatartását kivizsgálja. Miután a társaság tagjai a fegyverviselési engedélyt megkapták, a járási vadászfelügyelőnél kiváltják a vadászjegyüket. A vadásztársaságok a vadászterületek birtokába nyilvános árverés útján jutnak. Az árverést a vadászati felügyelő hivatalában tartják. A háború özben, szarvasban és vaddisznóban nagy pusztításokat okozott. Az Alföldön az őz pl. majdnem teljesen kipusztult. Apróvadállományunk ellenben nagyon megnövekedett, sok a nyul, fácán és fogoly. Felmerül a kérdés: lesz-e elegendő patron a vadászoknak? A vadászás felkarolásával a minisztériumnak az a célkitűzése, hogy a közellátási nehézségeken segítsen és hushoz juttassa a lakosságot. Ugyanakkor azonban ügyelni kell arra is, hogy európai hírű vadállományunk fennmaradjon. Másik törekvése a kormányknak az, hogy a vadkárokat lehetőleg csökkentse, éppen ezért vadkárakat létesített a nagyvadak által okozott károk azonnali megtérítésére. Ahol a vadkárok tetemesek, ott az elszaporodott vadállomány gyérítése hivatalból is elrendelhető.

A Magyar Magántisztviselők Szabad Szakszervezetének nagykanizsai csoportja folyó hó 8-án, szombaton délelőtt fél 11 órakor a Szociáldemokratapárt termében rendes havi taggyűlést tartja. Titkár.

Csütörtökön délután 1/2 5 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt vasutas üzemi pártszervezete. Előadó: Szabó István.

APRÓHIRDETÉSEK

Fekete férfi zakóöltönyt vagy női télikabátot adok hízott sertésért. Cím a kiadóban.

Egy darab férfi bőrkesztyű dec. 3-án a Teutsch-drogériában elveszett. Megtaláló jutalom ellenében Arany János utca 11. sz. alá Pordány névre leadni szíveskedjék. 2185

Garai utca 23. alatt 6 éves 16 fiatal fejőstehént elcsoréltatott 2189

MAORT mérnök szoba-konyhát, esetleg üres szobát keres azonnaira, lehetőleg gázvezeték mellett. Címeket kiadoba. 2192

Budapestre indul csütörtök este 8 órakor egy tehergépkocsi. Személy- és teherszállítás vállal. Érdeklődni Kelemen garázsban. 2191

Egy mindenesleány felvétetik. Ritterszlet. 2193

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közigazgatási R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Benőze Jenő. Nyomtatott a „Közigazgatási R. T. Nagykanizsa” nyomdájában (Nagykanizsa) Nyomdaiért felel: Zalai Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Bencze Jenő:

„Az igazság szeme tágra van nyitva“

(A politikai rendőrség, népügyesség és népbíróseg figyelmebe)

Elutazása előtt Ilja Ehrenburg a nagy szovjet író a következőket mondotta: Nürnbergbe megyek, megnézem a jövőbeli tárgyalás menetét. Az az érzésem, hogy ez a per kissé elkésett. Augusztusban kellett volna megtartani. A közvélemény figyelme — értem ezalatt a nyugati és közép-európai népek közvéleményét — ellankadt, mondhatnám, közömbössé vált a fasiszta gonosztervek sorsával szemben. Túl-ságosan biztonságban érzi magát. Erélyesen szembe kell szállnunk ezzel a veszedelmes passzívítással. A fasisztát leverjük, összetörtük, de még nem öltük meg. Pedig csirájában is ki kell irtani. A nürnbergi per célja, hogy meg-egyszer megmutassa a német fasiszta igazi arcát, a gyáva orgyilkost, aki felsőbb parancsok papírrongya mögé bujva men-
tegetőzik.

Ilja Ehrenburg pontosan meghatározta a tényleges helyzetet. Az igazság érvényesülése elé lassan, de biztosan ereszkedik le az elkendőzés mind sűrűbb fátyolja. A folyamat jól megfigyelhető nemcsak Budapesten, de nálunk Nagykanizsán is. A budapesti ember megszokta megszokta már a romokat, — de aki először jár ott, az megreszkett belé. Az ember azt hiszi, hogy szökőcsé elég ahhoz, hogy mindent kifejezhessen. — de tévedésben van — mert amit Budapest lát, az kifejezhetetlen. A borzalmak olyan orgiája ez, amit csak egy megszállott örült torz víziója tud elképzelni. Ököbe szorul a kéz, a garat kiszárad, pedig teli torokkal szeretné ordítani minden becsületese ember, aki látta ezt a poklot is megsejtenítő szörnyűséget: Megtorlást! Megtorlást! Megtorlást!

Egy bedőlt négyemeletes ház kormos kővén négy gyermek térdel egy öregasszony kíséretében. Ugy hatnak, mint az orgonásipok. Szomorú szemük fénytelenül révedez a nagy romsírba, amelynek mélyén örök álmát alussza a papa és a mama, más-sik háromszáz volt élővel. A gyermekek virágot szórtak a szenny-es kőtömegre. Sirdogáltak, imádkoztak, „...legyen meg a Te akaratom...”

A demokráciának még nem akadt elég munkáskeze, hogy ezeket a gigászi kriptákat felszámolja, de nem volt elég kemény ökle sem, hogy lesújtson azokra, akik mindezt akarták és okozták. Pedig az igazság szeme tágra van nyitva és a meg nem torolt bűn irgalmatlanul visszavág azokra, akik indokolatlanul elnézték azt. Ne tévesszük össze az irgalmasságot a bűn elnézésével, mert akkor olyan hibába esünk, amelyet egy újabb ezer-
évenben sem tehetünk jóvá. Ne felejtsük el, hogy ebben az országban csak az az igazi demokráta, aki szilárdan és meg-ingathatatlanul az elmúlt huszonöt esztendőben is az volt, míg az

ország nagy tömegei a demokráciát ma még kényszernek érzik. Nem vitatjuk, hogy a fasisztus leverése óta eltelt idő tulajdonképpen rövid ahhoz, hogy a fasisztából vagy a félfasisztából jó demokrata válhasson. — de a tanításnak egyik fő faktora éppen az, hogy büntetlenül ne maradjon senki, aki résztvevett a gáz-tettekben. Ha a körmet levágjuk, újra kinől, de nem nő ki soha a lelkiismeret, amit a huszonöt-esztendő fasisztus kinyírt.

Újjáépítésről beszélünk. Lap-jaink, szónokaink fő témája ez. De hiába irunk és szónokolunk az újjáépítésről mindaddig, amíg a fasisztus bűnözőivel le nem számolunk. Nevetséges lenne, egy házat felülről lefelé építeni, de még nevetségesebb, ha ezt a há-

zat korhadt és megbizhatatlan talapzatra kívánjuk emelni. Ezt a feltevést és igazságot kézzel-foghatóan igazolja az a gazdasági krízis, amiben most vagyunk és aminek mélypontját még nem értük el. A reakciós természetesen nem dolgozik, sőt ellenkezőleg mindent elkövet, hogy a munkát hátráltassa, mert rövid-látó elvakultságában nem tudja felfogni, hogy minden kísérlete csak szenvedést okoz, anélkül, hogy helyzetén változtathatna. Elfelejt, hogy körülöttünk mindenütt jó demokrata államok van-nak és ezek éber szemekkel figyelik minden megmozdulásun-kat. A jó demokrata, a szerve-zett munkásság nagy része szí-
vesen dolgozna, de amikor azt látja, hogy gyászának okozói, megrablói és az ország romba-döntői, de elsősorban ezek szel-lemi vezérei szabadon mászkál-nak és jobban élnek, mint ők.

természetesen elmegy a kedve a munkától.

Meg kell állapítani, hogy az igazságszolgáltatás ellanyhulása komoly veszedelmeket rejt ma-gában és ha ez a folyamat to-vább tart, akkor olyan szeren-csétlenségbe zuhanunk, aminek következményei ma még belát-hatatlanok. Amíg a fasisztus alatt az igazságszolgáltató szervek hét-ről-hétre kegyetlenebbül sujtot-tak le az ártatlanokra, — addig a demokrácia napról-napra en-gedékenyebb és elnézőbb lesz a fasiszta hazaáruló rablókval és gyilkosokkal szemben.

Az igazság szeme tágra van nyitva Nagykanizsán is. Kirívó esetek egész sora igazolja az ellanyhulás és petyhüdés folya-matát. Hatezer ember hiányzik ebből a városból és ez a hatezer megölt ember ézengésnél han-gosabban követeli: — Megtorlást! Megtorlást! Megtorlást!

Még 12.000 fasiszta magyar katonaság van Németországban állapítja meg a Szovjetkormány jegyzéke

Törökország hajlandó elvileg tárgyalni a Dardanellák ügyében - Vas Zoltán miniszterelnökségi államtitkár lesz

A szovjet kormány a Berlinben működő németországi szövetséges Ellenőrző Tanács elé egy emlékiratot terjesztett, amelyben kifejti, hogy a berlini értekezlet határozataival ellentétben Németország angol megszállási övezetében még mindig nagyobb német fegyveres alakulatok vannak és továbbra is működnek a német hadsereg, haditengerészet és légi erők hatóságai. Az emlékirat megemlíti, hogy Schleswig-Holstein tartományban közel egymillió német tiszt és közlegény tartózkodik, akiket nem vettek hadifogságba és akik még ma is rendes katonai gyakorlatokat folytatnak. A jegyzék érdekessége az, hogy megállapítja miszerint az angol megszállási övezetben állomásozó német fegyveres erőkön kívül ott tartózkodik még egy 12.000 főből álló magyar katonai egység is, amely ezredekre és zászlóaljakra oszlik, főhadiszállásokkal és parancsnokságokkal rendelkezik. Hogy Németországban tényleg vannak fasiszta magyar alakulatok, erre vonatkozólag már a magyar kormány részéről is történtek lépések, mert a hazatérő hadifoglyok egybehangzó vallomása ezt a tényt megerősíti. A nemzetközi ellenőrző bizottsághoz intézett orosz jegyzék világpolitikai szenzációként hatott. Az angol kormány, mint azt lapunk más helyén közöljük, az orosz jegyzékkel kapcsolatban kijelentette, hogy az angol megszállási övezetben eddig kétféle német katonát szereztek le és további 500.000 katonát leszerelése van folyamatban. Az orosz kormány ugylátszik minden eszközzel tisztázni akarja ezt a helyzetet és nem lehetetlen, hogy ebben a kérdésben az angol és orosz kormányok között még éles jegyzékváltásra kerülhet a sor.

Az Egyesült Államok külpolitikai céljai

Washington, dec. 7
Egy washingtoni nyilatkozat az Egyesült Államok külpolitikai céljairól azt írja, hogy az különösen két pontot tartalmaz. Az első, hogy bár a Szovjetunió elutasította az Egyesült Államok javaslatát, mely szerint január 1-re Iránt kiűritik, ennek ellenére Északamerika külpolitikája az iráni kérdésben változatlan. A második pont Byrnes külügy-miniszter megállapításait tartalmazza Kinával kapcsolatban. Északamerika célja erős, demokratikus, központi kormányzat megteremtése Kinában, mely kulcsa lehet a távolkeleti politikának. Bár Északamerika készséggel segít Japán leszerelésében, a japánok hazaszállításában és a kormány tekintélyének megerősítésében, mégis Kinának saját erejéből kell belső ügyeit rendezni és rendet teremteni gazdasági és közigazgatási kérdésekben.

Kivégezték egy német tenger-alattjáró három gyilkos tisztjét

Berlin, december 7
Az angol katonai bíróság halálra ítélte Eck kapitányt, Hoffmann hadnagyot és Weisspfening orvost, akik mint tengerialattjáró-parancsnokok egy elsüllyedt görög hajó személy-

zetének legépfegyverzésére adtak parancsot. A három német tengerésziszen most végrehajtották az ítéletet.

Bevin: Szívélyesebb viszony fakadhat közöttünk, ha nem találkozunk olyan gyakran

London, dec. 7
Az angol alsóház ülésén egyik képviselő azt kérdezte Bevin külügy-minisztertől, hogy a külügyminiszteri tanács gépezetének újabb mozgásba lendítése érdekében nem kel-lene-e szüty fektetni Nagybritannia és a Szovjetunió közötti nézetelté-rések elsimitására, anélkül, hogy tétlenül hagyják a két országot el-távolodni egymástól. Bevin azt vá-laszolta, nem hiszi, hogy így állanak a dolgok a valóságban, minthogy szívélyesebb viszony fakadhat kö-zöttünk, ha nem találkozunk olyan gyakran. Bevin szavait nagy derült-ség követte.

Törökország elvileg hajlandó a Dardanellákérdést felülvizsgálni

Ankara, december 7
Szaradzsoğlu török miniszterelnök kijelentette, hogy elvileg hajlandó felülvizsgálni a Dardanellák szabad hajózása érdekében a montreuxi egyezményt. Utalt arra az amerikai javaslatra, hogy nemzetközi kérdéseket nemzetközi érdekeltségnek le-

het felülvizsgálni. A török hivatalos álláspontot csak az angol, orosz, amerikai nézetek nyilvánosságra-hozatala után teszik közzé.

Tisztogatás Ausztriában

Bécs, december 7
Bécsből jelentik, hogy az osztrák háborús bűnösök peréhez terjedelmes vádanyagot gyűjtöttek össze. Az első névsoron több mint 80 szemé-ly szerepel. A vádlottak nagyrésze már fogságban van, a többi bujkálót előállítják. Ezek között vannak a Gestapo-különítmények tagjai, SS tisztek. Összeállítják a volt náci párti tisztviselők és kormányzervek tag-jainak névsorát, akiket szintén fele-lősségre vonnak.

Budapestről jelentik:

A szovjet hatóságok jóvoltából megkerült a borsodi bányászok ezer pár bakancsa

Országos feltűnést keltett az a hír, hogy a borsodi bányászok részére kiutalt ezer pár bakancsot fel nem derített okokból Csap felé menesz-tették tovább, ahelyett, hogy ren-deltetési helyére vitték volna.

Most azután hivatalos értesítés érkezett a miskolci MÁV üzletve-zetőséghez, — írja a miskolci Sza-

bad Magyarország — mely szerint szovjet hatóságok kinyomozták a szállomány hollétét és azt visszairányították Záhony magyar határ-állomásra, illetve Debrecenbe. Tizenegy miskolci vasutas ellen megindították a fegyelmi eljárást.

Üzenetközvetítés a külföldön rekedt magyaroknak

A külföldön rekedt magyarok hazahozatali ügyével foglalkozó kormánybiztosság közli, hogy a levélbeli értesítés lehetőségén kívül most már megvalósult a rádió útján való szóbeli közlés is. Az üzenetközvetítés előreláthatólag a jövő hétfőn, december 10-én kezdődik meg, amikor a külföldön rekedt magyaroknak rádió útján küldhetnek üzenetet a hozzátartozók. A részletekről a rádió még ezen a héten pontos tájékoztatást ad hírszolgáltatásaiban, valamint az este 9 órakor szokásos műsorismertetésben.

Tildy Zoltán miniszterelnök szerencsés végű autóbalesete

Tildy Zoltán miniszterelnök kedden este a Kisgázdapárt képviselői értekezletéről gépkocsiján hazafelé ment az Andrassy-utlakására. Amikor a gépkocsi a Köröndhöz ért, a sötétségben egy 46-os villamossal összeütközött. A gépkocsi összetört, de szerencsére sem a miniszterelnöknek, sem a gépkocsi vezetőjének nem történt semmi baja. A szerencsés végű autóbaleset után Tildy miniszterelnök gyalog folytatta útját közeli lakására.

Szervezett rablóbanda fosztogatja a győri gyárakat

Győrtől hónapok óta egy szervezett rablóbanda fosztogatja a gyárakat. Különösen a textilgyárakat keresik fel előszeretettel, ahonnan az elmúlt héten is több százmillió pengő értékű nyersanyagot, pamutot, fonalat, gépszíjat, szövetet és pótolhatatlan alkatrészeket raboltak el. A legnagyobb győri szövőgyárból az elmúlt napokban 200 kiló gyapjút vittek el, melynek értéke meghaladja a 40 millió pengőt.

A hónapok óta tartó nagyarányú fosztogatások megszüntetése érdekében természetesen a rendőrség is teljes apparátussal lép fel. A nyomozás azonban eddig még nem járt eredménnyel.

Groza román miniszterelnök meghívására Molnár Erik Bukarestbe utazik

Molnár Erik népjóléti miniszter Groza meghívására szerdán Romániába utazott. Molnár Erik Bukarestben a magyar-román történeti kapcsolatokról tart előadást.

Halálra ítélték egy detektívet

Halálra ítélte a Népbíróság Széki Gábor volt detektívet, aki a múlt évben a törvényes rendelet végrehajtásában előírt ténykedést túlhaladva, olyan tevékenységet fejtett ki, amely a személyes szabadságot, vagy a testi épséget veszélyeztette és egyesek vagyoni romlását elősegítette.

Vas Zoltán miniszterelnökségi államtitkár?

Jólétesült politikai körökben úgy tudják, hogy Budapest eddigi polgármestere, Vas Zoltán, a miniszterelnökség államtitkára lesz. Az új államtitkár a gazdasági főtanács főtitkáráként foglalkozhat el beosztással.

Tizenötévi kényszermunkára ítélték a nyilas irodavezetőt.

Hortobágyi Sándor harmincöt éves péksegédet, az Andrassy-ut 60. sz. nyilasház volt irodavezetőjét, a Népbíróság tizenötévi kényszermunkára ítélték. Az ítélet nem jogerős.

18 havi börtönbüntetésre ítélték Domján Lajost

A népbíróság tegnapi tárgyalását dr. Arató Antal elnök, miután a szakszervezeti kiküldött népbíró csak későn jelent meg, fél 11 órakor nyitotta meg. Elsőnek Fischel Ferenc szepetneki volksbundista ügyét tárgyalta, akit 8 havi börtönbüntetésre és 5 évi politikai jogvesztésre ítélték. Az ítéletet az ügyész megfellebbezte. Utána Losonczy Gyula pék, volt nyilas pártszolgálatos fő-tárgyalása következett. Miután a népbíró új vádat emelt ellene, a bíróság a tárgyalást elnapolta. — Domján Lajos Maort-munkást a népbíró kétrendbeli háborús bűntett vádolta meg, mert mint nyilas kérészt, a pártban fegyveres pártszolgálatot aktívan teljesített. A népbíróság csak egyrendbeli népbíróként bűntettben mondta ki bűnösnek a vádlottat, ezért 18 havi börtönbüntetéssel sújtották. A népbíró fellegbezt jelentett be az ítélet ellen.

Rendörkézen Zalaszentbalázs hirhedt csendörhöz

Zalaszentbalázson 1945 április 1-én, közvetlen a felszabadulás előtt, bestiális kegyetlenséggel meggyilkoltak egy karpaszományos tüztízest. A gyilkosság világos nap-pal, a déli órákban történt a köz-ség főutcáján. Egy karpaszományos tüztíz a visszavonulás fáradalmaitól elcsigázva lepihent az utszéli árok partjára. Sümegi József tábori csend-őrszakszervező észrevette a pihenő tüztíz és felszólította, hogy azonnal menjen tovább. A tüztízedez ki-jelentette előtte, hogy annyira fáradt és elcsigázott, hogy nem tud tovább menni. Sümegi József a választ hal-latára minden további felszólítás nél-kül a nála levő orosz géppisztolyból két lövést adott le a tüztízedezre, aki nyomban meghalt. A gyilkos csendör még több civilt és katonát is meg akart ölni és azt kiabálta, hogy háboru van, nem számít egy-két emberrel több vagy kevesebb.

Tejet és cukrot a terhes anyáknak!

A Kisgazdapárt sürgős kérélmé Nagykanizsa közönségéhez

A Nemzeti Bizottság legutóbbi ülésén a kórház szülészetét vezető főorvos megrázó színekkel tárta a Bizottság elé azt a szomorú képet, amely azzal, hogy a terhes anyák nem kapják meg a szervezetüknek szükséges tejet és cukrot, a jövő nemzedék testi egészsége elé néz. A méhmagzatnak ugyanis a tejben van a tápláléka és a cukorban a testének alapját képező csontképző anyag.

A Független Kisgazda Párt intéző-bizottsága azonnal összeült és el-határozta, hogy ezeken a bajokon a sürgős segítséget kisérteti. Eljár-tunk a város polgármesteréhez, aki azonnali intézkedésével lehetővé tette, hogy amire ezeket a söröket a köz-önség olvassa, már a tejkérdés el-intéztét nyert.

A cukor kérdésében a Párt in-tézőbizottságának ülésén jelenlévő nagykanizsai és környéki képviselőit utasította a Párt, hogy tegyék meg a lépéseket mielőtt Budapestre ér-nek, hogy a minisztérium utaljon ki erre a célra soronkívül és a legsür-gősebben cukrot, hogy az haladék-talanul kiosztható legyen. Arra, hogy ez sikerül, minden reményünk meg is van.

A cukor vételárának kifizetéséhez, nehogy az illetékesek azzal álljanak elő, hogy nincs erre fedezet, Nagy-kanizsa társadalmához fordulunk és kérjük a város közönségét, hogy párt, társadalmi állás stb.-t félre-téve, adjon e célra annyit, amennyit

— Utolsó ügyként a népbíróság Makó Ferenc Maort asztalos ügyét tárgyalta, akit az ügyész népbíró-sággal vádolt meg azért, mert Blumenschein Lajosné zsidóvágyon rejtgetésért feljelentette a rendör-ségen. A kihallgatott tanúk igazol-ták a vádat. Az ügy érdekessége az volt, hogy magát a feljelentettet be sem idézték a tárgyalásra, miután a politikai rendőrség annak kihall-gatását érthetetlen okokból mellőzte. Miután a bíróság mégis kíváncsi volt Blumenscheinné vallomására, a tárgyalás folyamata alatt érte küld-tek és így lehetővé vált a tanúnak a kihallgatása. A népbíróság Makó Ferencet egy évi börtönbüntetésre és 5 évi politikai jogvesztésre ítélte, amiből a vizsgálati fogságban eltöl-tött 6 hónapot kitöltöttnek vett. Makó Ferencet védője kérelmére a népbíróság szabadlábra helyezte.

A gyilkost az ottartózkodó né-met katonák nyomban elfogták és átadták a magyar alakulatoknak. Állítólag itélkeztek is felette, de a fasiszta ítélet olyan enyhe volt, hogy a csendörök nap folyamán Sümegi József már megjelenhetett Zalaszent-balázson és szemtelenségére jel-lemző, hogy megjelent a jegyzői hivatalban és magának igazolványt kért. A közsében való tartózkodá-sa alatt azonban valaki felismerte és nyomban jelentést tett a községi rendőrségen. Miklós János, a zala-szentbalázsi rendőrség parancsnoka rövid nyomozás után megállapította Sümegi hollétét, elfogta és nyom-ban megkezdte kihallgatását. A gyil-kos csendör bestiális tettét nem is tagadta és már az első kihallgatás során mindent beismer. Letartóztá-tták és átadták a nagykanizsai politikai rendőrségnek.

csak tud, mert jobb, nemesebb adományaikat nem adhatják. Jövőnk, egész életünk, mindnyájunk szemé-lyében, a gyermekben van letéve. Az ő vállalkra nehezedik a jövő városának és a jövő államának ösz-szes terhe, tegyük tehát lehetővé, mert ez a mi kötelességünk, hogy ezek a vállak és ezek az agyak elég erősek is legyenek, hogy úgy a reájuk neheződő terhek, mint a jövő fejlődésének szellemi munkáját a továbbfejlődés és fennmaradásunk érdekében megtehessek.

A közönség az adományait a Független Kisgazda Párt irodájában (Király-utca 29.) és a Zala szer-kesztőségében adhatja le és ezen adományokat hirtapilag nyugtazzuk.

Leadtuk a segítségkérő felhívást a gyermekeink jövője érdekében, ez mindenki szívügye is, siessünk, mert minden perccel egy életet mentünk.

A Független Kisgazda-, Föld-munkás- és Polgári Párt.

— A Református Nőegyesület Kölcsey-utca 22. szám alatt a gyí-lekezet szegényeinek felsegítése cél-jára jótékonycélu karácsonyi vásárt rendez, melyen gyermekjátékok ke-rülnek kiadásra. A vásár 8-án d. e. 10 órától 12-ig s amennyiben ma-radnak tárgyak, délután 2-4-ig tart.

— Ma lesz a „Meleg szobát ka-rácsonyra mindenkinek” nagysza-básu ankétja. A Magyar Nők Demo-kratikus Szövetsége ma pénteken délután 4 órai kezdettel tartja meg nagy ankétját a Tildy Zoltánné ál-tal kezdeményezett karácsonyi gyű-jtés ügyében. A tegnapi közlemé-

nyünkkel szemben ma azt közli ve-lünk a Demokratikus Nők Szövet-sége, hogy a tárgyalások nem a vá-rosház tanácstermében, hanem Csen-gery-ut 6. sz. alatti székház első emeletén lesznek.

— Meghívó. A Független Kis-gazda-, Földmunkás- és Polgári Párt nőcsoportja f. hó 10-én, hétfőn d. u. fél 4 órakor tartja alakuló közgyű-lését a Kath. Legényegyletben. — Minden magyar nőt szeretettel hívunk és várunk. Vezetőség.

— A Szociáldemokrata Párt va-sárnapra tervezett közgyűlését elha-lasztotta.

— Értesítés. A Magyar Magán-tisztviselők Szabad Szakszervezete nagykanizsai csoportjának folyó hó 8-ára meghirdetett taggyűlése elma-rad. Titkár.

— Felhívás a kisiparosokhoz és kiskereskedőkhöz. A szakszervezet megalakulása tárgyában vasárnap d. e. 9 órakor a Szociáldemokrata Párt nagytermében gyűlést tartunk. — A megjelenés mindenkinek saját ér-deke.

— Figyelem. A Famunkások Sza-bad Szakszervezete f. hó 9-én, va-sárnap d. e. 9 órakor közgyűlést tart. Megjelenés kötelező. Vezetőség.

Hirdetmények.

A Hunyadi- és Rákóczi ut sarkán lévő város tulajdonát képező kert f. hó 10-én d. e. 10 órakor a helyszínen 3 gazdasági évré bérbeadom. 2100

Ertesitem a gazdaközönséget, hogy az apaállatok takarmányellátása ügyében értekezletet tartok, melyre minden érde-kelt gazdát ezennel meghívok. A kiskani-zsai értekezlet f. hó 8-án d. u. fél 4 óra-kor a Polgári Olvasókörben, a nagykaniz-sai értekezlet pedig f. hó 9-én délután 2 órakor a városháza közgyűlési termé-ben (Bazár-udvar) lesz. 2201

A Közellátási Miniszter Úr rendelete alapján minden természetes és jogi sze-mély (kereskedő, bizonyos, ügynök, bérceplő, földigénylő bizottság, ierme-lési bizottság, nemzeti bizottság, politi-kai párt stb.) köteles a tulajdonában vagy bármely címen birtokában levő, vagy rendelkezése alatt álló, illetve a termelő tulajdonában levő bab-, borsó-, lucerna-, vöröshere-, b borhere-, szöszös-bükköny-, tavaszi bükköny, paradicsom-, sárgadinnye, görögdiñnye-, cékla, sárga-répa-, hagyma- és ugorka vetőmagvak-ból álló és bármilyen mennyiségű kész-lelet 3 nap alatt a Nővénytermelési Hiva-talhoz, Budapest, IV., Vármház-körút 2. ajánlott levélben bejelenteni.

A bejelentésnek tartalmaznia kell: a) a bejelentőnek nevét és lakhelyét, b) a magféleseg megnevezését, c) a mennyi-séget, d) tárolási helyét, e) ha a termelő a fent felsorolt magkésztet valamely kereskedőnek már eladta, azon cég meg-nevezését, amely az árut megvette, f) a következő gazdasági évben a fent fel-sorolt magfélesegekkel bevetni szándé-kolt szántóterület és vetőmagszükség-lelet. A bejelentett készleteket forgalomba-hozni, feldolgozni, vagy azzal egyébként rendelkezni csak a földművelésügyi mi-niszter engedélyével szabad. A bejelentés elmulasztása kihágást képez és szigorú büntetést von maga után. 2195

2187 Polgármester.

Ezüst zsebhórá cserélnék férfiruháért. Cim a kiadóban. 2190

Elegerélnék hosszú télikabátot szírer Hunyady-utca 23. 2199

Hármester felvétetik. Rákóczi utca 81. szám 2203

Fekete férfiföltőnyt adok hizott sortésért Kiszaludy 9. 2205

Nagy modern tangóharmonikát vennék vagy cserélnék. Cim a kiadóban. 2109

Megbízható bejárónőt vagy mindenest keresek azonnalra. Cim Rozgonyi-utca 19. szám.

Szép karácsonyfa kapható. Árpád-utca 26. sz. 2206

ZALA politikai napilap

Kiadás: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Banozo József. Nyomtatott a „Közgazdasági R. T. Nagy-kanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdátér felel: Zalai Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Bencze Jónó főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám

Telefon: 31.

A világpolitika szenzációja:

Uj háromhatalmi értekezlet Moszkvában

15-én ülnék össze a három nagyhatalom külügyminiszterei — Megalakult az új osztrák kormány

Szombaton vált nyilvánossá az a világpolitikai szenzáció, hogy a Szovjet Köztársaság, az Északamerikai Egyesült Államok és Nagybritannia külügyminiszterei 15-én Moszkvában tanácskozára ülnék össze. A londoni öthatalmi külügyminiszteri konferencia meghiusulása után a világpolitika Ex-lexbe került, ami rendkívül sok káros következménnyel járt. Eltekintve a reakció megerősödésétől, amely lélegzetvisszafojtva várta, hogy az angolszászok és a szovjetek között komoly konfliktusra kerül sor, magában a békeszerető államokban is bizonytalanság lett urra. Vitathatatlan, hogy a moszkvai konferencia az orosz álláspont győzelmének a következménye, mert ezen a tanácskozáson sem Franciaország sem Kína megbízottai részt nem vehetnek. A moszkvai tanácskozásokon dőlnek el a békeszerződések nagy konturjai, így rendkívül módon érinti az Magyarország helyzetét is. Tudvalevő, hogy csak a végleges béke megkötése után jöhetnek olyan intézkedések, melyek tényleges könnyebbé tennék a gazdasági, mint politikai téren országunknak, amely különösen gazdasági szempontból még sohasem látott súlyos nehézségekkel küzd. Már a londoni konferencián is elhatározott tény volt, hogy Magyarország első között lesz, amelyre a nagyhatalmak a békeszerződést megkötik, remélhető tehát, hogy az összeülő új konferencia ezt a tervet nem veti el. A nagyhatalmak belátták, hogy most már el kell jönni a végleges békének, mert csak ezzel oldhatják fel az egész emberiség mérhetetlen szenvedéseit. Ennek tudatában bízni lehet abban, hogy ez a konferencia sikerre vezet és megoldja mindazokat az alapvető kérdéseket, amely az emberiséget ténylegesen egy jobb jövő felé vezeti el.

A francia külügyminiszter nyilatkozott a moszkvai háromhatalmi konferenciáról Páris, dec. 10

Az Egyesült Államok, Nagybritannia és a Szovjetunió külügyminiszterei december 15-én kezdődő moszkvai értekezletével kapcsolatos francia hivatalos állásfoglalást Bideault francia külügyminiszter közölte. Kijelentette, hogy Franciaország természetesen semmi ellenvétezt nem tesz, hogy a három nagyhatalom kormánya egymással tanácskozzék, megvitassa a közös problémákat és a baráti kapcsolatok helyreállítását. Reméli, hogy az értekezlet mindnyájunk érdekében sikerrel fog járni. Ugyanakkor nehezebben tudunk nemzetközi kérdést elképzelni, melyben Franciaország ne lenne közvetlenül érdekelve. Nem tudjuk elképzelni, mondotta Bideault, hogy Franciaország moszkvai jelenléte hátráltatná a nemzetközi kérdések rendezését, amely nem állhat ellentétben Franciaország érdekeivel. Olyan elrendezésekhez, melyek Franciaország elsőrendű érdekeivel ellentétben állnak, nem járulhat hozzá. Elsősorban a német probléma az, amelyben Franciaország állásfoglalása változatlan, tekintve, hogy a kérdés tényezői sem változtak. Franciaország álláspontját Bideault már a londoni külügyminiszteri értekezleten ismertette és éppen a francia álláspont miatt jutott ezen értekezlet a helypontra. Már akkor kijelentette, hogy a londoni helyzet megoldható, ha egy közös értekezleten együttesen tanácskozzák meg a problémákat.

Együtt nyertük meg a háborút, együtt kell megnyernünk a békét is

Moszkva, december 10
A szovjet szakszervezetek központi bizottsága december 6-án gyűlést rendezett, melyen felszólalt az amerikai szakszervezetek vezetője és az amerikai szláv bizottság elnöke. Mi amerikaiak büszkéek vagyunk arra, mondotta, hogy a Szovjetunióval szövetségben lehetünk. A két népet semmi sem akadályozhatja meg az együttműködésben. A Szovjetunióval megnyertük a háborút és most meg kell nyerni a békét. Mindenki, aki szereti a szabadságot és a demokráciát, azt kívánja, hogy a béke tartós és gyümölcsöző legyen.

Megalakult az új osztrák kormány

Wien, dec. 10

Adolf Scherf lett Ausztria alkancellárja. Fiegel osztrák miniszterelnök sikeresen befejezte tárgyalásait a kormány megalakítására vonatkozólag. Az új osztrák kormány névsora elkészült s mielőtt nyilvánosságra hozzák, bemutatják az ausztriai szövetséges ellenőrző bizottságnak. Az új kormánynak 15 tagja van, ezek közül 8 kath. néppárt, 6 szociáldemokrata és 1 kommunista. Fiegel miniszterelnök a külügyi tárcát is magának tartja. Ez hagyomány Ausztriában. Eredetileg a miniszterek számát 11-re tervezték, de azután 15-re emelték fel, miután az egyes tárcák így könnyebben szétoszthatók.

Nagy területeket ültetnek be szőlővel Oroszországban

Moszkva, december 10

A Tass jelenti, hogy a most következő 5 év gazdasági programjában szerepel az a terv is, hogy a Szovjetunió területén több millió hektár területet ültetnek be szőlővel. Különösen a Volga vidékén fagyálló szőlőültetvényeket fognak létesíteni. Oroszország eddig megiehetősen szegény volt szőlőtermelésben s a háború utáni gazdasági fellendülés teszi lehetővé új szőlőültetvények létesítését.

Több mint kétfélmillió német katonát szereltek eddig le az angolok

Berlin, december 10

A szövetséges főhadiszállás hivatalos jelentése szerint Németország brit övezetében eddig több mint 2 millió német katonát szereltek le s mintegy 500.000 német katonát a közeljövőben fognak leszerelni. Ezeket munkára használják fel. A szövetséges főhadiszállás ezen közleménye válasz az Izvesztija cikkére, mely azt írta, hogy a szövetségesek által megszállt nyugatnémetországi zónában még mindig nem szereltek le a katonákat.

Még 750.000 elhurcolt van Németországban

Berlin, dec. 10

Morgan tábornok, az UNRRA németországi megbízottja kijelentette, hogy Németország brit övezetében 400 UNRRA alkalmazott foglalkozik az elhurcoltak ügyével. A tábornok szerint még háromnegyed millió elhurcolt tartózkodik távol otthonától.

Jelenleg munkaalkalmakat biztosít az elhurcoltaknak és ezzel kapcsolatban tervbe vette egyes elhurcoltaknak Franciaországba és Csehszlovákiába való telepítését, ahol a bányákban mutatkozó munkahiány csökkentésére alkalmazzák őket. Tervbe vette különböző tanfolyamok tartását is az elhurcoltak számára.

Fasiszta tüntetés Törökországban

Ankara, december 10

A Szovjet hírszolgálati iroda több ezer fasiszta diák, egyetemi hallgató, liceumi és katonaiskolai növendék isztambuli tüntetéséről számol be. A diákok a felvonulást a rendőrség biztató magatartása mellett rendezték. A hírszolgálat jelentése szerint a tüntetést a hatóságok előzetes tudtával készítették elő. A tüntetők behatoltak négy demokratikus lap szerkesztőségébe, a lapok megindulását megakadályozták, a szerkesztőségeket és nyomdahelyiségeket rongálták, a szedőgépeket és butorokat összetörték. Feldúlták azokat a könyvkereskedéseket, melyekben a szovjeti irodalom termékeit árusították. Részben a rendőrség, részben a fasiszta bizonyos személyei igyekeznek a zavargásokat olyan színben feltüntetni, mintha azok demokratikus tüntetések lettek volna, sőt a rendőrség frontján hazafias tüntetéseknek nevezték el.

Hírek a világ fővárosaiból

Amerikai, brit, orosz és francia kiküldöttek tárgyalásokat folytatnak az Ausztriát megszálló szövetséges csapatok létszámának csökkentése céljából.

Az utóbbi időben Olaszországból egyre nagyobb csoportokban szöknek át olaszok a francia határon. Gyakran 100-as csoportokban menetelnek a magas hegyek között a hóval borított utakon át francia területre.

Megindul a táviró- és távbeszélőforgalom Norvégia és Anglia között. Egyelőre csak üzleti beszélgetéseket lehet folytatni.

Mack Arthur főhadiszállásáról jelentik, hogy Koneje herceget, aki gyakran volt Japán miniszterelnöke, letartóztatták.

Uj korszak elé

December 15-én Moszkvában tanácskozára ülnék össze az Egyesült Államok, Nagybritannia és a Szovjetunió külügyminiszterei, két hónappal azután, hogy a londoni külügyminiszteri tanácskozás, melyen az 5 nagyhatalom képviselői vettek részt, eredménytelenül véget ért. A három nagyhatalom újabb közvetlen tanácskozása lényeges eltérést mutat a londoni és moszkvai megbeszéléssel szemben. Amíg Londonban a külügyminiszterek a potsdami értekezlet alapján gyűltek össze, addig a moszkvai értekezlet, melyet e hét szombatján kezdenek el, a jaltai jegyzőkönyv alapján indul a három nagyhatalom között. Erről az értekezletről Franciaország és Kína külügyminiszterei távol maradnak. Ami az orosz álláspont teljes győzelmét jelenti. Érdekes, hogy Londonban éppen Franciaország körül robbantak ki a nézeteltérések. Arról van ugyanis szó, hogy Franciaország képviselője helyet kapjon-e a keleteurópai ellenőrző bizottságban. Az angolszász hatalmak külügyminiszterei hivatkoztak a potsdami értekezlet határozmányaira, amelynek értelmében úgy Franciaországnak, mint Kínának joga van minden megkötendő békeszerződés tárgyalásánál aktívan résztvenni. Molotov ellenezte ezt, s miután ebben a kérdésben meg egyezni nem tudtak, a londoni értekezlet dolgavégezetlenül befejezte ülésezéseit. A világpolitikai helyzet azonban szeptember óta sokat változott és lényegesen különbözik attól a világhelyzettől, amelynek alapján Londonban ültek össze tárgyalásra. Két hónappal ezelőtt állandó nyugtalanságot keltett a spanyol és görög kérdés rendezése, amely azóta jelentősen haladt a megoldás felé. Szeptember óta tisztázódott az angol-amerikai viszony, mely a pénzügyi és gazdasági egyezmény megkötésével a két állam viszonyának teljes rendezését hozta magával és utat nyitott a szovjet-amerikai gazdasági tárgyalások folytatásához és megkötéséhez. Ha ezek az alapvető kérdések rendezve lesznek, elhárulnak a legfőbb akadályok a külügyminiszteri értekezlet további folytatása elől. Igen fontos továbbá az is, hogy Franciaországban véget értek az alkotmányozó nemzetgyűlési választások és erős baloldali kormány jutott uralomra, amely megerősítette a Szovjetunió barátságát Franciaországgal szemben. Szeptember óta tisztázódott a magyar kérdés a választások megtartása után. Szovjetunió, Anglia és Amerika kormányai hivatalosan is elismerték a magyar kormányt. Ugyancsak elismerték a nagyhatalmak a jugoszláv választásokat. Csehszlovákiából kivonták az orosz-amerikai csapatokat. Franciaország hatalmas lépéseket tett a szociális reformok és újjáépítés terén. Ehhez tartoznak a francia bankok államosítása és még a többi nagy bank és üzletág államosításának előkészületei. Ezek olyan átalakulást jelentenek a gazdasági életben, melyek alapvetően átfogják alakítani a nemzetközi helyzetet.

Ha az államosítások megindulnak Franciaországban, ez közelebb hozza egymáshoz az európai államokat és a Szovjetuniót. Ez annyira nyilvánvaló, hogy közelebbi vitára nem szorul.

A nemzetközi közvélemény joggal örül a három „nagy” külügyminiszterinek moszkvai találkozásának, mert felelhető, hogy ez az értekezlet most már megnyitja az utat a délkelet-európai államok békeszerződéseinek megkötéséhez, illetve megalkotásához.

Igazolást nyert beavatott politikai körök azon reménye, hogy a londoni konferencia meghiusulása sem okozott a nagyhatalmak között mélyreható feszültséget. Az elkövetkezendő moszkvai konferencia most már megteremtheti azokat a lehetőségeket, amelyekből kiindulva, egy, az egész világra szóló békeprogramot lehet kidolgozni. A nagyhatalmak egyetértésén mulik a földkerekség áldást hozó békéje, mert csak a közös segítség, az egyének és államok kollektív összetartozásának tudata visz bennünket közelebb egy, a már mindenki által annyira sóvárgott jobb és boldogabb élet felé.

A burgonya-kérdés a Futura megvilágításában

A pénteki számunkban megjelent Szabó István sormási községi bíró cikkével kapcsolatban kérdést intéztünk a Futura vezetőségéhez, ahonnan a következő felvilágosítást kaptuk:

A burgonya átvételi és eladási árát a közellátási miniszter állapította meg. A megállapított termelői áron tartozik a termelő a legközelebbi vasutállomáson vagonba rakni, az elosztó kereskedő viszont a megállapított fogyasztói áron köteles kiszolgáltatni a burgonyát. A termelő és fogyasztó árkülönbözetéből viselni kell az összegyűjtő bizományos költséget és jutalékát, szállítási költségeket. Például Nagykanizsa, Dióskál, Szécsisziget és ehhez hasonló távoli vidékekről kapott burgonyát, ahonnan teherautóval vagy más járművel kellett beszállítani s aki ismeri a mai költséges fuvardíjakat, az tisztában van azzal, hogy a mutatkozó árkülönbözetből a szétosztó kereskedő hasznára kevés jut, amit bizonyít az a körülmény is, hogy nem akadtak jelentkezők a burgonya szétosztására. Hozzá kell még számítani a kereskedői költségekhez a burgonya természetes apadását (mankót), ami a burgonyáról lehulló földrészecskék sulyából keletkezik. Mindent egybevetve közölhetjük azt is, hogy december 1-én megjelent és a zalaegerszegi Futura kirendeltség által december 3-án közölt új burgonya-árakat a szétosztásnál nem alkalmaztuk, holott ez vállalatunk részére előnyt jelentett volna, sőt az újonnan megállapított és ezután beszállításra kerülő burgonyát a miniszter által megállapított 500 pengős fogyasztói ár helyett 300 pengős kg.-ként! egységáron adjuk a P 160-as termelői árhoz viszonyítva. Ami pedig a kávéházban való szórakozást illeti, csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy tévedésben van a cikk írója, mert minden időnk azzal töltjük, hogy az ellátatlan lakosság szükségletét a lehetőség keretein belül biztosíthassuk, amit a most kiosztásra kerülő 2000 kilogramm olaj beszerzése és hazaszállítása is bizonyít, ami a váratlanul bekövetkező hóvihár miatt a legnagyobb nehézségekkel 3 napi utat igényel Pécsről Nagykanizsáig. Befejezésül még csak annyit, hogy az ellenőrzést ne nálunk kezdjék, akik mindenkor a hivatalos áron állunk rendelkezésre a közönségnek, hanem azoknál, akik minden

közellátási ármáximálási rendeleten túlteszik magukat és ellenőrzés, valamint adófizetés nélkül legelképesebb áron bonyolítják le üzleteiket a legfontosabb közellátási cikkekkel.

Budapestről jelentik:

Horthy Miklóst megidézték tanunak Nürnbergbe

A newyorki rádió ismertetette az „United Press” jelentését, amely szerint a nürnbergi törvényszék elrendelte Horthy Miklós és Kesselring tábornagy tanúhallgatását.

70.000 négyzetméter üveget kaptunk Romániától

Rónai Sándor kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszter értesítést kapott, hogy a magyar-román árucsereforgalmi szerződés keretében 70.000 négyzetméter üveg megérkezett magyar területre.

Két fontos hidat adtak át a forgalomnak

Tegnap adták át ünnepélyesen a ráckevei és dunaharaszti vasuti hidat a forgalomnak. Az ünnepélyes átadáson megjelent Millok Sándor államtitkár, Szemere, Beszkárt vezérigazgató. Millok Sándor államtitkár beszédében azt mondta, hogy a szellemi és fizikai munkások együttműködése tette lehetővé az új hid megnyitását és a magyar munkásság megmutatta, hogy a fasiszta rombolások ellenére is helyreállítja az ország és a főváros közlekedését.

Reakció Baján

A bajai kereskedelmi iskolában volt SS önkéntesek tanultak. Vigan jártak-keltek, semmi bajuk sem volt. Schanzenbacher Márton, Göbéli István, Geiring János, Streicher János és Schweiger Ádám — 1945. november végéig hangosan büszkélkedhettek SS-mivoltukkal, sőt a netán hitetlenkedőknek fényképekkel bizonyították ezt a „dicsőséget”. Végre most a „Bajai Hírlap” leleplező cikke nyomán a demokratikus rendőrség kiemelte az iskola padjaiból és letartóztatta ezeket a fasiszta „diákokat”.

Keresztes-Fischer Ferenc igazolását kéri Salzburgból

Tegnap számunkban jelentettük, a Svájcba visszakerült Ujváry Sándor miniszteri tanácsos Salzburgban találkozott Keresztes-Fischer Ferenc egykori belügyminiszterrel, aki megkérte Ujváry Sándor miniszteri tanácsost, tolmácsolja az illetékes magyar hatóságok előtt azt a kérését, hogy igazolóbizottság elé kerülhessen, minthogy tisztázni akarja politikai múltját.

Lakodalom után gyilkosság

A letenyei bűnügyi rendőrség letartóztatta Jambó Péter és Jambó Ferenc püsztamagyarodi kiskoru lakosokat, akik egy lakodalomból jövet összeszólalkoztak Pál István püsztamagyarodi gazdával, akibe belekötöttek. A Jambó gyerekek vallomásuk szerint beszámíthatatlanságig részegesek voltak. Veszedeles közben Jambó Péter késel leszurta Pál Istvánt, akit beszállítottak a zalaegerszegi kórházba. Segíteni már nem lehetett rajta, mert beszállítása után rövid idővel meghalt. A gyilkosokat a letenyei rendőrség átszállította a nagykanizsai ügyészségre, ahol mindkettőjüket letartóztatásba helyezték. A gyilkosság körülményeit az ügyészség rövidesen tisztázni fogja.

Meleg szobát karácsonyra mindenkinek

Ma megjelent Windisch Dénes polgármesternél Sárecz János Zrínyi Miklós utcai fakereskedő és közölte, hogy 30 szegény család karácsonyi faellátását elvállalja és a fa leszállítását teljesen ingyenesen a város polgármesterének szétosztás céljából rendelkezésre bocsátja. A polgármester köszönetét fejezte ki a város közönsége nevében Sárecz János fakereskedőnek, aki ezekben a nehéz időkben komoly anyagi megterhelést jelentő segítséget nyújtott a város szegényeinek. Ugy tudjuk, hogy Sárecz János példáját most már a többi fakereskedő is követni fogja és így komoly remény van arra, hogy senki sem lesz Nagykanizsán hideg szobában karácsony ünnepén.

A Demokratikus Nők nagykanizsai csoportja, mint azt már megírtuk, nagy karácsonyi gyűjtési akciót indított a város szegényeinek és ugyanakkor a sokgyermekes családok felsegélyezésére. Az e célból

megtartott megbeszélésen a politikai pártok kiküldöttjein kívül megjelentek a Nemzeti Bizottság elnöke, az összes karitativ egyesületek megbízottai, hogy segítségére siessenek a Demokratikus Nők szervezetének a tervezett nagy gyűjtés lebonyolításában. Programot dolgoztak ki, amelynek alapján minden házat fel fognak keresni és így remélik, hogy olyan tömegű élelmiszert és ruházati cikket tudnak összegyűjteni, mely lehetővé teszi egyrészt a lerongyolt gyermekek felruházását, másrészt azt, hogy a sokgyermekes családoknak karácsonyra élelmiszert juttathassanak. Bár a gyűjtést meg sem kezdték, máris többen komoly adományokat juttattak el a Demokratikus Nők nagykanizsai csoportjához:

Dr. Boda Károly 100.00, dr. Kertay György 50.000, Göndör Ottóné 10.000 és özv. Oláh Pálné 600 pengő. Az összegeket ezután köszönettel nyugtazzák.

Hirdetmény.

Az 1080/1945. M. E. sz. rendelet 11. §-a értelmében közhírré teszem, hogy az 1. sz. Igazoló Bizottság 1945. decemb. hó 17. én az alább megnevezettek igazolása tárgyában fog határozni:

Dr. Csicsák Györgyné gazd. isk. szak. tanítónő, Csizmazia József borbizományos, Balázsovcis Irén tanítónő Szepetnek, Galos Mihály magántisztviselő, Dénes Jolán védőnő, dr. Legányi József orvos Szepetnek.

Felhívom a lakosságot, hogy mind azok, akik az igazolás alá vont, fentebb megnevezettek olyan magatartásáról vagy cselekedetéről tudnak, amely a magyar nép érdekét sértette vagy sérti, ezt és az erre vonatkozó bizonyítékokat nálam szóval v. írásban haladéktalanul jelentsék be.

A bejelentéseket Bauer József I. sz. Igazoló Bizottság elnökéhez címezve lehet beiktatni (Sugár ut. 18. sz.) Személyes bejelentés mindennap d. u. 2-5 óráig az 1. sz. Igazoló Bizottság hivatalos helyiségében (Sugár ut. 18. l. em.) eszközölhető.

Hirdetmény.

Az 1080/1945. M. E. sz. rendelet 11. §-a értelmében közhírré teszem, hogy a nagykanizsai II. sz. Igazoló Bizottság 1945. december 15-én az alább megnevezettek igazolása tárgyában fog határozni:

Albrecht József óráberes pályőr, Ambrus Antal magántisztviselő, Ács Imre pü. vigyázó, Czuppon Ferenc ób. kalauz, Peterkovics Rózsafi István pályőr, Kocsis József községi s. tiszt.

Felhívom a lakosságot, hogy mind azok, akik az igazolás alá vont, fentebb megnevezettek közalkalmazottak olyan magatartásáról, vagy cselekedetéről tudnak, amely a magyar nép érdekét sértette vagy sérti, ezt és az erre vonatkozó bizonyítékokat nálam szóban, vagy írásban haladéktalanul jelentsék be Szabó István mozdonyvezető Babóchay György-utca 43. szám, a II. Igazoló Bizottság elnöke.

Fekete férfi zakóját vagy női télikabátot adok hízott sertésért. Cim a kiadóban.

Fekete férfi télikabátot cserélek kővér dísznóra esetleg ráfizetéssel. Horthy M. ut. 15. l. emelet. Délután.

Sertéspörzölést válllok fatűzes géppel Faragó Sámuel ny. rendőrfőm. Somogy-szentmiklós 313. 2208

Szép karácsonyfa kapható. Árpád-utca 26. sz. 2206

Női 38—39-es bőrcipő adnék gyermek-kocsikért, esetleg más megegyezéssel. Baranyai, Petőfi-ut. 11. 2211

Veszek ballon bicikligum t. zsírt. Sárecz Károly-műszerész, Szabadság-tér 21. 2212

Íókarban lévő kombinátszekrényt veszek. Cim a kiadóban. 2213

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Benze Jenő. Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában. Nagykanizsa. Nyomdaiért felel: Zalai Károly

— Második plébánia-nap a Ferenceseknél. Ismét zsúfolásig megtelt a vasárnap délután tartott plébánia-napon a ferences rendház Fehérterme. A műsort a leányliceum énekkara nyitotta meg, majd Litvay Piroška, a leányliceum VIII. oszt. tanulója szavalta Városi István: Üdvözlégy Egyház c. versét, nagy hatással. Utána Janda Károly, a Zalam. Gazd. Takp. igazgatója tartott értékes és nagysikerű előadást az Egyház egyetemességéről „Birodalom, melynek nincs határa” címmel. Mecsek Margit, a leányliceum VIII. oszt. tanulója Szűz Mária Bölcsődalát énekelte mély átérzéssel, Litvay Piroška zongorakísérettel. Dr. Molnár Antal leányliceumi igazgató nagyszabású beszédében arról beszélt, mit adott az Egyház az egyéneknek, a nemzeteknek és az egész emberiségnek. A nagysikerű plébánia-nap P. Vados Pál ferences házfőnök plébános zárószavaival ért véget. A következő plébánia-napot december 16-án tartják, melyen Szikray József piarista tanár és dr. Szabad Lajos tartanak előadást. A kísértő műsort a piarista gimnázium énekkara adja. M. K.

— Szünetel a burgonyakiosztás. A burgonyakiosztás néhány napig szünetel, miután az időjárási viszonyok miatt az utak annyira megromlottak, hogy újabb szállítmány nem érkezett. Az újabb tételek beérkezését, valamint a kiosztás megkezdését a Zala utján fogjuk közölni.

— A Meteorológiai Intézet pályázata. A hazai és hazánkon keresztülvezető nemzetközi repülő utvonalak időjárási biztonsági szolgálata érdekében a magyar földművelésügyi miniszter pályázatot hirdet a következő állásokra: 3 asszisztensi állás, okl. mat.-fiz. szakos tanárok részére, 4 rádióávirász állás, 2 irodai alkalmazotti és 14 vidéki észlelői állás. A pályázatok benyújtásának határideje dec. 16. A részleteket a Magyar Közlöny november 29-én megjelent száma közli.

A villanyal nem rendelkező lakosság részére sikerült megfelelő mennyiségű petroleumot biztosítani, mely a már kiadott petroleumjegyekre kerül kiosztásra. Felhívom a fűszerkereskedőket, hogy a petroleumbeszerzési engedélyért folyó hó 11-én d. e. 8—12 óra között jelentkezzenek a Közellátási Hivatalban (Hunyady-utca 16. 3. sz. s. oba). 2210

Polgármester

Kedden délután 6 órakor
PÁRTNAP
a Szociáldemokrata Párt helyiségében
Előadó: Perendy József.

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Kötél általi halálra ítélték Rajniss Ferencet

Megválasztották a Nemzeti Főtanács tagjait — Bevin pénteken utazik Moszkvába

A nemzetgyűlés legutóbbi ülésén a napirend szerint az államhatalom gyakorlásának ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. A törvényjavaslat első fejezete kimondja, hogy a magyar állami szuverenitás kizárólagos képviselője a nemzetgyűlés. A törvényjavaslat második fejezete a Nemzeti Főtanács megválasztásáról intézkedik. A Nemzeti Főtanács a nemzetgyűlés elnökeből és a nemzetgyűlés által választott további két tagból áll. A Nemzeti Főtanácsban nem lehetnek a kormány tagjai. A törvényjavaslat harmadik fejezete a magyar felelős minisztérium hatásköréről intézkedik. A nemzetgyűlés a törvényjavaslatokat egyhangúlag elfogadta, majd megválasztotta a Nemzeti Főtanács tagjait, akik a következők: Nagy Ferenc, a nemzetgyűlés elnöke, Varga Béla kisgazdapárti és Rajk László kommunista képviselők.

A „Pravda” cikkben foglalkozik a teheráni, jaltai és potsdami értekezletek határozatainak megváltoztatását sugalmazó nemzetközi sajtóhangok ellen. Azt írja, hogy a három értekeztet döntéseinek alapkövének kell lenni az elkövetkező békeszerződések alapfeltételeinek. A külföldi lapok azt írják, hogy a háború után következő hónapok eseményei következtében szükségessé vált a korábbi határozatok megváltoztatása. Majd így folytatja: a törv. támogatóinak a következő választ adjuk: az atombomba. Világos, hogy az atomdiplomáciára tették fel azokat a terveket, melyek nyilvánvalóvá teszik, hogy nem egyenrangú együttműködést kívánnak a többi államokkal. A népek azonban nem akarnak visszatérni ahhoz a politikához, melyért olyan nagy árat fizettek.

8000 embert megnyuztak

Dachauban Frankfurt, dec. 11

A dachauai haláltábor hóhéraitak tárgyalása naponta újabb szörnyűségekkel szolgált. A vád képviselője okmányokkal bizonyította, hogy a dachaui táborban 1942 és 1945 között a legyilkolt foglyok közül mintegy nyolcezeret megnyuztak. „Az emberbőr — mondotta — ezek a fenevadak kísérleti célokra cserezték. Disztárgyakat is készítettek emberbőrből. A lenyuzott fejbőröket, a megtalált feljegyzések szerint, az SS úgynevezett tanulmányintézetébe szállították.”

Bevin: „Utálattal fordulunk el a Franco-kormányzattól”

London, december 11

Francis Noel Baker százados, a brit államminiszter fia, az angol alsóház ülésén megkérdezte Bevin külügyminisztert, tud-e arról, hogy az újonnan kinevezett londoni spanyol nagykövet Angliába érkezését Spanyolországban és másutt úgy magyarázzák, hogy az angol kormány politikailag támogatja a jelenlegi spanyol kormányzatot és hogy milyen lépéseket van módjában tenni ennek megakadályozására.

Bevin így válaszolt:

— Francoval kapcsolatos magatartásunkat nemrégiben elmondott beszédemben világosan kifejezésre juttattam. Álláspontunk azóta sem változott: utálattal fordulunk el a Franco-kormányzattól.

A szovjet kormány nem vonja ki csapatait Perzsiából

Moszkva, december 11

Az amerikai külügyi hivatal közzétette azt a válaszigjegyzéket, amelyben Moszkva elutasította az Egyesült Államok azon indítványát, hogy január 1-re minden csapatot vonjanak ki Iránból. A szovjet kormány a mostani északiráni eseményeket nem tekinti sem fegyveres felkelésnek, sem olyan lázadásnak, mely az iráni kormány ellen irányul. A nem kívánatos üldözéseket és lázongásokat azok a reakciós elemek okozták, melyek szembehelyezkedtek Észak-Perzsia nemzetiségi jogaival. A szovjet kormány sürgősen értesítette az iráni kormányt, hogy újabb csapatok érkezése növelné a zavart és újabb kirobbanásokra vezetne. Ez viszont arra indítaná a szovjet kormányt, hogy újabb csapatokat vonjon Észak-Iránba. Az Egyesült Államoknak

küldött jegyzékben a Szovjetunió szilárdan a teheráni határozat elvéhez tartja magát és kijelenti, hogy a brit kormány nem tett javaslatot a szovjet csapatok kivonására, így a szovjet kormány nem tartja szükségesnek, hogy újból megfontolás tárgyává tegye a szovjet csapatoknak Iránból való kivonásának ügyét.

Bevin pénteken utazik Moszkvába

London, december 11

A Reuter diplomáciai tudósítójának értesülése szerint Hüdigan, az angol külügyi hivatal állandó főnöke, Bevin külügyminiszter és helyettese e hét végén, valószínűleg pénteken utaznak el. A brit küldöttség szakértőinek névsora még nem teljes.

Truman Londonba megy?

Newyork, december 11

A Yorkshire Post értesülése szerint lehetséges, hogy Truman elnök

Budapestről jelentik:

Kötélhalálra ítélték

Rajniss Ferencet

A népbíróság pénteken fél 12 órakor hozott ítéletet Rajniss Ferenc ügyében. A vádlottat bűnösnek mondja ki háborús és népellenes bűncselekmények elkövetésében, ezért a bíróság Rajniss Ferencet kötél általi halálra ítélte, mellékbüntetésül politikai jogainak felfüggesztésére. A besugás vádjától a vádlottat felmentette.

A népbírósági ítélet indokolása szerint a parlament minden egyes tagja, aki népellenes rendelet létrehozásában részt vett, bűnösnek mondható. A vádlott a Nemzeti Szövetségben való részvételével a fegyverszünet megakadályozni igyekezett. A nyilas kormányban való részvételét külön nem kívánja indokolni a bíróság. Mint miniszter, először elősegítette az atrocitásokat, népellenes sajtópropagandát folytatott, az egyetemi ifjúság kivételében közvetve részt vett. A besugás, gazdasági kiaknázás vádjától bizonyítékok hiányában felmentette. Az indokolás befejezésétől a bíróság kiemeli, hogy a háborúban elhúzóltak árvái, a deportáltak hívják tetemre a vádlott cselekedeteit és azok a tizezrek, akik a vádlott által megszédítve, jelenleg börtönben ülnek.

Az ítélet ellen úgy a vádló, mint a védő fellebbezést jelentettek be.

januárban az Egyesült Nemzetek közgyűlésének megnyitó ülésére Londonba érkezik.

Az amerikai tudósok új irányítható lövedéket fedeztek fel

Washington, december 11

Az amerikai haditengerészet hadműveleti főparancsnoka utolsó jelentésében azt írja, hogy amerikai tudósok új távolból irányítható lövedéket fedeztek fel. Mivel a jelentés megállapítja, hogy a legnagyobb műszaki előnyök az elektronok terén történt felfedezésekkel értek el, kiemelt bizonyos eljárásokat, melyek kifejlesztésére nagy szükség lesz. Őszintén reméli, hogy az Egyesült Államok ezután mindenkor készen állnak a világ békéjének támogatására és megőrzésére, mintahogy mindenkor készen álltak arra is, hogy szavukat tettekre valósítsák.

Letartóztatták a Lóden-posztógyár vezetőit

A gazdasági rendőrség leleplezte a Lóden-posztógyár Rt. hónapok óta tartó haszonleső, hazaáruló bűnös üzemeltet. A gyárnak 20.000 méter szövetet kellett volna gyártania a népruházati akció részére, de csak 15.000 métert szállítottak le. A többi kiadását kerekén megtagadták és a bányászok, akiknek számára a szövet készült, hiába várták a szövetet. A gyár rendszeresen üzérkedett és árdragított a bányászok szövetével. A gyár meg nem engedett hasznát húzta a nem a népruházati akció számára készült szöveteknél is. A rendőrség a gyár vezérigazgatóit, Kiss Lajost, Weintraub Lajost és Sault, továbbá Mach Leont letartóztatta.

Bárdossy halálos ítélete végrehajtható

Az igazságügyminiszterhez megérkezett a Szövetséges Ellenőrző Bizottság engedélye, hogy Bárdossy László volt miniszterelnökön a népbíróság halálos ítéletét végre lehet hajtani, mivel tanúkihallgatására a müncheni perben nincsen szükség.

Az ítélet végrehajtása most már csak a Népbíróságok Országos Tanácsának döntésén múlik. Rövidesen döntés várható.

Ó. a tapadó hó

Mosolyogni kellene ezen a címen, ha nem lenne komoly, sőtét valóság. Mert sötét, annyi bizonyos. A Drávavölgyről van ugyanis szó, amelynek el kellene látni városunkat villamos energiával, hogy vizet kapjunk, hogy gyáraink gépei termelhessenek, hogy világításunk legyen. A város felszabadulása után soha egyetlen napig sem volt a lakosság biztonságban afelől, hogy zavartalanul megkapja-e az élethez nélkülözhetetlen vizet és világítást. A Zala, mint az köztudomású, a legélesebb harcort folytatta úgy e lap hasábjain, mint a városi képviselőtestületben a Drávavölgy ellen, de komoly eredményt elérni nem tudott. Lapunk főszerkesztője követelte, hogy a város vezetősége haladéktalanul indítson vizsgálatot a Drávavölgy ellen, miután a szerződészegésnek pregnáns tényével állunk szemben és amennyiben szükség mutatkoznék, úgy éppen a folyamatos szerződészegések adta jognál fogva a város vegye át saját kezelésébe Nagykanizsa áramszolgáltatását. A polgármester magáévátette a közgyűlésen elhangzott indítványt és intézkedett, hogy határu bizottságot küldjenek ki, mely a pártok megbízottjaiból és szakemberekből áll. E bizottság meg is alakult, abból a célból, hogy egyrészt felülvizsgálja a Drávavölgyi szerződését, másrészt visszamenve megállapítsa, hogy mi is történt annakidején a Transdanubia levegővé vált, eltűnt gépeivel, amelyek a város tulajdonát képezték. A bizottság azonban még a mai napig sem ült össze. Reméljük, hogy az utóbbi napok eseményei, amelyek élesen bizonyítják a Drávavölgyi rosszindulatú tehetetlenségét, szükségessé teszik a bizottság azonnali összehívását.

A városban napokig nincsen viz. A tűzoltóság parancsnoka kijelentette, hogy nem vállalhat felelősséget a város biztonságáért abban az esetben, ha netalán tűz ütne ki. A város önvédelméről van szó akkor, amikor felemeljük szavunkat és arra kérjük az illetékes tényezőket, hogy most már irgalmatlan keménységgel nyuljanak bele ebbe a kérdésbe. Bizonyosak vagyunk afelől, hogy Windisch Dénes polgármester, aki már eddig is súlyos harcokat folytatott a Drávavölgyivel szemben, most már megteszi azokat a lépéseket, amelyeket szükségesnek tart város lakóinak biztonsága érdekében.

Lapunk munkatársa előtt Bölönyi János, a Drávavölgyi mérnök az áramszolgáltatás szünetelését a „tapadó hóra” hárította. Azt állítja, hogy a tapadó hó az oka mindennek. Ugyanis ez a ritka hófajta, amely Magyarországon csak a legkritikább esetben fordul elő, ráakadott és rátapadt a távvezeték huzalaira és azt tapadásánál fogva több helyen elszakította. — A mérnök kijelentette, hogy a távvezetékek megépítésénél nem számoltak a tapadó hó lehetőségével, mert ez olyan ritka jelenség Magyarországon, hogy ezt egyetlen távvezeték megépítésé-

nél sem vették figyelembe.

Most tehát a tapadó hó van műsoron. Ezelőtt arról volt szó, hogy illetéktelen kezek lelővöldözik a szigetelőket, majd arról panaszkodtak keserűen, hogy nincs gázolaj, a gépek rokkantak stb. stb. Mindezekből tény azonban csak egyetlen volt: a sötétség.

Ne vigasztalja a Drávavölgyi vezetősége Nagykanizsa város lakosait azzal, hogy másutt még rosszabb, hogy Magyarország legtöbb városa teljesen nélkülözi a villamos áramot, hogy Budapesten nem csilingelnek egész nap a villamosok, mert ezek a vigasztalások és mellébeszélések nem érdeklik a város lakosságát. Nálunk minden lehetőség megvan arra, hogy kellő gondossággal elkerülhetők legyenek a hetekig beszüntetett áramszolgáltatások, csak éppen törődni kell a dolgokkal, utána kell járni az olajszükséglet beszerzésének és nem kell bele nyugodni abba a nagyon is tendenciózus híresztelésbe, hogy "egész Magyarországon nincs kenőolaj." Mert igenis van!

Nagykanizsa város közönsége akkor nyugszik meg majd igazán, ha a Drávavölgyi meséje elolvad úgy, mint a tapadó hó.

Szent-Györgyi Albert kilépett a Magyar Tudományos Akadémiából

Szent-Györgyi Albert világhíres Nobel-díjas tudós levelet intézett a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárához, amelyben bejelenti tagságáról való lemondását. Leveleiben többek között a következőket írja:

Az Akadémia nagy mértékben felelős nemzeti katasztrófánkért. Alapítójának elgondolása szerint az Akadémiának a szellemi függetlenség és haladás fellegvárának kell lennie. Ehelyett az Akadémia a szervilizmusnak és féltudománynak lett a fészke

és ez az akadémia, amely József főhercegben találta meg legmértékesebb vezetőjét és Országban tudományos eszményét, még ma is szinte változatlanul ül együtt és állja el az ország újjáépítésének útját.

Akadémia nélkül az országot újjáépíteni lehetetlen, ez az akadémia pedig jelen szervezetével és névsorával az újjáépítés munkájára képtelen. Most már több mint félszáz éve folyik az újjáépítés, melyben az Akadémiának kellett volna legelő járnia. Ehelyett az Akadémia üresen kongó falai mögött tétlen csendben várja az idők mulását, elfoglalva ezt a központi helyet, melynek betöltésére képtelen.

Gyöngyösi külügyminiszter

Benes csehszlovák elnöknel

A prágai rádió jelenti, hogy dr. Klementis csehszlovák külügyi államtitkár elhalasztotta párizsi utazását, hogy a magyar delegációval folytathassa megbeszéléseit. Ugyancsak a prágai rádió jelentése szerint Benes elnök csütörtökön hosszabb kihallgatáson fogadta Gyöngyösi János magyar külügyminisztert.

Amerikai magyarok a szlovákiai magyarüldözés ellen

A clevelandi magyarok kábel-táviratban üdvözlötték Tildy Zoltán miniszterelnököt abból az alkalomból, hogy a parlamentben bemutatkozó beszédét megtartotta. Az üdvözlő táviratban aggodalmukat fejezik ki a szlovákiai magyarság üldözése miatt és bejelentették, hogy a nyugati demokráciák védelmét fogják kérni a szlovákiai magyarság megvédésére.

Magyarország első nagy kompenzációs üzletét bonyolítják le Nagykanizsán

Magyar János nemzetgyűlési képviselő biztosította a kompenzációs üzlet sikerét

A fővárosi lapok az utóbbi időben behatóan foglalkoztak egy magyar-cseh kompenzációs üzlet lehetőségével, amelynek célja, hogy megfelelő mennyiségű üveget, lat és cukrot, vagyis a legjobban nélkülözött cikkeket be tudjuk hozni országunkba.

Mint most értesülünk, ennek a nagy horderejű kérdésnek megindítója Révész Miklós nagykanizsai borkereskedő cég volt. A cég egy 20.000 hektoliteres borexporttal indítja meg ezt a tranzakciót. Az export sikere érdekében Magyar János nemzetgyűlési képviselő több alkalommal interveniált úgy a földművelési, mint az újjáépítési minisztériumokban és sikerült neki az ország érdekében annyira fontos üzlet lebonyolításához az illetékes minisztériumok hozzájárulását megkapni. Révész Miklós, mint közlik velünk, most már befejezte csehországi tárgyalásait is, így a szakminisztériumok támogatása mellett, most már semmi akadályja nincs annak, hogy

a szállítások megindulhassanak. Nem kell hangsúlyoznunk, hogy Magyarország milyen hallatlan fontossággal bír nemcsak ennek az üzletnek megkötése, de főleg az, hogy megindulhasson egy egészséges nemzetközi kereskedelmi élet, amely biztosíthatja az ország újjáépítésének gyorsabb és eredményesebb munkáját.

Révész Miklós munkájára a szakörök máris felfigyeltek és a szakminisztériumok támogatásával, mint értesülünk, rövidesen Zala vármegyéből is elindul egy jelentős akció. Arról van ugyanis szó, hogy megalakítanak itt nálunk egy nagyszabású gyümölcs- és borszövetkezetet, mely kizárólag a termelők érdekeit fogja szolgálni, de nagy szolgálatokat tesz az egész országnak is, mert ez a szövetkezet célul tűzi ki az internacionális üzlet megindítását, vagyis más szóval bekapcsolódásunkat az életet jelentő világkereskedelembé és megszüntetését elszigeteltségünknek.

Mélyentisztelt Közellátás!

Legyen elnézéssel irántunk, ha a hivatása magaslátán végzett szunyókálásban zavarjuk, de sajnos — habár nehezünkre esik — finoman és megértő lélekkel megpróbáljuk felkölteni.

Felkérjük Önöket, hogy a lenti kérdésekre frissen és kielégítő, lehetőleg agyvelővel válaszolni kegyeskedjenek:

1. Miért nem hozzák be a lisztet?
2. Miért állította egy ur, hogy az orosz parancsnokság nem ad kocsit és a város autója rossz?
3. Miért „gyógyult” oly gyorsan meg a város autója, amikor a parancsnokság kocsit adott?
4. Miért jelentette ki ugyanaz az ur, hogy nem tartozik nekünk jelezni azt, ha nincs gépkocsivezető?
5. Miért van a város autója egy 18 km.-os uton d. e. 11-től este 6-ig?
6. Miért hozott a kocsi, amit 1 és félórán át vártak a hivatal előtt, csak 5 zsák lisztet és egy nagyobb rakomány korpát? Akkor, amikor a malmokban megdohosodik a liszt.

Most ezután azt várjuk, hogy a város polgármestere tegye fel a kérdést, miért vannak önök? (Reméljük megteszi.)

Gondolják Uraim, hogy ez a mesedélután a demokrácia szent jegyében örökké fog tartani?

Gondolják, hogy a szervezett munkásság csak úgy nyugodtan, szeliden és biztatón mosolyogva nézi ezt?

Tudják mit Uraim? Bóbiskoljanak tovább! Mi szeretjük a meglepődött arcokat, direkt gyűjtjük. Tente!... tente!...

Csepregi János titkár

Melég szobát karácsonyra mindenkinek

A KOKSZ felhívása a kereskedőkhöz

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének karácsonyi akciója a társadalom minden rétegében országosra igyekeztet. Tildy Zoltán miniszterelnök felhívására ebből az akcióból a kereskedő-társadalom is ki akarja venni részét és ezért a KOKSZ budapesti központja felkéri szövetségének minden tagját, hogy adományaikkal segítség elő a nélkülöző gyermekek karácsonyi segítségét. A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének nagykanizsai tagozata ez-

uton értesíti kereskedőinket, hogy tervszerű gyűjtési akciójuk során látogatást tesz az üzletekben, hogy személyesen is felkérje a jótékony-ságtól soha el nem zárkozó kereskedői társadalmat arra, hogy úgy pénz-, mint természetbeni adományaikkal segítsenek a nélkülözők segítségére.

Hírek a világ fővárosaiból

Kalkuttából jelentik, hogy Gandhi tegnap délután a kormányzósági palotában megbeszélést folytatott az indiai alkirályal.

A nürnbergi főtárgyalás csütörtöki napján a nemzetközi bíróság elhatározta, hogy a karácsonyi ünnepek alkalmából szünetet tart. A szünet december 20-tól január 2-ig tart.

Helsinkiből jelentik: Több napi megszakítás után tegnap délután folytatott Finnország hadbaállítójának bünperét.

Az angol rádiókészülékek gyártását januárban a teljes béketermelésre állítják és 1946-ban 2 millió készülék gyártását tervezik. 1947-re előirányzott terv szerint 1 és fél millió készüléket gyártanak. Egy-egy rádiókészülék ára 9-11 font lesz. Távolbalátó készülékeket is gyártanak, melyek ára 30-50 fontsterling.

Kanada 53 millió fontsterling hitelt ad Franciaországnak. Kanadai pénzügyi körökben tárgyalnak arról, hogy ezután Norvégiának, Belgiumnak, Hollandiának és holland Kelet-Indiának is adnak kölcsönt.

Szurdán délután 5 órakor

TAGGYÜLÉST

tart a Magyar Kommunista Párt
Megjelenés kötelező. — A terem fűtve lesz.

Hirdetmények.

Felhívom a kereskedőket, hogy a beváltott finomítványokkal f. hó 14-én a Közellátási Hivatalban számoljanak el. 2217

Felhívom a tejkimerőket, hogy a nov. 15-30-ig beváltott tejjegyzelvényekkel és a beváltott vajutalványokkal f. hó 13-án a Közellátási Hivatalban számoljanak el. 2218

Polgármester.

Budapestre indul MATEOSZ tehérgépkocsi csütörtökön reggel 6 órakor a Kelemen-garázsból. Érdeklődni ugyanott.

HIREK

— Orvosi hír. Dr. Kiss József, a Tüdőbeteggondozó Intézet vezető-orvosa, magánrendelését Rozgonyi-utca 8. sz. alatt megkezdte.

— A zeneiskola első idejű növendékhangversenye. A városi zeneiskola december hó 15-én, szombaton délután fél 5 órakor rendezi növendékhangversenyét az Ipartestület nagytermében. Műsorán zongora, hegedű, énekszólók és együttesek szerepelnek. Jegyek elővételben a zeneiskolában kaphatók.

— Sok ezer tantolyamon terjesztik a korszerű mezőgazdasági ismereteket. A földművelésügyi minisztérium állami gazdasági tanfolyamainak az egész országot behálózó szervezete megkezdte működését. A tanfolyamokon a téli hónapok mezei munkaszünetében főképp a most földhözjuttatottak részesülnek gazdasági oktatásban. A tapasztalatok szerint az új gazdák nagyon is értékelik a szaktudás fontosságát és valóban akarnak is tanulni, mert igazán méltók annak lenni ahhoz a földhöz, amely most már saját tulajdonuk. A községek százai és százai részesülnek e gazdasági oktatás áldásaiban. Az oktatói munkát olyan szakemberek végzik, akiknek megfelelő elméleti és gyakorlati szaktudásuk van és akiket a földművelésügyi minisztérium erre a nagyfontosságú munkára gondosan kiválogatott. Érthető, hogy a nép országszerte reménykedéssel néz e tanfolyamok felé, mert hiszen az ott megszerzett szaktudás nagyban hozzájárul az ország bőségebbé élelmiszerellátásához.

— Anyakönyvi hírek. A héten 4 fiú és 4 leány született. Rozsek József MAORT hegesztőnek és Czemek Annának leánya, Hegedűs József állatorvosnak és Kosztur Jolánának fia, Tahin Gábor földművesnek és Billege Máriának fia, Arató Károly MÁV osztályfőnöknek és Keszei Katalinnak leánya, dr. Bárány József városi tanácsnoknak és Gáspár Máriának fia, Bacsa Géza MAORT munkásnak és Horváth Margitnak leánya, Hegyi János MÁV futónak és Barcza Ilonának fia, Csikós Sándor postatisztának és Szűcs Margitnak leánya. — Házasságok kötődtek: Böhm Andor szabósegéd és Gárdonyi Edit. — Halálozások: Ferencz Ferenc 45 éves, dr. Gockler Lajos 81 éves, Brenner Julianna 69 éves, Varga Pál 82 éves, öz. Lőrándi Józsefné szül. Szolár Mária 100 éves, öz. Szemán Józsefné sz. Göttinger Amália 79 éves, Dani Katalin 22 éves, Varga Mihály 74 éves, öz. Sindelberger Mihályné sz. Horváth Mária 73 éves, Kovács Mária 2 éves, Horváth Józsefné szül. Nécs Anna 26 éves, Sipos Károly 74 éves, öz. Németh Józsefné sz. Szabó Mária 85 éves, öz. Benedek Istvánné 78 éves.

Kedden délután 6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Előadó: Perendy József.

Uj férfiöltönyt és fekete női csikóbundát azok fáért. Eötvös-ter 28. fidesz. 2114

Jókarban lévő kombinált szekrényt venni. Cim a kiadóban. 2213

Vasárnap este Kisfaludi utca és a kórház között elveszett egy szőrszerű gyermek gumicsizma. Megtaláló Csengery ut 26. Csizmazia névre jutalom elldnében szíveskedjék leadni. 2222

Gyermekek cipőt, 30-asat burgonyáért elcserélném Csengery-ut 48. 2216

Egy öltözet férfiruha, egy asztal három székekkel, egy pár 35 és 40 cipő fáért elcserélhető. Kinizsi-utca 81. 2219

Fekete férfi télikabátot elcserélnék kővér disznóra. Csányi László-utca 16. 2221

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Benke József.

Nyomtatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdai felel: Zala Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Vorosilov: „A magyar nép a nehézségeket a maga erejéből saját eszközeivel tudja megoldani”

Eredménytelenül fejeződtek be Gyöngyösi prágai tárgyalásai — Elfogták dr. Pálffy Gyula Zala vármegye volt nyilas alispánját

A magyar politikai életnek az elmúlt napokban két szenzációja volt. Az egyik Gyöngyösi János magyar külügyminiszter visszaérkezése Prágából, a másik Vorosilov marsall látogatása a Független Kisgazdapárt ünnepségén. Gyöngyösi János, mint ismeretes, december 3-án utazott ki Prágába, hogy ott tárgyalásokat folytasson a kisebbségek kicserélése és a jóvátétel ügyében. A háromnapos tárgyalások azonban végetértek anélkül, hogy a tárgyaló felek megállapodásra jutottak volna. Illetékes magyar helyről nyert értesülés szerint a tulajdonképpeni nehézségeket nem a lakosságosere idézte elő, mert erre mindkét félnél hajlandóság mutatkozott, hanem a visszatérő magyar kisebbségek problémája. A csehszlovákok álláspontja változatlanul ugyanis az, hogy az ottlevő 500.000 magyart kitelepítik Magyarországra és az ezek után is ottmaradó magyaroknak semmiféle kisebbségi jogot nem biztosítanak. A magyar kormány álláspontja az, hogy ezeknek a magyaroknak meg kell adni a kisebbségi jogot, mert ezt az Egyesült Nemzetek alapokmánya biztosítja. Gyöngyösi külügyminiszter kijelentette, hogy az ellentéteket oszakis nemzetközi döntés alapján lehet megoldani.

A Független Kisgazdapárt ünnepségén megjelent Vorosilov marsall Puskin követ kíséretében. A műsor után Nagy Ferenc üdvözlötte Vorosilov marsallt, aki válaszában többek között a következőket mondta:

— Magyarország külpolitikája jelenleg nem függ teljes mértékben a magyaroktól. De a magyar népnek nem kell aggódnia a külpolitikai kérdések tekintetében. A nagyhatalmaknál, amelyek a népek sorsát intézik, nem mutatkozik semmi olyan óhaj vagy tendencia, amely kedvezőtlen lenne Magyarországnak tekintetében. A magyar nép a nehézségeket csak a maga erejéből, saját eszközeivel tudja megoldani. A magyaroknak nem szabad arra számítaniuk, hogy valamilyen külső erő tulságosan nagy segítséget nyújthasson most, amikor az egész világ olyan helyzetben van, hogy kívülről jövő segítségre egyetlen nemzet sem számíthat.

Az angol munkáspárt elnökének éles állásfoglalása Franco Spanyolországa ellen

London, december 12

Lasky professzor, a brit munkáspárt elnöke egy politikai gyűlésen követelte a mostani spanyolországi rendszer ellenőrzését és bírálta a brit kormány külpolitikáját. Nem vagyok a kormány tagja, mondotta, de nem leszek addig megelégedve ezzel a kormányzattal, amíg a demokratikus köztársaságot helyre nem állítják Spanyolországban. A Szovjetunió és Anglia között semmiféle körülmények között sem szabad létrejönni semmiféle hatalmi csoportosulásnak, sőt ellenkezőleg a Szovjetunió elleni támadást a saját magunk elleni támadásnak kell minősíteni.

A brit külügyi államtitkár a fegyverkezések ellenőrzéséről

London, december 12

Anglia külügyi államtitkára Londonban tegnap este kijelentette, hogy az Egyesült Nemzeteknek három feltételt kell kielégíteni. Először fel kell adnunk szuverénitásunk egy részét és nemzetközi ellenőrzés alá kell vonnunk a fegyverkezés valamennyi fajtáját és valamilyen nemzetközi ellenőrzési rendszert kell kidolgoznunk. Harmadszor valamilyen nyitáshoz meg kell érteni a velünk szemben álló tárgyaló fél álláspontját.

Montgomery elismerte az orosz jegyzékben felhozott vádak valóságát

Moszkva, dec. 12

A németországi ellenőrző tanács legutóbbi ülésén foglalkozott az angol megszállási övezetben fennmaradt német katonai egységekről szóló szovjet emlékirattal. Montgomery tábornok elismerte, hogy az angol megszállási övezetben fennállanak a szovjet emlékiratban említett német katonai egységek, azonban ezeket a leszerelt egységek állapotába helyezték és a német vezérkar tisztjei csupán adminisztratív teendőket látnak el. Az angol parancsnok jelentése szerint Schleswig-Holstein területén állomásozó német csapatok

száma 520.000 ember. Az Egyesült Államok ellen és Németország oldalán hadban állott idegen államok katonai egységek létszáma 52.000, ebből 22.000 magyar tiszt és legénység. Stockhausenben, Észak-Németországban állomásozó hadseregcsoporthoz létszáma nem 150.000, mint azt a szovjet jegyzék említette, hanem csak 99.000 főnyi létszámból áll. Nem adott az angol parancsnok képviselője semmiféle felvilágosítást a különböző német szárazföldi és tengeri egységek állomásozó helyéről. A nemzetközi ellenőrző tanács vitája közben felmerült javaslatot, hogy küldjenek ki vegyes bizottságot a helyszíni ellenőrzésre, a tanács nem fogadta el.

Kötélállati halálra ítélték a majdaneki tábor azörnyét

Berlin, december 12

Paul Hoffmann, a majdaneki halál-tábor parancsnoka bűnperében a tárgyalást befejezték. Az ügyész szerint: nincs szó, amellyel ki lehetne

fejezni azokat a minden emberi képzeletet felülmúló rémségeket, amelyeknek Majdanek volt a színhelye.

— Csak egy adatot emelek ki, — mondotta — másfélmillió személyt égettek el, köztük rengeteget élve.

A különírást köztársasági halálra ítélték Hoffmann, akit december 16-án rémtettei színhelyén végeznek ki.

Montgomery nem kegyelmezett meg a halálra ítélt bergeni börtönöknek

London, dec. 12

Montgomery tábornagy főhadiszállásán szombaj este közölték, hogy a tábornagy megerősítette a belsni gyűjtőtábor vádlottai ellen hozott ítéleteket. A Lüneburgban november 17-én történt ítélethozatalnál tizenegy vádlottat ítélték halálra. A halálra ítélték közül nyolcan, köztük Josef Kramer és Irma Graese SS-nő Montgomery tábornaghoz fellebbeztek. Hármán nem kértek kegyelmet. Az ítéletet még karácsony előtt végrehajtják.

Budapestről jelentik:

Az Ügyvédi Kamara feltűnő határozata a háborús főbűnösök védelme ügyében

A Budapesti Ügyvédi Kamara végrehajtóbizottsága a következő határozatot hozta:

„A végrehajtóbizottság megállapítja és határozatilag ktmondja, hogy a háborús főbűnösök védelmének megbízás alapján, önként való elvállalása az ügyvédi állás tekintélyét súlyosan sérti, a kari becsülettel össze nem egyeztethető.”

Trajin orosz ellentengernagy a győri vasútvonalon

Trajin ellentengernagy és Kamerszki alezredes Vorosilov marsall megbízásából meglátogatták a győri vasútvonalat, hogy megtekintsék az épülő Kossuth-híd munkálatait. A vendégek épp akkor érkeztek a gyártelre, amikor a középső, 78 méteres hidiv bevágórozása folyt. Az első — 55 méteres — ívet már október végén létesítették. Trajin ellentengernagy élénkel érdeklődött

a munkával kapcsolatos — főleg élelmezési — nehézségek iránt.

Puskin követ a kereskedelmi miniszternél

Puskin követ csütörtökön délután meglátogatta Rónai Sándor kereskedelem- és szövetkezetiügyi minisztert.

Óriási panama a Dohányjövédéknel

A gazdasági rendőrség detektívei már hosszabb idő óta megállapították — amit egyébként minden budapesti polgár tapasztalt és tudott, — hogy amikor a trafikokban csak hosszas utánjárás után, sokszor könyörgéssel és protekcióval lehet jeggyel cigarettához jutni, zugban, a forgalmasabb utvonalakon, kávéházakban, vendéglőkben tízezer számra is vásárolható a Magyar Dohányjövédék által gyártott Virginia, Munkás és Magyar cigaretták. Nyilvánvaló volt mindenki előtt, hogy valami nincs rendjén, visszaélés folyik és csak azt kellett

megállapítani, hogyan kerül a fekete piacra a cigaretta?

A nyomozás során kiderült, hogy óriási visszaélésszerű van szó a bűnösöket a Dohányjövédék berkeiben kell keresni. Ennek megfelelően a legközelebbi órákban szenzációs letartóztatások várhatók. Az eddigi adatok szerint egyesek több százmillió visszaélést követtek el.

Az érem másik oldala

A Zala december 8-i számában főszerkesztőnk tollából vezércikk jelent meg „Az igazság szeme tágra van nyitva” cím alatt. A vezércikk városzerte nagy feltűnést keltett és több hozzászólás érkezett levélben szerkesztőségünkhöz. A levelek íróinak legtöbbször enyhének találta a vezércikk tartalmát, de voltak olyanok is, akik bírálóan szóltak hozzá. Egy nyugalmazott főtisztviselő a következőket írja:

Igen tisztelt Főszerkesztő ur!

Figyelmesen átolvastam írását és csak helyeselni tudom, hogy ezt a kérdést az igazságnak megfelelően bátran nyilvánosságra hozta. Mégis meg kell állapítanom, hogy az igazságszolgáltatási szervek nem mindenben hibásak, mert tény az, hogy a legszükségesebb eszközökkel sem rendelkeznek ahhoz, hogy munkájukat kifogástalanul végezhessék. Itt van például a fogházkérdés. Az ügyészség fogháza a Plihal-féle házban három szobában van elhelyezve, ahol minden fogoly, így a vizsgálati foglyok is, együtt vannak, mert a szobák között ajtó sincs. Így csak természetesen az, hogy a tárgyalásra kerülő bűnösök és azok tanúi ott kibeszélhetik magukat és megállapodhatnak a főtárgyaláson elhangzandó vallomásokban. Már most megmondhatom, hogy a Pál-féle tárgyaláson a két gyilkos csendő és a sármelléki nyilasvezetők milyen szép meséket fognak elmondani, hiszen épen elég idejük és alkalmuk volt arra, hogy minden egyes kérdésben pontosan megállapodhassanak. Erről az igazságszolgáltatás nem tehet. Ami a politikai rendőrséget illeti, szintén teljesen ellátmány nélkül intézik dolgukat és ha papírt vagy tintát kell beszerezniük, úgy saját zsebükből kell nyulni, hogy ezt megtehessek. Csak a napokban fordult elő, hogy a Papp-féle betörés tettesének statáriális bíróság elé való állítása ügyében táviratot kellett feladni az igazságügy-minisztériumba, amire kiderült, hogy a törvényszéknek nincs pénze a távirat elküldésére. Az egyik ügyésznek kellett az összeget a kincstárnak előlegezni.

Hiába van az igazság szeme tágra nyitva, ha a kezeket a fennálló nehézségek megbénítják.

Ez az érem másik oldala.

Tisztelettel Aldírás.

A levelet leköszöltük, mert kötelességünknek tartjuk, hogy mindenben az igazságot szolgáljuk. Ez a levél pedig a tiszta igazságot tartalmazza. Teljesen lehetetlen állapot az, amikor a városnak megfelelő fogházépülete van, amiben jelenleg ugyiszólván senki sem tartózkodik és az orosz csapatoknak pár métermázsá burgonyája van elhe-

lyezve, hogy akkor olyan fogházviszonyok legyenek, melyek lehetővé teszik az igazságszolgáltatás zavartalanását. Értesülésünk szerint az igazságügyi szervek már eljártak ebben az ügyben az orosz parancsnokságnál, ahol ígéretet is kaptak a fogház visszaadására. Mindezek azonban nem történtek meg. Feltétlenül további lépéseket kell tenni ebben az ügyben, mert meggyőződésünk, hogy a magasabb orosz parancsnokság, élükön Osztasenko altábornaggyal, lehetővé fogja tenni, hogy a fogházat az ügyesség visszakaphassa. Ha ez megtörténik, a nagykanizsai igazságügyi viszonyok nyomban rendeződni fognak, ami nemcsak Nagykanizsa városának, de az orosz csapatoknak is elsőrendű érdeke.

Ami pedig a pénzellátást illeti, arra vonatkozólag a leghatározottabban felterjesztést kell intézni az igazságügyminiszterhez, hogy ezeken a teljesen tarthatatlan állapotokon a lehető leggyorsabban segítségre siessen a város igazságügyi hatóságainak. Ez a demokrácia igazságügyminiszterének kötelessége.

Holnap tárgyalják Paál József gyilkos csendőrtiszt helyettes bűnügyét

A népbíróság Arató-tanácsa holnap kezd tárgyalni Paál József csendőrtiszt helyettes bűnügyét a Szociáldemokrata Párt tanácstermében. A tárgyalás 9 órakor kezdődik. A népbíró Paál Józsefet a legsúlyosabb háborús bűntettrel vádolja, mert 1945. márciusában, tehát közvetlenül az orosz megszállás előtt parancsára Tökés Gergely szökött katonát Dávid Sándor nyilas közsegvezetővel, Fodor István csendőrmesterrel, valamint Fenyvesi csendőrtörzsmesterrel agyonlőtte. — Ebben az ügyben már november 9-én tárgyalás volt, ahol Fodor István csendőrmestert és Dávid Sándor nyilast vonták felelősségre. A Népbíróság Dávid Sándort 6 évi kényszermunkára ítélte, míg Fodor István csendőrmestert felmentette.

Az ítélet indoklásában a bíróság kimondta, hogy Fodor István azért kellett felmenteni, mert Pál parancsának tett eleget. A bíróság, dacára a felmentő ítéletnek, Fodor István a népbíró kérélmére nem helyezte szabadlábra. A fátárgyalás felmerült adatai alapján a népbíró intézkedett a Nován tartózkodó Paál József elfogatása ügyében, akit le is tartóztattak és beszállították a nagykanizsai politikai rendőrségre.

A kihallgató rendőrtisztviselő előtt Paál József feltűnő vallomásában kijelentette, hogy a parancsot Dávid Sándor nyilas vezető és a felmentett Fodor István csendőrmester pressziójának hatása alatt adta ki.

A népbíró, értesülésünk szerint, Paálra a legsúlyosabb büntetés kiszabását kéri.

— A MAORT amerikai vezetősege Nagykanizsán. Bolton Ralph, a MAORT elnökgazdája, Ruedeman Pál MAORT vezérigazgató kíséretében az üzemek megtekintése céljából Nagykanizsára érkeztek. A két vezető amerikai tisztviselő megismerkedett az üzemekkel, majd látogatást tettek az orosz parancsnokságon.

Szerdán délután 5 órakor TAGGYÜLÉST

tart a Magyar Kommunista Párt Megjelenés kötelező. — A terem fűtve lesz.

SzIM-taggyűlés csütörtökön este fél 6 órakor.

Négy évre ítelték Joó János nyilas propagandavezetőt

A népbíróság Arató-tanácsa tegnap délelőtt tárgyalta Joó János nyilas propagandavezető háborús bűnügyét. A tárgyalás megnyitása után a népbíróság Joó János kihallgatását kezdte meg, aki mint minden nyilas, teljes tagadásban van. Azt állítja, hogy a Zalai Közlönyben megjelent cikkei ártatlak, azt el sem olvasta és azoknak a tartalmával így természetesen nem azonosíthatja magát. Kijelentette a bíróság előtt, hogy az írást úgy kényszerítették rá, mert mint mondja, nem volt hiranyaga a lapnak.

— Nem voltam én meggyőződéses nyilas, nem viseltem én pártjelvényt, sem zöld inget, csupán anyagi érdekből csatlakoztam hozzájuk. Nem volt előttem más szent, csak a feleségem és háromnapos gyermekem. Örölkül irtam a cikkeimet is, amiket ismeretlen kezek megmásítottak.

Elismeri, hogy Zob Emőkével, ezzel a hírhedt nyilas leánnyal eljár ugyan a falvakba, de soha föl nem szökött, miután, mint mondja, rossz szónok.

Közelelmezési ankét a szabad szakszervezetekben

A szabad szakszervezetek titkára Csepregi Zoltán a fennálló közelelmezési nehézségek leküzdése céljából tegnap egy nagyszabású közelelmezési ankétot hívott egybe. Az ankétot a szabad szakszervezetek székházában tartották meg, amelyen megjelent Hackler János, a Nemzeti Bizottság elnöke, Windisch Dénes polgármester, Fülöp Lajos, a rendőrkapitányság vezetője, a szakszervezetek kiküldöttjei, valamint a közelelmezési hivatal vezetője, Nagy László és egyes vállalatok megbízottai.

Az értekezlet elsősorban a kenyérgézzel foglalkozott. Megállapították, hogy a kenyérellátásban mutatkozó bajok legfőbb oka a fuvarkérdés. A kérdést Modrovits János ismertette. Véleménye szerint a közelelmezési hivatal nem osztja be racionálisan a rendelkezésre álló szállító eszközöket és ennek tudható be, hogy a vidéki malmokból nem tudják időre a szükséges lisztmennyiséget a pékségekbe szállítani. Majd Windisch Dénes polgármester szót hozta a kérdéshez. Kijelentette, hogy ő minden erejével a szállítási kérdés megoldását szorgalmazta és éppen ezen oknál fogva vásárolt a város részére nyolc millió pengőért egy teherautót, amely a vásárlás pillanatában is már 80 millió pengőért ért. Ma ez az egyetlen kocsi, amire biztosan számítani lehet. Ennek a kocsinak a vásárlása miatt súlyos támadások értek, — mondta a polgármester — de most bebizonyosodott, hogy kötelességet mulasztottam volna, ha hozzájárulásomat nem adom a vásárláshoz. Bejelentette az értekezletnek, hogy eljár az orosz altábornagynál, aki megértette a város nehéz helyzetét és két teherautót bocsátott a kenyérellátás biztosítására a város rendelkezésére.

Nagy László, a közelelmezési hivatal vezetője nagy exorzéban fejtette ki a közelelmezési hivatal munkáját és okmányokkal igazolta, hogy a hivatal mindent elkövet és elkövetett a zökkenőmentes kenyérellátás ügyében. Előadásában feltárta azok a hihetetlen nehézségek, amelyekkel napról napra szembe kell nézni és ha történetek is kiesések, lényegében mégis mindig biztosítani tudták a dolgozók kenyérellátását. Bejelentette, hogy a közelelmezési hivatal egyetlen fillér ellátmánnyal

A tanuként kihallgatott Fehér István Maort tisztviselő nem emlékszik semmire. A bíróság elébe tárja rendőrségi vallomását, ahol jegyzőkönyvbe mondta, hogy Joó propagandavezető volt és a nyilas világ alatt 3 hónapig be sem ment a hivatalába, de ha bement, a tisztviselőket a nyilaskeresztes pártba való belépésre akarta rávenni. A fátárgyaláson azonban mindezekről semmit sem tud. A tárgyalást vezető elnök meg is jegyzi, hogy hazudik. A következő tanu Gőre János Maort sóffő, aki jelenleg is internálva van. Tanuvallomásában elmondta, hogy Joó sohasem járt nyilasruhában, zöld inget sem látott rajta. Jelvényt ugyan viselt, jelentette ki, de akkor minden becsületes ember nyilas jelvényt nem viselt. — Több érdektelen tanu kihallgatása után a bíróság ítéletet hozott, amelyben Joó Jánost 4 évi börtönbüntetéssel sújtotta, politikai jogait pedig 10 évre felfüggesztette. Az ítéletet a népbíró szűzösbítéssel fellebbezte meg.

sem rendelkezik, mert sem a közelelmezési minisztertől, sem a várostól pénzt nem kap, így kénytelen volt a szétosztó kereskedők tőkéjét igénybe venni. Ezek a tőkék azonban már elfogytak, így más megoldást kell keresni, mert a lisztet a malmokban ki kell fizetni. Még az októberi ellátmányunkból öt vagon kenyérmag vár beszállításra, ehhez 17 millió pengő kellene, amelynek előteremtése ugyszólván teljesen lehetetlen. November hónapra már a Futura zalaegerszegi kirendeltségének lett volna kötelessége a város lisztellátásáról gondoskodni, azonban mindezeket egyetlen gramm lisztet sem szállított be, holott erre az alispánnal történt megállapodás szerint kötelező volt.

Az ötvagon buza finanszírozása ügyében az értekezlet úgy határozott, hogy a fogyasztói ár és a beszerzési ár közötti különbözetet a közönségre hárítja át, amely a wai viszonyok között jelentéktelenül drágítja meg a kenyeret. A közelelmezési hivatal vezetője biztosította az értekezletet, hogy a nagykanizsai Futura vezetőjével, Balogh Józseffel együtt dolgozva, mindent meg fognak tenni, hogy a város kenyérellátását biztosíthassák.

Az értekezlet elhatározta, hogy ezentúl időnként összeül, hogy a város közelelmezési problémáit megbeszélhesse.

Dr. Pálffy Gyula, a nyilasvilág zalamegyei alispánja a politikai rendőrség foglya

A politikai rendőrség ma jelentést adott ki, hogy dr. Pálffy Gyula, Zala vármegye nyilas alispánja, aki előzőleg Nagykanizsán az árva zék-nél teljesített szolgálatot, Németországból visszatérve, önként jelentkezett a rendőrségen. Dr. Pálffy Gyula a legveszedelmesebb és legvéresebb százu nyilasok közé tartozott, aki mint alispán mérhetetlen kárt okozott a vármegyének. Felismeretét gyilkosság is terheli, mert 1944. október 27-én agyonlőtt egy számvevő őrmestert. Dr. Pálffy kihallgatását a politikai rendőrségen azonnal megkezdték, amelyről részletes tudósítást lapunk egyik legközelebbi számában ad.

Uj fekete férfitolikabátot, két zakóöltönyt és batatofelméleti 13 maligandós rizlingbort adnak kővér sertésért. Cim: Teleki ut 29. udvar. 2223

Harc a mindennapi kenyérért I

A kora reggeli órákban csoportok gyülekeznek a szakszervezet székházában. Lapáttal, csakánnyal. Hová készülnek ezek? Talán csak nem bunkert ásni? A szervezett munkásság csoportjainak rohammunka osztágya gyülekezik, mert a gázt vezetőjük be a szervezet sülödjébe, hogy olcsóbb legyen a kenyér, az ima mindennapi kenyere. Vidám csevegetéssel indul el a társaság. A csoport vezetője kijelöli az árok helyét, megindul a munka. Csákányok zuhognak, a lapátok csörömpölnek. Szemügyre vesszük a dolgozókat és meglepetve tapasztaljuk, hogy ni-ni, milyen vegyes társaság ez. Mellette egy katolikus pap lapátol serényen, amott egy vasuti segédmunkás, odebbe egy asztalos, lejjebb egy fodrász, kissé távolabb egy iskolaigazgató, azután még egy pár segédmunkás, asztalosok, kőművesek, ke-feskedők, ismét egy pap, a közalkalmazottaktól egyenéhány közismert egyéniség, tanárok, bírók, tiszviselő, szakmunkások, segédmunkások.

Egy cél, egy akarat! A demokratikus Magyarország szervezett munkássága ez. Akarunk és megcsináljuk. Beszélgetés során szóba kerül, hogy egyik tisztelendő tanár lapátját a házmester akarta kihozni. Nem engedte. Mondván azt, dolgozni megyek és az nem szégyen. Jól tette! Itt látható minden pártbeli embert. Itt látható a kommunista a kisgazdapártival együtt a legnagyobb megértésben dolgozni. Itt látható egymás mellett a városi tisztviselőt, a köztisztviselő munkást. Itt látható megtestesülni azt a szót, hogy demokrácia. Itt látható a hajcsár nélküli dolgozó magyar munkást, akkor dolgozni, amikor közügyről van szó. Ugy dolgoznak ezek a fiúk, hogy az embernek szinte jókedve támad kétkékre kapni a csákányt és velük dolgozni. Ez a Szakszervezet, ez a munka, ez a demokrácia. Nem pedig a hónapokon keresztül tartott bizottsági ülés és aktavadászlat, jegyzőkönyv és a többi. Ez a tett! A közösség tette! Az élni akarás jellemzi a dolgozókat, nem a csodavárás és nem a „fordulat” lesés, hogy így lesz, meg úgy lesz. Ne várjuk azt a bizonyos módon elkészített galambot. Akarj és lesz!

Csepregi járási titkár

Hirdetmény

A petroleum-utalványok szeptember havi 5-ös számu szelvényét be lehet váltani 3 liter petroleumra, mely petroleum-mennyiség december havi ellátmányként szolgál. A szeptember havi 6-os számu szelvényét be lehet váltani szintén 3 liter petroleumra, mely mennyiség az 1946. évi január havi petroleumellátásra szól. Felhívom a lakosságot, hogy a kiutalt petroleummal takarékosan bánjon. 2227

Polgármester

APRÓHIRDETÉSEK

Fekete férfi zakóöltönyt vagy női télikabátot adok kővér sertésért. Cim a kiadóban.

Fekete férfi télikabátot elcserélek kővér dísznóra esetleg ráfizetéssel. Horihy M.-ut 15. I. emelet. Délután.

Récse és Nagykanizsa között elvesztett egy szűke diák-aktatáska. Megtaláló liszt és zsirjatom ellenében Cságoty Etelka névre a leánylceumban sziveskedjék leadni. 2224

Egy szép karakterbát élelemért elcserélnék. Cim a kiadóban. 2228

ZALA politikai napilap

Kindja: „Közigazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Benzo József. Nyomtatott a „Közigazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdaiért felel: Zalai Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

A Kommunista Párt parlamenti szónoka Szent Istvánt a legnagyobb magyarnak és a haladás előbajnokának tartja

Amerika talpraállítja Németországot — Félhavi fizetést kap mindenki karácsonyra

A kormányprogram feletti vitában felszólalt Révai József kommunistapárti képviselő, a Szabad Nép főszerkesztője, aki beszédében többek között a következőket mondta: Az ifjúságot Kőlcsey szellemében hazaszeretetre és a haladás szeretetére kell nevelni. Az értelmiség derékhadát, a tanárokat, tanítókat fel kell emelni, meg kell menteni. A kommunista párt a magyar hagyományok alatt nemcsak a nagy népi mozgalmakat érti, nemcsak Dózsát, Áchimot, Esze Tamást, hanem és elsősorban Szent Istvánt, akit a legnagyobb magyarnak, a haladás első bajnokának tart.

A moszkvai rádió hírmagyarázója tegnap este a Németországban fenntartott csapattestek kérdésével foglalkozva kijelentette, hogy Horthy és a reakciós környezete elárulta Magyarországot és belesodorta a Hitler melletti háborúba. Hitler nagyon jól tudta, hogy magyar önkéntesek nem fogják cserbenhagyni. Egyesek azonban nagyon gyorsan felejtettek. Az a hír, hogy nagy német hadsereg áll még készenlétben az angol megszállási övezetben, óriási nyugtalanságot keltett a szabadságszerető nemzetek között. De nemcsak német csapatokról van szó, köztudomású, hogy az angol övezetben 12.000 felfegyverzett Szálasi-legény tartózkodik. A magyar demokrácia nem mehet el szó nélkül emellett a hír mellett és nem tűrheti azt el nyugodt lélekkel. A magyar életnek tovább kell demokratizálódni és minél hamarabb tudják ezt megvalósítani, annál közelebb kerülünk az igazi békéhez.

Byrnes Moszkvába utazott

New York, december 13

Az Egyesült Államok külügyminisztere Byrnes, Washingtonból Moszkvába utazott a külügyminiszteri értekezletre. Kísérétében van dr. James Byron, aki a postdami értekezletre is elkísérte. Byrnes elutazása előtt azt a kijelentést tette, reméli, hogy két héten belül visszatér Washingtonba, hogy megtegye az előkészületeket az egyesült nemzetek januárban tartandó első teljes gyűlésére.

Az amerikai kormány talpra akarja állítani Németországot

Washington, dec. 13

Az amerikai kormány véglegesen elvetette Morgenthau, volt amerikai pénzügyminiszter tervét, melynek az volt a célja, hogy Németországot mezőgazdasági állammá alakítsák át és csupán kézműiparát hagyják meg. Az amerikai kormány végleges terveket dolgozott ki Németország gyors helyreállításának céljából, melyet az európai hatalmak elé terjesztett. Ennek előfeltétele a központi közigazgatás megteremtése lenne. A Ruhr- és Rajnavidéket Németország integráns részének tekintik. Ezekre a területekre Németországnak félreérthetetlenül szüksége van, ha azt akarják, hogy 1950 felé ismét kiegyensúlyozott gazdasági viszonyok közé kerüljön és megfelelő anyagi eszközök álljanak rendelkezésre, hogy újból elfoglalhassa helyét a nemzetek között. Április óta Németország közel 100 millió dollár értékű tápszert és nyersanyagot kapott Amerikától. Egyelőre nem hozták nyilvánosságra, hogy Németország mennyi sőt és szén szállított külföldre, ez a kivétel azonban egyre fokozódik. Így Németország megfelelő mennyiségű külföldi devizát szerzett, amelyből egyelőre rendezheti tartozásait és újabb beszerzéseket eszközölhet. — Amerika nem vállalhatja azt a kötelezettséget, hogy örök időkre maga gondoskodjék Németország élelmezéséről. Most, amikor Németországot megfosztották hadiiparától és olyan erővel rendelkezik, amely elég életszínvonalának emelésére, akkor, amerikai vélemény szerint, Németországnak ismét magának kell kezébe venni sorsának irányítását. Végeredményben az Egyesült Államok szükségesnek látják, hogy vég-

leges rendszabályokat hozzanak Németország gazdasági talpraállításának érdekében. Az amerikai külügyminisztérium Németország gazdasági egységének helyreállítására nélkülözhetetlennek tartja a birodalom talpraállítását, de fontosnak tartja ezt Európa jövője érdekében is, hogy Németország újból elfoglalhassa helyét a nemzetek között.

Százmillió rubel a leszerelt katonáknak

A Vörös Hadsereg leszerelt katonái részére a szovjet kormány 100 millió rubelt folyósított lakásépítés céljaira. Ebből az építkezők 10.000 rubel kölcsönt kapnak, mely 10 év alatt fizetendő vissza. A családi házak építését nemcsak a magánosok, hanem a nagy üzemek is szorgalmazzák és minden házépítésre, amif a munkásoknak és alkalmazottaknak eszközölnek, 20.000 rubel hitelt kapnak.

Tegnap ismét filmet vetítettek le a nürnbergi tárgyaláson

Nürnberg, december 13

A nürnbergi tárgyalás tegnapi napján a náci uralomrajutását ábrázoló hirdó-filmeket mutatták be. Aldermann amerikai ügyész ezután okmányokkal bizonyította, hogy a németek valóságos rabszolgagaz-

Budapestről jelentik:

Felakasztották a munkaszolgálatosok ördögi megkínzóját

Grábics Kornél ipariskolai tanár 1942. júliusától a 101/5. számú munkásszárad parancsnokának helyettese volt. A vád szerint vadállatias kegyetlenséggel kezelte az alája rendelt munkaszolgálatosokat. A fedett szállást nem engedélyezte részükre és a betegek, valamint gyengélkedők egyre jobban duzzadó csoportját külön szakaszba tömörítette és mint durva tréfával nevezte: „leprás szakasz“-t, eltiltott mindennemű érintkezéstől. A súlyos kikötések, guzsbakötések napirenl voltak a század „munkarendjében”. Legembertelenebb cselekedete az volt, amikor a legforróbb nyári napokban a vizet is megvonta a szerencsétlen, meggyötört emberéktől. Lővetés után a szomszagtól alélt embereknek a megmaradt vizet a forrón tűző ukrán homokba kellett önteni, de nyelvükkel hozzáérni tilos volt. A kiéhezett, ütlegelésektől

dalkodásokat folytattak a megszállt területeken, ahonnan a munkásokat Németországba szállították, ahol kényszermunkára fogták őket és nem törődtek életkörülményeikkel és szükségleteikkel, hanem a legkíméletlenebbül kihasználták őket. Ismerette a német diplomata és tábornokok bizalmas jelentéseit, melyből kiderült, hogy a Szovjetunió egészen a német támadás pillanatáig semmiféle támadó szándékot nem mutatott és az utolsó percig eleget tett a Németországgal szemben vállalt gazdasági kötelezettségének.

A lelkek megmentése...

Róma, december 13

A vatikáni rádió keddi esti német nyelvű adásában XII. Pius pápa személyével foglalkozik. Utalt azokra a támadásokra, amelyek a római egyház fejét a fasizmus támogatójának tüntetik fel. Ezzel szemben a rádió kiemeli, hogy mindezeknek a támadásoknak közös forrásuk van. Az idők folyamán a rágalmak eltűnnek és az igazság győzedelmeskedik. XII. Pius pápa szeme előtt csak egy cél lebeg: a lelkek megmentése és az igaz hit védelme. Ezek a szempontok cselekvéseinek mozgatói. A mostani pápáról a történelem meg fogja állapítani, hogy egyike a legjobb egyháztőknek.

és válogatott kínzásoktól legyengült emberek egymásután pusztultak el. Amire az eredetileg 284 főt szolgáló század hazakerült, a létszám 22-re csökkent. A tárgyaláson az élet és halál egykori ura, a századparancsnokhelyettes gyáván elhárította szörnyű bűncselekményeit. Azzal védekezett, hogy mindent parancsra cselekedett és a felelősség nem őt terheli. A népbíróság Késmárky-tanácsa nem fogadta el védekezését: halálra ítélte. A halálos ítéletet két órával később végrehajtották.

Jaross Andor, Endre László és Baky László bűnügyét december 17-én kezdi tárgyalni a népbíróság

A népbíróság Jankó-tanácsa kitézte a főtárgyalást Jaross Andor volt nyilas belügyminiszter és államtitkárai, Endre László és Baky László hatszázezerszeres tömeggyilkossága ügyében. A főtárgyalás december 17-én kezdődik a Zeneakadémia

nagytermében. Népügyész: Matisfalvy István. A politikai ügyész személyéről a jövő héten dönt az igazságügyminiszter.

Állami kezelésbe veszik a szénbányákat

A nemzetgyűlés legutóbbi ülésén Tildy Zoltán miniszterelnök háromnegyed óras beszédében válaszolt a kormányprogram vitája során elhangzott felszólalásokra. A miniszterelnök beszéde után Nagy Ferenc elnök indítványozta, hogy a nemzetgyűlés a program jóváhagyásával fejezze ki bizalmát a kormány iránt. Az elnöki indítványt a nemzetgyűlés egyhangulag elfogadta.

Az ülés végén az elnök szavazásra tette fel a Magyar Kommunista Pártnak Révai József által be-terjesztett indítványát:

„A nemzetgyűlés utasítja a kormányt, hogy a nemzetgazdaság érdekében a legközelebbi ülésszakon terjessze be a szénbányák államosítására vonatkozó törvényjavaslatot. Addig is bocsásson ki rendeletet a szénbányák haladéktalan állami kezelésbe vételéről”.

A nemzetgyűlés ezt az indítványt is egyhangulag elfogadta.

Betörtek a Városi Színházba

Betörők jártak hétfőn éjszaka a Városi Színházban. A betörők a színpadon található függönykerméket magukkal vitték és ezenkívül élelmiszeri zsákmányoltak. A kár meghaladja a hatvanmillió pengőt.

Ölvenszázalékos

karácsonyi gyorssegély

A Gazdasági Főtanács mai ülésén elhatározták, hogy a munkások és tisztviselők karácsonyi segély címén havi munkabérük, illetve fizetésük 50 százalékát kapják.

Ma terjesztik fel

a Bárdossy-ügy iratait a NOT-hoz

A Bárdossy-ügy aktái a mai nap folyamán felkerülnek a NOT-hoz, amely soronkívül tűz ki főtárgyalást a halálraítelt volt miniszterelnök ügyében. A Népbíróságok Országos Tanácsánál előreláthatólag dr. Bojta Béla államtitkár elnökelete alatt álló elsőszámu tanács fogja a nagy érdeklődéssel várt ügyet tárgyalni.

Kilenc hónapi börtönrre ítélték egy uszító papot

Bálint György mendei plébános a háború alatt mint tábori lelkész, prédikációiban a boisevizmus ellen izgatott és a háború folytatására buzdította a katonákat. A „Harc” című szélsőjobboldali lapban uszító nyilatkozata jelent meg. A népbíróság Tutsek-tanácsa az enyhítő körülmények figyelembevételével kilenc hónapi börtönbüntetésre ítélte.

Svédország 45 vagon élelmiszert indított utnak Budapestre

Hans Weyermann, a Nemzetközi Vöröskereszt magyarországi főmegbízottja, látogatást tett Kővágó József helyettes polgármesternél és bejelentette, hogy Svédországból 45 vagon élelmiszert indítottak utnak Budapest részére. Bejelentette még,

hogy karácsonyi ajándékkul a Nemzetközi Vöröskereszt a következő élelmiszereket adományozza fővárosi alkalmazottak részére: 200 drb huskonzerv, 200 drb halkonzerv, 200 drb sajt, 50 kg. kávé és 50 kg. szappan.

A közellátást az igazságos elosztás alapján átszervezik

A közellátásügyi minisztérium közli hivatalosan:

A közellátás rendelkezésére álló élelmiszerkészletek szükségessé teszik, hogy azt a keveset, amink van, igazságos elosztás mellett a ténylegesen rászorulóknak számára lehessen biztosítani. Ezért Báranyos Károly közellátásügyi miniszter rendeleti uton szabályozza a helyesebb élelmiszerelosztást.

A közeli napokban olyan rendelkezések látnak napvilágot, amelyek elsősorban a feketézőket, árdragítókat és valutázókat zárják ki a közellátásból, de gondoskodik a miniszter arról is, hogy a közellátásban részesülők számát más módon is csökkentse.

Meleg szobát karácsonyra mindenkinek

akciót a Demokratikus Nők Szövetségének nagykanizsai tagozata farradhatatlanul viszi keresztül. Már a tegnapi nap folyamán megindult a tervszerű gyűjtés, amely úgy ruházati cikkekben, mint élelmiszerben, pénzben és tüzelőben meglepően jó eredménnyel végződött. Az akció sikerét nagyban előmozdítja, hogy a kereskedelmi iskola tanulói, valamint a gimnázium növendékei is lelkesen kiveszik részüket a munkából és mindkét intézet igazgatója teljes szívvel állt oda a szegények karácsonyi felsegítésének ügyéhez. A Demokratikus Nők ma közlik velünk, hogy a gyűjtést kizárólag azokon a gyűjtőveken lehet folytatni, amelyeket a Demokratikus Nők adtak ki és a rendőrkapitányság lebélyegzett.

Meghalt Friss József, az NVTE kitűnő játékosa

Súlyos veszteség érte a nagykanizsai vasutas futballcsapatot, mert Friss József, az együttes jobbösszekötője három hónapi súlyos betegség után kedden reggel meghalt. A 23 éves kitűnő játékos nagyon sok dicsőséget szerzett csapatának, amióta Friss József már nem tudott játszani a zöld gyepen. Az NVTE ma sem tudta megtalálni Friss József utódját, ami nem is lesz könnyű, mert éppen abban az időben, amikor betegsége ledöntötte formájának csúcspontját volt és úgy játszott, hogy egész Dunántulon nem volt hozzá hasonló futballista. Friss Józsefet gyásszal a szívükben bucsúztatják mindazok, akiknek valami közük is volt a sporthoz. De emléke feledhetetlenül él tovább mindenkinben, aki ismerte és szerette.

Hirdetmény

Nagykanizsa m. város 1943. évi változási jegyzéke az 1942-43. évben bejelentett és II. sz. jegyzékbe foglalt művelési átváltozásokról 1945. dec. 12-től 1945. dec. 26-ig a városi adóhivatal 26-os sz. helyiségben (kataszter) közszemlére ki van téve. Felhívjuk az érdekelteket, hogy az általuk sérelmesnek vélt osztálybasorozás ellen a közszemlére kitétel legutolsó napját követő 15 nap alatt a városi adóhivatalnál beadandó és a pénzügyigazgatóság-hoz címzendő felszólalással élhetnek.

2229 Városi adóhivatal.

Egy szép karakterbábát elemezt elcsérelnek. Cím a kiadóban. 2228

Kövér sertésmezt loórt elcsérelném. Cím a kiadóban. 2230

Vall a gyilkos nyilas alispán

A Zala tegnap megírta, hogy dr. Pálffy Gyulát, Zala vármegye volt nyilas alispánját a politikai rendőrség letartóztatta. A Zalában megjelent az a hír, hogy dr. Pálffy Gyula önként jelentkezett, tévesnek minősült, mert mint a politikai rendőrségen felvilágosítottak bennünket, Pálffy Gyulát a politikai rendőrség közegei a lakásán tartóztatták le. Letartóztatása után nyomban megkezdtek a kihallgatását. A bűnügy minden részletében a politikai rendőrség hatáskörébe tartozik, bár a gyilkosság, amit elkövetett, nem politikai természetű. Illetékes köröknek mégis az a felfogása, hogy Pálffy gyilkossági bűnügyében is a népbíróság illetékes ítélezni, mert azt, mint nyilas alispán, tehát mint politikailag exponált személy követte el. Vallomásaiban elmondja, hogy 1944 októberében Bárany István és dr. Kemény Béla kíséretében Zalaegerszegrre utazott Csomai főispánhoz. A főispán, miután őt nem ismerte, azt kérdezte, hogy ki hármuk közül dr. Pálffy Gyula? Amikor jelentkezett, Csomai kijelentette: „Te leszel az alispán és hivatalodat azonnal el kell foglalni.” Pálffy kijelentette a főispán előtt, hogy erre csak holnap kerülhet a sor, mivel Nagykanizsán még sok elintéznivalója van. Így lett dr. Pálffy Gyulából alispán. Tagadja, hogy a nyilaskeresztes párt tagja volt és azt is,

hogy tisztelgő látogatást tett Szálasinál, bár ezekre a vádpontokra a politikai rendőrségnek meggyőző bizonyítékai vannak.

A gyilkosságról a következő vallomást tette: Hivatala elfoglalása után első gondolja volt, hogy szeretőjéről gondoskodjék, aki miatt ott hagyta feleségét és két gyönyörű gyermekét. Szeretőjét elvitte magával Keszthelyre és ott bérelt lakást a számára. Keszthelyen már ekkor is nehéz lakásvizonyok voltak és nem tudták másképp a kérdést megoldani, minthogy egy őrmesterrel közös bérletet vállaltak. A nő azonban megtetszett az őrmesternek is, aki hevesen udvarolni kezdett neki. Emiatt Pálffyval összeházaszkodtak, aminek hevében, Pálffy előadása szerint, az őrmester revolveréhez nyúlt. Erre a mozdulatra kapta elő Pálffy revolverét és lőtte agyon az őrmestert. Tette elkövetése után a nyilasok letartóztatták, de mivel nyilaskeresztes alispán volt és a „testvérek” előtt úgy nyilatkozott, hogy tettét önvédelemből követte el, szabadlábra helyezték. Az ügyészség azonban ennek dacára elfogató parancsot adott ki ellene, de mielőtt letartóztathatták volna, a nyilasok segítségével 1944 decemberében Németországba szökött, ahol mostanáig bujkált. A nagykanizsai népbíróság fog ítélezni felette.

HIREK

Luca napja

van ma. Tegnap este kezdték faragni ősrégi idők óta varázsserejének hitt Luca székét. A Luca székéről az a monda járja, hogy aki Luca napjától karácsony estéig minden este annyit farag rajta, amíg a mondott időre el nem készül vele, — az éjjeli mise alatt, ha ráül saját faragású székére, meglátja a helység összes boszorkányait és megrontóit.

Lassan készül, mint a Luca széke, szokták mondogatni, ha valami nagyon hosszú ideig készül el. Pedig ez a hasonlat rossz, mert a Luca-szék varázs ereje éppen abban van, illetve csak akkor kap démoni tulajdonságot, ha a meghatározott időtől a meghatározott időig készítik el. Sem előbb, sem utóbb. Ezt jól meg kell jegyezni mindazoknak, akik megkezdtek a Luca székének faragását. Jó lenne, ha itt Kanizsán legalább egy helyen már megkezdtek volna. Egy helyen, (hogy hol? találja el, aki akarja!) ahol nagy szükség lenne arra a varázssere, amely megmutatná, kik e város boszorkányai, de főleg megrontói. Mennyi munkát, melléfogást, aktázást lehetne megtakarítani, ha a Lucaszék pajkos varázsszellemé egy szerűen elővezetné mindazokat, akik résztvettek ennek a városnak megrontásában.

De nem. Inkább hagyjuk! Mit szólnának ehhez a pártok, a köz- és magánhivatalok és egyéb intézmények? Egészen bizonyos, a néző rémülten fordulna le az általa oly nagy fáradsággal és türelemmel kifaragott székről. Olyanokat látna premier-planban, akik esetleg mellette ülnek a hivatalban vagy éppen tegnap beszéltek nagy hangon a demokráciáról... Minden lehetséges. Igaz?

Van itt még más kérdés is. Például, hogy a Lucaszék tréfás dzsinje megbízható-e a demokrácia szempontjából? Ne haragudjanak, — de szomorú tapasztalataim alapján én már ebben sem hiszek.

— Polgármester Budapestre utazott. Windisch Dénes polgármester a várost érdeklő fontos ügyek elintézése céljából Budapestre utazott. Értesülésünk szerint a süggyben és egyéb közellátási ügyekben is tárgyalásokat folytat majd az illetékes minisztériumokkal.

— Gyászír. Özv. Pfeiffer Jánosné folyó hó 12-én délután 6 órakor elhunyt. Temetése 14-én, pénteken délután fél 3 órakor lesz a köztemető halottasházából Gyászolják Bánfalvi és Beleznai családok.

— A hivatalos idő a rendőrségen a gázfűtés részbeni befejezése következtében a további intézkedésekig reggel fél 9-től egy-huzamban 14 óráig tart. Ezen idő után is 20 óráig az ügyeletet tiszt szolgálat tartatik, az őrszoba pedig ezen időn túl is a közönség rendelkezésére áll. A kapitány ság vezetője felkéri a közönséget, hogy a megállapított hivatalos időhöz alkalmazkodjék, mert fűtési szempontból az egész személyzet részére hosszabb hivatalos időt megállapítani egyelőre nem áll módjában.

— A Nemzeti Párt elnöksége az előadásban vasárnap, f. hó 16-án d. e. 11 órakor Elek Károly a gazdasági iskola igazgatója tart előadást: „Időszerű gazdasági kérdések megbeszélése” címmel. Az előadásra pártkülönbösg nélkül mindenkit szeretettel vár a vezetőség.

— Adományok. A Demokratikus Nők szövetség karácsonyi akciójára a következő adományok érkeztek: Horváth János napszámos 50.000 pengő, Hány János líkőrgyáros 30.000 pengő, Ritter András 20.000 pengő, Csepregi Zoltán 20.000 pengő. Külön köszönetet mond a Nőszövetség Hacker Jánosnak, a Nemzeti Bizottság elnökének, aki a gyűjtővekre papírt adományozott. A gyűjtővekre beérkezése után a gyűjtés eredményeit a Demokratikus Nőszövetség részletesen közölni fogja.

Hirek a világ fővárosaiból

A moszkvai rádió a jávai eseményekről megállapította, hogy a brit hadvezetőség erőlyes támadásra indul a benschülöttek ellen és nagy csapatösszevonások történtek, mert általános forradalom kitörésétől tartanak. Jávából gyors ütemben szállítják el a nőket és gyermekeket.

A teheráni brit nagykövet a moszkvai külügyminiszteri megbeszélésekre utazott.

A hollandiai náci-mozgalom vezetőjét a hágai külön-bíróság halálra ítélte.

Az amerikai külügyminisztérium sajtóértekezletén kijelentették, hogy nem erősítik meg azokat a híreket, amelyek szerint a szövetségesek 60 napon belül megszakítják a diplomáciai kapcsolatokat Spanyolországgal.

Hirdetmény.

Ismételtén közhírré teszem, hogy a polgári lakosságnak az orosz katoráktól sem pénzért, sem bármiféle csere ellenében semmit megvásárolni nem szabad. Ha pedig valakiről beigazolást nyer, hogy ezen rendelkezést a többi figyelmeztetés ellenére mégis megszegte, az illetőt azonnali internálási eljárás alá vonom és tőle a csere tárgyat képező értéket egyidejűleg elkobozom.

Rendőrkapitány.

Hirdetmény.

Honvédség tagjainak igazolása. A zalavármegyei 34. honv. kieg. pság igazolóbizottsága által dec. hó 19-én az alább felsorolt honvéd egyének lesznék zárt igazoló eljárás alá vonva:

Szláv 66. ht. főhadnagy Nemestördec, Tam. István ht. rep. szert. hadnagy Zalabaksa, Bartos József ht. alhadnagy Keszthely, Barka Mihály ht. alhadnagy Lencsefalvi 60. Birgany Lajos ht. főőrszörmester Nagykanizsa, Laczi József ht. főőrszörmester Zalaegerszvár, Balás Béla ht. irnok főőrszörmester Tapolca, Tóth Ferenc ht. főőrszörmester Tapolca, Németh Aladár ht. őrszörmester Gyulakeszi 17, Királyhegyi Rezső ht. őrszörmester Lesenceistvánd, Szabó Lajos ht. őrszörmester Badacsonytomaj, Diószegi Gyula ht. őrszörmester Badacsonytomaj, Székely Gyula ht. őrszörmester Keszthely, Vizváry Antal ht. őrszörmester Pakod, vitéz Désaknai György ht. őrszörmester Csabrendek, Radics Sándor ht. rep. őrszörmester Zalaegerszeg, Nagy Kálmán ht. őrszörmester Zalaegerszeg, Szabó Ferenc ht. őrmster Tapolca, Marosvölgyi Kálmán ht. rep. őrmster Tapolca, Hegedüs Gyula ht. rep. őrm. Nemesapáti 114, Hermann János ht. szv. őrm. Valkonya 57, Simon Lajos ht. rep. őrm. Orosztony 240, Rozman János ht. őrmster Pakod, Laki Ferenc ht. őrmster Keszthely, Matula József ht. szv. őrmster Balatonfüred, Vadas János ht. őrmster Tapolca, Egls István ht. őrmster Tapolca, Bekó István ht. szv. Muraszemenye, Sebestyén Anna polgári alkalmazott Balatonfüred, Szabó Lenke polgári alkalmazott Balatonfüred.

Felkérem a közönséget, ha valaki a fent nevezettek olyan egyéni, vagy politikai magatartásáról, illetve eslekményéről tud, melyek a magyar nép érdekeit sértették, vagy sértik, ezt és az erre vonatkozó bizonyítékokat a bizottság elnökének, Rajna Odón kereskedelmi középiskolai tanárnak (lakcim: Zalaegerszeg, Rákóczi-utca 44. sz.) személyesen vagy írásban haladéktalanul jelentse.

Figyelmeztetem azonban a bejelentőket, hogy írásbeli bejelentés csak akkor vehető figyelembe, ha a bejelentő nevét és lakcímét is feltünteti.

Figyelmeztetem az igazolás alá vontakat, hogy tárgyalásra külön személyre szóló idézésre kell csak megjelenni.

Zalaegerszegi 34. honv. kieg. pság Igazoló Bizottság titkársága.

Hirdetmény.

A Székesfőváros polgármestere arról értesített, hogy 1945. november 1. napjától kezdődően a székesfővárosi kórházakban ápoltak költséghátralékait nem az igénybevétel, hanem a fizetés teljesítésekor érvényben levő díjszabás szerint írják elő és hajtják be. Azok azonban, akik hátralékaikat 1945. december 31-ig rendezik, az igénybevételekori összeget fizetik. — Erről érdekelteket tudomásulvétel végett értesitem. 2215

Polgármester.

APRÓHÍRDETÉSEK

Házvezetőnő felveszek. Rákóczi utca 81. szám. 2231

100.000 pengő jutalmat adok annak, aki az NTE-helyiségből ellopott kerékpárom nyomára vezet. Kránitz, Vörösmartyu-u. 61. 2234

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Benzo János.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdász: Zalai Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Bencze Jenő:

Gyilkos csendőr és gyilkos számok

Egy csendőr állt tegnap a nép bíróság előtt, akinek parancsára és szuverén ítélkezésére két másik csendőr egy szökött magyar honvédet agyonlőtt. Egy magyar honvédet gyilkoltak meg, aki előtt megvilágosodott, hogy a harcos, amibe belekényszerítettek, nem hazája mellett, hanem hazája ellen vívják. Egy honvédet lőttek agyon, aki Szálasi rablóbandájából megszökött, hogy hazamehessen feleségéhez és két kis gyermekehez, hogy két dolgos kezével kenyeret kereshessen családjának. A csendőr azonban ítélkezett felette. Egyszemélyben ő volt a törvényszék, az ítélőtábla és a Kuria, de ő volt a hóhér is. Arra hivatkozik, hogy csak az előírásnak tett eleget, de arról nem beszélt, hogy azok, akik ezeket az írásokat eljuttatták hozzá, ma nagyobbra már halálra ítéltek fegyverek. Aki rablógyilkosok parancsát teljesíti, maga is rablógyilkossá válik. Ezt a csendőrt, aki a tárgyalás alatt dermesztő cinizmussal mondta el a kivégzés történetét, hidegen, minden megatottság nélkül, ezt a csendőrt, aki megfosztott két gyermeket apjától, egy asszonyt a férjétől és egy becsületes munkást a hazától, ezt a csendőrt a népbíróság Arató-tanácsa 4 évi kényszermunkára ítélte.

A népbírósági urak, akik tegnap ítélkeztek a gyilkos csendőr felett, ugylátszik nem tudják, hogy ez a csendőr nemcsak egy embert gyilkoltatott meg, de szerves része és aktív tagja volt annak a rablóbandának, amely egész országot itél halálra és vitt a vesztőhelyre. Álljanak tehát itt a gyilkos csendőr mellett a gyilkos számok is.

Az igazság az, hogy maga a valóságos háború összehasonlíthatatlanul kevesebb pusztítást vitt végbe az ország gazdasági berendezkedésében, mint amit az ilyen gyilkos csendőrök által támogatott hazaáruló hatóságok. Ők tették ugyanis lehetővé, de továbbmenve, ők követelték, hogy a németek kiszállítsák ugyszólván a teljes termelő magyar apparátust és az évszázadok alatt szorgos magyar munkával megteremtett teljes nemzeti vagyont.

3.363.000.000 aranyárka tartozást mutatott ki a clearing Németországgal szemben 1944. szeptember 30-án. Ez az összeg közel nyolcszázötvenmillió dollárnak felel meg, amely majdnem háromszor akkora, mint amit a veszített háború után a győztes hatalmak jóvátétel címén hat éven keresztül kapnak tőlünk. Magyarország minden egyes lakójára a csecsemőket is beleértve, 70 dollár esik tartozásképpen, ami a mai értékben több mint hétmillió pengőnek felel meg. Ennek az összegnek ajándékozása 70%-ban a Szótyaj—Imrédy korszakra esik.

A most elkészült fontos statisztikai adatok szerint a németek elvitték tőlünk, 7.905.000 kg. cukrot, 951.000 kg. étolajat, 41.583.000 kg. gabonát, 4.315.000 kg. textilárut, 3.046.000 kg. gyógyszert és tizenegymillió 708.000 kg. gép- és kén-

olajat. Elvitték továbbá: 39.953.000 kg. ipari gépet, 32.725.000 kg. katonai felszerelési cikket, valamint 95.766 db nagy háziállatot, vagyis szarvasmarhát és sertést. Ez a fel-

becsülhetetlen értékű nemzeti vagyont nemes bele számítva a már említett clearing tartozásba. Ha ezeket az árukat a mai pénzértékben akarnánk kifejezni, akkor csillogászati számot kapnánk végeredményben. Még csak annak a megállapítására szorítokozunk, hogy a

győztes megszálló hatalom által Magyarországtól igénybe vett cikkek ezen számoknak még 5%-át sem teszik ki.

Népbíró urak, ezek a számok beszélnek. Az ország a gyilkos csendőrökért és gyilkos számokért elégtételt követel!

Szigorúan megterolják az orosz katonák bűncselekményeit

A külügyminiszterek elutaztak Moszkvába — Négy évre ítelték Paál József gyilkos csendőrt

Az orosz katonai hatóságok nemrégiben őrizetbe vették Zaharenko orosz közlegényt, aki december 2-án az országuton agyonlőtte Nagy István motorszárelőt. Az orosz hatóságok most közölték: az ügyet nyilvános tárgyaláson folytatják le, hogy a magyar közönség megismerkedjék az orosz igazságszolgáltatással. Az esettel kapcsolatban orosz részről kijelentették, hogy a Vörös Hadsereg semmiféle közösséget nem vállal azokkal, akik annak egyenruhájában bünteteket követnek el. Aki vétkeket követ el, bűnhődni kell. Nem azért jöttünk — mondja a nyilatkozat, — hogy kárt okozunk, hanem hogy felszabadítsuk a népet.

A Pravda diplomáciai munkatársa a müncheni perrel foglalkozva megállapítja, hogy ez a per rendkívüli erővel állítja pellengére a fasiszta utonállók és rámutat annak szükségességére, amely parancsolóan írja elő a fasiszta végleges kiirtását. Megállapítja, hogy a fasiszta gyökereit még nem tisztították el teljesen, mert Spanyolországban és Portugáliában még ma is uralkodnak. Az egész Európában megfigyelhető bizonyos fasiszta földalatti szervezkedés, amely szervezkedések eltiprására az igaz demokráta népek már megtették a szükséges intézkedést. A Pravda ezen külpolitikai szemléjében élesen megtámadta Bernadotte gróf svéd Vöröskereszt alelnököt, aki a lap szerint kijelentette, hogy néha nehéz megállapítani, hol kezdődik a bűn. A lap külpolitikai munkatársa azonban megállapítja, hogy ami nehéz a svéd gróf számára, az nem lesz nehéz a nemzetközi igazságszolgáltatásnak.

A külügyminiszterek munkában

Byrnes

Washington, dec. 14

Amerikai külügyminiszter Moszkvába menet repülőgéppel Párizsba érkezett. Az amerikai közvélemény komoly reménységgel tekint a moszkvai értekezlet fejleményei elé és reméli, hogy az értekezlet lehetővé teszi a három külügyminiszter számára, Anglia, az Egyesült Államok és a Szovjetunió külpolitikájának összeegyeztetését és ez bevezetője lesz több összejövételnek. Általános a vélemény, hogy nagy erőfeszítéseket kell tenni mindkét részről, hogy összeegyeztessék nézeteiket, mely sok kérdésben eltér egymástól. Byrnes külügyminiszternek az értekezlet megkezdésével egyik célja az, hogy rendezze azokat a kapcsolatokat, melyek a londoni értekezlet kudarca óta oly nagy feszültséget okozott a nagyhatalmak között és helyreállítsa azt az egyetértést, mely a három nemzetet a háborúban összefűzte.

Bevin

London, dec. 14

Külügyminiszter elutazása előtt szerdán tanácskozott a lengyel külügyi államtitkárral és Lengyelország londoni nagykövetével. Szónyegre került a két ország között függőben levő több kérdés. A megbeszélés véglegesen számba vette a két ország azon óhaját, hogy az egymás közötti kapcsolatokat megjavítsák. A Times valószínű véleménye szerint a megbeszélések alapot adnak a további tanácskozásokra, melyek Anglia és Lengyelország között a rendes diplomáciai uton folytatódhatnak.

Bideault

Párizs, dec. 14

Külügyminiszter beszámolt a francia külügyi bizottságban a jóvátételi bizottság munkájáról. Azt mondta, a tulságos várakozást, melyet a francia nép az ország újjáépítése javára a teljesen tönkrement Németországtól vár, mérsékelni kell. A francia külügyi bizottság szilárdan kitart álláspontja mellett, melyet Németország központi közigazga-

tása és a spanyolországi állapotokkal szemben fenntartott. Franciaország ezen a téren nem járhat el a szövetségesekkel való előzetes megegyezés nélkül. Bideault közölte felfogását Franco spanyolországi rendszeréről és azt óhajtja, hogy Anglia és Amerika kizárólagos álláspontot foglaljanak el a spanyol kérdésben, de semmiféle rendelkezés ne történjen addig, míg ebben közösen meg nem állapodtak.

Ausztriában is bajok vannak...

Bécs, december 14

Az osztrák gazdaságkutató intézetet újból felállították. Az intézet első jelentése szerint Ausztria gazdaságát a háborúban mérhetetlen veszteség érte. A háború által okozott károkon kívül az ország a felszabadulás óta még újabb károkat szenvedett. A gyárak és gyártelepek berendezéseit elhordták és a nyersanyag készletet, amelyből Ausztria olyan mennyiséggel rendelkezett, hogy a békébeli szükséglet kielégítésére elég volt, elfoglalták. A megszálló csapatok ugyan esetenként segítséget nyújtottak, de a megszállás terhei elkerülhetetlenül kimerítették az országot. A osztrák demarkációs vonal átvágta az osztrák gazdaság átütő erejét. A pénzügyi helyzetet lehetetlenné tette a sok menekült, akik a határon beszivárogtak és így nem lehetett megakadályozni a munka beszívargását sem. Ehhez járul még az állandó jogbizonytalanság és a lehetetlen pénzügyi helyzet, mely miatt az újjáépítési tervek az előkészületi szakaszon sem tudnak tuljutni.

Anglia és Franciaország megállapodtak a közkelet összes kérdéseiben Páris, december 14

Párisban csütörtökön aláírták a Szíriára és Libanonra vonatkozó brit-francia megállapodást. A katonai megállapodás szerint a francia és brit katonák egyidőben hajtják végre Szíria és Libanon kiürítését, melynek menetét közösen ál-

lapítják meg. Megállapodtak, hogy Szíria és Libanon, valamint az egész középkelet biztonsága a jövőben az Egyesült Nemzetek biztonságától függ. Anglia és Franciaország egy más segítségére lesznek minden olyan kérdésben, amely középkeletet, beleértve Egyiptomot, Transzjordániát, Saud Arábiát, Irakot, Perzsiát, Szíriát és Libanont illeti és semmiben sem avatkoznak bele egymás jogos érdekeibe.

Az európai folyami hajózás nemzetközi ellenőrzése

Washington, december 14

A washingtoni szenátus külügyi bizottságában Byrnes külügyminiszter javaslatára tárgyalták az európai belvízi hajózás problémáját és az a felfogás alakult ki, hogy a folyamok nemzetközi ellenőrzése szempontjából minden folyam számára külön bizottságot állítanak fel. Az előkészítő megbeszéléseket még a potsdami értekezleten kezdték el. A rendes értekezlet Strassburgban rövid időn belül megkezdődik.

Hírek a világ fővárosaiból

A kínai központi kormány csapatai bevonultak Mukdenbe. Csunkingot légi uton szállított csapatok szállták meg.

Egy amerikai jelentés szerint a jövő tengeri háborújában a tenger-alattjárók döntő szerephez jutnak. Az újfajta tenger-alattjárók 300 méterrel a víz színe alatt haladnak és gyorsaságuk a mostani leggyorsabb hajónak felel meg. Ezt az újfajta motorjának köszönheti, melyet az atomerő kihasználásával építettek.

Eisenhower tábornok a Németországot megszálló amerikai csapatok létszámát csökkenti és néhány héten belül 1.500.000 amerikai katonára szerel le.

Berlinből jelentik, hogy a szovjet hatóságok megengedik négy angol száraz újságírónak, hogy az oroszok megszállta német területeket meglátogassák és annyi ideig tartózkod-

janak ott, ameddig szükségesnek tartják.

A brit főhadiszállásról jelentik: Batáviában nyugodt a helyzet. A vasutvonal mentén a szövetséges csapatok újabb pályaudvarokat kerítettek birtokukba.

A newyorki rádió jelentése szerint Patton tábornok, akit autóbaleset ért, túl van az életveszélyen. Gerinc sérülése nem lesz veszélyes és az orvosok véleménye szerint felépülésére biztalan számíthatnak. A sebesült Patton tábornokot repülőgépen valószínűleg hazaszállítják az Egyesült Államokba.

Olaszországban áprilisban tartják meg az általános választásokat. Az UNRRA olaszországi megfigyelői alapján közölte az amerikai hatóságokkal, hogy Olaszországnak okvetlenül élelemre, szénre és nyersanyagokra van szüksége.

Budapestről jelentik:

Halálra ítélték Budinszky Lászlót

A népbírószak Gálfalvy tanácsa szerdán délelőtti fél 12 órakor hirdett ítéletet Budinszky Lászlónak, a Szálasi-kormány volt igazságügy-miniszterének háborús bűnügyében. A népbírószak bűnösnek mondta ki Budinszky Lászlót kétféle háborús és kétféle népeleves bűntettben és ezért összbüntetésül halálra ítélte.

Az ítélet indoklásában a bíróság megállapította, hogy Budinszky, aki pályája kezdetén liberális felfogást vallott, vörös örség-parancsnok és Rassay párti városfő-jelölt volt, az utóbbi években a jobboldali mozgalmakban vett tevékeny részt, később nyilaskeresztes képviselővé választották, majd a Szálasi kormány igazságügy-minisztere lett. Képviselői minőségében többször felszólalt a parlamentben, ahol résztvett a népeleves törvényjavaslatok megalkotásában, több beszédet mondott a háború fokozottabb folytatása érdekében, továbbá mint igazságügy-miniszter a német rendszert hatóságoknak kiadott 47 politikai bűntörvényt a gyűjtőfogásból, illetőleg ezek kiadását nem akadályozta meg.

Budinszky fellebbezett és kegyelmet kért.

Egész nap közlekedik a villamos Budapesten

Budapesten máától kezdve a villamosok korlátozás nélkül közlekednek. Napok óta folytak a tárgyalások a főváros polgármesterei, a Beszkárt és az iparügyi minisztérium között. Az iparügyi miniszter kijelentésére helyezte, hogy a szükséges szénmennyiséget rendelkezésre bocsátja, így a villamosok korlátozás nélkül közlekedhetnek.

Itt a százezerpengős bankjegy!

A hivatalos lap bejelenti, hogy a Magyar Nemzeti Bank szerdán megkezdte az 1945 október 23-i kelettel ellátott 100.000 pengős címletű bankjegyek kibocsátását.

A százezerpengős fehér papíron nyomott és fehér szegélyű, 179 milliméter hosszú és 81 milliméter széles. A bankjegy képe sötétkék színű, a képen népviseletbe öltözött leány feje látható. A szöveg alatt Kárász elnök, Sulyok főtanácsos és Faragó vezérigazgató aláírása szerepel.

A bankjegy hátoldalán négyszögletes keretben magyaros mintákkal, kivéve a magyar címer látható, kívül egy-egy virágot tartó ár.

Négy évre ítélték a gyilkos csendőrtiszthelyettesét

A népbírószak Arató-tanácsa tegnap tárgyalta Paál József csendőrtiszthelyettes bűnügyét, akit a népbírószak egyrendbeli háborús bűntett vádolt meg, mert szándékosan és törvénytelenül agyonlőtte Tökési Gergely szökött katonát. A tárgyalás megnyitása után azonnal megkezdtek Paál József kihallgatását, aki a legapróbb részletekig elmondta a kivégzés történetét. Védekezésül azt adja elő, hogy nem tett mást, mint amit az előírás neki parancsol. Megdöbbenő volt az a hidegség és az a céltudatosság, ahogy ez a minden emberességből kivetkőzött kegyetlen csendőr az eseményeket szemlélte.

Tanuként kihallgatták Fodor István csendőrmestert, akit a népbírószak Arató-tanácsa felmentett, de arra annak, hogy saját maga is beismerte, hogy részese volt annak a csendőrkülönítménynek, amely a szökött katonát agyonlőtte.

A felmentő ítéletet annak idején olyan indoklással hozták meg, hogy Fodor István kizárólag a felmentésnek, Paál József csendőrtiszthelyettesnek parancsát teljesítette. A tegnapi tárgyaláson csodálatosképpen már erre a tényre nem hivatkozott, sőt kijelentette, hogy nem emlékszik semmire.

Ugyátszik igaza volt a Zala egyik levélírójának, aki 13-án előre megírta: már most megmondhatom, hogy a Paál-féle tárgyaláson a két gyilkos csendőr milyen szép meséket fog elmondani, hiszen éppen elég idejük és alkalmuk volt arra, hogy minden egyes kérdésben pontosan megállapodhassanak.

Az események a levélíró teljes egészében visszahozta azt a négy szerelvényt, melyben a németek alumíniumiparunk ma pótolhatatlan nyersanyagkészletét és gépi berendezését elhurcolták. Az első három szerelvény a napokban érkezett meg Ajkára, ahol az alumínium feldolgozó üzemek megbízottai vették át.

A németek elrabolták, a Vörös Hadsereg visszahozta a magyar alumíniumipar gépeit és anyagát

Az orosz parancsnokság teljes egészében visszahozta azt a négy szerelvényt, melyben a németek alumíniumiparunk ma pótolhatatlan nyersanyagkészletét és gépi berendezését elhurcolták. Az első három szerelvény a napokban érkezett meg Ajkára, ahol az alumínium feldolgozó üzemek megbízottai vették át.

Kiket tartanak meg a hadseregben a nyugatra távozottak közül?

Tombor Jenő honvédelmi miniszter hétfőn fogadta a sajtó képviselőit és tájékoztatójában egyebek között rámutatott arra, hogy a honvédelmi miniszternek legfontosabb kötelessége a fegyverszüneti szerződés betartása és a szövetségesek utasításának teljesítése. Kijelentette továbbá, hogy Magyarországon megszűnt a katonai titok, a honvédelmi minisztériumban bárkinek bármi felvilágosítást megadnak. Hangsúlyozta a miniszter, hogy becsületes, demokratikus hadsereget kíván teremteni. A békekötésről szólva azt mondta, hogy kívánatos a nagyhatalmak bizalma irányunkban és az, hogy katonailag ne helyezzenek minket hátrányosabb helyzetbe, mint körülöttünk lévő kis szomszédainkat. A jövőben magyar hadsereget olyanak képzeljenek el Tombor Jenő, mint a svájci, amely támadásra nem alkalmas.

Közölte, hogy azokat, akik október 15-e után nyugatra távoztak,

mérhetetlen katasztrófákra is, amelyeket ezek a csendőrök Magyarországnak okoztak. A népbírószak a legsúlyosabb büntetés kiszabását kérte. Dr. Hajdu Gyula védőbeszédeben kijelentette, hogy most már elérkezett annak az ideje, hogy a demokratikus Magyarország megbocsásson azoknak a gyilkosoknak, akik a gyilkolást parancsra teljesítették.

Utolsó szó jogán Paál József csendőrtiszthelyettes szólt fel. Előadta, hogy Szálasi Ferenc tájékoztatása alkalmával Pácsán tartózkodott, ahova meghívták a járási főtisztelevőket, katonatiszteket és csendőröket. A csendőrséget Tóth József csendőrfőhadnagy vezényelte.

Szálasi a megjelölt őrsparancsnoktól egyenként megkérdezte, hogy mennyi szökött katonát fogtak el és az elfogott szökött katonák közül hányat koncoltak föl.

A legtöbb őrsparancsnok 20-40 szökött katonát jelentett, én azonban — mondta Paál — csak nyolcat tudtam jelenteni és amikor azt kérdezte tőlem hányat koncoltam föl, az igazságnak megfelelően azt mondtam egyet sem. Erre Szálasi rosszaságát fejezte ki, míg Tóth József csendőrfőhadnagy megfenyegetett azal, ha ez továbbra is így megy, engem koncoltat föl.

Paál József ezen kijelentése rendkívül fontos adat Szálasi ellen és a megtartandó Szálasi tárgyaláson Paál főtárgyalásán elhangzott vallomása bizonyítani fogja, hogy Szálasi kezdetlenül is parancsot adott emberek meggyilkolására.

Paál védőbeszéde után a népbírószak tanácskozássra vonult vissza, majd kihirdette ítéletét, amelyben Paál kényszer munkára ítélte, melynek legrövidebb tartamát 4 évben jelölte meg.

Az érthetetlenül enyhe ítéletet a népbírószak megfellebbezte.

csak akkor tartják meg a honvédség keretében, ha pótolhatatlan munkát teljesítenek és ha a fasizmus elleni pozitív magatartásukat igazolni tudják.

A vidék hírei

A közellátásügyi minisztérium a tatabányai szénbánya munkásai részére 300 kg. talpbőrt utalt ki, amit ünnepélyes keretek között nyújtottak át a munkásság vezetőinek.

A szolnoki papírgyár cigarettapapír gyártására rendezkedett be és nagyszerű eredményt tud felmutatni. Jelenleg a cigarettapapír tökéletesítésén dolgoznak.

Az egyik baranyamegyei szénbánya közelében nagymennyiségű lignitet találtak. A lignit kitermelését, amely 20 méter mélyen található a földben, januárban megkezdik. A bánya kezdetben 150 munkást tud foglalkoztatni.

Hódmezővásárhelyről jelentik, hogy a sarkadi cukorgyár hosszabb üzemszünet után újból megindul. A gyárnak 2000 vagon cukorrépa áll rendelkezésre és attól kellett tartani, hogy hosszabb szünetelés esetén megrothad. Az üzem megindulását az tette lehetővé, hogy megfelelő mennyiségű szenet kaptak és a bánya megígérte, hogy az egész mennyiség feldolgozásához szükséges szenet a cukorgyár megkapja a bányától.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak kik szeretett jó fiunk, illetve testvérünk, sógorunk és rokonunk temetésén résztvettek, fájdalomukat bármilyen módon enyhítették, ezúton mondunk halás köszönetet. Friis István és családja.

A Nemzeti Parasztpárt előadásorozatában vasárnap, f. hó 16-án d. e. 11 órakor Elek Károly a gazdasági iskola igazgatója tart előadást: „Időszertől gazdasági kérdések megbeszélése” címmel. Az előadásra pártkülönbesség nélkül mindenkit szeretettel vár a vezetőség.

Nem a nagykanizsai Városi Színházba tértek be. Tegnapi számunkban „Budapestről jelentik” rovatunkban közöltük, hogy betörték a Városi Színházba. A félreértés elkerülése végett felvilágosítjuk olvasóinkat, hogy nem a nagykanizsai Városi Színházba, hanem a budapesti Városi Színházba történt a betörés.

Élelmező munkások vezetősége szombaton délután 5 órakor vezetőségi ülést tart. Vasárnap délelőtti 10 órakor taggyűlés. Megjelenés kötelező.

Szűkítők figyelem! F. hó 16-án, vasárnap délelőtti 11 órakor ifjúsági gyűlést tartunk a párt előadótermében. Vezetőség.

BOROS LAJOS illatszertára megnyit

Ady Endre-ut 3. sz. alatt
Karácsonyi ajándéktárgyak dúsz választékban.

Hirdetmény.

Ismétellen közhírré teszem, hogy a polgári lakosságnak az orosz katonáktól sem pénzért, sem bármiféle csere ellenében semmit megvásárolni nem szabad. Ha pedig valakiről beigazolást nyer, hogy ezen rendelkezést többször figyelmeztetés ellenére mégis megszegné, az illetőt azonnali internálási eljárás alá vonom és tőle a csere tárgyat képező értéket egyidejűleg elkobozom.
Rendőrkapitány.

Hirdetmény.

As 1980/1945. M. E. sz. rendelet 11. §-a értelmében közhírré teszem, hogy a nagykanizsai II. sz. Igazoló Bizottság 1945. december 22-én az alábbi megnevezett igazolási tárgyában hoz határozatot:

Hegyi Ferenc pü. vigyázó, dr. Lélek Sándor orvos, dr. Lélek Sándorné tanítónő, Halmi (Peresonyák) István forg. adóhiv. tiszt, Samu Aladár adóhiv. díjnok.

Felhívom a lakosságot, hogy mindazok, akik az igazolás alá vont fentebb megnevezett közalkalmazottak olyan magatartásáról, vagy cselekedetéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette vagy sérti, és az erre vonatkozó bizonyítékokat nálam azonban, vagy írásban haladéktalanul jelentse be Szabó István mozdonyvezető Babóchay György-utca 43. szám, a II. Igazoló Bizottság elnöke.

Figyelmeztetem a bejelentőket arra, hogy az írásbeli bejelentéseket csak akkor veheti a Bizottság figyelembe, ha a bejelentő nevét és lakcímét is feltünteti.

Hirdetmények.

Felhívom a kereskedőket, hogy az étel-utalványokért folyó hó 15-én d. e. 8-12 óráig jelentkezzenek a Közéllátási Hivatalban. 2241

Felhívom a Nagykanizsa m. város területén működő gazdálkodók (Olaszok, Gazda-Legények stb.) elnökét vagy vezetőségének más tagját, hogy a gazdasági vonatkozó kimutató kitöltése végett hivatalom közigazgatási ügyosztályán ennek a hirdetésnek a megjelenését követő három nap alatt a hivatalos órák alatt jelenjenek meg. 2235

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Fiatlembert különbejáratú butorozott szobát keres. Címeket „Természetben fizetek” jelígre a kiadóhivatalba kérek. 2238

Kerékpárra külső-belső gumikat és részmozsarat adnék zsírért vagy szalonáért. Fő ut. 18. 2242

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Bezoza Jenő. Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsa. Nyomdát felel: Zalai Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Amerika külügyminisztere megérkezett Moszkvába

Veesenmayer és Winkelman magyar népbíróság elé kerülnek — Groza román miniszterelnök beszélt az Ady-ünnepélyen

A Bukarestben megtartott Ady-ünnepségen megjelent a román kormány több tagja, élén Groza miniszterelnökkel. Jelen volt Molnár Erik népjóléti miniszter is, valamint a román társadalmi és politikai élet több kimagasló személyisége. Az ünnepségen Groza beszédet mondott magyar és román nyelven. Hangoztatta a román és magyar nép együttműködésének szükségességét. Molnár Erik népjóléti miniszter válaszában rámutatott arra, hogy mind a magyar, mind a román fasizta elemek az elmúlt időkben állandóan viaszlyt szítottak a két nép között. Hangsúlyozta, hogy ezeket az állapotokat véglegesen meg kell szüntetni és a két szomszéd népek szoros együttműködésben kell élnie.

A moszkvai külügyminiszteri találkozó kétségtelenül szétfoszlatja a reakciós körök újabb reményességét, amely arra spekulált, hogy az angolszász és szovjet érdekeltségek végül is nyílt konfliktusban fognak megmutatkozni. Ezek a körök mindent elkövettek, hogy elhitessék a Szovjetunió elszigeteléséről szóló dajkaméséket. A nyugati demokráciák azonban nem feledték el a Vörös Hadsereg dicsőleges útját Sztalingrádtól Berlinig. De a szovjet demokrácia sem feledte el azt a tényt, hogy a második világháború első fázisában Anglia védelmezte teljes egyedül a szabadságot és a humanizmust. Mindezeket összefoglalva bizton lehet remélni, hogy Moszkvában sikerül eloszlatni azokat a félreértéseket, amelyek eddig a világpolitika légkörét zavarták. Magyarországnak első vonalbeli érdeke, hogy a győztesek most megnyerjék azt a békét, melyre oly nagyon áhítozik már az egész emberiség. Csak a külügyminiszterek meggyőzése teszi lehetővé, hogy megkezdődhessen a minden embernek oly sok szenvedést jelentő átmeneti korszak megszüntetése és a végleges béke megteremtése.

Byrnes megérkezett Moszkvába

Moszkva, december 15

Hivatalos jelentés szerint Byrnes amerikai külügyminiszter tegnap megérkezett Moszkvába. A repülőtéren a szovjet delegáció és az amerikai nagykövet fogadták. A hozzáintézett kérdésekre az újságíróknak kijelentette, utazásának célja, hogy újból megszilárdítsa az együttműködést a nyugati hatalmak és a Szovjetunió között. Bevin angol külügyminiszter érkezését Berlinből ma várják Moszkvába.

Őnök magyarok megértik Franciaországot, hiszen őnök is sokat szenvedtek a németek rablásai következtében Párizs, dec. 15

A párizsi rádió magyarnyelvű adásában Sauvageau tanár nyilatkozott Franciaország helyzetéről. A közelmúlt napokban — mondta — szomorúan tapasztalhattuk, hogy több mint egy évvel a felszabadulás után, Párizs, a fény városa még mindig kénytelen dideregni és a fényről lemondani. Emellett a nehézségek egész sora tornyosul a város fölé. Párizs szenved a hidegtől és a családától. A szénhiány nem az elkövetett hibák következménye és nem az az oka, hogy a bányászok nem akarnak dolgozni. A tapasztalat azt mutatja, hogy a széntermelés egyetlen országban sem mutat olyan emelkedést, mint Franciaországban, pedig a bányászok ugyan csak mostoha körülmények között végzik munkájukat. Akadnak, akik a súlyos gazdasági és nehéz közlekedési helyzetre hivatkoznak, ez azonban ugyancsak nem helytálló érvelés, mert egy év alatt a közlekedési helyzet megjavult és csak azt nem tudták pótolni, amit a németek elraboltak. Utalt arra, hogy a francia nép felfogása szerint nem kapott elég támogatást a nyugati hatalmaktól, hogy kilábolhasson mai helyzetéből. Szükség van minden segítségre, amit a nyugat nyújtani tud. A nyugatnémetországi kérdéssel kapcsolatban követelte a francia kívánságok teljesítését. Őnök magyarok — mondta — jól megértik a francia álláspontot, hiszen Őnök is súlyosan szenvednek a németek rablásai következtében. Mi az igazságot követeljük a francia nép szá-

mára, mely már 6 év óta maradt főtápanyag nélkül.

Vasárnap kezdődnek a moszkvai tárgyalások

Moszkva, dec. 15

A moszkvai tárgyalások valószínűleg vasárnap kezdődnek. A londoni Times határozottan megállapítja, hogy a moszkvai tanácskozások a nemzetközi politikai élet újabb mérföldkővet jelzik a nemzetközi megbékélés terén. Az a kiváló szakértői kar, mely az angol külügyminisztert Moszkvába kíséri, élénk bizonyíték arra, hogy szakértőkre támaszkodó, szenvedélymentes tárgyalásokat remélnek Moszkvában. A tárgysorozaton csupán az atomerő kérdése szerepel, de a résztvevő államok és szakértők egész sora sok, sok más, a nemzetközi együttműködést megnehezítő kérdés megtárgyalását is óhajtja.

Budapestről jelentik:

Személyenként 50 kg. liszt

A Gazdasági Főtanács legutóbbi ülésén behatóan foglalkozott az ország közellátási helyzetével. Az első rendelkezés, amelyet elhatároztak, hogy személyenként 50 kiló lisztet csak akkor szabad magánlakásokban tartani, ha az illető lemond a kenyérjegyről. Illetékes helyről nyomtatékosan felbivják a nagyközönség figyelmét arra, hogy akinek több lisztje van, az jelentse be és adja vissza a kenyérjegyet, mert ebben az esetben elkerülheti az élelmiszer-elkobzást és a szigorú büntetést is.

Négyszázötven milliárd pengőre

emelkedett a bankjegyforgalom a Magyar Nemzeti Bank legújabb kiutatása szerint. Az emelkedés egy hét alatt 95 milliárd pengő.

A budapest-bécsi gyorsvonal elleni merénylet a Szövetséges Főtanács előtt

A budapest-bécsi gyorsvonalat napok óta rablóbanda támadja meg. A gyors este halad át a határon és a két határ közötti menetszakaszt szokták a merénylők támadásai helyéül kiválasztani. A sötét vasúti kocsikban megtámadják az utasokat és bóröndjeiket elrabolják. A megismétlődő vonatrablásokról

Olaszországnak csak egy havi tartaléka van Róma, dec. 15

Az UNRRA olaszországi megbízottja jelentést küldött az olaszországi állapotokról. A jelentés szerint Olaszországnak 1 hónapra elegendő buzatartaléka van. Az ipari termelés a béketermelés 1/5 részére süllyedt és Olaszországban jelenleg 2 millió munkanélküli van. Washingtoni jelentés szerint az amerikai szenátus külügyi bizottsága újabb 1250 millió dollár hitelt szavazott meg az UNRRA részére.

A perzsa követ Kalininnél

Moszkvából jelentik, hogy Kalinin, a legfelsőbb tanács elnöke fogadta az iraki rendkívüli követet és megbízott minisztert, aki átnyújtotta megbízólevelét. Kalinin a hivatalos szerződés után hosszú megbeszélést folytatott az iraki követtel.

jelentést tettek a Szövetséges Főtanácsnak is, amely a határ közelében megbújó rablóbanda ártalmatlannátételére erőyes intézkedések foganatosítását szorgalmazza.

A debreceni politikai pártok tiltakoznak a nyugatról visszatért tiszték igazolása ellen

A Debrecenben működő öt politikai párt vezetői, a szakszervezet bevonásával, rendkívüli értekezleten foglalkoztak a nyugatról visszatért tiszték és tiszthelyettesek igazolási ügyével. A pártközi értekezlet egyetemes állásfoglalása alapján határozatot hozott, amely szerint újrafelvételt kérnek a visszatért és leigazolt tiszték és tiszthelyettesek igazolása ügyében. A pártközi értekezlet kifogást emelt az ellen, hogy a visszatérték az ideiglenes nemzeti kormány felhívásának nem tettek eleget és az igazolóbizottság ezt a körülményt figyelmen kívül hagyta.

Tito tábornagy köszöntővirata

Tito, Jugoszlávia tábornagya, táviratban fejezte ki köszönetét a nemzetgyűlés elnökének és a külügyminiszternek azokért a szerencsekívánatokért, amelyeket a jugoszláv nemzeti ünnep alkalmából hozzá eljuttattak.

Veesenmayer és Winkelman valószínűleg magyar népbíróság elé kerül

Berlinből jelenti az Európa Ríport: Magyarország Veesenmayer és Winkelman kiadását kérte a szövetségesektől. Hír szerint a közeljövőben döntenek Hitler pesi helytartója és a véreskezű SS-tábornok kiadása kérdésében. Mint-hogy Jugoszláviának, Franciaországnak, Lengyelországnak, Csehszlovákiának, Dániának, Hollandiának és Norvégiának is kiadtak már háborús bűnösöket, valószínű, hogy Veesenmayer és Winkelman magyar népbíróság elé kerül.

Emelik a dohányárakat

A pénzügyminisztérium december 14-től a dohánygyártmányokat felfelelte. Az új árak a következők:

Szivarok: Árpád 700, Kedves 600, Debrecen 500, Faintos 450, Faintos (nikotex) 500, Csikós 400.

Szivarkák: Béke 400, Béke (nikotex) 450, Virginia 400, Szabolcs 300, Magyar 250, Munkás 200, Munkás (nikotex) 250.

Szivarkadohányok: Legfinomabb Magyar 2200, Finom Magyar 2000, Középfinom Magyar 1300.

Pipadohányok: Vegyes pipadohány (100 gr.) 2000, (25 gr.) 500.

Szálasi és Baky kihallgatása

Pálffy Fidél ügyében

A Pálffy-tárgyalás második napján a tanúkihallgatások során Szálasi és Baky László kerültek sorra. Szálasi már ismert zavaros szövegeket szajkózta. Tagadja azt is, hogy Magyarországon pl. deportálások lettek volna.

Baky László is a saját szerepének otromba mentegetésére igyekszik felhasználni tanúkihallgatását. Többek között kijelenti, hogy Pálffynak az volt az álláspontja, hogy már a Sztójay-féle kormányban is részt kell venni a Szálasi-párnak is. Szeptember végén Szálasiék a budapesti SS laktanyában német védőőrizet alatt álltak. Az SS és a Gestapo már előzőleg parancsot kapott, hogy minden erővel támogassa a Szálasi-pártot. Mind kevesebbet beszélt Pálffyról és saját ténykedéseit mentegeti. „Nem tudott” az államtitkársága alatt deportált százezrek sorsáról és „csodálkozik, hogy nem akadt Magyarországon egy ember, aki feljött volna hivatalába és figyelmeztette volna, hogy mi történik ezekkel az emberekkel.”

„A tárgyalást folytatják.”

Uj bombák — új repülőgépek...

Washington, december 14

Washingtoni jelentés szerint a tengerészeti minisztériumnak újfajta bomba van birtokában, melyet a radar-készülékkel irányítanak. Az új bombát denevérnek nevezték el és a radar irányításával teljes pontossággal találja el a célpontot. A Japán elleni háborúban a bombát teljes sikerrel már ki is próbálták. Kísérletek folynak továbbá egy rádióval irányítható repülőgép elkészítésére, amely pilótánélküli végrehajtását és óránként 1000 kilométeres sebességgel repülne.

Csak miniszteri rendeletre fizetünk,

mondják Nagykanizsa kis- és nagykereskedői. Ezeknek az uraknak ugy látszik sok az a nyomorult pár fillér, amit a havidíjas alkalmazottaknak kifizetnek. Sok nekik egy kétgyermekes családjára részére havi 68.000 pengő. Ugy látszik még az a fizetés is sok, amit az alaposan elhamarkodott kereskedelmi kollektív-szerződés köt ki, amelyben a legmagasabb szolgálati idő 6 év. Ezeknek az uraknak külön speciális miniszteri rendelet kell ahhoz, hogy rájöjjenek az alkalmazotti fizetések alacsony voltára. Az Országos Bérmegállapító Bizottság, amely kötelezően elrendelte az 50 százalékos prémium fizetését országos viszonylatban, mint fórum kevés a kanizsai KOKS urainak. (Lásd a „Kereskedelmi Alkalmazott” c. lapban.) — Uraim! A demokrácia nemcsak szabad kereskedelmet hozott! Hozott még egy kis jóérzést is, amit nagyszerűen felhasználhatnak az alkalmazottaikkal szemben. Igyekezzenek ilyesmit is beszerezni, míg a készlet tart!

Csepregi János titkár

Pár szó a népbíróság csütörtöki ítéletéhez

Dr. Arató Antal tanácsa tegnapelőtt vonta felelősségre Paál József csendőrtiszthelyettesét, akit a népügyészség háborús bűntettrel vádolt meg. A bűncselekményt azzal követte el, hogy előre megfontolt szándékkal egy magyar honvédet, aki nem volt hajlandó ebben az esztelen háborúban tovább harcolni, mint katonaszökevényt agyonlőtetett. A gyilkos csendőrt érthetetlenül a népbíróság mindössze négyévi szabadságvesztésre ítélte.

Eddig is sok szó esett már a népbíróság működéséről, de ez az eset komolyan elgondolkodtat mindenkit, akik az ország újjáépítésén fáradoznak. Mindenekelőtt kijelentjük, hogy nem engedjük, mert nem engedhetjük a népbíróság tekintélyét lejáratni, amely az ilyen ítéletekkel elkerülhetetlennek látszik. Kíváncsiak lennénk arra, hogy Arató Antal dr. ur, mint volt hadbíró annak idején például egy szökött katonával szemben hasonló, a megbocsátás szellemét visszatükröző ítéletet hozott-e? Nem, ezt nem tartjuk valószínűnek, mert nagyon jól emlékszünk arra, hogy elvtársainkat azért, mert két pengővel hozzájárultak az illegális mozgalom megsegítéséhez, dacára annak, hogy más vádat ellenük felhozni nem tudtak, mégis évekig tartó börtönbüntetésre ítélték el. De százával vannak olyan esetek is, ahol koholt vádak elegendők voltak arra, hogy a munkásmozgalomban résztvevő elvtársainkat súlyos börtönbüntetéssel sújtsák. Mi nem akarjuk a multat felidézni, még kevésbé azt a módszert folytatni, amit ők valószínűleg meg és ami végeredményben az ország katasztrófájához vezetett. Eppen ezért kijelentjük, hogy azokkal szemben, akik szabadságért küzdő harcosokat gyilkoltak meg, a legsúlyosabb megtorlást követeljük.

Megdöbbenő, hogy egy csendőrtiszthelyettes gyilkost a népbíróság mindössze 4 évi szabadságvesztésre ítélte. Megállapítható, hogy Nagykanizsa dolgozó társadalmi az ítélet hallatára felháborodott. És ezen nem lehet csodálkozni. Meg kell végre érteni, hogy a demokratikus népi Magyarországon a legszigorúbb büntetés jár mindazoknak, akik sirásai voltak hazájuknak.

Hegyi János

Mi van Nagykanizsa novemberi lisztellátmányával?

A „Zala” munkatársa ma telefonon érintkezésbe lépett dr. Dávid János, Zala vármegye alispánjával, aki tudvalevőleg miniszteri rendelkezésre a vármegye kenyérellátását intézi. A legutóbb Nagykanizsán lefolyt közéleti megbeszélés alkalmával a város közvéleményét tudósíthassuk Nagykanizsa kenyérellátásának további fejleményeiről. A „Zala” annak idején megírta, hogy Zala vármegye alispánja a zalaegerszegi Futura kirendeltséggel megállapodást létesített,

amelyben a Futura kötelezte magát, hogy a vármegye kenyér- és lisztellátását biztosítani fogja és annak teljes finansziális lebonyolítását is vállalja.

Az itt megtartott közéleti megbeszélés tanácskozáson nyilvánvalóvá vált, hogy a zalaegerszegi Futura kötelezettségének, mely november 1-én vette volna kezdetét, egyáltalán nem tett eleget és a novemberi ellátmányból még egyetlengrammot sem szállított le Nagykanizsa városának.

Az alispáni hivatal elnöki osztályának vezetője, Szabó Béla, munkatársunk előtt ma kijelentette, hogy

Nagykanizsa novemberi teljes lisztellátása máris utban van ma a város felé és remélhetőleg talán már a mai napon, de legkésőbb hétfőn vagy kedden meg is érkezik.

Dr. Dávid János alispán személyesen is megerősítette Szabó Béla információit. Eppen ezért értelmetlenül állunk a nagykanizsai közéleti megbeszélési hivataltól nyert azon infor-

Gyermekek-karácsony

A gyermek a jövő hordozója. A kereszténység azért hódította meg a világot, mert egy bölcsővel kezdődik. A Rozgonyi-utcai népiiskola tanítótestülete és növendék-serege szorgalmas munkával arra készülnek, hogy megörvendeztesse szüleiket és városunk gyermekbarnáit.

17-én, hétfőn délután 4 órakor az ipartestületi színház nagytermében karácsonyi szindarabot mutatnak be, gazdag táncszámokkal. Elhangzik néhány szavaltat és bemutatók az iskola háromszázharminc gyermekével.

A vasárnapi pihenő után a legkomolyabb munkanapot, a hétfői választották, mert biznak benne, hogy a terem kicsinek bizonyul.

A gyermek a színpadon is megmarad gyermeknek. Igaz és jószándéku lesz a játéka. Önkéntes adományokat kérnek csupán, hogy szegénysorsú társaikon segíthessenek. A gyerekek tudják, hogy egy szó, egy fillér, egy megértő tekintet, ha áld, ha segít, drágább kincs minden diadémnál.

Gyermekek szóval hívjuk, magyar szívvvel várjuk, jöjjen el hétfőn délután és nézze meg a Rozgonyi-utcai iskola gyermekeinek karácsonyi előadását.

Halál a német gyilkosokra

Mint a Németországban működő amerikai sajtószolgálat jelenti, a dachauai pörnek mind a 40 vádlottját halálra ítélték.

Musseriet, a hollandiai nemzeti szocialista vezérét, Európa egyik legalávalóbb Quislingjét, a hágai különíróság halálra ítélte.

A Lengyel Távirati Iroda jelentése szerint a toruni törvényszék halálra ítélte Edward Wisselt, az SS tagját, akit lengyel polgárok bántalmazásával vádoltak.

mációja előtt, mely szerint ilyen lisztellátmányról egyáltalán nem tudnak, sőt ilyen lisztellátmányt nem is várnak. A zalaegerszegi Futura, akit telefonon szintén felhívtunk, nagy bőbeszédűséggel egész másként adta elő a tényállást és a hivatal vezetője kijelentette, hogy egyrészt pillanatnyilag finansziális nehézségek állanak fenn, mert a lebonyolítás 100 millió pengője még nem érkezett meg, másrészt szó sincs arról, hogy Nagykanizsa részére bármely lisztellátmányt utnak indítottak volna, mert az az igazság, hogy a járásban levő 17 kereskedelmi malomból utaltak ki Nagykanizsa részére megfelelő gabonamennyiséget, melynek felértékelése után Nagykanizsa a lisztet a malmoktól elszállíthatja.

Kérdezzük tehát, hogy miért nem teljesíti a Futura vállalt kötelezettségét és miért nem szállítja le a lisztet a szerződése értelmében Nagykanizsa közéleti megbeszélési hivatalának? Kérdezzük továbbá, hogy mi értelme volt ilyen körülmények között a Futura bekapcsolásának, milyen segítséget nyújtott a kenyér- és lisztellátás tekintetében? Tudunkkal semmit.

Nem értjük tehát sem az alispánnak, sem az elnöki osztály vezetőjének nyilatkozatait. Nem lehet ez másként, minthogy őket is félrevezette a zalaegerszegi Futura, mert elképzelhetetlen, hogy egy 30.000 lakosú város közvéleményének olyan információt adjanak, amely nagyon messze esik a tényleges realitástól.

A lüneburgi brit haditörvényszék által halálra ítélt 11 bergensbeleni SS hóhért, miután Montgomery elutasította kegyelmi kérvényüket, a tegnapi napon felakasztották. A felakasztottak között van Josef Kramer táborparancsnok, dr. Klein, a tábor orvosa, Irma Greese, a szádistá SS felügyelő, a kutyás Johanna Bohrmann, aki vérebeivel ártatlan áldozatok százait marcangoltatta szét.

HIREK

— Eltemették Friss Józsefet. A „Zala” megírta, hogy Friss József, a kiűnő NVTÉ játékos 23 éves korában elhunyt. A kiűnő futballistát szerdán délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra. A temetésen nagy tömegek vettek részt, közöttük a Futóház munkásai, a vasút személyzete, a Maori, az NTE, a Sáska vezetői és játékosai, a Kommunista Párt, a Katolikus Legényegylet megbízottai, valamint a Nagykanizsai Vasutas Sportklub vezetősége és tagjai teljes számmal. Gyászbeszédet tartottak Törő József, Németh István, Zala József, a Kommunista Párt nevében Pongrácz József, búcsúztatta el a kiűnő sportolót. Az NVTÉ búcsúztatóját Nagy Rezső államfőnök mondotta, míg Harangozó Frigyes a sportsajtó nevében búcsúzott el Friss Józseftől.

— Szemináriumi előadások a Kommunista Pártban. Kedden délután 5 órakor megkezdődnek a szemináriumi előadások a Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezetében. Kérjük az elvtársakat, hogy minél számottevőbben jelentkezzenek.

— Ma tartja a zeneiskola első növendékhangversenyét. A városi zeneiskola ma szombaton délután fél 5 órakor rendezi első növendékhangversenyét az Ipartestület nagytermében. A műsoron zongora, hegedű, énekcsórák és együttesek szerepelnek. Jegyek az előadás színhelyén kaphatók.

— Bajtársai! Hozzáértő! Ki tud Fornay Ervin százados, Lomniczy Vilmos főhadnagyról, vagy bárkiről a nagykanizsai 9. tüdőosztályból, akik résztvettek a budapesti harcokban. Kötségeket megtérítem. Hódossy E. Körnied, Híd utca 12.

— Szilvák figyelem! F. hó 16. án, vasárnap délután 11 órakor ifjúsági gyűlést tartunk párt előadóteremben. Vezetőség.

— A Nemzeti Párt elnöksége vasárnap, F. hó 16. án d. e. 11 órakor Elek Károlyt a gazdasági iskola igazgatója tart előadást: „Időszertől gazdasági kérdések megbeszélése” címmel. Az előadásra pártköltség nélkül mindenkit szeretettel vár a vezetőség.

Halálos ítélet baromfilopásért

A szolnoki statáriális bíróság halálra ítélte H. Pap Imre törökszentmiklósi fiatalembert, egy baromfilolvaj szövetkezet vezetőjét. Kilenc ízben követett el baromfilopást. Tettestársait fegyház- és börtönbüntetéssel sújtották.

Hirdetmények.

Ismétellen közhírré teszem, hogy a polgári lakosságnak az orosz katonáktól sem pénzért, sem bármiféle csere ellenében semmit megvásárolni nem szabad. Ha pedig valakiről beigazolást nyer, hogy ezen rendelkezést a többszöri figyelmeztetés ellenére mégis megszegné, az illetőt azonnali internálási eljárás alá vonom és tőle a csere tárgyát képező értéket egyidejűleg elkobozom. Rendőrkapitány.

Felhívom a város lakosságát, hogy a tél beálltával leestett hónap a járdákról való azonnali eltakarítását, síkosság esetén a járdák felhíntását a házigazda vagy annak megbízottja, büntetés terhe mellett köteles teljesíteni. Ahol házigazda vagy megbízott nincs, ott ezen kötelezettség a lakóra, illetve ha több lakó van, akkor az összes lakóra hárul. Nem teljesítés esetén az összlakókat egyetemlegesen terheli a büntetőjogi felelősség.

Azon helyen, ahol sem házigazda, sem megbízott, sem pedig lakó nincs (ilyen helyek az oroszok által lakott házak), ott ezen munkálatok elvégzését a jobb- és a baloldali szomszédok kötelesek elvégezni. Rendőrkapitány.

A 147.600/1945. F. M. rendelettel rendkívüli lövővizsgálat tartása rendeltetett el, amit az alábbi időre és helyre tűztem ki:

December hó 19-én (szombat) 8-11 óráig a tűzoltólaktanyánál az I. és II. kerületben tartott lovak részére.

December hó 20-án (csütörtökön) 8 órakor a Rác-utcai szövetkezeti bolt előtt a Pivári, Bába, Sziget, Nagyrác, Jakabkúti, Kistrác, Alsótemető, Felsőtemető, Pápai, Rákert- és Varasdi- (19. és 2-14. számig) utcákban tartott lovak részére.

Fél 10 órakor a Templom-téren a fenti elő nem sorolt III. kerületi (Kiskanyizsai) utcákban tartott lovak részére.

Ezen vizsgálatot kizárólag az egypatás állatok fertőző betegségeinek (takonykór, rühösség, tenyésztés, stb.) esetleges feltételének felderítése érdekében kell meg tartani. Ezért erre elővezetendő korra való tekintet nélkül minden egypatás állat. Tehát minden mén, kanca, herélt és csikó, öszvér, öszvércsikó, szamár és szamár csikó. A vizsgálatra el kell hozni az állat marhalevelét is, hogy az esetleges írási hibák kiigazíthatók legyenek.

Aki lovat, illetve csikóját, öszvérét, szamarát a kijelölt helyre elővezetni nem kívánja, a vizsgálatot vezető állatorvosnak három nappal nem régebbi, állatorvosi bizonyítványt köteles bemutatni arról, hogy a birtokában lévő egypatások megvizsgáltak és minden fertőző betegségtől mentesek. A bizonyítványba a megvizsgált állatokat részletesen, pontosan le kell írni. Aki a vizsgálatra egypatásait nem vezeti elő, vagy a más állatorvos vizsgálatát tanúsító bizonyítványt nem adja át, kizárást követ el. — A kijelölt helyen és időben a vizsgálat díjtalan. 2163

Felhívom mindazokat, akik zsirszükségletüket akár szabadpiacon, akár munkabér fejében, vagy csere után biztosították, zsirjegyüket 24 órán belül adják le a Közelítési Hivatalnak. Mindazok ellen, akik jelen rendeletnek nem tesznek eleget és a kétszeres ellátást veszik igénybe, ellenük az internálási eljárást teszem folyamatba. 2246 Polgármester.

APRÓHÍRDETESEK

Egy pár új 43-as bakancsot adok árcsökkentéssel. Cím a Horváth féle újságárúdnál.

Angyalhaj, csillagszóró és zseblámpa-elem kapható Fenyvesi György cégnél, Király-utca 16. 2245

Élelmiszert cserélnék karakterbabára Cím a kiadóban. 2228

Igen jömeneteli üzlet társat keres. Cím a kiadóban. 2247

Angora- és gyapjúfonást, gyapjúmosást vállalok. Árpád-utca 4. 2248

Rendes nő részére alberti szobát keresek. Ugyanott fiatal, jól főző bejárót ajánlok. Cím a kiadóban. 2249

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Benke József. Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdátérít: Zala Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Reménykedés közben nagyon sok ember halt már éhen,

mondotta a Moszkvába érkező angol külügyminiszter

Megkezdődött a moszkvai konferencia — Budinszky Lászlót és Pálffy Fidelt halálra ítélték

A moszkvai konferencia tegnap megkezdődött. Mint már megírtuk, Byrnes amerikai külügyminiszter pénteken este érkezett meg Moszkvába. A repülőtéren orosz újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette. Nagyon örülök, hogy Moszkvában lehetek. Nagy öröm tölt el, ha arra gondolok, hogy ismét láthatom barátaimat és Molotov kartsámat. Biztos vagyok benne, hogy a mostani megbeszéléseink eredményeképpen országaink egymáshoz való viszonya még szorosabbra fűződik. A háború idején megkezdett együttműködést a békében is fenn kell tartani.

Bevin angol külügyminiszter, aki szombaton érkezett Moszkvába, rövidesen megérkezése után sajtónyilatkozatot adott ki, melyben azt mondta, hogy gyakorlati reményekkel néz az Egyesült Államok és a Szovjetunió külügyminisztereivel való tanácskozás elé. Ezekben a napokban a türelem még fontosabb, mint a reménység, mondotta az angol külügyminiszter. Az atomenergiáról szólva kijelentette, hogy az értekezleten annak politikai részével foglalkozni fognak, de tudományos megvitatására még nem készültek fel. Azt reméli az angol külügyminiszter, hogy komoly előrehaladást tudnak majd elérni néhány olyan nehéz kérdés megoldásában, ami eddig nem sikerült. Mindennek előtt elő akarjuk segíteni a nemzetek egymásközötti jóviszonyát és ebben Nagybritannia is ki akarja venni a részét. Érdekes volt Bevin azon kijelentése, hogy ennek az értekezletnek főként felderítő szerepe van, éppen ezért tartja rendkívül fontosnak a türelmet. Megemlítette, hogy reménykedés közben az emberek nagy száma halt már éhen. Nem lehet már az ügyeket formásgokkal elintézni, mert a világ szomorú és nagyon rossz helyzetben van, fejezte be nyilatkozatát Bevin angol külügyminiszter.

Degrelle belga nácivezért halálra ítélték Brüsszel, dec. 17

Degrelle-t, a belga nemzetiszocialisták hírhedt vezérét a különbiróság halálra ítélte.

A hírt hivatalosan még nem erősítették meg. Eddigi hírek szerint, Degrelle Spanyolországban Franco vendégszeretettel élvezi, aki nem volt hajlandó kiadni a belga hazaárulót. Lehetséges, hogy Degrellet most in contumaciam ítélték halálra.

Deáküntetés Prágában

Prága, december 17

Csütörtökön diáküntetések voltak Prágában. A pozsonyi rádió jelentése szerint a cseh lapok részletesen foglalkoznak a tüntetéssel és elítélik a fasiszta reakció által félrevezetett diákok magatartását. A tüntetések különösen a munkásság és a hivatalnokok körében keltettek nagy megütközést.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének székhelye Amerika lesz

London, december 17

Londonban az Egyesült Nemzetek Szervezetének előkészítő bizottsága 30 szavazattal 14 ellenében elfogadta a végrehajtó bizottság azon javaslatát, hogy a Szervezet székhelye az Egyesült Államokban legyen. Az előkészítő bizottság 6 tagja tartózkodott a szavazástól. A szavazás hossza nyúlt és helyenként heves vita előzte meg.

Negrin látogatása az amerikai külügyi államtitkárnál

Washington, december 17

Negrin, a spanyol köztársaság elnöke az Egyesült Államokban látogatást tett a külügyi államtitkárnál és megvitatta vele a helyzetet. Politikai megfigyelők véleménye szerint Negrin washingtoni tárgyalásainak alapja az az elégedetlenség, amelyet jelenleg az Egyesült Államok kormánya a Franco kormánnyal szemben érez.

Pepper szenátor nyilatkozik

Newyork, december 17

A newyorki rádió szerint Pepper szenátor, az Egyesült Államok külügyi bizottságának tagja, aki nemrég több európai államot meglátogatott, nyilatkozatában kijelentette,

hogy bár Európában a talpraállás menetével az Egyesült Államok kormánya nincs megelégedve, mégis a mostaninál nagyobb anyagi támogatást küld az európai államoknak. Az UNRRA rendkívül jól használta fel a rendelkezésre álló tőkét és több millió embert mentett meg az éhhaláltól.

Elfogták a fasiszta nagytanács volt elnökét Róma, dec. 17

Rómából jelentik, hogy Carlos Sforzát, a fasiszta nagytanács volt elnökét tegnap Rómában letartóztatták. Buvóhelyén egyhónapi kutatás után találták meg. Marcel Deat, a francia fasiszta párt főtitkára állítólag Tirolban él.

„Miért kinez ennyire Adolf, ahelyett, hogy szakítana?”

Berlin, december 17

Hitler egynapos felesége, Éva Braun hátrahagyott egy „édes-bus” naplót életéről és szerelméről. Ezt a különös írás munkát most tanulmányozzák a szövetséges nyomozók és pszichiáterek, akik szeretnék be-

lőle kiolvasni, ki volt az a nő, aki Hitlerhez kötötte sorsát.

A naplóból kiderül, hogy Éva Braun, amikor Hitlerrel megismerkedett, olyan rossz anyagi viszonyok közt élt, hogy ruhadarabjait kellett eladogatnia.

A napi vallomások szeszélyesek és ellentmondók. Egyszer azt írja Hitlerrel, hogy „Németország és a világ kiválasztott legnagyobb embere”, más alkalommal pedig így zokog naplójában:

„Március 11. Ha szeret, akkor ezt éppen olyan komolyan veszi, mint egyéb ígéreteit, amelyeket sohasem tart be. Miért kinez ennyire Adolf, ahelyett hogy szakítana?”

Amikor még csak „titkárnője” volt, Éva Braun ezt írta „Róla”:

„Kétségbe vagyok esve. Bár vinne el már az ördög! Meg vagyok győződve arról, hogy még a pokolban is jobb sorsom lenne...”

Éva Braun naplójából kiderül, hogy gyakran veszekedtek egymással. Hitler azonban nem mert szakítani, — ugylátszik — csak rugalmas elszakadásokat hajtott végre.

Budapestről jelentik:

Kötéláltali halálra ítélték

Budinszky Lászlót és Pálffy Fidelt

A népbíróság Gálfaiv-tanácsa szerdán délelőtt fél 12 órakor hirdetett ítéletet Budinszky Lászlónak, a Szálasi-kormány volt igazságügyminiszterének háborús bűnügyében. A népbíróság bűnösnek mondta ki Budinszky Lászlót kétféle bűnös bűntettben és ezért összébüntetésül halálra ítélte.

A népbíróság dr. László-tanácsa pontban háromnegyed tíz órakor vonult be a Markó-utcai törvényszék esküdtzéki termébe, hogy ítéletet hirdessen gróf Pálffy Fidél háborús és népbélyes bűnügyében. A vádlott előállítását után László Dezső tanácselnök kihirdette a népbíróság ítéletét.

— A Magyar Állam nevében! A népbíróság gróf Pálffy Fidelt bűnösnek találta a vádiratban felsorolt háborús és népbélyes bűnügyében és ezért összébüntetésül kötéltáltali halálra és vagyonának elkobzására ítélte.

Az ítélet kihirdetése után László Dezső tanácselnök részletesen ismertette a népbírósági ítélet indokolását.

A népbíró és a védő fellebbezést jelentettek be, így gróf Pálffy Fidél ügyében a végső szót a NÖ fogja kimondani.

Kutya- és macskahúst árulnak

A főkapitányság megállapította, hogy özv. Csaplár Józsefné születt Hartung Irén tesvéröccsével a városban összefogdosta a kutyákat és macskákat, azokat leölték és husukból pörköltet főzött, amelyet a Teleki-téren mért ki. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított az ügyben.

Felhívás a nyugállományú honvédtisztekhez

A honvédelmi miniszter most kiadott rendelete értelmében minden nyugállományú honvédtiszt köteles legkésőbb december 31-ig igazolását kérni.

E rendelettel kapcsolatban minden nyugállományú honvédtiszt azonnal nyújtsa be igazoló jelentését az

illetékes igazoló bizottsághoz, mert 1946. április 1-től kezdve nyugellátást csak az a honvédtiszt kaphat, aki igazoló jelentését december végéig benyújtotta. Ez a kötelezettség csak a nyugállományú honvédtisztekre vonatkozik.

Élettogytigliani kényszermunkára ítélték egy volt detektívet

A szegedi népbíróság Gyólai Lászlót, a szegedi rendőrség volt detektívét, mert számtalan esetben súlyosan bántalmazott baloldali értelmű férfiakat és nőket, akik mint politikai foglyok kerültek hozzá, élettogytigliani kényszermunkára ítélte. A vádlott megnyugodott az ítéletben, az ügyész súlyosbításért fellebbezett.

Interpelláció a Németországban lévő 12000 Szálasi-legény ügyében

A nemzetgyűlésnek, amely januárig karácsonyi szünetre ment, érdekes eseménye van: Bejegyezték az első interpellációt.

Az első interpelláló dr. Sulyok Dezső, független kisgazdapárti képviselő, aki interpellációját az összkormányhoz intézi: van-e a kormánynak tudomása arról, hogy Németországban még mindig tizenkétezer felfegyverzett Szálasi-katona tartózkodik és mit szándékozik tenni a kormány, hogy ezeket a Szálasi-legényeket hazahozza és leszerelje?

Az írásban benyújtott interpellációt Sulyok Dezső előszóval kívánja megindokolni. Értesülésünk szerint Sulyok Dezsőnek nem lesz módja interpellációját elmondani, mivel a kormány rövidesen intézkedni fog a 12.000 Szálasi-legény hazahozatala, leszerelése és bíróság elé állítása ügyében, az írásbeli interpelláció alapján.

Rendkívüli minisztertanács foglalkozik a svábok kitelepítésével

Értesülésünk szerint a kormány tagjai ma vagy holnap rendkívüli minisztertanácsot tartanak. A rendkívüli minisztertanács napirendjén a magyarországi svábok kitelepítésének a kérdése szerepel.

Nemzeti Segély hírei

E héten megnyílik Kanizsán a népkonyha

A Nemzeti Segély a Zala útján mond hálás köszönetet Sörlei Jenő urnak, aki a felállítandó ingyenes népkonyha részére egy 81 ajándékozott s a megajánlott mennyiséget leszállítja Eötvös-tér 8. szám alá, ahol, ha a sósükségletet elő tudják teremteni, úgy ehéten megnyitják a népkonyha ajtóit a szegénysorsú lakosság előtt. A népkonyha a Nemzeti Segély vezetésével dolgozik. Ezúton nyugtázza Sklenszky Ferenc hentesmester 50.000 pengős adományát.

— Adományok. A Demokratikus Nők „Meleg szobát karácsonyra mindenkinek” c. akciójára Horváth Mihály cipészmeister 10.000 pengőt, Városi Sándor 20.000 pengőt adományozott.

Kedden délután 5 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Előadó: Dombai János.

A polgármester közleményei

Az a közmunkakötelezett, aki a közmunka bejelentési lapot 1945. évi december hó 18. napjáig nem tölti ki a havi jövedelméről, mért közmunkaváltás 10%-ó-t, ha pedig a benyújtásra hozzá intézett külön felhívásnál az ebben kitűzött határidősen nem tesz eleget, a váltás 50%-ó-t fizeti bírság fejében.

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Kivégezték az ujvidéki vérfürdő tetteseit

A külügyminiszterek első tanácskozása Moszkvában — Angol lap a magyar gazdasági helyzetről

A Manchester Quardin a magyar kormány elnökének UNRRA segítséget kérő felhívásával foglalkozik. Ez a kérelem, írja a lap, amire a magyar miniszterelnök már november 30.-án célzott, ráirányítja a figyelmet a magyar koalíciós kormány súlyos helyzetére. Ezután leírja a súlyos budapesti helyzetet, mely arra kényszerítette a kormányt, hogy vidékre való távozásra szólítja fel az asszonyokat és gyermekeket és mindazokat, akiknek jelenléte nem feltétlenül szükséges a fővárosban. A Manchester Quardin ezután leírja a budapesti viszonyokat, foglalkozik a tej és kukoricaliszttal való ellátással. A kétségbeesett élelmiszeri helyzetet és fűtőanyaghiányt még fokozza a infláció. A miniszterelnök ezért drasztikus lépésre határozta el magát. Kijelentette, hogy a pénzügyi politikát megváltoztatja az állam bevételeinek fokozása és a kiadások csökkentése érdekében. Egyes intézkedések könnyen jelenthetik a bankok szigorú ellenőrzését, melyet a szakszervezetek vállalnának magukra.

Ha az UNRRA az év végéig nem kap újabb támogatást, mondotta Lehmann elnök, a szervezet segítő munkáját kénytelen lesz abbahagyni. A múlt hónapokban Németországba, más európai államokba és a távolkeletre elindított hajók több mint háromnegyed millió tonna értékű árut szállítottak, amely majdnem negyed millió tonnával multa felül az októberi szállítmányokat. Az UNRRA a következő hónapokban még nagyobb feladatot előtt áll, mivel százazrek éhenhalását, járványokat és betegségeket kell megakadályozni, így a tél beállta előtt több mint egymillió tonna súlyú áru kerül leszállításra.

Két és fél óráig tartott az első tanácskozás Moszkvában

Moszkva, december 18
Moszkvában a külügyminiszterek első tanácskozása két és fél óráig tartott. A londoni sajtó a tanácskozásról érkező napi híreket bizakodóan fogadta. A tanácskozásról kiadott amerikai hivatalos jelentés a megbeszélések tárgyát nem említi, csupán annyit mond, hogy a megbeszélések előkészítő jellegűek voltak és a további tanácskozások alapjait lektették le. Az első ülésen Molotov külügyi népbiztos elnökölt.

Franciaország csak egyedül döntheti el politikai megatartását

Párizs, december 18
Bideault francia külügyminiszter nyilatkozott a három nagyhatalom moszkvai értekezletével kapcsolatban. Egyedül Franciaország döntheti el saját maga számára, hogy milyen politikát kövessen és milyen magatartást tanúsítson a szövetségesek Németországban követett politikájának kérdésében. A francia kormány bízik a szövetségesek azon ígéretében, hogy a moszkvai értekezleten semmi olyan kérdést nem tárgyalnak, ami Franciaország érdekeit érinti. Franciaországnak minden joga megvan ahhoz, hogy hallassa szavát. Belenyugsunk — mondotta — a szövetségesek németországi közgazdaságába, de nem vagyunk hajlandók tartós megoldásokat a mostani megoldásokért feláldozni. Megragyok győződve, hogy a dolgok maguktól elrendeződnek.

Egy angol lap a kis nemzetek mozgási szabadságáról

London, december 18
A kis nemzetek sikert kívánnak a három nagyhatalom moszkvai értekezletéhez. A kis nemzetek állásfoglalásában meglepő változás, hogy amíg eddig hangot hallattak a nagyok önkényuralma ellen, a moszkvai értekezlet összehívása óta ez a hang megváltozott. Ami azt mutatja, hogy a három „nagy” közötti viszony javulása a kis nemzetek számára nagyobb mozgási szabadságot eredményezett, írja az Observer.

Öngyilkos lett Konoye herceg többszöri japán miniszterelnök

Tokió, december 18
Konoye herceg, aki három ízben volt Japán miniszterelnök, megmérgezte magát. Konoye 54 éves volt. A kínai háború kitörésekor teljes felelősséggel vállalta az ügyek vezetését és a legutóbbi események idején, mint a felszámoló bizottság tagja, tárcanélküli miniszter volt. Az utolsó éjszakát bizalmas barátai

és rokonai körében töltötte. Az öngyilkosság után fia elmondta, hogy atyja feltűnően hallgatott arról, hogy vasárnap be kell mennie a börtönbe, de semmi jelét nem adta annak, hogy öngyilkosságot fog elkövetni. Sidehara japán miniszterelnök a Reuter munkatársa előtt azt mondta, hogy Konoye halála ugyan vértanúvá avathatja, de ha tovább él, neve feledésbe merült volna. Összinte embernek tartotta, de erőfeszítései rossz irányba esusztak és ma japán legnépszerűtlenebb embere volt. A herceg fiához intézett búcsulevelében ezt írta: Súlyosan nehezednek lelkiismeretemre azok a tévedések, melyeket az állami ügyek vezetése idején elkövettem, mégis nem tudom elviselni azt a megaláztatást, hogy az amerikaiak bebörtönözzenek és ítélik meg a felelősséget. Nagy csapás Konoye halála az egész császári családra, amellyel rokonságban állt és magát a császárt is nagyon lesújtotta a herceg halála, aki a legbizalmasabb tanácsadója volt. Családja egyike annak az öt családnak, melynek leányai közül a császárok feleségeit választották.

A jobboldali elemeket eltávolították az osztrák kormányból

Bécs, december 18
Az új osztrák kormány három tagja, akik ellen a szövetséges ellenőrző tanács kifogást emelt, kilépett a kormányból. Lemondott az újja-építési miniszter, aki a katolikus néppárt tagja és a Heimwehrhez fűződtek szálak. A másik lemondott

miniszternek a nemzeti szocialista Landwehrben volt szerepe, a harmadik a közelielmezési miniszter, akinek a személye ellen kifogást emeltek.

Azerbeidjan új kormányzója rövidesen elrendeli a választásokat

Azerbeidjan új kormányzója kiáltványt tett közre, melyben körvonalazta programját és kijelentette, hogy ragaszkodik az önálló azerbeidjani köztársasághoz és a közeljövőben elrendeli a demokratikus választások megtartását. Az új kormány feje a demokratikus párt vezére. Az azerbeidjani parlament beleegyezett, hogy a csapatok az új kormány rendelkezésére álljanak és fegyvereiket beszolgáltatassák.

Deák Leó főispánt és társait Ujvidéken kivégezték.

Belgrád, december 18
A belgrádi legfelsőbb katonai bíróság helyben hagyta az ujvidéki hadbírósnak ítéletét, amely szerint Deák László, Popovics Milán, Kramer Gyula volt felsőházi tagot, Zombori Gyula volt ujvidéki főkapitányt golyó általi, míg Batori Géza esendőrozárdist és Könyöki Józsefet, az ujvidéki KEOKH vezetőjét köztől általi halálra ítélték. Miután az elítéltek kegyelmi kérvényét elutasították, az ítéletet Ujvidéken tegnap végrehajtották.

Feltalálták az epilepsziagyógyszert

A newyorki rádió jelenti, hogy az amerikai kémikusok „figidol” néven feltalálták az epilepszia gyógyszerét.

Budapestről jelentik:

Halálra ítélték egy gyilkos keretlegényt

Horváth László elnökle mellett tartott tárgyalást a népbíróság Frigyes Ernő ötvenéves pincér bűnügyében, aki mint szakaszvezető a 101/320-as musz-században a legkegyetlenebbül bánt a munkaszolgálatosokkal. A népbíróság halálra ítélte. A vádlott kegyelemért folyamodott.

Bécsből Budapestre hozzák Fedák Sárít

Fedák Sáriról az elmúlt hónapokban számos és ellentmondó hír érkezett Budapestre. Tudósítások érkeztek arról, hogy Linzben egy hajón tartózkodik, hogy Passauban Hajmásky Miklós szintársulatának a „sztárja”, sőt egyes hírek tudni vélték azt is, hogy Págerrel együtt Svájcban üdül. A tényállás mind-

ezen hírekkel szemben az, hogy a náciellenkű „csalogány”, Fedák Sári az amerikaiak fogságában van és tegnap a déli órákban Bécsből gépkocsin Budapestre hozta az amerikai katonai misszió egyik magyar tagja, Peterdi Gábor hadnagy. Peterdi Gábor Várnai Zseninek és Peterdi Andornak a fia, aki Párisban lépett az amerikai hadseregbe és a katonai nyomozóosztály magyar tagozatának tagja. — Fedák Sárival együtt még két háborús bűnös érkezett, akiknek a nevét azonban még nem közölték a budapesti katonai misszióval. „Zsaszának” fogadására az Andrassy-út 60-ban egy elkülönített, sztároknak járó cellát rendeztek be.

Sortűz a vonatfosztogatókra

Tegnap délután a sötétedés beálltával fosztogató banditák támadták meg a kelenföldi pályaudvar

egy holtvágányaira állított élelmiszer-vagónokat. A pályaudvari őrség a fosztogatásokat meg akarta akadályozni és harcba keveredett a fegyveres fosztogatókkal. Hamarosan sortűzek dördültek el, ami természetesen nagy riadalmat keltett a vonatra várakozó tömeg körében. Egy eltévedt golyó halálra sebzett egy 30 év körüli asszonyt, akinél semmiféle személyazonossági iratot nem találtak. A sortűzekre a vakmerő vonatrablók az éjszaka sötétjében elmenekültek.

December 20. csütörtök
kukoricnap Budapesten

A polgármester a közellátási helyzetre való tekintettel a közellátási miniszter hozzájárulásával elrendelte kukoricnapok rendszeresítését, amely napon kenyér helyett kukoricalisztet osztanak ki. Az első kukoricnap december 20-án, csütörtökön lesz. Ezen a napon a felnőttek kenyérbérlőjére 15 dekagramm kenyér helyett 15 dekagramm kukoricalisztet szolgáltatnak ki.

300 pengő a napilapok ára

A napilapok ára hosszabb idő óta nem követte az általános drágulást és nem változtak a nyomdák legutóbbi, november 26.-i emelése után sem. Az előállítási árak és a munkabérek emelkedését a kiadóhivatalok tovább nem viselhetik és ezért a Lapkiadók Szövetsége úgy határozott, hogy a napilapok példányonkénti árát ezévi december 18-tól kezdve 300 pengőben állapítja meg.

Amerikai levél Bartók utolsó napjairól

Waldbauer Imre, a Zeneművészeti Főiskola kitűnő tanára, a napokban levelet kapott egy amerikai ismerőstől, aki Bartók Bélának köréhez tartozott, a magyar zenei életének utolsó idején. Az érdekes levél szerint Bartók családja már az Amerikába való utazás idején tudott arról, hogy Bartók súlyos fehérvérűségben szenved. A betegség Amerikában mindjobban elhatalmasodott rajta, Bartók azonban haláláig nem tudta meg az igazi okot. A levél szerint Bartók halál-tusa nélkül halt meg, valósággal elszenderült. — Említést tesz a levélíró arról is, hogy nem sokkal halála előtt fejezte be Bartók azt a szimfonikus művét, amelyet ő maga élete főművének tartott. A rendkívül nagyméretű műben jelentékeny szerepe van a zongorának.

Parragi György bőrkereskedőt egy évre megfosztották iparjogosítványától

A III. számú Igazoló Bizottság Hoffer Viktor elnöklésével tárgyalta le Parragi György nagykanizsai bőrkereskedő igazoltatási ügyét. Az Igazoló Bizottság a tárgyalás anyagából megállapította, hogy Parragi György a legszűkebb jobboldali exponált tagja volt, Nagykanizsáról felszabadítása előtt Németországba szökött, ahonnan csak nemrégén tért vissza. A bizottság Parragi Györgyöt egy évre megfosztotta iparjogosítvá-

nyától. Értéslésünk szerint a jogi megbízott a feltűnően enyhe ítéletet megfellebbezte.

A zeneiskola növendékhangversenye

Szombat délután 5 órakor tartotta a zeneiskola vezetősége első növendékhangversenyt az Ipartestület nagytermében. A helyiséget zsúfolásig megtöltötte a közönség, amely lelkes tapsal köszönte meg azt a nagyszerű teljesítményt, amit a zeneiskola növendékei nyújtottak. Ugyiszólván minden egyes szám külön meglepetést keltett. Dicsőségére az új demokratikus zeneiskolának, elmondhatjuk, hogy ilyen eredményeket, amióta Nagykanizsán zeneiskola van, még soha el nem értek. A növendékek teljesítményéből azt látjuk, hogy minden egyes tanár, élőkön Ivankovits Ferenc, a zeneiskola ideiglenes igazgatójával, teljes szívvel és lélekkel fektet bele a munkába.

A lap terjedelme nem engedi meg, hogy minden egyes szereplőt külön-külön megdicsérjünk, de mégis ki kell emelnünk Pék Anna és Litvay Piroška énekszámait, de különösen az utóbbit; akiről még hallani fogunk. Kifűnő volt a kis Rutter Pál a Bach-Bartók Musette előadásánál, valamint a vonósnegyesek.

Ha meggondoljuk, hogy a zeneiskola ezen nagyszerű teljesítményt ugyiszólván minden eszköz hiányában érte el, akkor nyugodtan állíthatjuk, hogy megfelelő körülmények között országos értékű eredményekre számíthatunk. Ezen a helyen kell felhívunk a város vezetőségének figyelmét, hasson minden erejével oda, hogy a zeneiskola megfelelő tüzelőanyaggal legyen ellátva, mert hideg termekben tanítani lehetetlen, de a hideg helyiségek veszélyeztetik a hangszerek épségét is, amelyek ma ugyiszólván beszerezhetetlenek. A polgármester, aki maga is nagy zenebarát, értéslésünk szerint máris kiutaltatott a zeneiskola részére megfelelő mennyiségű tüzelőfát.

Ezen a helyen felhívjuk a városi mérnöki hivatal vezetőjét, hogy a gázbevezetésnél elsősorban legyen figyelemmel a zeneiskola gázellátására, amely a legkomolyabb kulturális értéke ennek a városnak.

A most bevetett területek fedezik az ország lisztellátását

Elekes Károly előadása a Parasztpártban

A Nemzeti Parasztpárt előadás-sorozatában vásáráp Elekes Károly gazdasági iskolai igazgató tartotta meg előadását „Időszervi gazdasági kérdések megbeszélése” címmel. Nagy számú, főképp gazdákból álló közönség előtt közvetlen hangú előadásban foglalkozott az ország közlelmezési helyzetével. Rámutatott arra, hogy a közlelátáshoz három fontos nyersanyag szükséges: liszt, zsír és cukor. Állítása szerint a most bevetett területekkel az ország lisztellátása biztosítva lesz. Előadása további folyamán sorra vette a közlelátás szempontjából számbajövő növényeket, ismertette azok természeti módját, előnyeiket és esetleges hátrányukat. Kérte a gazdákat, hogy a mai rendkívüli nehéz időkben a termelésnél ne az üzletszerűséget tartásák szem előtt, mert hiszen amint azt mondta, a gazda az Ursten munkatársa, hiszen ő ad enni a városok dolgozó milliáinak.

Előadása végén felhívta a gazdák figyelmét a tél folyamán rendezendő gazdasági tanfolyamokon való részvételre, mert a jövőben csak képzett gazdákkal és belterjes gazdálkodással fogja tudni Magyarország a helyét megállni.

Beszélgetés az élesztő-egykézzel

Azt hisszük, nincs Nagykanizsán egyetlen család sem, ahol a legnagyobb gondok egyike az élesztő ne lenne. Liszt még akad csak valahogyan, ha nehezen is, de a liszt feldolgozásához szükséges élesztő megszerzése szinte áthághatatlan akadályokba ütközik. Nagyon sok levél érkezik szerkesztőségünkbe, amelyek szinte egybehangzón azt panaszzolják, hogy nem tudnak élesztőhöz jutni. Az élesztő elosztása, miután egyike a legfontosabb közlelmezési cikkeknek, természetesen a közlelmezési hivatal hatáskörébe kellene, hogy tartozzék. Azonban ez mégsem így van, mert az élesztők teljhatalmu ura Nagykanizsán vitéz Sávári István fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő.

A Zala munkatársa ma beszélgetést folytatott az élesztő Egykéz nagykanizsai urával, aki elmondotta, hogy az egykéz 1939-ben juttatták neki, miután vitézi telkéről több gyermekes vitéz család javára lemondott. Azóta is ő uralja egyedül és szuverénül az élesztő frontot Nagykanizsán. Vitéz Sávári panaszkodik, hogy a legnagyobb élesztőgyár, a Gschwindt-gyár nem dolgozik, így a Mezőgazdasági és Kémiai Ipartelepek R. T.-től kénytelen az élesztőt beszerezni, amely gyár kapacitása nagyon kicsike. November 30-án kapott 68 kg. élesztőt, azóta csak a tegnapi napon jutott újra 64 kg.-hoz, amit a közlelmezési hivatal ellenőrzése mellett a kiskereskedők utján juttat el a közönségnek. Vitéz Sávári elmondja, hogy ő nem csak Nagykanizsa élesztő egykeze, hanem az egész járásé is. A 64 kg. élesztőből csupán 43 kg.-t tudott a nagykanizsai kereskedőknek átadni, míg a 21 kg.-t a járási kereskedők kapták? Egy-egy kereskedő körülbelül 1 kg. élesztőt kap szétosztásra. Vitéz Sávári elmondta még, hogy Budapesten már három métermázsa élesztőt ki is fizetett és

reméli, hogy karácsonyra ebből a mennyiségből két métermázsa lekerül Nagykanizsára. Az élesztő ára 7000 pengő kg.-ként.

Budapesten annyi az élesztő, mondja a nagykanizsai Egykéz, hogy a Dunát lehet vele elrekeszteni, de kg.-ként 300.000 pengőt kérnek érte, míg Kanizsán a fekete élesztő 500.000 pengőbe kerül.

Akárhogy is álljon vitéz Sávári beállítása szerint a dolog, egy bizonyos: valami nincs rendben az élesztő körül. Már az a tény is, hogy egy ilyen nagyfontosságú közlelmezési cikket egy a fasiszta kormány által vitézi telek helyett megajándékozott tarthat a kezében, teljesen lehetetlen állapot.

Az élesztő kiosztásának ellenőrzése olyan adminisztrációs többletet jelentene, amelynek keresztülvitele szinte lehetetlen. Igaz, hogy a fejlapokra feljegyzik, hogy ki kapott élesztőt és erről a kiskereskedő elszámolást tartozik készíteni, azonban ez korántsem kielégítő. A közlelmezési hivatalnak a város közönségével szemben kötelessége, hogy előterjesztést tegyen a fasiszta világ ittmaradt csökevényének, az élesztő egykéznek megszüntetésére. Meggyőződésünk, hogy ezzel a kérdés megoldható lesz, mert a közlelmezési hivatalnak is megvannak az eszközei arra, hogy Budapesten a megfelelő utánjárassal a szükséges élesztőmennyiséget megszerezze. Nem akarunk senkit gyanúsítani, de kötelességünk teljesítjük akkor, amikor felhívjuk az illetékes tényezők figyelmét, hogy hivatalos uton lépjen érintkezésbe a Mezőgazdasági és Kémiai Ipartelepek R. T. igazgatóságával és kérjen hiteles kimutatást arról, hogy Nagykanizsa közlelmezése céljára vitéz Sávári mennyi élesztőt vett át. Csak ennek ismeretében kap a város közönsége megnyugtató képet arról, hogy miért nincs élesztője?

MKSz irodalmi pályázat

Az utolsó évek fasiszta és háborus szelleme biztos kézzel fojtott meg minden kulturális és művészeti megmozdulást. De mit is várhatunk olyan „szellemi irányzattól”, amely egy Heinet, Mendelsohnt, Thomas Mann stb. kivet magából, mert származásilag nem tartozott a germán fajhoz? Vagy mit várhatunk egy olyan kulturától, ahol tehetség helyett a politikai nézetet, érettségi bizonyítványt és társadalmi összeköttetéseket kutatták? Természetes, hogy ilyen körülmények között hallgat a tehetség, befelé él csak és amit alkot, gondosan a fiókok mélyére zárja. Vagy, ami még rosszabb, elfárad, elfásul és eikallódik.

A Munkás Kulturszövetség nagykanizsai csoportja, amely párton kívüli, de a demokratikus pártokkal karöltve akarja irányítani Nagykanizsa kulturális életét, első ténykedésével azt a célt kívánja elérni, hogy végre megszólaltassa városunk költőit és íróit, hívó szavával újra életre keltse a szunnyadó tehetségeket, irodalmi pályázatot hirdet.

Pályázni lehet bármilyen irodalmi termékkel: vers, novella, essay szindarab, mesejáték, regény, szakmunka, politikai és társadalmi írásmű. Első irodalmi pályázatunk rövid határidejű. Lehetőleg már meglévő művek beküldését kérjük. Legközelebb kiírandó pályázatunk hosszabb határidőre szól majd, hogy íróinkat és költőinket további munkára serkentse. A pályázat jelíges és bárki részt vehet benne. Beküldési határidő 1945. évi december hó 31. — A kik pályázatunkon részt kívánnak venni, küldjék munkáikat a Munkás Kulturszövetség nagykanizsai csoportja címre: Városház, Bazar épület.

A legsikerültebb műveket jutalmazni fogjuk és azok előadását kulturelőadásaink műsorára tűzzük. Ha

akad olyan írásmű, amely túlnő a kisvárosi irodalmi körén, a Budapesti Munkás Kulturszövetség utján el fogjuk juttatni kiadóknak és színházaknak is. A díjak odaiteléről és a sikerültebb művek további sorsáról a Munkás Kulturszövetség tagjaiból alakult bizottság fog dönteni, amely a város irodalomhoz érő egyéneiből és minden párt és üzem, valamint hivatal egy-egy kiküldöttjéből fog állni.

Sok vád hangzott el már Nagykanizsa ellen — és valljuk be, jogosan — hogy itt a leglelkesebb kezdeményezés is rövid idő alatt a közöny és nemtörődömség szürke hamujába fullad. Ez a Munkás Kulturszövetség működésében nem lesz lehetséges, mert olyan célok és olyan egyének szövetségéről van szó, amelyeket a kisvárosi közöny nem tud megtörni és elkedvetleníteni. Célunk több, mint cél valaha volt: Munkás Kulturszövetség! P. A.

Elfogtak két szökésben levő betörőt

A Zala december 7-i számában hír jelent meg, hogy Bedenek István Eötvös-ter 5. szám alatti házában betörés történt, ahonnan a szökésben levő Dervarics György és Gudricza Sándor 6 darab teljes lőszerszámot loptak el. A nagykanizsai rendőrség bűnügyi osztálya ma arról értesít bennünket, hogy hosszas nyomozás után elfogták ugy Dervarics Györgyöt, mint Gudricza Sándort. A két betörőnek ugylátszik más is terhel a lelkiismeretét, mert a rendőrség még a mai nap sem adta át őket az ügyészségnek, hanem tovább nyomoz ügyükben. Mind a két betörő a fenálló statáriális rendelkezések értelmében minden valószínűség szerint rögtönítelő bíróság elé kerülnek.

Itt említjük meg, hogy ifj. Horváth Károly mészáros-segéd és Zábó

János napszámos, akik a Papp Balint-féle nyersbőrkereskedést fosztották ki, az ügyészség-fogházában várják az igazságügyminiszter döntését, hogy rögtönítelő bíróság elé állítsák-e őket. Az ügyészségről nyert információk szerint a miniszteriumba feladott táviratra ozideig még válasz nem érkezett.

HIREK

— A posta ma nem fogadott el befejezeteket. A posta vezetősége arról értesített bennünket, hogy a budapesti vezérigazgatóságtól kapott távirati intézkedés miatt ma 18 án sem csekk, sem utalványbevételeket nem fogadhatott el. A kifizetések zavartalanul tovább folynak.

— A Kommunista Párt szerda helyett pénteken délután 5 órakor tart pártnapot. Előadó Szilágyi Béla kerületi megbízott. A fűtőit nagyteremben vendégeket is szívesen lát a Kommunista Párt nagykanizsai szervezetének vezetősége.

— A cipész- és calzamediamunkások folyó hó 20 án, csütörtökön délután 5 órakor (kveilen jelenjenek meg a szakszervezetben. Elnök.

Kedden délután 5 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében
Előadó: Dombai János.

Hirdetmények

Értésltem a fogyasztóközönséget, hogy a Zala tegnapi számában sajtóhíra folytán vajutalványok kiosztása helyett tejutalványok kiadására történt felhívás f hó 19 re. Tehát a jelzett napon a vajutalványok kiadása történik. 2261

Értésltem Nagykanizsa fogyasztóközönséget, hogy az etolaj nagykereskedői ára 9400 pengő, míg a kiskereskedői fogyasztói ár 11200 pengő.

A kiskereskedők etolajutalványait f hó 19 én d. c. 12 óráig válthatják be a Futuránál. 2262

A 147.600/1945. F. M. rendelettel rendkívüli lövőszálat tartása rendeltetett el, amit az alábbi időre és helyre tűztünk ki:

December hó 19-én (szórdán) 8-11 óráig a tűzoltóaktanyánál az I. és II. kerületben tartott lovak részére.

December hó 20-án (csütörtökön) 8 órakor a Rác-utcai szövetkezeti bolt előtt a Pivári, Bába, Sziget, Nagyrác, Jakó-kuti, Kistrác, Alsótemető, Felsőtemető, Pápai, Ráckert- és Varasdi (19. és 2-14. számig) utcákban tartott lovak részére.

Fel 10 órakor a Templom-teren a fent elő nem sorolt III. kerületi (kiskanizsai) utcákban tartott lovak részére.

Ezen vizsgálatot kizárólag az egypatás állatok fertőző betegségeinek (takonykór, rühösség, tenyészbenesség, stb.) esetleges feltételének leiderítése érdekében kell megtartani. Ezért erre elővezetendő korra való tekintet nélkül minden egypatás állat. Tehát minden mén, kanca, herélt és csikó, öszvér, öszvércsikó, számar és számarcsikó. A vizsgálatra el kell hozni az állat marhalevelét is, hogy az esetleges leirási hibák kizárhatóak legyenek.

Aki lovát, illetve csikóját, öszvérét, számarát a kijelölt helyre elővezetni nem kívánja, a vizsgálatot vezető állatorvosnak három nappal nem régebbi, állatorvosi bizonyítványt köteles bemutatni arról, hogy a birtokában lévő egypatások megvizsgálatakes minden fertőző betegségtől mentesek. A bizonyítványba a megvizsgált állatokat részletesen, pontosan le kell írni. Aki a vizsgálatra egypatásait nem vezeti elő, vagy a más állatorvos vizsgálatát tanúsító bizonyítványt nem adja át, kihágást követ el. — A kijelölt helyen és időben a vizsgálat díjtalan. 2163

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Kedden az esti órákban Kinizsi-utca 45 sz. alól elloptak két magróót. Az egyik fehér him, a másik tojó, hátán és nyakán fekete foltal. Nyomravezetőnek 2 kg. zsirt adok. Hadi Ferenc. 2250

Családi házat vennék pénz vagy bármilyen természetű ellenértékért. Cím a kiadóban. 2258

Szép karácsonyfák olcsón kaphatók Honvéd-utca 41. 2260

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Benze Jost. Nyomtatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdaiért felel: Zalai Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Főút 5. szám.

Telefon: 31.

Itt a pénzülebeli vezetés

A kormány első intézkedése az infláció letörésére — Tudnivalók a kormány lehelyezési rendeletről

A kormány erőteljes rendszabályokat léptetett életbe az infláció ellen. A kormányrendelet a bank-
dézma tárgyában megjelent, melyet a kormány már hivatalbalépése óta hirdetett. Ezen program meg-
valósítása már elkezdődött és rövidesen megjelennek az adórendeletek, melyek januártól kezdve szá-
bályozzák az államháztartás alakulását. Az infláció elleni küzdelemben a kormány elhatározta a forgalom-
ban levő bankjegyek erős lecsapolását. A kormány ezen új rendelet az árak és bérek kilátástalan ver-
senyének akar véget vetni. Maguk a dolgozó tömegek is látják, hogy minden újabb béremelés az árak
újabb emelkedését és újabb inflációs hullámot von maga után. A kormány a hivatalos lap mai számában
megjelent 12.000/1945. sz. rendelet szerint a bankjegyek igen lényeges részét kivonja a forgalomból.
A pénzügyi és gazdasági helyzet és nem utolsósorban a szociális elgondolások vezették rá a kormányt
a bankjegyek lecsapolására. Ezen pénzügyi elgondolások közül óvatos adagolás mellett az árak letörését
célozzák. — A bankjegyek felülbélyegzése a munkabérek és fizetések nem érinti. — Ezen
rendelettel a pénz vásárló erejének növekedését, az állandóan magas árak visszaszorítását várhatjuk.

A rendelet szövege: A Budapesti Közlöny mai száma közli a kormány rendeletét az egyes bank-
jegyek bélyeggel való megjelöléséről. A kormányrendelet szerint a Magyar Nemzeti Bank által kibocsá-
tott egyes bankjegyeknek bélyeg jeggyel való megjelölésével az 1000, 10.000 és 100.000 pengősöket
kell ellátni. Az 500 pengős és ennél kisebb bankjegyekre nem kell bélyeg ragasztani. A bélyeggel el-
nem látott 1000, 10.000 és 100.000 pengős bankjegyeket 1945. december 19-től 0 órától, vagyis ma éj-
féltől kezdve névértéküknek csak egynegyed részében fogadhatjuk el, vagyis 1000 pengős bankjegy
forgalmi értéke 250 pengő, a 10.000 pengős bankjegy 2500 pengő, a 100.000 pengős bankjegy ér-
téke 25.000 pengő. A bankjegyek megjelölésére szolgáló bélyegjegyeket minden postahivatálnál, a posta-
takarékpénztárnál, a Pénzügyi Központnál és az ennek kötelekebe eső pénzügyi intézeteknél lehet besze-
rezni. A bélyegjegyek ára a bélyeggel ellátandó bankjegyeknél az 1000 pengős bankjegy részére 3000
pengő, 10.000 pengős bankjegy részére 30.000 pengő, 100.000 pengős bankjegy részére 300.000 pengő.
A bankjegyekre mindenkinek magának kell a bélyegeket a női arc fölé felragasztani. Nem esnek a rende-
let hatálya alá a Vörös Hadsereg által kibocsátott bankjegyek. Nem érinti a rendelet a tartozásokat és
követeléseket, továbbá a munkabérek, illetmények és a nyugdíjakat. Tehát a legközelebbi bérfizetés
alkalmával a munkás és alkalmazott, ugyancsak a gyűgdiások már felbélyegzett bankjegyekben kapják
meg illetményeiket, változatlan összegben. A bélyegjegyeket január 5-ig lehet megvásárolni. A fel nem bé-
lyegzett 1000, 10.000 és 100.000 pengős bankjegyek 1946. január 1-ig névértékük egynegyed részéig tör-
vényes fizetési eszközök. 1946. január 1-től január 5-ig ezekkel már csak bélyeg lehet vásárolni. 1945.
január 5-ike után megszűnnek törvényes fizetési eszközök lenni.

Sztálin Moszkvában

Moszkva, december 19
A moszkvai rádió jelenti, hogy
Sztálin visszatért Moszkvába és meg-
kezdte munkáját. Sztálin egyik Fe-
kekete-tengeri üdülőhelyen töltötte
szabadságát október óta.

A moszkvai tanácskozások

Moszkva, december 19
Moszkvában a három külügyi-
miniszter folytatta tanácskozásait. Mi-
előtt tegnap formális értekezletet
tartottak volna, Bevin tanácskozott
Perzsia angol nagykövetségével, aki je-
lenleg Moszkvában tartózkodik.

Az iráni kérdésről tárgyalt Moszkvában Byrnes és Bevin

Moszkva, december 19
Az angol hírszolgálat jelenti
Moszkvából, hogy Bevin és Byrnes
kedd délelőtt hosszasan tanácskoztak
az iráni kérdésről. A tanácskozás
előtt Bevin külügyminiszter az iráni
nagykövettel tárgyalt és igyekezett
az iráni helyzetről bő felvilágosítást
nyerni, valamint az aserheidjani de-
mokratikus köztársaság tevékenységéről.
Byrnes külügyminiszter
Washingtonból kapott kimerítő je-
lentést az iráni helyzetről.

A megszállás teljes megszün- tetését kéri Ausztria

Wien, december 19
Az osztrák szocialista párt nagy-
gyűlésén egyhangúlag a szocialisták-
nak az új kormányban való részvételt
határozták el és Scherf Adolf
dr.-t választották meg az alkancellári
tisztségre. A gyűlés kiemelte a de-
markációs vonalak megszüntetésének
szükségességét Ausztria gazdasági
egységének helyreállítása céljából. A
gyűlés javaslatát és kérést fordul
a szövetséges kormányokhoz, hogy
csökkentsék a megszálló csapatok
számát, illetve Ausztriát később egé-
szben ürítsék ki. Ha Ausztriával
szemben a potsdami döntéseket al-
kalmazták, Ausztria gazdasági jövője
biztosítva lenne. Mikor a Harmadik
Birodalom Ausztriát Németország-

hoz csatolta, az állam minden va-
gyonát Németországba szállították.
Mindabból, amit ma német tulaj-
donnak tekintenek, a régi osztrák
javak is benne vannak. Végül han-
goztatta a nagygyűlés Ausztria igé-
nyét Dél-Itáliára és kérte, hogy védjék
meg Karinthia határát.

Újabb hitel az UNRRA-nak

Washington, december 19
Az amerikai szenátus hétfői ülésén
újabb 1350 millió dollár hitelt
szavazott meg az UNRRA részére,
így az UNRRA 1946-ban is to-
vább küldi Európa felszabadított or-
szágai részére a havi 250 millió
dolláros szállítmányokat. N

Cseh jóvátételi bizottság Pesten

Prága, december 19
A prágai rádió intervjút közöl a
Budapestben tartózkodó csehszlovák
jóvátételi bizottság munkájáról, mely
bizottság Budapestben tárgyal a Cseh
szlovákiának fizetendő jóvátétel kér-
déséről. Csehszlovákia mezőgazda-
sági és nyersipari termékeket követel
Magyarországtól. Ezenkívül Ma-
gyarországnak vissza kell küldeni
minden olyan értéket, amelyet Csehszlo-
vákiából a visszatérítés ideje
alatt is elhoztak, ami azt jelenti,
hogy Magyarországnak 6 év alatt
évenként 5 millió dollárnyi javakat
kell szállítani. A nyilatkozat szerint
a csehszlovák kívánságok szerények
és a jóvátétel megállapításánál figye-
lembe vették mind Magyarország
termelőképességét, mind Csehszlo-
vákia igényét.

A nürnbergi per

Nürnberg, december 19
A nürnbergi per tegnapi tárgyalá-
sán az amerikai ügyész adatokkal
bizonyította, hogy üldöztek a náci
az egyházi szervezeteket és szemé-
lyeket, hogyan fosztották ki a meg-
szállt országokat. A kézrekerült ok-
mányokból kiderült, hogy résztvettek
egyházi vagyonok elkobzásában. Az
egyháziellenes hadjáratokat Rosen-
berg és Bohrmann vezette. Amer-

rette, Ley dr. hogyan törölte el az
ifjúsági és munkásszervezeteket,
hogy azok tagjait átterelje a náci
ifjúsági szervezetbe.

Nem illeti közkegyelmi jog a leendő francia elnököt

Párizsból jelentik, hogy a francia
alkormány kérdéséről tárgyaló nem-
zetgyűlési bizottság úgy döntött,
hogy a köztársaság elnökét a képviselők
választja meg és az elnök
megválasztása 6 évre szól. A megvá-
lasztott elnököt az eddigi állapotok-
kal szemben nem illeti meg a köz-
kegyelmi jog.

Rooseveltné is tagja lesz az Egyesült Nemzetek tanácsának

Jelentesült washingtoni körökben
úgy tudják, hogy az egyesült nem-
zetek-szervezetet kidolgozó munkála-
tokban Észak-Amerika is részt vesz
egy öttagú bizottsággal. A bizottság
tagjai között van Rooseveltné, a volt
elnök özvegye is. Miből egy kong-
resszuson elfogadták azt a törvény-
javaslatot, mely az Egyesült Államok-
kat felhatalmazza az egyesült nem-
zetek előkészítő munkálataiban való
részvételre, Truman az öttagú bi-
zottság névsorát azonnal elküldi a
kongresszusnak.

Gyilkos szabadlábon

Fenyővári (Franczenhoffer) Mi-
hály főhadnagyot, aki Perőcsényben
agyonlőtte a Szocialdemokrata Párt
titkárát — s ezért mindössze négy
évre ítélték — a honvédelmi minisz-
térium szabadon bocsátotta azzal a
megokolással, hogy "családjáról gon-
doskodhasson".

Ezt az eljárást nemcsak a mun-
kaspártok, hanem minden demo-
krata, sőt a honvédelmi miniszter
is felháborodással fogadta. »Sulyosan
elítélem, — mondja a miniszter —
mert nem tartom szociális eljárás-
nak, hogy a gyilkos családjáról gon-
doskodás történjék, amikor az ál-
dozat családja nyomorban van». Min-
denki elítélte tehát, de az igazi el-

ítelt, a gyilkos — mintha csak ő
volna az erősebb — szabadon sétál.
S hozzáfűzhetjük: mindaddig meg
fognak ismétlődni az ilyen botrányos
esetek, amíg a miniszteri felháborodás
csak egy rendelet előkészítésé-
ben fog megnyilvánulni, ahelyett,
hogy a gyilkos mellé zártnak azo-
kat, akik a régi rendeleteket szabot-
tázzák, legalizált, fegyverszoktetésre
használnak ki. Ha már együtt akar-
nak lenni, akkor ne a gyilkosokat
engedjük ki a barátakhoz, hanem
a barátokat csukjuk melléjük —
még ha aranygallérjuk van is.

Tudósítás a pénz felülbélyegzé- sével kapcsolatos tennivalókról

A bélyegeket a bankjegy előda-
lára úgy ragasztjuk fel, hogy a
fedőlap tengelyében a bélyeg felső
széle a bankjegy rajzának felső szél-
ét fedje.

A felragasztás olyan módon tör-
ténik, hogy a bélyeg enyvezett hát-
oldalát ragasztóanyaggal (csiriz, bal-
enyv, hidegenyv, kazem, gummarab-
ikum, stb.) ecsettel, vagy ujjunk-
kal vékonyan bekenjük és a bank-
jegy fent kijelölt helyére tőve át-
simítjuk, néhány pillanatig ujjunk-
kal leszorítjuk és száradni hagyjuk.

A bélyeg hátoldalának ragasztó-
anyaggal és nem vízzel való beke-
nése azért fontos, mert a bélyeg sú-
rún nyomott, esetleg gyűrött, pisz-
kos, vagy zsíros felületen nehezen
ragad és egyszerű nedvesítéssel a
bélyeg előzetes enyvezését igen
könnyen leztartjuk, vagy annyira
eszkentjük, hogy az a bankjegyre
nem ragad.

Az 1000 pengős bankjegyek meg-
jelölésére vörös, a 10.000 pengős
bankjegyekre sötétbarna, a 100.000
pengős bankjegyek felülbélyegzésére
pedig zöld színben készülték a bé-
lyegek. Felhívjuk olvasóink figyelmét,
hogy amennyiben a bélyegek
vételénél a vásárlás összegénél na-
gyobb címletű bankjeggyel fizet,
úgy az elárusítónak joga van 1946.
január 1-ig a rendelet értelmében
a visszajáró pénzt bélyegjeggyel meg-
nem jelölt bankjegyekkel kifizetni.

A kopott, piszkos, vagy rongyos
bankjegyeket ugyanúgy kell kezelni,
mintha azok sérületlen bankjegyek
lennének. El kell fogadni azokat a
bankjegyeket is, amelyekből negyed-
részüknel több nem hiányzik. Ellen-
ben nem veszik át azokat a bank-
jegyeket, melyek egy vagy több sáv-
ból vannak összeillesztve.

A felülbélyegzésre szolgáló bélyeg-
címletek már megérkeztek a Nem-
zeti Bank nagykanizsai fiókjához,
azokat még a mai napon szétosztják
a bankoknak és a postának. A bé-
lyegvásárlás így a holnapi napon
már kezdetét veheti.

Magánosok és vállalatok, valamint
pénzügyi intézetek a bankjegyek által
szenvetett veszteségeket az üzleti
könyvekben és mérlegben külön számlán
esetlegző vagyonként kimutathat-
ják. A veszteség leírásának módját
a pénzügyminiszter külön rendelet-
ben állapítja meg. A bankjegydezmá-
ma nem érinti a tartozások és kö-
vetelések, az illetmények, munkabé-
rek, nyugdíjak kifizetését és a Vörös
Hadsereg által kibocsátott bankje-
gyeket. A kormány tisztában van
azzal, hogy a pénzügyi rendelkezé-
sek még a közönség legfigyelmese-
bb magatartása esetében sem
biztosítja a kívánt eredményeket.
A bankjegydezmát még további ter-
melési és elosztási rendelkezéseknek
kell követni, hogy ez a kiindulási
pont alapja lehessen pénzügyi rendszere-
rünk gyógyulási folyamatának.

Január 5-én tárgyalják vitét Tóth Béla háborús és nép- ellenes bűnügyét

A népbüzségért nyert értesülé-
sünk szerint vitét Tóth Béla január
5-én kerül a népbüzség elé egyrend-
beli háborús és 3 rendbeli népellen-
es bűnüggyel vádolva. A tárgyalás
előtt már nagy érdeklődéssel tekint
Nagykanizsa város közönsége, mert
vitét Tóth Béla a nyilasvilág
egyik szellemi vezetője és anyagi ha-
szonozója volt a vádlottak pad-
jára. Köztudomású, hogy vitét Tóth
Béla a nyilaspártot annak idején
nagy pénzügyi támogatással támogatta
és ezzel lehetővé tette szegényes
uradalmi fenntartását és meghoz-
szabítását. A Beross Szövetség
nagykanizsai elnöke volt, amely Szó-
vetség tudatosságát a legutóbbi
kiszáradás volt a górcsópont gyilkosok
uradalmának és nagyban hozzájárult,
hogy Magyarország államvárosa
Nemzetiszegre került, ahol éppen
ezért még ma is jobb viszonyok kö-
zött élnek az emberek, mint ná-
lunk. Akkor volt a MEP-nek,
választmányi tagja a MOVE-nak és
a legnagyobb vámszedője a deportált
és megölt tisztességes kereskedők va-
gyonának. Meg volt a kálló össze-
kötése és hatalma arra, hogy a
lezárt üzletek készleteit poton áron
neki utalják ki. Rövid idő alatt
óriási vagyonra tett szert, olyan
nagyra, hogy hozzáfoghatott az egész
vármegyében sem lehetett találni.
Koronszálló király volt ennek a
városnak, mert bizonyítható, hogy
itt minden úgy történt, ahogy ő
akarta és egyetlen intézkedést sem
fogantatottak vitét Tóth hozzá-
járulása nélkül.

Vitét Tóth Béla szabadlábon vé-
dekezik, mert még most is meg-
voltak a kálló összekötései arra,
hogy ilyen súlyos bűnnel terhelt
egészre okokra hivatkozva szabad-
lábra helyezze. Nagykanizsa köz-
véleménye kíváncsi várja a nép-
büzség ítéletét.

Karácsonyi különvonatokat indít a MÁV Nagykanizsáról

Az állomásfőnökség közli velünk,
hogy a MÁV karácsonyra a követ-
kező különvonatokat állította be:

Budapest-Nagykanizsa között köz-
lekedik az 1212. sz. vonat, mely dec.
18-án 20, 22-én 18 óra 45 p.-kor
érkezik Nagykanizsára. Nagykanizsá-
ról Budapestre indul az 1213. sz.
vonat dec. 19, 21 és 23-án 6 órakor.

Nagykanizsa - Gyékényes - Ujdom-
bóvár között közlekedik a 2426. sz.
vonat, mely dec. 19, 21 és 23-án
indul Nagykanizsáról 15.50-kor.

Ujdombóvár - Gyékényes - Nagyka-
nizsa között közlekedik a 2427. sz.
vonat, mely dec. 19, 21, 23-án 10.16
órákor érkezik Nagykanizsára.

Nagykanizsa-Szombathely között
a csatlakozás esetén bevezeten-
dő tehervonatokkal biztosítjuk. Való-
színű, hogy dec. 20, 22 és 24-én
reggel 6.42 órákor indul Nagyka-
nizsáról.

Ujdombóváron Budapest és Pécs
felé csatlakozás van.

A népbüzség egy évre ítélte Paksy Mészáros Jánost

A népbüzség Arató-tanácsa teg-
nap tárgyalta Paksy Mészáros József
fodrászmester népellenes bűnügyét.
A népbüzség ítéletében egy évi börtö-
nbüntetéssel sújtotta a fodrászmes-
tert, mert beigazolást nyert, hogy
mult év dec. 13-án, amikor a nyila-
sok a vegyes házasságokat is össze-
szedték, Paksy Mészáros János ki-
sérte Hoffer Viktort és családját az
internálótáborba. A Zala annak ide-
jén megírta, hogy az igazoltatási
eljárás során az elnöklő Hoffer Vik-
tor felismerte Paksyban azt a sze-
mélyt, aki elhurcolásban cselekvő
részt vett. A Zala cikke nyomán a
politikai rendőrség megindította az

eljárást a fodrászmester ellen és öt
népbüzség elé állította.

Holnap kerül népbüzség elé Gei-
ger János és három fegyveres párt-
szolgálatos társának bűnügye, aki-
ket a népbüzség gyilkossággal
vádol, miután egy katonát Hajódon
meggyilkoltak és két másik katonát
pedig elfogtak. Értesülésünk szerint
a vádlottakra a legsúlyosabb bűn-
tetés kiszabását kéri a népbüzség.

Érdekes döntések a város rendkívüli közgyűlésén

A város képviselőtestülete tegnap
rendkívüli közgyűlést tartott, melyet
délután 3 órára hívott össze Win-
disch Dénes polgármester. A köz-
gyűlés megnyitása után bejelentette,
hogy Baranyai Rudolf és Kaufer
Sándor képviselőtestületi tagok napi-
rend előtti felszólalást kértek. A
közgyűlés a felszólalást engedélyt
megadta. Baranyai Rudolf az éle-
telről beszélt és erős szavakkal
kritizálta a közéletet, hivatott,
amely nem néz eléggé utána, hogy
mi is történik az élettel. Kaufer
Sándor a szegényház burgonyaelá-
sának ügyében szólalt fel, majd át-
tértek a napirendre, amelynek első
pontja Perendy József képviselőtes-
ületi tag indítványa a malmok köz-
ségekének tárgyában volt. Per-
endy a malmok községekének
szükségességét azaz indokolta meg,
hogy a malmok visszaélnek a hely-
zettel és olyan illegitim vámszá-
dokat, amit a földművelő társ-
adalom egyszerűen nem tud meg-
fizetni. Dr. Fülöp György felszólá-
sában hangzott, hogy teljesen in-
dokoltnak tartja a nagymalmok
mint nagyparnak községekét, de
a legmesszebbmenő ellen van a
kisiparként dolgozó folyami mal-
mocsok községekének. Erre
mondta, ha egy Bata-gyárat álla-
mosítanak, de lehetetlen helyzet az,
hogy ugyanakkor egy kis falusi
foltzó cipésmester műhelyét is köz-
tulajdonba vegyék. A közgyűlés
szóval a malmok községekét
megszavazta.

A tárgysorozat második pontja
ugyanasok Perendy József indítvá-
nyát tartalmazta, a Drávavölgyi Vil-
lamossági R. T.-hez kiküldendő el-
lenőrző tagok ügyében. A közgyűlés
magára tette Perendy indítványát
és elhatározta, hogy a szűkebb bi-
zottság által ajánlott Németh László
mérnököt és Tanczos József. Mart-
villany szerelőt küldik ki a Drávavöl-
gyihez. Utána Csepregi Zoltán indít-
ványa tárgyában döntött a közgyűlés,
amely elfogadta Csepreginek azon
javaslatát, hogy a szakszervezetek
megfelelő taglétszámot delegáljanak a
gazdasági rendőrség mellé, akik egy-
részt a városból való élelmiszer szállí-
tást megakadályozzák, másrészt pe-
dig ellenőrzik a munkakerülőket és
feketézőket, akiket minden eszközzel
munkára fognak szorítani.

Az 5. pont Vas Imre képviselőtes-
ületi tag indítványa volt, hogy
Pongrácz Józsefet a főjegyzői ál-
lásra helyettesítsék be. Az indítványt
azzal indokolta meg, hogy a város-
nak a felszabadulás óta nincs fő-
jegyzője és így az adminisztráció-
ban állandó bajok és kiesések mu-
tatóznak. Az indítványhoz elsőnek
Windisch Dénes polgármester szólt
hozzá, beszédében leszögezte, hogy
tiszteltetben kívánja tartani a pártok
behelyettesítési indítványát, de még
is meg kell mondania, hogy Pon-
grácz Józsefet, aki egy kitűnő bank-
tisztviselő lehet és akinek a személye
ellen semmi kifogást emelni nem
lehet, nem tartja alkalmasnak a
rendkívül nehéz hivatal betöltésére,
mert egyrészt a kálló gyakorlatla-
hiányzik, másrészt nincs meg a
képzettség arra, hogy egy egész vá-
ros adminisztrációját vezetni tudná.
Dr. Fülöp György ugyanilyen ér-
telembe szót hozza a tárgyhöz.
Kifejtette a Kiszáradásról ál-
lást, amely szerint értelmetlen dolog
most, az új községi választások előtt
főjegyzőt behelyettesíteni, amikor a
helyzet esetleg ma vagy holnap gyö-
kersen megváltozhat. Miután a Kis-
záradásról tartózkodott a szavazástól,

Lapzárta után:

Ma délután Budapestről nyert ér-
tesítésünk szerint a minisztertanács
elhatalmazta, hogy a vagyondézmát
a kereskedőknek a fogyasztókra át-
hárítani nem szabad. Ez annyit je-
lent, hogy az árat a kereskedők
nem emelhetik és a lebegőzett
pénz a kért kötelesek vételét ki-
száradja.

a közgyűlés egyhangúlag elfogadta
Vas Imre javaslatát. A polgármestert
entincialta, hogy a közgyűlés hatá-
roztat a belügyminiszterhez ter-
jesse fel jóváhagyás végett.

Spiegel László indítványát az is-
kolák faszükségletének biztosítására,
miután a gázbevezetés folyamatban
van, levetették a napirendről. Végül
Kaufer Sándor azon indítványát,
hogy Imre Béla a diszpolgársá-
gától fesszák meg, a közgyűlés egy-
hangúlag elfogadta.

HIREK

Az élet az izmos butaké,

irta valahol a Vör és Arany és a
Disznófejű Nagyur költője, Ady
Endre. A költő az élet nagy váms-
zedőre gondolt, az izmos butákra,
akiknek erejük és hatalmuk a bank
treszorjaiban és otthoni páncélszekre-
nyeiben van. Sámson erejének titka
a hajában volt, amit Delila alvás-
közben lenyirt és ezzel — mint meg-
van írva — Sámson elvesztette em-
berfeletti erejét.

A magyar koalíciós kormány a
nagy izmos buták haját az elmúlt
éjszaka ugyancsak alvasközben nyírta
le, ha nem is nullásgéppel, — csak
ugy szépen fazonra, de ez is elegendő
volt ahhoz, hogy mire felébredtek, a
trezorok és acélkasszák tartalma ala-
posan megcsappanjon. Ezzel a me-
részt műtettel negyedére csökkent a
megfektehetetlennek látszó erő, mely
a fekete piacot táplálta és már-már
elnyeléssel fenyegette a keresetlőből
elő dolgozókat, de a közt, az em-
beriség üdvéért fáradozó kápinomult
okosokat is.

Sámson, miután haját lenyirták,
kiszáradt, a filiszteusoknak és
a Kolosszusnak, aki egy számár átkap-
csával hadseregeket vert szét, meg-
vakították és megölték. Nem várták
meg, míg újra kinő a haja. Remél-
jük, a magyar kormány sem várja
meg, hogy újra megteljenek bank-
jegyekkel a pénzszerkevények...

— Vasutas karácsony. A Nagykanizsai
Vasutas Szabad Szakszervezete 23-án,
szombaton délután 3 órai kezdettel má-
sodik karácsonyest rendez a vasúti é-
tterm nagyereményben, amelyre egy tagját,
mint kedves hozzátartozóit, valamint min-
den érdeklődőt meghív a vezetőség.

— Igazolóbizottsági határozatok. A II.
számu igazolóbizottság Szabó István el-
nökségével a következő határozatokat
hozta: Szász Sándor mozdonyvezetőt és
Kovács I. József MÁV altisztet feldés-
mellé vezető állásra alkalmatlannak
mondja ki és mindeketűket az előlépte-
stől három évre kizárja. Gyulás József
MÁV intézőt, Farkas Sándor postafőtis-
tet, Csuppon Ferenc MÁV kalauzt, vala-
mint Geiencsér László rendőrt, közszol-
gálatban való meghagyás mellett, feldésre
ítélte. Molnár József MÁV altisztet és
Háger Ferenc postafőtisztet, feldés mellett
az előléptetésből három évre kizárja,
míg Kócsy Dezső OTI ellenőrt feldésre
mellé alhelyezésre ítélte és vezető ál-
lásra alkalmatlannak mondta ki. — A III.
számu igazolóbizottság Hoffer Viktor el-
nökségével, Bodrogi György szepetneki
daráló és bérceplő kisiparost iparjogo-
sultágtól egy évre megfosztotta, mert
igazolást nyert, hogy a község lakosainak
egy részét internálással fenyegette meg.

— A Magyar Népi Demokratikus Sző-
vetségnek nagykanizsai tagozata felhívja
mindazokat a kereskedőket és kereske-
dőt, akikhez az idő rövidsége miatt
nem tudtak elmenni, hogy a karácsonyi
megszépséget felajánlott tárgyakat vagy

pénzadományokat a MNDSZ-nek Csenger-
ut 6. sz. alatti helyiségébe beszállítva
szíveskedjenek. Felkérjük mindazokat, akik
nél gyűlölkövek vannak, hogy elszámolási
kat adjanak meg, — mert e héten a gyűlté
befejeződik. A kiosztás időpontját a Za-
lában közzé fogják tenni és közlik a
adományozók névsorát is. Ezután mon-
közönetet a Szövetség a Sörgyárnak a
ajándékozott 100 liter sörért, valamint
SZM illyuságának a megrendezett este-
teljes jövedelmének átengedését.

Felhívás.

A 11.620/1945. M. E. sz. rendelet szab-
lyozza az alkalmazottak kereseti és jövede-
lem adójának a befizetését, illetve kizár-
tását. A rendelet értelmében a szolgáló
és munkabérvisszonyból származó jövede-
lem után járó alkalmazottak kereseti adóját
és jövedelem adóját, valamint ezek állam-
pótadóját együttes összegének kiszámítás
végett a munkavállalókat két csoportba é-
ezenfelül a második csoportba tartozó mu-
kavállalókat öt adócsoportba sorozza. A
első csoportba tartoznak mindazok a mu-
kavállalók, akiknek a szolgálati illetménye
(munkabéret) kollektív szerződés szab-
lyozza. Minden más munkavállaló a ma-
sodik csoportba tartozik. Az első csoportba
tartozó munkavállalóknál az együttes kulo-
10 %. A II. csoport I. oszt.-ba (heti 30, ill.
havi 120.000 P-ig) 10 %, II. oszt.-ba (he-
ti 45, illetve havi 180.000-ig) 15 %, a III.
oszt.-ba (heti 70, ill. havi 280.000-ig) 20 %,
a IV. oszt.-ba (heti 100, ill. havi 400.000-ig)
25 %, a V. oszt.-ba (heti 100, ill. 400.000
pengőn felül) 30 %. A rendelet értelmében
az 1945. október 21. napját követő időre
kifizetett szolgálati illetményekre (munka-
bérekre) visszamenőleg kell alkalmazni a
adó kiszámítását, illetve befizetését.

A rendelet értelmében a munkaadó az
1945. év január 1-10-éig terjedő időre
kifizetett munkabérek jövedelemadója és az ez után járó pótadó fejé-
ben az említett időre kifizetett munkabé-
rek jövedelem adója és az ez után járó
pótadó fejében az említett időre kifizetett
alkalmazottak kereseti adója a kiadott
szolgálati illetmények 10 százalékát köteles
8 napon belül kifizetni.

Jelen rendelet alapján befizetett adót
nem szabad az adók kiszámításánál szolgáló
munkabérekhez hozzáadni.

Egyben felhívja az adóhivatalt azon adó-
zókat, akiknek akár a háza, akár az igaz-
vonó állata után közmunkát kell fizetni,
(nem újjáépítési közmunka) hogy azt még
ez évben, tekintettel arra, hogy az 1945. évi
47.996/III.1. 1945. sz. rendeletével a kö-
szerecsen lett felemelve, annál is inkább
fizesse be, mivel 1946. január 1-15-ig az adó
fizetése adópengőben történik.

2244

Városi adóhivatal.

Hirdetmény

A kék és sárgaszínű zsiruta-
nyok december havi »A« jelzésű
szelvényeit be lehet váltani 10 dkg.
étolajra.

Ezen hirdetményemmel kapcsola-
ban ismételt felhívom a zsir-
jegyekkel ellátott nagykanizsai lakó-
sokat, hogy azok, akik bármely mó-
don zsiradékhöz jutottak, esetleg en-
gedély nélkül sertést vágta, zsir-
jegyeiket haladéktalanul szolgáltatás-
sák be a közellátási hivatalnak.
Mindazok ellen, akik zsirkészlettel
rendelkeznek s a náluk lévő zsir-
jegyekre az étolajat is felveszik, —
amit hivatalos közgeimmel ellen-
őriztetni fogok — ellenük a legszí-
gorubb eljárást fogom megindítani
és a meglevő zsirkészletüket is elfo-
gom koboztatni.

2268

Polgármester.

APRÓHÍRDETESEK

Bejárónőt azonnalra felveszek. Cim a
kiadóban.

Zsirt adnék kerékpárgumiért. Cim a
kiadóban. 2264

Nagy jutalomban részesítem azt, aki va-
sárnap este ellopott Panther gyártmányú,
új fékfőkerékparom nyomára vezet. Hardi
József, László hcg.-u. 7/a. 2265

Rádió, férfi, nő ruhaneműk, kalapok,
szemüvegek, hegedű, gyermekjátékok, ké-
pes mesekönyvek, élelmiszer eladók.
Ugyanott zongoragyakorlókállalnak, eset-
leg zongorát bérbe adnak élelmiszer. Cim
a kiadóban. 2266

Szép karácsonyfák olcsón kaphatók
Honvéd utca 41. 2260

ZALA politikai napilap

Kiadja: »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa
Szerveztésért és kiadásért felelő Benke János
Nyomtatott a »Közgazdasági R. T. Nagy-
kanizsa« nyomdájában Nagykanizsa
Nyomdát felel: Zala Károly

ZALA

Demokrátikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benőze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Derülátóan ítélik meg a moszkvai tanácskozásokat

Marosán György lett az Endre László per politikai ügyésze
Rendelet az üzletek nyitvatartásáról

Sztálin generalisszimuszának a Kremlbe való visszatérése megeléjénítette a légkört. Washingtoni értesülések szerint a diplomáciai jelentések továbbra is derülátóan ítélik meg a tárgyalásokat. Kormánykörökben nagy jelentőségűnek tartják, hogy Sztálin éppen akkor tért vissza Moszkvába, amikor a tanácskozások megindultak. Ez a körülmény legalább 50 százalékkal emeli az értekezlet jelentőségét és a siker esélyeit. Beavatott körök szerint Sztálin szándékosan tervezte úgy, hogy Moszkvába való visszatérése egybeessen a külügyminiszterek tárgyalásával, ami azt jelenti, hogy a szovjet tárgyaló bizottságnak módjában lesz gyors és határozott döntéseket biztosítani. Sajtóköri körökben úgy tudják, hogy egyrészt nem töltene el hosszú időt az atomerő tárgyalásánál, másrészt az oroszok a három legfontosabb kérdéssel kívánnak foglalkozni. Délkelet-Európával, Iránnal és Japánnal, ahol vitás területi kérdések merültek fel. A New-York Times úgy értesül, hogy a harmadik értekezlet Byrnes elnökletével tartották meg és nem ragaszkodtak szigorúan a tárgysorozathoz, ami előmozdította az értekezlet hajlékonyságát. A külügyminiszterek nem törekednek határozott döntések meghozatalára, ami szintén indokoltá teszi a titoktartást. Ezért megerősítették azt az álláspontot, hogy csak közvetlenül a tanácskozások befejezése előtt adnak ki jelentést a tárgyalásokról. A Newyork Herald értesülése szerint az atomenergia kérdését eddig letárgyalták és legközelebb a Spanyolországgal szemben való közös állásfoglalás kerül szóba.

Folyik a moszkvai konferencia — Nem lesz könnyű eredményt elérni

A három külügyminiszter moszkvai értekezlete tovább folyik. Amerikai megfigyelők jelentése szerint az értekezlet határozottan előrehaladóban van. A New-York Herald értesülése szerint az atomerőről szóló tárgyalás bizonyos fokig háttérbe szorult a balkáni, iráni és japáni vita mellett. Az a vélemény, hogy nem lesz könnyű dolog eredményt elérni és a tárgyaló felek részéről kompromisszumra lesz szükség. A tegnapi tartott négyórás értekezlet előtt Bevin és Byrnes magánmegbeszélést folytattak és meglátogatták Molotov szovjet külügyi népbiztost. Az angol külügyminiszter találkozott Catroux tábornokkal, Franciaország moszkvai nagykövetével. A külügyminiszteri megbeszélésen szovjet részről Molotov külügyi népbiztoson kívül résztvett Visinszky helyettes külügyi népbiztos, a volt tokiói szovjet nagykövet és a moszkvai külügyi hivatal amerikai osztályának vezetője.

Truman elnök levele a kongresszushoz

Truman elnök levelet intézett a kongresszushoz, arra kérve az Egyesült Államok testületét, hogy hozza a törvényt az amerikai hadsereg, haditengerészet és légierő közös honvédelmi minisztériumának felállítására. A felkészült hadsereg a legjobb eszköz a nemzetek biztonsága és a világhéke megőrzésére, írja Truman elnök. Egyben felkérte a kongresszust, hogy minél előbb intézkedjen a kötelező katonai kiképzés ügyében. Truman javaslata értelmében hol a hadsereg, hol a légierő, hol a haditengerészet főparancsnoka lenne a vezérkari főnök, akinek parancsnoksága alatt egy amerikai polgár, mint katonai állami titkár teljesítene szolgálatot. Truman elnök hangsúlyozta annak fontosságát, hogy az Egyesült Államoknak meg kell mutatni, hogy továbbra is elkötelezett az élen járni a béke feletti érdekek érdekében.

Megnyitott az osztrák parlament

Bécs, december 20
Bécsben tegnap ünnepélyes külsőségek között nyitották meg az osztrák parlamentet. A háború kezdete óta első ízben történt meg, hogy Ausztria képviselői ismét helyet foglalhattak a törvényhozás termében. Az ünnepi gyűlést valamennyi osztrák rádióállomás közvetítette, igen sok filmfelvétel készült és a gyűlésen megjelentek a szövetséges ellenőrző bizottság tagjai, élükön Konyev

tábornokkal. Az ünnepségen megjelentek a magyar és cseh megbízottak is. Az új osztrák parlamentet Renner kancellár nyitotta meg, majd a külsőségek gyors elintézése után hamarosan nekiláttak a komoly munkának.

Anglia nem szállított fegyvereket Franconak

London, december 20
Az angol államminiszter, Noel Baker kijelentette, hogy a spanyol polgárháború idején és annak kitörésekor Anglia nem szállított semmiféle fegyvert és hadianyagot Spanyolországnak. Az angol alsóházban benyújtották a szénbányák államosítására vonatkozó törvényjavaslatot, melyet ezalkalommal olvastak fel először hivatalosan.

A szovjet nép támogatja az együttműködés elvét

Moszkva, december 20
A moszkvai rádió a külügyminiszteri értekezlettel foglalkozva idézte a Novoje Vremja cikkét, mely a

három nagy hatalom szerepét méltatja a nemzetközi együttműködés szempontjából. A szovjet nép, írja, támogatja a szilárd együttműködés elvét, mert ők viselik a fő felelősséget az egész világ békéjének fenntartásáért. A Szovjetunió akarata rendíthetetlen a tekintetben, hogy a szövetségesek előmozdítsák a tartós béke biztosítását.

A toledoi érsek pásztorlevele Frankó ellen

Madrid, december 20
Spanyolország primása és a toledoi érsek feltűnést keltő pásztorlevelet küldött híveinek. Mindenekelőtt az idegen propaganda ellen emelt szót, amely szerinte veszélyezteti Spanyolország belső békéjét. Ezután a polgárháború újabb kitörésének lehetőségét vázolja, mely súlyosan érinti az ország helyzetét. Mind-ezeket előrebocsátva, pásztorlevelében erőlesen állást foglal bizonyos szociális kérdésekben a Franco-kormányzattal szemben.

Hírek a világ fővárosaiból

dések okát a Jugoszlávia felé törekvő sváb tömegek tömörülésében keresik.

Berlinből jelentik, hogy öt angol újságíró engedélyt kapott, hogy körülutazzák a németországi orosz zónát és öt orosz újságíró viszont el látogat az angol-amerikai zónába. A szövetséges ellenőrző gyűlésen az angol megbízott miniszter kijelentette, hogy Németország iparát vagy teljesen elpusztítják, vagy átveszik a szövetségesek.

Mackenzie Kings kanadai miniszterelnök azzal a kéréssel fordult Bevin külügyminiszterhez, hogy hívják meg mint érdekelt felet a moszkvai tanácskozásokra, vagy állandóan tájékoztassák a moszkvai tanácskozások fejleményeiről. Bevin angol külügyminiszter kijelentette, hogy részletesen tájékoztatja valamennyi brit dominiumot a moszkvai értekezlet részleteiről.

Németországban a lakosság újabb áramlása észlelhető keletről nyugatra. Az újabb menekültek száma 30—50.000-re tehető. 30.000 árva gyermek az orosz megszállás alatt levő övezetből vándorolt át a nyugati zónába. A menekültek elhelyezése súlyos gondot okoz a hatóságoknak.

Hozzászólás a pénzügyi rendelethez

(b) A pénzügyi kormányzat pénzfelülbélyegzési rendelete, amely tegnap látott napvilágot, már a megszűlése pillanatában sok szépséghibát és szembetűnő fogyatékoságot mutat fel. A demokrácia nemcsak megnyitja a kritika jogát minden állampolgár részére, de egyenesen kötelességé teszi mindenkinek, hogy az intézkedések hibáira rámutasson és építő kritikával éljen minden olyan intézkedéssel szemben, amely a közösség életébe belenyúl.

A pénzfelülbélyegzési rendelet letagadhatatlan szépséghibája, hogy az karácsony hetében jelent meg, az embereket felzaklatja. Nagyon sokaknak lehetetlennek tűnik, hogy a szeretet ünnepére összekaporgatott pénzükből valamilyen vásárlást tegyenek. Az történt ugyanis, mint minden ilyen alapvető pénzügyi intézkedésnél, hogy az emberek gyanakodva fogadják és úgy a termelő, mint a kereskedő, éppen azért, mert nem tudja, hogy hova fejlődnek a dolgok, visszahúzódnak minden eladástól.

Tudvalevő, hogy a dolgozók nagy részének valami pénzcsékeje összegyűlt, mert azt kiadni nem is igen tudta és úgy érzte, hogy őt orvul megtámadták, mert reggelre felébredve látnia kellett, hogy pénz már csak egynegyedéke annak, mint előző este volt. Természetesen később rájön arra, hogy az intézkedés az ő javát szolgálta, de ez már nem segít azon, hogy neki a karácsony ünnepét megzavarják. Szépséghibája volt a rendeletnek, hogy a nyugdíjas özvegyeknek és árvaaknak a posta az utolsó nap reggelén kihámozta ki kis járandóságukat és ez bizony faldalmasan érintette mindazokat, akiket a sors márra kényesített, hogy kis nyugdíjából éljenek. Bizonyára tudomás van a kormányzatnak arról is, hogy a nagyvállalatok például itt Nagykanizsán a MÁVOT kedden adta ki tisztviselőinek munkásainak a nekik rendeltetleg biztosított 50 százalékos karácsonyi segélyt.

A rendelet legnagyobb hibája az, hogy homályban tart sok olyan kérdést, amelynek következménye az úgy is nagyon lecsökkent gazdasági életünknek kárára van. Rendben van, hogy a fizetéseket az egy negyed részére csökkentett pénzmenyiségből is a régi módon fizették, ennek éppen itt volt az ideje, de érthetetlen, mert keresztülvitték, hogy ugyanakkor az iparvállalatok négyeszeres bérfizetés mellett kikértek a felülbélyegzés előtti áron adókat. Ez nem lehet érdeke a dolgozóknak sem, mert feltétlenül maga után vonja minden magánvállalat finansziális összeomlását. A feketézők és valutázók ellen készült intézkedések azonban a tisztességes kereskedők, nagy- és kisiparosokon is alaposan elverik a port. Nem titkolhatjuk, hogy ez a rendelkezés improvizátnak hat, mert rengeteg jogi vitára ad alkalmat és egyáltalában nem tisztázza az anyagi kérdések egész sorát. Egy rendeletet úgy kell elkészíteni, hogy az minden vonatkozásban teljes egész legyen a legaprólékosabb részletekig tisztázza a jogviszonyokat, a kötelességeket és a jogokat. Minden rendelet rossz, amely nem világos és amelynek egyes pontjait bírói joggyakorlattal kell majd eldönteni.

A pénzfelülbélyegzés technikai keresztülvitelénél is komoly aggályok merülhetnek fel. A rendelet ugyanis megállapítja, hogy az 1000 pengős

bankjegyekre vörös, a 10.000 pengős bankjegyekre sötétbarna, a 100.000 pengős bankjegyekre zöld helyet kell ragasztani. Ezeket a bankjegyeket azonban értékmegjelölések nélkül, így mindenkinek meg kell tanulnia a szint, ami magában véve is rengeteg visszaélésre fog alkalmas adni. A másik hiányossága a rendelkezésnek az, hogy mindenkinek magának kell a bankjegyet megvásárolni és bankjegyre felragasztani. Ezzel bizonyos, hogy lesznek olyan spekulánsok, akik előre sok bankjegyet vásárolnak össze azzal a céllal, hogy az 1946. január 5-én megszűnt értékű bankjegyeket olcsón összevásárolják és azokat a náluk lévő bankjegyekkel felülbévegezzék, teljes értékű bankjegyekként hozzák forgalomba. Nem kétséges, hogy különösen falvakból, ahol a bélyegbeszerzés nehézségekbe ütközik, majd nagyon sok ilyen bankjegy kerül forgalomba. Ezt pedig meg kell akadályozni.

A törvényszék elnöke nyilatkozik a gyilkos csendőr ügyében

Kaptuk a következő levelet: Igen tisztelt Főszervező Úr! A „Zala” folyó évi december hó 16-i számában a nagykanizsai népbíróság által Pál József csendőr ügyében hozott ítélet támadás tárgyát képezte és a közzétett cikk a felügyeletem alatt álló dr. Arató Antal népbírósági vezetőbírónak személyét is támadta oly formában, hogy nevezett hadbíró korábban nyilván nem hozott volna ilyen enyhe ítéletet.

Ezzel kapcsolatban a közvélemény tájékoztatása céljából rá kell mutatnom arra, hogy a népbíráskodásról szóló rendelet, illetve törvény értelmében az ítéletet a népbírák hozzák meg, a tanácsvezető bíró szerepe mindössze annyi, hogy a tárgyalást levezeti és a bizonyítás felvétele után tartott zárt tanácskozáson összefoglalja a tárgyalás eredményét, szakszertű felvilágosítást nyújt az alkalmazható törvény-, illetve rendelethez képest. A büntetőeljárás elkövetésének bizonyított voltára nézve csak akkor nyúlvánthat vélemény, ha erre nézve a tanácsnak legalább egy tagja felkéri, tilos azonban véleményét nyilvánítani a tárgyalás során. Ezzel szemben, hogy mint ítélelőbíró milyen nemű és mérvű büntetést szabna ki. A büntetés és büntetés mérve tekintetében kizárólag a népbírák szavazata dönt és a tanácsvezető bíró kizárólag szavazategyenlőség esetében szavaz.

Ezek szerint a tanácsvezető bíró az enyhe ítéletért saját személyében támadás nem érheti, hanem azért kizárólag maguk a tanácsvezetők felelősek. Ugyanis, hogy a cikkíró mincs tisztában a népbíróság szervezésével, valamint a tanácsvezető bíró szerepével és így az általa a tanácsvezető bíró ellen intézett támadás tévedésen és a törvény nemtudásán alapulhat csak.

Amennyiben a konkrét esetben szavazategyenlőség fordult volna fenn és a tanácsvezető bíró szavazott volna, véleménye ebben az esetben sem válhatott volna ismeretessé, mert a tanácskozás titkos és annak eredménye senkivel sem közölhető. Ha pedig valaki ennek dacára a tanácskozás eredményét bárkivel is közölte volna, úgy a hivatali titoktartást sértette meg.

Tisztelettel

Háim Ernő törv. elnök.

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Bencz József. Nyomdát: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsa. Nyomdaiért felel: Zala Károly

Az üzleteknek nyitva kell tartani

A Nemzeti Bank által kibocsátott bankjegyek egyes címleteinek bélyegjegyvel való megjelöléséről az a fő feladat, hogy a bankjegyeket terhet árcímek formájában a fogyasztókkal fizettetik meg. Az ilyen törekvés nem egyéb, mint árdragítás és a gazdasági rendszert illetékes helyről utasították, hogy az ilyen árdragítással szemben a legszigorúbban járjon el. Hetekes helyről közlik, hogy a kereskedelmiügyi miniszter rendeletet adott ki a nyitvatartási üzletek kötelező nyitvatartásáról. Valamennyi nyitvatartási üzlet kötelező nyitva tartani az engedélyezett idő alatt. A rendszert utasított a rendelet végrehajtásának ellenőrzésére.

A francia kormány javaslata:

megszakítani a diplomáciai viszonyt Spanyolországgal

Az amerikai kormány tanulmányozza a francia kormány ajánlását, hogy az Egyesült Államok, Nagybritannia, Franciaország és egyúttal szakítsa meg a diplomáciai viszonyt Franco Spanyolországgal. A New-York Times azt írja, aligha várható, hogy Washington sietve fog intézkedni a francia javaslat értelmében. A Herald Tribune azt írja, hogy a washingtoni külügyminisztérium azért helyezkedik várakozó álláspontba a Franco-kérdésben, hogy ebben az ügyben a három nagyhatalom Moszkvában egy deklarációt fog kiadni a Franco-kormány ellen.

Pénteken délután 5 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt. Előadó Szilágyi Béla ker. megbízott. — A terem fűtve lesz.

Feljelentést tettek a MAORT ellen

A Szegő-féle nagykanizsai népbíróság tegnap két feljelentést tett a Maort termelési osztálya ellen. Az egyiket a gazdasági rendszert, a másikat a politikai rendszert tette meg. A gazdasági rendszert tette feljelentésben eladja, hogy az újárpítási tendenciákkal meg akarja a Maort termelési osztályt akadályozni azzal, hogy a 30 munkással dolgozó üzemet megfosztotta a gáztól. Ezzel lehetetlenné teszi a munkálkodást kis mezőgazdasági eszközöknek, gépeknek és szerszámoknak a gyártását. De kénytelen volt lefűteni az ételajgyár befejezéshez közeledő építése is. A feljelentés kifejti, hogy mit jelent az ételajgyár a rendkívüli zsúrlányban szenvedő városnak.

A politikai rendszert tette feljelentésben eladja, hogy a Maort üzemi osztály a háborús büntetést azzal követte el, hogy a nyilasoknak bevezette a gázt egy a deportáltaktól elrabolt üzemből és ezzel elősegítette, hogy az üzemet több száz ezer patkót és patkóvasat gyárthasson a német hadsereg részére.

Megállapítják a feljelentésben, hogy amennyiben a gázt be nem vezetik, úgy szénhiány miatt be kellett volna azt zárnunk és így nem gyárthatt volna hadifontosságú cikket a német hadsereg részére. Hogy az üzemi működése milyen nagyszabású volt a németekre nézve, azt a legjobban azzal lehet bizonyítani, hogy az összes gépeket az oroszok bejövetele előtt való éjszakai felrobbantották. Kétségtelen, hogy a gáznak a nyilas éra alatt való bekapcsolásánál a fasizmussal való szimpátia játszott a főszerepet, ami abból is kitűnik, hogy a városi tanácsnak véghatározatát a gázszolgáltatás azonnali engedélyezésére meg a mai napig sem vették figyelembe és a kikapcsolt gázt, illetve gázvezetékét még mindig nem állították helyre. A feljelentés megemlíti, hogy a Maort a gázkapcsolást azzal indokolja meg, hogy a nyilasoknak is

csak az a gázt vezette be a gázt, erre őket a németek kényszerítik. A politikai rendszert tette feljelentésben eladja, hogy a nyomosztás máris folyamatba tette, míg a gazdasági rendszert most tanulmányozzák a feljelentést. Nagykanizsa közönsége érdeklődéssel várja a további fejleményeket.

Harmadik plébánia-nap a Ferenceseknél

Ismét zsúfolásig telt meg a városnap jelű plébánia-nap a ferences rendház fehérterme. A plébánia-nap nagy sikere dr. Szabad Lajos, a Kiszgárdapárt központi titkára hatalmas beszéde volt, aki az „Egyház és állam” címen tartott előadást. Szikray Ferenc piarista tanár az „Egyház, mint az emberiség legnagyobb jótételezője” címen beszélt nagy hatással. A piarista gimnázium vegyeskara Kisdi-Náray: Ó gloriosa Virginum, Missa de Angelis-ből: Sanctus-Benedictus, Palestrina: Jesu Rex admirabilis című művészi énekszámokkal gyönyörködtette a megjelenteket. A vegyeskari Balogh Lajos piarista tanár vezényelte nagy szakavatottsággal. Az énekműveket Máté Zoltán gimn. VIII. oszt. tanuló ismertette. Tóth Ida leányliceum VIII. oszt. tanuló „Andocsi Máriához” című zongoraszámmal, Hollós György gimn. VI. oszt. tan. szavalattal járult hozzá a plébánia-nap teljes sikeréhez. Az előadás végén 115.000 pengő gyűjtötték a szegények karácsonyára. A legközelebbi plébánia-napot december 23-án tartják, melyen dr. Pajzs Ferenc városi jogász tart előadást az „Egyház és a szociális kérdés” címen. A kisérő műsort a Vécsey-utcai elemi iskola növendékei adják karácsonyi színjáték keretében.

M. K.

Marosán György lett az Endre-Jaross-bűnügy tárgyalásának politikai ügyésze

A népbíróság X. számú tanácsa tárgyalja Endre László, Jaross Andor és Bakó László bűnügyét. A vádirat szerint nevezettek 1944. március 19. után 700.000 embert deportáltak, amelyből 500.000 ember elpusztult. A nagy horderejű tárgyalás, amely fel fogja tárni a nyilasvilág legszörnyűbb rémtetteit, napokig eltart. Érdekessége az, hogy a politikai ügyész tisztjét a Nagykanizsán jól ismert kiváló szociáldemokrata-politikusra, Marosán Györgyre ruházták.

Feloszlatták a zalaegerszegi internálótábort

Belügyminiszteri rendelkezés alapján a Zala vármegyében levő összes internálótáborokat feloszlatták és az internáltakat a nagykanizsai internálótáborban helyezik el. Ertesztésünk szerint a zalaegerszegi internálótábor 49 lakója máris megérkezett Nagykanizsára. Az internálótábor parancsnoka, Németh László felügyelő egy előtűnt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy megfelelő hely rendelkezésre áll és rövidesen a feloszlatozott internálótáborokból megfelelő számú őrszeméllyel egészítik ki a nagykanizsai tábor eddigi személyzetét.

Hirdetmény.

A nagykanizsai bev. közp. azonnal felvesz alkalmazásba két fő küldöncöt. A jelentkezőknek felvételkor igazolni kell, hogy semmiféle jobboldali tevékenységben nem vettek részt és a nyilaspártnak tagjai nem voltak. Felvételük után a katonai legizolációs eljárásnak kell magukat alávetni.

Illetmény a polgári alkalmazottak részére megállapított XV. fizetési osztálynak megfelelően.

351. bev. közp. pk.

Vasutas karácsony. A Nagykanizsa Vasutasok Szabad Szakszervezete 23. év. vasárnap délután 3 órai kezdettel másodosztályos karácsonyest rendez a vasúti étterem nagyszobájában, amelyre úgy tagjait, mint kedves hozzátartozóit, valamint minden érdeklődőt meghív a vezetőség.

Határozás. Pál Lajos vaskereskedő életének 49. évében elhunyt. Temetése szombat délután 3 órakor lesz.

A Fider ügy iratait áttették a népbíróhoz. A politikai rendszert befejezte Fider György ügyében a nyomozást és mint értesítünk, annak iratait a tegnapi nap folyamán áttették a népbíróhoz. Dr. Rutkay György népbíró, akire ezt az ügyet szignálták, azonnal megkezdte Fider kihallgatását. Fider György népbírósi tárgyalása előreláthatólag január közepén lesz.

A Nemzeti Segély. A Zala utján mond halás köszöntet Labadi György urnak (Magyar utca 31.), aki a felállítandó ingyenes népbírói költségeihez 100.000 pengőt adományozott.

Ertesztjük az érdekelteket, hogy Németh Zoltán nem tagja a Független Kiszgárd Pártnak. Vezetőség.

Hirdetmény

A Pénzügyminiszter B. 130/1945. P.M. sz. rendelete és a városi fogyasztási adó szabályrendelet 8., 17. és 32. §-ai alapján Nagykanizsa város területén 1945. évi november hó 26-tól kezdve az egyes fogyasztási adókat és adópótlásokat a következőkben állapítom meg:

Bor, pezsgőbor, habzóbor 1 liter 400.—, bormust, szőlőcsepe 200.—, borseprő 240.—, gyümölcsle 120.— pengő. Az ecetkészítésre vagy ipari sav készítésére felhasznált bor előzetes engedély mellett adómentes.

Vágó- és kisebb marhák, u. m. ökörök, bikák, tehénok és 1 éven felüli borjak 1 drb 75.000.—, egy éven aluli borjak 12000.—, juhok, kosok, kecskék, kecskebokrok, ürök és birkák 5400.—, bárányok 14 kg.-ig. gödöltyék és malacok 6 kg.-ig 3900.—, malacok 6 kg.-tól 20 kg.-ig 9000.—, süldők és sertések 20 kg.-on felül 70 kg.-ig 15000.—, sertések 70 kg.-on felül 110 kg.-ig 18000.—, sertések 110 kg.-on felül 24000.— pengő.

Friss hús, a vágott marhának fogyasztásra alkalmas egyes darabjai, továbbá besózott, füstölt, pácolt hús, kolbászfélék és szalonna 1 kg. 300.— szalámi és szelence-hús 540.— pengő.

Házi szárnyasok: Pulyka, lud 1 drb 3375.—, Kacs (réce), káppan 2700.—, csirke, tyúk 360.—, baromfi feldarabolt részei 1 kg. 450.—, libamáj 2250.— pengő.

Vad: Szarvas, dámszár 1 drb 4500.—, őz 1800.—, vadmalac 20 kg.-ig 900.—, vaddisznó 20 kg.-on felül 1800.—, nyul (kivéve a házi-nyul) 450.— pengő, kivágott vagy feldarabolt vad 1 kg. 45.— pengő.

Vad szárnyasok: Fácán 1 drb 225.—, gólya és nyírfajd, hódifajd, császármadar és erdei szalonka 270.—, egyéb szalonkák 180.—, tuzok 450.—, vadliba, vadkacs, fogoly 135.—, fűr, fenyőmadár, szárcsa és vadgalamb 45.— pengő. Halak: Fogas, süllő, kecsege, harcsa, továbbá bádagszelencében konzervált hal 1 kg. 450.—, minden egyéb hal 360.— pengő.

A város területén leölt minden vágómarha, ideértve az 1 éven aluli borjakat is, elősúly szerint 1 kg. 150.— pengő, a város területén leölt minden sertés, ideértve a malacokat is, elősúly szerint 1 kg. 240.— pengő. Idegen határból leölt állapotban behozott minden vágómarha és sertés, holtisúly szerint 1 kg. 240.— pengő.

Sör 1 liter 80 pengő. Az olyan égetett szeszszitalok és folyadékok, amelyeknek alkoholtartalma a közönséges százió szeszszíttal megegyező, hlf. 1050 pengő.

Az olyan égetett szeszszitalok és folyadékok, amelyeknek alkoholtartalma a közönséges százió szeszszíttal megegyező, meg nem állapítható 1 liter 1200.— pengő.

Az átalányadókat átalányát a fentjelzett időtől kezdve az adótel. változása arányában felelelem.

Felhívom mindazokat, akik 1945. évre átalányegységet kötöttek, nyolc napon belül a városi javadalmi hivatalnál jelenjenek meg a fentmelt adók befizetése céljából.

Felhívom továbbá mindazokat, akiknek készletében 1945. évi nov. 26-án Nagykanizsán 2 litert meghaladó mennyiségű bor, pezsgőbor, habzóbor, bormust, szőlőcsepe, borseprő vagy gyümölcsle, egy liter meghaladó égetett szeszszital, vagy egy kg.-ot meghaladó sulyu fogyasztási adóköteles árujuk van, vagy volt, szemléivel nem rendelkeznek a városi javadalmi hivatalban 3 napon belül jelenjenek meg.

A bejelentés elmulasztása kihágás és a be nem jelentett áru után járó adón felül az adó 4-8-szorosáig terjedhető pénzbírsággal büntetendő.

2198

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Bejárónét azonnalra felveszek. Cim a kiadóban.

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

A pénzügyminiszter nyilatkozott a pénzrendeletéről

Sztálin fogadta az angol és amerikai külügyminisztert - A MAORT válaszol a Szegő-gépgyár feljelentésére

Sztálin, a népbiztosok tanácsának elnöke, fogadta Byrnes amerikai külügyminisztert és Harriman amerikai nagykövetet. A fogadásnál jelen volt Molotov külügyi népbiztos, Archibald Gincier Kerr brit nagykövet, Cadogan, a külügyminiszter állandó helyettese. Az angol hírszolgálat jelentése szerint a külügyminiszterek tegnapi ülése 2 óra hosszat tartott, melyről nem adtak ki közleményt. Az értekezletet ma folytatják.

A Krasznaja Zvezda cikkirója a nürnbergi párról írva kijelenti, hogy Nürnbergben nem csupán a 24 háborús főbűnös bűnét vizsgálják, hanem felboncolják azt a rothadó hullát, amely nemrégiben még Hitler-Németország volt. A cikkíró, aki egy neves szovjet jogász, megállapítja, hogy valóban nehéz feladat Göringet vagy Hessét védeni, de erősen kifogásolja a védők körmönfönt okfejtését és azokat a módokat, amelyekkel tiszttára akarják mosni védelmeiket. Valamennyi védelmi érv hamis és felháborító, hogy a védők a legfantasztikusabb „jogász fogásokkal” akarják a tárgyalást elhúzni. Abszurdum például, hogy Rosenberg három tanu kihallgatását követeli annak bizonyítására, hogy 5 milyen kiváló gazdasági politikát folytatott a Szovjetunióban. Göring két svéd gyáros kihallgatását kéri, akiknek azt kellene vallani, hogy 5 állandóan háborúellenes volt. Sauckel, a gyűjtőtáborok réme, aki az emberek tízezreit gyilkoltatta meg, azt állítja, hogy egyszer megkísérelt néhány szociáldemokratát kiszabadítani a fogházból. A Krasznaja Zvezda cikkirója cikke végén dicséri a tárgyalások alaphangját és megállapítja, hogy a tárgyalások befejeztével nemcsak a bűnösök felett mondanak ítéletet, hanem gyökeresen kigyomlálják azt a rengeteg gázt, amely Németország földjén termelt.

Nem adnak ki jelentést a moszkvai konferencia menetéről

Moszkva, december 21.

Moszkvában a három nagyhatalom külügyminiszterei ma tartják hatodik tanácskozási ülést. A tanácskozásokról még eddig nem szivárgott ki semmi értesülés. A tudósítók szerint a tanácskozások megélenkültek. Az értekezlet tagjai a tegnapi gyűlés után résztvettek Molotov külügyi népbiztos fogadásán.

Berlint a fegyveres rablások valószínűsége hulláma sodorta végig

Berlin, december 21.

A német fővárosban a brit katonai és gépkocsivezetőknek este 9 órától Berlin utcáin fegyvert és lövedéket kell maguknál hordani, a női vezetők mellé pedig fegyveres kíséretet adnak. Ejjel után pedig minden katonai személynek fegyvert kell viselni. Az elmúlt hetekben Berlint a fegyveres rablások valószínűsége hulláma sodorta végig. A berlini rendőrség az éjjeli műszakhelyeken megjelentesszerű őrjáratot tartott, melynek során 300-nál több egyént letartóztattak, nagymennyiségű árut és széles itali foglaltak le.

A cseh külügyminiszter szerint Magyarország nem teljesítette fegyverszüneti kötelezettségét

Berlin, december 21.

Massaryk csehszlovák külügyminiszter kijelentette, hogy hajlandó minden kérdésben Lengyelországgal, kivéve a tescheni kérdést, megegyezni. A határkérdésben a további fejlemények gyors javulást hozhatnak. Csehszlovákia ragaszkodik a müncheni egyezmény előtt volt köztársaság határaihoz. Magyarországgal való kapcsolatáról szövegei kijelentette, hogy Csehszlovákia baráti viszonyban kíván élni valamennyi szomszédjával, de Magyarország még nem teljesítette a moszkvai fegyverszüneti egyezményben lefektetett egyik feltételét sem.

Épül a világ legnagyobb rádióleadója

Newyork, december 21.

Az Egyesült Nemzetek Szervezete az Egyesült Államokban külön rádióállomást épít, mely a világ legnagyobb és legerősebb adóállomása lesz. Ezt a javaslatot tegnap Londonban a világszervezet technikai bizottsága vetette fel. Az építendő óriási rádióállomás kizárólag az Egyesült Nemzetek rendelkezésére álljon és a világ azon rádióváit értesítse az Egyesült Nemzetek céljairól és tevékenységéről.

Ezt a példát követni kellene...

Belgrád, december 21.

Jugoszláviában megkezdtek működésüket a háborús jövedelmek felülvizsgáló bizottságok. Ezek minden vállalat ügyvitelét és könyveit felülvizsgálják, hogy vajon szertettek-e törvénytelen háborús nyereségre. Több belgrádi nagy vállalat és üzem vezetését vizsgálták felül és több vállalatot nagyobb pénzbírsággal sújtottak. A bizottság működése valószínűleg kiterjed a magánosokra is.

Svájc diszórát küld a szövetséges államfőknek

Genf, december 21.

Egy genfi társaság, melyben a svajci társadalom minden rétege képviselve van, a szövetségesek jelképező gyöngyvirágát ajánlott fel Truman, Churchill, de Gaulle és Sztálin generalisszimusz számára. Svájce ilyen módon akarja kifejezésre juttatni háláját a négy államfőnek azokért a szolgálatokért, amelyeket a béke ügyéért tettek.

Angol-orosz orvosbizottság ülése

London, december 21.

Londonban most tartották meg az angol-szovjet orvosi bizottság 4. ülését. Az angol-szovjet orvosi bizottság angliai képviselője nemrégiben járt a Szovjetunióban a szovjet tudományos aka-

démia 220. évfordulója alkalmából és nagy elismeréssel szolt a szovjet orvostudományról.

Beszélt a szovjet orvosképzés rendszeréről és arról a támogatásról, melyben a kormány az orvostanhallgatókat részesíti. Minden orvosi karnak meg vannak a kutató intézetei és ugyanolyan magas fokon állnak, mint bármely más nyugati országban.

Fasiszta megmozdulás Bajorországban

München, december 21.

Münchenből jelentik, hogy Hühner belügyminiszter sajtóelőtt adott nyilatkozatában azt mondta, hogy egyre több jel mutat arra, hogy a náci ellenállási mozgalom működésbe lépett Bajorországban. Jelvényeket találtak embereknek és náci ellenes embereket gyilkoltak meg. — Az a hír, hogy Bajorországban sok meggyőződéses náci él, akik a háború utolsó napjaiban, vagy a felszabadulás után menekültek ide, sőt Ausztriából is vannak menekültek. Az amerikai hatóságok és a német rendőrség tanulmányozza a kérdést, nehogy ezek kiépítsék titkos szervezeteiket és folytassák káros tevékenységüket.

Budapestről jelentik:

A magyar-szovjet gazdasági egyezmény a politikai bizottság előtt

A nemzetgyűlés politikai bizottsága csütörtökön délelőtti ülést tart, amelyen a magyar-szovjet gazdasági egyezményt tárgyalják. Amennyiben a politikai bizottság az egyezményt elfogadja, úgy azt a nemzeti főtanács elé terjesztik. Újév után, valószínűleg január közepén, megélenkül a magyar belpolitikai élet. A kormánynak az a terve, hogy erre az időre összehívja a nemzetgyűlést, amely azután hosszabb ideig együtt is marad és több fontos törvényjavaslatot tárgyal le. A parlament munkarendjét a kormány egész a husvétig szünetig kidolgozza.

A marhalevél kiállításának díja

A földművelésügyi miniszter a marhalevél kiállításának díját 100

pengőben, a tulajdonjogátruházási nyilatkozatnak a marhalevélre való rávezetése díját 70 pengőben, végül az állategészségügyi bizonyítvány megújításának és az újirányításnak díját 50 pengőben állapította meg. Ezek a díjak a jövőben minden külön intézkedés nélkül ugyanolyan arányban emelkednek, mind amilyen arányban a XI. fizetési osztályba sorozott közszolgálati alkalmazottak illetményösszegét emelik.

Halálos ítélet

Péter Barna rohamtüzérfőhadnagy a múlt év decemberében Maglódon törvénytelenül több embert kivégeztetett, mert át akartak szökni az oroszokhoz. Előzőleg megásatta velük a sirjukat, értékeiket ellopta. A népbíróság Lukácsy-tanácsa Péter Barnát hétfőn halálra ítélte. A védő fellebbezett.

Mi az igazság a Szegő-gépgyár gázellátása körül

A »Zala« ez évi december 21-i számában napvilágot látott »Feljelentést tettek a Maort ellen« című közleményre a Maort műszaki vezetősége az alábbiak közlését kéri:

1. Valótlan az, hogy a Maort üzemi osztálya bevezette a gázt a Szegő-féle gépgyárban létesített patkolóüzembe és ezzel elősegítette, hogy az üzem több százezer patkót és patkóvasat gyárthasson a német hadsereg részére.

2. Valótlan az, hogy a Maort termelési osztálya az újjaépítést tendenciázatosan meg akarja akadályozni. A valóság az, hogy a Maort maga is részt vesz az újjaépítésben. És mivel pontos értesülései vannak az újjaépítésben résztvevőkről és azok teljesítményeiről, meg kell állapítani, hogy nincs az országnak olyan vállalata, mely őt teljesítményben megelőzné.

3. A Szegő-üzem gázhasználatában a valóság a következő:

A Maort és Nagykanizsa város között kötött gázszolgáltatási szerződés szerint a Maort, amennyiben erre műszaki lehetősége van, napi 10.000 m³ gázt bocsát a város rendelkezésére. Ennek a város szükségletét csak szűkösen fedező gázterménységnak a városi fogyasztók közötti elosztása nem a Maort, hanem a város ügye. A gázhasználatot tehát a város engedélyezi. Addig azonban, amíg a város saját gázvezetékét feltehetően, a városi fogyasztók, a Maort hozzájárulásával, a Maort gázvezetékéhez kapcsolódhatnak.

A Maort jelenlegi műszaki vezetősége ez év október folyamán szerzett tudomást első ízben arról, hogy a Szegő-üzem a Maort gázvezetékét nyomáscsökkentő beiktatása nélkül megcsapolja és a Maort gázt használja, anélkül, hogy erről a Maortot értesítette volna és hogy erre a várostól engedélyt kért volna. A Szegő-üzem pazarló gázhasználatát a Maort szöveztette ez év október 27-én a város felelős megbízottjaival a város gázellátása ügyében tartott értekezleten, amely értekezlet a gázhasználatot jogtalanul minősítette és annak megszüntetését rendelte. Ezt követően a Maort november második felében figyelmeztette Szegő Lászlót, hogy a gázt jogtalanul használja és felszólította őt, hogy kérjen a várostól engedélyt. Szegő László azonban engedély kérese helyett internálással fenyegette meg a Maort mérnökét. Ez szokatlannak kijelentés ellenére, hiszen ilyen joggal Szegő László tudomásunk szerint nem bír, a Szegő-üzem dolgozóira való tekintettel csak e hó 14-én kapcsoltuk le a Szegő-üzem gázvezetékét rendőri karhatalom segítségével.

E hó 15-én Zala megye Iparügyi Miniszteri Biztosának közbenjárására a Maort haladéktalanul intézkedett a gázvezeték visszakapcsolására a miniszteri biztos azon kikötése mellett, hogy Szegő László a

város engedélyét 8 napon belül megszerezni köteles. A házvezeték bekapcsolása azonban bizonyos késedelmeket szenvedett, mert Szegő László késve építette be a nyomáscsökkentő berendezést. Szegő László e hó 18-án mutatta be a városi tanácsnak ugyanazon napon kelt engedélyező véghatározatát.

Gordon pénzügyminiszter fontos nyilatkozata

A bankjegydézsma bevezetése alkalmából Gordon Imre pénzügyminiszter az alábbi nyilatkozatot adta: — Pár nappal ezelőtt megtartott sajtóértekezleten megmondtam, hogy programomom egy mondatban foglatható össze: harcolni az infláció ellen. Az elrendelt hetvenöt százalékos bankjegydézsma fontos lépés az infláció elleni harcban. Megállítjuk az árak rohanását, mert az infláció ilyen előrehaladott állapotában már alig lehet tervszerű pénzügyi intézkedést fogantatni és költségvetést — akár egy hónapra előre — készíteni.

A bankjegydézsma rövidesen újabb pénzügyi intézkedések követik. Szabályozzuk a valorizált betétek kérdését. Lehetővé tesszük, hogy azok, kik áruikat eladják, de a pénzt nem tudják azonnal áruba fektetni, olyan feltétellel helyezhessék el pénzüket a bankoknál, hogy azt valorizáltan kaphassák meg akkor, amikor azokat újból áruba fektethetik. Így a kizárólag tekeátmentési célból visszatartott fogyasztási javak piacra kerülnek és az infláció elleni harc az áruoldaltól is támogatást nyer.

Gondoskodunk arról, hogy a kiadásokat a legszigorúbb takarékoság szom előtt tartásával folyósítsuk. Lezárul a valorizáltan hitelek korszaka és így a spekuláció lehetősége is csökkenni fog.

Ezek a pénzügyi intézkedések szerves részei azoknak az egyéb kormányzati, már elhatározott intézkedéseknek, melyek célja a termelés helyes irányítása és lehető növelése, továbbá igazságos elosztása annak a csekély mennyiségű árunak és élelmeknek, amellyel még rendelkezünk. Ezek az intézkedések végeredményben odáig vezetnek majd, hogy a munka nemcsak erkölcsi, hanem anyagi elismerésben is részesül és a fixkeresetű munkások, hivatalnokok reáljövédelmük emelkedik.

— Panaszok érkeztek hozzám, hogy egyes lelkiismeretlen vállalkozók és hivatalvezetők a keddi nap folyamán fizettek ki tisztviselőik és munkásik karácsonyi segélyét, olyan időben tehát, amikor már mindenki tudta, hogy a pénzzel történik valami. Gondoskodunk arról, hogy az így megkárosított munkások és tisztviselők megkapják a különbözetet. Ez áll a nyugdíjásokra is.

— Arról is kaptunk híreket, hogy egyes iparúzókat a várt és bekövetkezett pénzügyi intézkedésekre való tekintettel emelték áraiikat. A legnagyobb nyomatékkal figyelmeztetünk mindenkit, hogy a felülbélyegzéssel kapcsolatban egyáltalában nincs helye áremelésnek. Akikre ilyen rábizonyítható, az ellen a gazdasági rendőrség a legkérelmezhetőbb szigorral jár majd el.

— A Nemzeti Parasztpárt előadássorozatában vasárnap, folyó hó 23-án délelőtti 11 órakor Pál Jenő tanító tart előadást: „Jobbágyság, parasztság, magyarság” címmel. Az előadásra pártkülönbség nélkül mindenkit ezután hív meg a vezetőség.

— Felkérjük a KOKS-fagatokat, hogy Peto Lajos karársunk temetésén minél számosabban résztvevni szíveskedjenek. Gyűlékezés szombat délután 2 órakor a KOKS helyiségben.

Pénteken délután 5 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt. Előadó Szilágyi Béla ker. megbízott. — A terem fűtve lesz.

Életfogytiglani kényszermunkára ítélték Geiger János hahóti katonagyilkost

A népbíró Arató Antal-tanácsa tegnap tárgyalta le Geiger János kúrtosi fegyveres pártszolgálatos és kúrtosainak, Gerencsér József, Horváth Vendel és Ferencz László bünyét. Geigert a népügyész szándékos emberölés és két háborús bűntettelt vádolta meg, míg társai két háborús bűntettelt elkövetésével álltak a népbíró előtt. A népügyész vádirata szerint Geiger János 1945. január 9-én a Hahótba érkezett Szegedi Károly szabadságos katonát a szülei lakásán fejbe lőtte. A lövés halálos volt.

A főtárgyalás adataiból kitűnt, hogy 1945. január 5-én a vádlottak megjelentek Schmidt János hahóti gazda-lakásán, akinek fia szabadságra érkezett. Ifjú Schmidt Jánostól a szabadságos levelet kérték, amire ő kijelentette, hogy az a Kiskánizsán levő katonatársánál van, miután három, Szegedi, Kiskánizsai társuk és ő egy menetelvélen jöttek haza. A nyilas banditák nem voltak hajlandók meggyőződni az állítás valódiságáról, hanem ifjú Schmidt Jánost bevitték a nyilaskádba, három napig koplaltatták, majd munkaszolgálatra átadták a német köteleknek. Gaztettük után 9-én Szegedi Károlyt keresték fel, aki ugyanúgy adta elő a dolgot, mint ifjú Schmidt János és arra kérte a lakásba behatoló Geiger Jánost, Gerencsér Józsefet és Horváth Vendelt, hogy győződjön meg igazmondásáról, illetve arról, hogy a szabadságos levél a Kiskánizsán tartózkodó katonatársuknál van. Szegedi Károlyt is el akarták cipelni, miután ő ellenállt, Gerencsér József arcát ütötte, de mikor ez sem használt,

akkor Geiger János a nála levő leventepuskával fejbőlötte a szerencsétlen Szegedi Károlyt. A halott Szegedi Károlyt Gerencsér József pulloverénél fogva a szobában hátrahúta és anélkül, hogy orvost hívatott volna, otthagyták.

A kihallgatott tanúk mind terhelően vallottak a vádlottakra. A szerencsétlen Szegedi Károly édesapja, amikor meglátta fia gyilkosát, rá akart rohanni, szitkokkal árasztotta el és csak az ottlévő fogházőrök tudták megakadályozni, hogy teljesen ne bántalmazza a gyilkos nyilast. A népbíró kihallgatta Szalay Antal-paesai lakost, akitől a kihallgatás során kitudt, hogy ő volt a hahóti nyilas fegyveres pártszolgálat vezetője és ha nem is cselekvőleg, de mégis részese a gyilkosságnak. Az ügyész kérelmére a bíróság Szalay Antalt azonnal letartóztatásba helyezte. Egyet kivizsgálás után a népbíró fogja tárgyalni.

A rád- és védbeszédék elhangzása után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Az ítéletet este 6 órakor hirdette ki Arató Antal tanácselnök, amely szerint Geiger János kúrtosi földművest a beigazolt vádak alapján életfogytiglani kényszermunkára, Gerencsér József hahóti lakost 15 évi kényszermunkára, Horváth Vendelt 3 évi kényszermunkára, míg Ferencz Lászlót 4 évi börtönbüntetésre ítélte. A bíróság 10 évi politikai jogvesztést is kimondott. A népügyész Geiger és Gerencsér ítéletében megnyugodott, akik büntetésük enyhítésért fellebbezést éltek, míg Horváth Vendel és Ferencz László kiszabott büntetéseket a népügyész megfellebbezte.

A MAORT összmunkásságának gyűlése is foglalkozott a Szegő-féle gázhasználat ügyével

Üzemközi értekezletet tartott csütörtökön a Szociáldemokrata Párt nagytermében a MAORT központi üzemi bizottsága. — Az értekezletet Dombai János nemzetgyűlési képviselő, a MAORT központi üzemi bizottságának elnöke vezette és megjelentek a Maortnak az egész Dunántúltra kiterjedő 13 üzemből az üzemezők, üzemi bizottsági és szak-szervezeti kiküldöttek. Az egész nap folyó tárgyalásokon nagyfontosságú határozatok születtek.

Az értekezletet d. u. 5 órakor összmunkássági gyűlés követte. A termet teljesen megtöltő közel 1000 főnyi szervezett munkás példás te-gyelemmel tárgyalta a súlyos helyzetben érdekében megtett és megteendő intézkedéseket. Nagy megnyugvás fogadta Dombai János elnök bejelentését az egyes telepek élelmezésének egyöntetűvé tételére vonatkozóan. A központi üzemi bizottság a szervezett munkásság minden erejét igénybeveszi, hogy ne fordulhasson elő még egyszer az, ami a múlt háború után történt, hogy a munkásság százai kenyer nélkül kerüljenek az utcára. Ha tavaszra valahol munkaerő-felesleg mutatkozik, úgy az Országos Munkaerő Gazdálkodási Központ segítségével legfeljebb munkás-átképzésekre, vagy áthelyezésekre kerülhet sor.

Említsre méltó az az áldozatos önrólum, amellyel a pénzbeli egyezséggel járó egyéni veszteségeket tárgyalták a munkások. Dombai János világosan fejtette ki, hogy ezzel a cselekedetével a kormány a sok milliódot gyűjtő feketézők, valutázók pénzének háromnegyed részét egy csapásra visszavette az államkasszába.

Viharos tüntetésben csak akkor fakadt ki az egybegyűlt tömeg, mikor a feketézőkről s azokról került szó, akik a demokrácia nyújtotta szabadságot egyéni gazdagodásukra

és tulhajtott jólétükre fordítják. „Kötelet”, „halál” kiáltottak azokra, akik a dolgozók Magyarországnak vamszedői és ismét sokezerszeresét keresik annak, amit a becsületes dolgozó verejtékével elő bir teremteni.

Hasonlóan viharos tüntetés fogadta Kertai György, a központi üzemi bizottság elnökhelyettesének bejelentését a Szegő László-féle gáz-kihasználás ügyében. A gázügyben eljárat munkások előadták, hogy Szegő László fasiszta bandának nevezte a Maort dolgozóit és a Maort műszaki vezetőit minősíthetetlenül szidalmazta. A Maort munkássága viharos tüntetésével tanúságát adta annak, hogy egy emberként áll a megrágalmazott műszaki vezetőség mögött. Amikor hónapok óta nehéz küzdelmet folytat a Maort, hogy munkásainak az otthonát legalább 1-2 gázlangal melegge tegye, Szegő László lakásában — kibasz-nálva a német hadsereg-teremtette lehetőséget — jogtalanul és engedély nélkül 5, vagy 6 helyen is fűt.

A Maort az országban egyedülálló teljesítményt végzett az újjáépítésért. A jóvatöltött 100 százalékon felül teljesítette és rohammunkájával, néhány nappal a felszabadulás után, már a Vörös Hadsereg ellátását szolgálta. Felhaborító ezek után a vád, hogy az országépítést szabotálja az a műszaki vezetőség, amely a felszabadulás után odaállva a Németországba menekült vezetők helyére, azóta a szó szoros értelmében véve éjjel és nappal, ünneppaport nem ismervé, szaggalja az újjáépítést és termeli a magyar ipar legfontosabb alapanyagát. Mindez a vádaskodás azért, mert Szegő László kis üzemenek és lakásának jogtalan gázhasználatával szemben a város egyéb üzemeinek, malmainak, sütődjének és lakásainak gázgazdálkodása érdekében a vezetők megtették azt, amit tenniük kellett.

A munkásság hangulatát csak az a biztos tudat nyugtatta meg, hogy a demokratikus rendőrség kétségtele-nül látni fogja, hogy kik azok, akik egyéni érdekből próbálnak ismét politikai és gazdasági tőkát korlácsolni és kik szolgálják valóban az egész magyar közönség ügyét.

Lapbiztosság

A belügyminiszter az Alföldi Újság Hódmezővásárhelyen megjelenő napilap megjelenését a november 15-i számában megjelent és az ország gazdasági érdekeit súlyosan veszélyeztető közlemény miatt két hétre betiltotta.

Valuta- és aranyárak

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos árfolyamai dec. 19-én: dollár 154.100—155.600 P, sváci frank 36.210—36.570 P, svéd korona 36.770—37.130 P, 1 gr. szinárany 173.405 P, 10 koronás aranyérme 523.577 P, Napoleon 1.006.876 P.

Hírek a világ fővárosaiból

Liverpoolba érkezett a legnagyobb gumiszállítmány, mely valaha is befutott Angliába. A szállítmány 90 tonna gumit tartalmaz. Angliában több hasonló szállítmányt várnak a közeljövőben.

Attlee miniszterelnök az angol alsóházban bejelentette, hogy az eddigi tájékoztatásiügyi minisztérium helyébe központi tájékoztatásiügyi hivatali létesítenek és ezen keresztül tájékoztatják a közvéleményt.

Nürnbergből jelentik, hogy a náci főbűnösök bűnperének tárgyalását e hét végén elnapolják és a bírák karácsonyi szünetet tartanak. Jackson bíró kijelentette, hogy amennyiben az időjárás megengedi, kíséretével együtt repülőgépen elutazik Berlinből és a karácsonyi ünnepeket Betlehemben fogja tölteni.

A svájci szövetségi parlament intézkedett a nemzeti szocialistáknak és fasiszta elemeknek Svájcban történő kiutasítása végett.

Montenegró miniszterelnökét és több montenegrói vezető személyt a szovjet Tuzok-rend 1. osztályú érdemjelével tüntették ki. A Szovjet-Unió ezzel a felszabadító háborúban tanúsított érdemeiket ismerte el.

Mussolini Eddát a messinai törvényszék 2 évi fogházra ítélte a fasiszta idején tanúsított magatartása miatt.

Párizsból tegnap francia szak-szervezeti bizottság érkezett Moszkvába. A bizottság mintegy két hétig marad a szovjet fővárosban. A francia bizottság látogatását a francia-szovjet állandó szakszervezeti bizottság készíti elő.

— A KOKS nagykanizsai fiókjá december 23-án délelőtti 11 órakor tartja tisztújító gyűlést.

Hirdetmény

A finomlisztjegyek december havi 23-as szelvényét be lehet váltani 50 dkgr. finomlisztre. 2270

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Bejárónót azonnalra felveszek. Cim a kiadóban.

Fényképezőgépeket, fényképezési anyagokat veszek. Amatőr felvételek kidolgozását vállalom. 61,2 x 9 cm. meretű lemez géphez nagytólidat veszek. Királyi Pál-utca 9., félemelet 1. ajtó. 2272

Egyedülálló nő egy szoba-konyhás lakást keres, esetleg két szobás lakást elcseréli. Cim a kiadóban. 2273

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”. Szerkesztésért és kiadásért felel Benzo József. Nyomtatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdászati felel: Zalai Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Egy évvel ezelőtt alakult meg Debrecenben az ideiglenes magyar kormány

Török kérdés a moszkvai konferencia előterében — Massarik cseh külügyminiszter nyilatkozott a cseh-magyar viszonyról

A sok nehézséggel küzdő fiatal magyar demokrácia a napi súlyos gondok között nem ér rá nagyobb ünnepeket rendezni, miközben visszanéz arra az útra, amit egy év óta a debreceni ideiglenes nemzetgyűlés és ideiglenes kormány megalakulása óta megtett. Tegnap volt egy éve annak, hogy Debrecenben az ideiglenes nemzetgyűlést összehívták és az ideiglenes új magyar kormány megalakult. A napi sajtó majdnem kivétel nélkül vezércikkben emlékezik meg az egy év előtti eseményekről, amelyek döntő fordulatot jelentettek a magyar nemzet történelmében. Elismeréssel emlékeznek meg azokról a férfiakról, akik az ország felszabadulása után ezt a munkát vállalták, fáradságot és munkát nem kimélve, bátran szembenéztek a tornyosuló nehézségekkel. Az évforduló alkalmából Tildy Zoltán miniszterelnök az ország-házban fogadást rendezett, amelyen a kormány tagjain kívül megjelentek a szövetséges ellenőrző bizottság tagjai is, a Szovjetunió részéről Vorosilov marsall és Puskin követ, az Egyesült Államok részéről Schoenfeld amerikai ügyvivő, az angol politikai misszió főtitkára, a jugoszláv követségi misszió vezetője, Franciaország és Csehszlovákia rendkívüli követei és a magyar politikai élet számottevő tényezői. A fogadáson Keresztury Dezső miniszter hálával fordult a nagyhatalmak felé. A magyar demokrácia, mondtotta, nemcsak új életet, de új történelem tanítását is kezdi és soha sem feledkezik meg arról, amit a három nagyhatalom Magyarország érdekében tett. A magyarság évek hosszú során küzdött a demokrácia megvalósulásáért. Köszönetet mondott, hogy felkarolták a tisztelettel, becsülettel küzdő magyar demokrácia ügyét. A magyar nép igyekszik méltó lenni a nagyhatalmak segítségére és méltó lenni a többi nemzetek barátságára. Az ideiglenes kormányt két törekvés jellemezte, hogy a magyar népet függetlenné és szabadabbá tette és hogy mint nemzet méltó alapon illeszkedhessék bele a szabad népek együttesébe. Szeretnénk remélni, hogy azok a nagyhatalmak, melyek lehetővé tették a szabad élet kibontakozását és mostani szándékainkban is segítségünkre lesznek és az ország új vezetőitől sem tagadják meg segítségüket és támogatásukat.

Renner közt. elnök letette a hivatali esküt
Wien, december 22

Renner dr. Ausztria közt. elnöke tegnap letette a hivatali esküt, majd köszönetet mondott a képviselőknek a megnyilvánuló bizalomért. Különösen meleg szavakkal emlékezett meg Kunscheggéről, aki a Dollfuss-éra alatt segített megvédeni a szocialisták ügyét. Kettőjük mostani munkájában jelképet lát a jövőre Ausztria újjáépítése érdekében.

Letartóztatták a berlini brit övezet angol rendőrségének helyettes parancsnokát

Berlin, december 22
A berlini brit rendőrség helyettes parancsnokát letartóztatták és szigorú őrizetbe vették. Eddig nem hozták nyilvánosságra az alzórodas ellen emelt vádakait, így nem tudják, hogy a letartóztatás miért történt. Vizsgálat indult meg amiatt is, hogy a Berlinben állomásozó tisztek több ízben megsértették a katonai szabályzatot.

Oroszország esetleg tagságot vállal az atomenergiát ellenőrző bizottságban

Moszkva, december 22
Az atomenergia kérdése az eddigi moszkvai külügyminiszeri tárgyalások főtárgya volt és a megbeszélések kielégítően haladtak előre és mindezek nem merült fel semmilyen előre nem látott nehézség. Lehetséges, hogy Oroszország nem támogatja az atomerő ügyében Washingtonban létrejött egyezményt, mivel abban nem vett részt, azonban az Egyesült Nemzetek atomenergia ellenőrző bizottságának eszméjét nem ellenzi és esetleg tagságot is vállal ebben a bizottságban.

A török kérdés került a moszkvai értekezlet homlokterébe

Moszkva, december 22
A külügyminiszterek esütörtöki értekezlete két és fél óráig tartott. Sztalin generalisszimusz szórdán kihallgatáson fogadta Bevin angol külügyminisztert és másfél óras megbeszélést folytatott vele, mely az őszinte barátság légkörében folyt le. A Reuter az értekezletről a következőket jelent: Ugy látszik a kül-

ügyminiszeri értekezlet esütörtöki napján az érdeklődés előterébe az iráni kérdés helyett Törökország került. Sok moszkvai lap helyet adott annak a követelésnek, amely Sztalin szülőföldjének, Georgiának visszatérése érdekében látott napvilágot. Bizony a területet Törökország ragadta el a Szovjetuniótól 1918-ban és helyezte török fennhatóság alá. Az ügyet két tudós az egyik Tifliszben megjelenő napilapban közzétett cikke robbantotta ki, melyben Georgia történelmével foglalkozik Krisztus előtt 2000 évre visszamenőleg és kimutatja, hogy Georgiának önálló nemzeti élete, kultúrája és hagyományai vannak, melyet Törökország elnyomni igyekezett. Mind Bevin, mind Byrnes esütörtöki időt szentelt ezen követelések attamulmányozásának. A török kérdés azon megbeszélés után lépett előtérbe, melyet Sztalin generalisszimusz folytatott Bevin és Byrnes külügyminiszterekkel. A külügyminiszeri értekezlet fejleményeit illetőleg tovább is tart a hivatalos hallgatás, de az értekezlet légköre megélénkült és a tárgyalások meggyorsultak, úgy hogy az értekezletet a karácsonyi ünnepek alatt is folytatják.

Zárt ajtók mögött tárgyal a jóvátételi bizottság

Párizs, december 22
Párizsban hat hét óta zárt ajtók mögött tartotta a szövetséges jóvátételi bizottság üléseit, amelyek most fejeződtek be. Az értekezlet a német javaknak a szövetséges nemzetek közötti felosztásáról szóló egyezmény megkötéséről tárgyalt. Az értekezleten 17 nemzet kiküldöttei vettek részt. Nem valószínű, hogy a német javak felosztásának arányszámait közzétenék, mielőtt az érdekelt országok jóváhagyják az egyezményt.

Egy amerikai lap feltűnő cikke a spanyol helyzetről

Newyork, december 22
A New-York Times vezető helyen foglalkozik a spanyol kérdéssel. Az egész világ szeme ma Spanyolország felé fordul, ahol Franco még mindig nem adott teret az új kormánynak. A Franciaország részéről elhangzott javaslatot mégis alapos megfontolás tárgyára kell tenni, nehogy a kérdés

megfontolatlan elintézése még ma, a második világháború után újabb keresztös hadjárat indító okává váljon idegen állam belpolitikai helyzetének megváltoztatásával. A cikkíró azt írja, Amerika ne avatkozzon bele a spanyol kérdésbe, mert egye-

Budapestről jelentik:

Az építőipari munkásság a miniszterelnöknel

Tegnap a déli órákban a magyar építőipari munkásság küldöttsége kereste fel a miniszterelnököt és jelenlegi súlyos helyzetének javítását kérte. A küldöttséget Tildy Zoltán, Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád fogadták. A küldöttség meghallgatása után Tildy Zoltán szólott a munkássághoz. Biztosította őket a kormány együttérzéséről. Tudjuk, hogy a munkásság mennyit fáradozik és nélkülöz, azonban a legközelebbi jövőben olyan rendelkezések látnak napvilágot, amelyeket a nehéz helyzet és a munkásság érdekei megkövetelnek. Rákosi rövid beszédben szintén hangzott, hogy a kormányzat mindig gondolt a munkásság nehéz helyzetének megjavítására. De a munkásságtól is azt kéri, hogy a kiadandó rendelkezéseknél támogassák a kormányt. Szakasits Árpád nyilatkozatában azt mondotta: a kormányzat minden erejével azon lesz, hogy a közellátási helyzetet javítsa és a munkásság mindent megkap, amire szüksége van. A felvonult munkásság nagy megnyugvással fogadta a miniszterelnök szavait.

Január elsején indul el a magyar követség Moszkvába

Magyarország moszkvai követségének tagjai az újév első napjaiban indulnak állomáshelyükre. Az utazást már előkészítették és a követség tagjai már ki vannak nevezve, azonban eddig nem utazhattak el, mivel az épület tatarozás alatt állott. — A követség épületét a moszkvai kormány jóvoltából most kijavították és így a követség tagjai újévkor utnak indulhatnak.

dül a spanyol nép feladata, hogy rendet teremtsen hazájában. Jelenlente ki, ha Spanyolország megváltoztatja kormányformáját, az Egyesült Államok teljes felelősséggel támogatja az új kormányt és ezzel járul hozzá, hogy eltűnjön egy fekete folt Európa térképéről, mely a világéke szépségét veszélyeztetné.

Új párt alakult Franciaországban

Párizs, december 22

A francia nemzetgyűlés köztársasági egység elnevezésű csoportjának egyik tagja közölte a sajtóval, hogy Szabadság köztársasági pártja név alatt új politikai párt alakult és ismertetette a párt programját, mely különös súlyt helyez a gazdasági kérdések megoldására és teret nyújt egy gazdasági, mint a társadalmi életben az egyéni kezdeményezéseknek. Az új párt, mely a köztársasági ellenzék valamennyi erőit magában foglalja, előreláthatólag fontos szerepet tölt be a legközelebbi választásokon.

Párizsban újra bevezetik a kenyérjegyet

Párizs, december 22

A francia kormány elrendelte, hogy valamennyi franciaországi kávéház és étterem áramkorlátozás miatt hetenként háromszor zárva kell tartani. Karácsonykor minden kávéház és étterem hajnalig nyitva maradhat. Hír szerint Párizsban újra bevezetik a kenyérjegyet.

Szenet kapunk a deportáltak és hadifoglyok hazahozatalára

Vorosilov tábornok közölte Tildy Zoltán miniszterelnökkel, hogy az ausztriai szovjet parancsnokság intézkedett és engedélyt adott a magyar hadifoglyok és deportáltak hazaszállítására. E célból szenet bocsájított a vasut rendelkezésére. A nemes gesztus a magyar társadalom minden rétegében őszinte örömet keltett.

Svájc felveszi a diplomáciai kapcsolatot Magyarországgal

A svájci szövetségi tanács ma elhatározta, hogy elismeri a magyar kormányt és rövidesen felveszi a kapcsolatokat a magyar kormánnyal.

A cseh külügyminiszter a magyar kérdéssel

Massarik csehszlovák miniszterelnök nyilatkozott Csehszlovákiának Magyarországhoz való viszonyáról. Kijelentette, hogy Csehszlovákia magatartása Magyarországgal szemben megfelel a fegyverszüneti feltételeknek. Magyarországnak vissza kell adni minden területet Csehszlovákia számára, melyet a müncheni egyezmény után elvettek tőle. Ugyanígy vissza kell adni azokat a javakat is, melyeket ezen idő alatt Csehszlovákiából kivitték. Kijelentette, hogy kész újra felvenni a tárgyalásokat a magyar kormánnyal, de a kisebb-ségek kérdését nem fogják megoldani a határvonalak megváltoztatásával.

— Vasutas karácsony. A Nagykanizsai Vasutas Szabad Szakszervezete 23-án, vasárnap délután 3 órai kezdettel másodos karácsonyest rendez a vasuti étterem nagytermében, amelyre úgy tagjait, mint kedves hozzátartozóit, valamint minden érdeklődőt meghív a vezetőség.

Mi történt Nagykanizsa város polgármesterével

Nagykanizsa város lakosait napok óta izgalomba tartja Windisch Dénes polgármester személye körül keletkezett kavarodás. A városban nyíltak és suttogva különböző hírek kerültek forgalomba, amelyeknek valóságát az ügy zűrzavaros volta miatt megállapítani senki nem tudta. Mint ismerősök szokásos, rémesebb-nél rémesebb, sőt minden fantáziát meghaladó találgatások láttak napvilágot. Eppen ezért a „Zala” kötelességét teljesíti, amikor a város lakosai előtt igyekszik feltárni a tiszta valóságot olyan mértékben, amilyen mértékben módjában volt az ügy jelenlegi állásába betekinteni.

Szerdán délután öt órakor Windisch Dénes lakásán megjelent két ur és felszólították, hogy parancsuk van Zala vármegye főkapitányától a polgármester előállítására. Windisch Dénes a két ur kíséretében a lent várakozó autóból szállt, amely hosszadalmas és viszontagságos út után csütörtökön délelőtt 11 órakor érkezett meg Zalaegerszagra. A vármegyei főkapitányság politikai osztályának vezetője nyomban megkezdte Windisch Dénes polgármester kihallgatását azokra a súlyos vádpontokra, amelyekről különböző feljelentések és vallomások alapján tették ellene. Zala vármegye főkapitánysága a legmegerősebben elzárkózott a nyilatkozattétel elől, holott a „Zala” szerkesztősége ezt, hivatkozva Nagykanizsa város lakosainak tapasztalható nyugtalanságra, több ízben megkísérelte. Kerülő utakon azonban szerkesztőségünk oly információkat kapott, hogy ezek a polgármester ellen felhozott vádpontok nem egyebek, mint azok, amelyekkel a városban már többször suttogva terjesztettek és amelyek miatt Windisch Dénes november elsőjén ismeretlen tettesek ellen feljelentést tett a nagykanizsai rendőrség. A „Zala” annak idején hosszú cikkben ismertette a polgármester feljelentését és többek között a következőket írta:

»Mindenkit felszólítunk, aki bármilyen terhelő adatot tud a város polgármesterére ellen, éppen a közérdekében, haladéktalanul írja utcz szerkesztőségünknek, vagy személyesen közölje velünk és álljon ki bátran, férfiasan, mert amennyiben vádjai beigazolódnak, bármilyen vonatkozásban is legyen az, a „Zala” nyilvánosságra fogja hozni és követelni fogja a polgármester távozását.

A „Zala” felszólítására azonban nem jelentkezett senki és a rendőrség nyomozása is eredménytelen maradt. Amint azt a „Zala” megírta, a polgármester ellen azt suttogták, hogy négy vagon cukrot lopott, amit Bécsbe szállított, hogy teherautószámot viszi a lisztet Budapestre, amit a közellátástól vont el, hogy a város aranyérmeit elulajdonította, stb., stb. Ezek a vádak úgy látszik, most konkrét formában jelentkeztek, mert másképp elképzelhetetlen lenne, hogy egy város első tisztviselőjét parancsra elővezessék. Nem akarunk mert nem tudunk a kérdésben állást foglalni, de egyet követelünk: aki ebben a kérdésben bűnös, annak el kell venni méltó büntetését, de ha a feljelentések valótlanok és rágalmaknak bizonyulnának, úgy felelőssé kell tenni mindazokat, akik a rágalmat terjesztették, de nem vonhatják ki a felelősség alól magukat azok a vezetőtisztviselők sem, akik ezen ügyben a kellő óvatosságot elmulasztották és egy harmincezer lakosú város nyugalmát feldúlták. Az elővezetéssel kapcsolatban a vármegye alispánja, amint azt Nagykanizsa híresztelték, fegyelmi eljárást indított a polgármester ellen, aminek befejezéséig állásától felfüggesztette. Erre vonatkozó határozat azonban még nem érkezett le a városhoz.

A Szociáldemokrata Párt központi vezetésének egy tagja Nagykanizsán tartózkodik az ügy alapos és teljes kivizsgálása céljából.

Windisch Dénes polgármester e sorok írásakor a zalaegerszegi poli-

tikai rendőrségen van, ügyében a legszélesebbkörű nyomozást fogantatották és csak ennek befejezése után lesz a politikai rendőrség abban a helyzetben, hogy a Nagykanizsai érdeklő öme nagyfontosságú kérdésben nyilatkozhasson.

Ugy tudjuk, hogy a tegnapi nap folyamán ebben az ügyben Nagykanizsán több helyen is házkutatást tartottak, amelyeknek eredményéről jelentést ugyancsak nem adtak ki.

Nagykanizsa közönsége elvárja, hogy az illetékes hatóságok a legszigorúbban és a legrigorózusabban folytassák le az eljárást a polgármester ellen, mert ezzel tartoznak a fiatal magyar demokrácának. A legsúlyosabb büntetés is kevés annak, aki a zsenge demokrácia terhére, a köz kárára egyéni haszonlesésből

A miniszterelnökség nyilatkozott a bankjegylebélyegzésről

Tildy: A kormány minden erejével megkönnyíti a helyzetet
Rákosi: Minél megértőbbek leszünk, annál rövidebb lesz az átmenet
Szakasits: A tavasz nem csak a fákát, de a magyar nép reményeit is virágba borítja

Tildy Zoltán, Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád nyilatkoztak a bankjegyek lebélyegzésével kapcsolatban.

Tildy Zoltán többek között a következőket mondotta: Bizunk abban, hogy azok a sorozatos intézkedések, melyek egymásután látnak napvilágot, meghozzák azt az eredményt, amely mindenkit megnyugtat. Azt tervezzük, hogy azt a kevesünket, aminek van, egyformán osszuk szét, minthogy a ránk eső terheket is egyformán fogjuk viselni. A kormány minden erejével azon lesz, hogy ezt a nehézséget megkönnyítse és az átmeneti időt lehetőleg minél rövidebbre fogja.

Rákosi Mátyás többek között azt mondta, minél megértőbbek fogadják

anyagi természetű bűnöket követ el. De mint azt már fentebb megírtuk, ha a vádak rágalmaknak bizonyulnak és a közt károsodás nem érte, úgy az igazságszolgáltatás keze sujtson le mindazokra, akik a vádakat koholták és ne kimélje azokat a tisztviselőket sem, akik elhamarkodva cselekedtek és ezzel súlyos kárt okoztak a magyar demokráciának.

Ertesülésünk szerint Windisch Dénes polgármester már hetekkel ezelőtt megrendült egészségi állapota miatt a visszavonulás gondolatával foglalkozott, az utóbbi napok izgalmai pedig annyira megviselték szervezetét, hogy valószínűnek kell tartanunk, hogy az ellene felmerült vádak tisztázása esetén is, lemond polgármesteri állásáról.

a magyar nép a kormány intézkedéseit, annál rövidebb lesz az átmeneti időszak.

Szakasits Árpád nyilatkozatában hangoztatta, hogy a pénzlebélyegzés egyedül nem segíthet, azokat más intézkedések fogják követni, melyek szabályozzák a jövő gazdasági életét, de szükséges, hogy a dolgozó nép számára meg ne szűnjék az élet és a munka lehetősége. Mindnyájunk érdeke, hogy ezen kemény rendszabályok minél rövidebb időre nyuljanak és a magyar nép életképessége abban nyilvánul meg, hogy ezeket a nehézségeket öntudatosan legyőzzük. Reméljük, hogy a tavasz nemcsak a fákát borítja virágba, hanem a magyar nép reményeit is.

verén hatalmát. A szegény földművelő embereket leterhelte, megpofozta és azokat a tisztviselőket, akiket nem tartott megbízhatónak, megalkotta és szolgálaton kezelte. Dr. Boér mint menekült szolgabíró került Pácsára, tagja volt a nyilaskeresztes pártnak, állandóan jelvényt viselt és ő készítette elő februárban Szálasi országjárását Pácsán. Nyilaspropagandát fejtett ki a falvakban, gyűléseket hívott össze jegyzői által. Aktáira kitartás, éljen Szálasi felkiáltással írta alá nevét.

A vádat dr. Nádasdy Ferenc népművész képviselte, akinek kérelmére a népbírószék bizonyítás kiegészítése miatt a tárgyalást elnapolta.

Nem érheti vád a Zalát

Az elmúlt napok izgalmas légköre, amelyet Windisch Dénes polgármester ügye kavart föl a városban, a Zalát hallgatásra kényszerítette. A nyomozó hatóságok ugyanis felsőbb utasításra minden felvilágosítást megtagadtak a sajtótól azzal az indoklással, hogy ez kárba lenne, vagy esetleg teljesen meggyújtana a nyomozás menetét. Ilven körül-mények között a lapnak nem volt módjában, mintahogy ma sincs módjában az eseményekről az igazságnak megfelelő konkrét adatokat közölni. De megteszi ezt abban a percben, amikor erre lehetőség nyílik. Minden olyan suttogást és vádat, amelyet ezzel az ügygel kapcsolatban a lappal szemben hangoztatnak, visszautasítunk. Mindenkinek tudomásul kell venni, aki lapunkat ismeri, hogy az igazságot seha el nem hallgattuk és nem fogjuk elhallgatni ezután sem. A Zalát vád nem érheti.

APRÓHÍRDETEK

Bejárónőt azonnalra felveszek. Cim a kiadóban.

Butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 2278

Választó malacot élelmiszerért cserélek. Varga Miklós, Vörösmarty ut 62. 2280

Gyilkosság

Kedden, a hó 18-án az esti órákban Vörö községben meggyilkolták Szabó István gazdálkodót. A gyilkosságot, mint azt megállapították, fejszével követték el, amellyel fejbe sújtották az áldozatot. Az azonnal megindult nyomozás rövidesen megállapította, hogy a gyilkosságot az áldozat édesapja, Szabó György gazdálkodó és annak bátyja, Szabó János követték el. A gyilkosság okát eddig megállapítani nem tudták, mert a letartóztatott két gyilkos kihallgatását még nem kezdték meg. A nagykanizsai államügyészségről dr. Takács József ügyész szállt ki helyszíni szemlére. A letartóztatottak jelenleg a pacsai rendőrség foglyai, azok Nagykanizsára való szállításáról gondoskodás történt. Mind a két gyilkos statáriális bíróság elé kerül.

— Meghívó. A Jézus Szíve Egyházközség dec 22-én, szombaton délután fél 4 órakor tartja műsoros karácsonyi ünnepségét, (a misszió nagytermében) melyre mindenkit szeretettel meghívunk. Elnökség.

— Gyászrovat. Orv. Szabó Józsefné szül. Pintér Teréz, MAV főkalauz özvegye, folyó hó 22-én elhunyt. Temetése december 24-én délután 3 órakor lesz a temető halottasházából. Az elhunyt Szabó Gyula fakeskedő édesanyját gyászolja.

Kócsa József folyó hó 21-én hirtelen elhunyt. Temetése 23-án délután 3 órakor lesz a róm. kath. temetőben.

Sziva Ferencné szül. Simonics Erzsébet folyó hó 21-én meghalt. Temetése 23-án fél 3-kor a kath. temető halottasházából.

— Helyreigazító nyilatkozat. A „Zala” december 21-i számában megjelent hírrel szemben — Németh Zoltán a Független Kisgazdapárt tagja és a magyarság pártját semmiféle reakciós és terrornyomásra nem hagyja el. Kijelenti, hogy a hírt nem ő tette közzé és a hír feladójával szemben a megtorló intézkedéseket megtilta. Független Kisgazdapárt vezetősege.

— A Nagykanizsai Szakszervezetek Kulturbizottsága a városi szegények felsegélyezésére f. évi december hó 26-án, karácsony másnapján d. u. fél 6 órai kezdettel (szerdán) műsoros táncestélyt rendez az Iparoskór színházban levő nagyteremben (Szoc. Dem. párt helyiség). Jegyek ugyanott fenti időben kaphatók. Tekintettel a nemes célra, kéri a rendezőbizottság a nagyérdemű közönség szíves és meleg támogatását.

— Az NTE ideiglenes vezetősége vásárra, f. hó 23-án d. u. 4 órakor megbeszélést tart közgyűlésének előkészítése tárgyában.

— Köszönetnyilvánítás. A piarista gimnázium tanári karának és mindazoknak, kik gyermekünk temetésén fájdalunkat enyhíteni szívesek voltak, ezúton mondunk köszönetet. Vaska István és neje.

Hirdetmény

Az 1945. év első felére (január, február, március) szóló csarnoki tejegyek kiadása december 27-én kezdődik a Közellátási Hivatalban. (Hunyadi u. 16.)

Hatósági tejjelátásra igény jogosultak a csecsemők 1 éves korig 4 dcl. teje („A” jelű tejjegy), 1—6 éves korban lévő gyermekek 2 dcl. teje („B” jelű tejjegy).

Felhívom tehát az érdekelteket, hogy a tejegyek kiváltásához gyermekeik születését igazoló okmányokat és a feljapot is vigyék magukkal.

Egyben kérem a közönséget, hogy a jegyek kiadásánál az alább írt beosztást szigorúan tartsa be, mert a tolongást és a felesleges sorbanállást csak így lehet elkerülni.

27-én d. e. kapiák a jegyeket azok, akik az OMTK 1-es fiók, OMTK 2-es fiók, OMTK 3-as fiók és Gergely Józsefné vásárolják a tejet. 28-án azok, akik Balogh Istvánné, Deák Károlyné, Gáspár János, Hordós Aladárné, Nagy Anna és Róth Gyulánál vásárolják a tejet, 29-én azok, akik Fülöp Irén, Harangozó Imréné, Tóth Árpádné és a kiskanizsai csarnokban vásárolják a tejet.

2274 Polgármester.

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Kisgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Benóze Jenő.

Nyomatott a „Kisgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdaiért felel: Zalai Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Dr. Kertay György:

Örvendezzünk, csillagoknak...

Unnapi fényeket gyújtva a krisztusi eszményeknek, ezerkilencszáznegyvenötödik évünnepén a bethlehemi csillagoknak a gyarú emberiség: Európa sötétjében az elektromosság hullámai 38 nyelven és orgonabugással hirdetik: békességet az embernek! 1944. véres karácsonya után, amikor még a halál viaskodott az egymás ellen uszító rádiók ördögi hangzavarában, most a politikai bemondók is együtt szólnak a pásztorokkal. Örvendezzünk a csillagoknak, amelyek a moszkvai Kreml kupoláján, egymás mellett kitűzött zászlókon lobognak az északi szélben. A vörös lobogón a szovjet csillag és az égők amerikai zászló 48 fehér csillaga hirdeti, hogy az emberiség ismét megváltását — békességét várja! A moszkvai háromhatalmi értekezleten összegyűlt diplomaták nemcsak saját népeik sorsát döntik el, hanem a kis nemzeteket rakosgatják figurákként történelmi sakkjátékuk asztalán. A világ figyelmébe Moszkva felé fordul és várja az eredményt: a világpolitikai feszültség feloldódását, a béke alapfeltételeinek megszületését.

Mit várhatunk mi magyarok, — kis népek között is most legelésestebbek — a szovjet csillagtól és az amerikai lobogó csillagaitól? A bethlehemi csillag értelmének valóra válnak: a békességet. Annak biztosítását, hogy a kis népek nem áldoztatnak többé fel a hatalmasok marakodásán. Várjuk az amerikai csillagoktól a mérhetetlenül gazdag új világrész segítő kezét és várjuk a szovjet csillagtól, a szociális megújulás hatalmas birodalmától a friss eszméi erőt, amely véget vet a nemzetközi tökéfondorlatoknak és erőt ad az elnyomottaknak is.

Nekünk, kis sakkfigura-népeknek jerikói harsonával kell üdvözölnünk azt az Eszmét, amely az egyenlőségből teremti alapot és a gyengéknek egyenlő hatalmát szándékozik erre az alapra felépíteni. A hitlerizmus, a uralkodó nép, a uralkodó faj eszméjét a Nietzsche-féle gonosz világnézet alapjára építette, amely azt hirdette, pusztuljon a gyenge ember és nép, éljen az erős! Mennyivel szebbek Szent Pál szavai a korinthusiakhoz: és a világ erőtleneit választotta ki magának az Isten, hogy megsemmisítse az erőseket és a világ nemteleneit és megvetettjeit választotta ki magának az Isten és a semmiket, hogy a valamiket megsemmisítse. Bizzunk hát, hogy így, nincstelenül és rongyosan, Európa koldusaiként mégis győzzünk. Győzhetünk, de csak akkor, ha valóban azt a politikát hirdetjük, amely az egyenlőség és a szociális osztó, igazság alapján áll.

Hitetlenek mondhatják, hogy hiába hirdetjük, mi gyengék a bethlehemi bárány békéjét, ha köröttünk üvöltő farkasok lesnek a koncokra. Hiába hirdetjük mi a nemzeti türelmet és a nemzetközi feloldódást, ha tőlünk északra sovinszta dühhel marják a magyart. De hát hirdetheti-e a bárány a farkas igazságát? Válaszul ismét az evangéliumi igazságok hatalmas diadalutját idézzük: elindult az eszme, a maroknyi zsidó nép rongyos halászáinak ajkáról, szökött rabszolgák, belpoklosok, meglelt uccanók hirdették és megdöntötte a hatalmas római birodalmat, átforgatta a világot, mert igaz eszme volt. És ugyanígy, minden józan, ember előtt

igaz eszme kell, hogy legyen a tökéletes egyenlőségen felépülő nemzetközi szocializmus. De né tévesszük ismét össze az eszme hordozóit az eszmével. A büszke római polgár megvetve és mosolyogva nézett a kereszt jegyében felvonuló rongyos csöcselére és mennyire csalódott — mert az igazságot azok hordozták. Ugyanígy, ha most hibáikat, gyengéiket, törtéteiket, a társadalom kivetettjeit, elnyomottait, vagy akár gonoszokat is látunk a felvonulók között, akik az Eszmét kiáltják, ne essünk hibába: nem ettől függ az Eszme győzelme, hanem igazságától. És sokan mondhatják: szép, szép az ideális szocializmus, a tökéletes egyenlőség, helyesebben egyenjóság, de megvalósíthatatlan. Vajon elvesztette-e az egyház türelmét, hitét kitartását a kudarcokkal teli 2000 év

alatt? Hiszen sokszor láthatta, hogy a kereszténység eszméje megcsufolva, vesziesen került ki a küzdelemből. És most ismét változatlan bizalommal üdvözlö a bethlehemi csillagokat. Mást ne mondjunk, csak 1944. karácsonyát idézzük, amikor a karácsonyfa-gyertyák fénye sem szűrődhetett ki az éjszakába, mert halálos bombát esalt oda a bethlehemi örömet ünneplő családra. Karácsonyfa-gyertyák helyett Sztálin-gyertyák szórták a fényt. Oh, hol volt itt a krisztusi béke megvalósulása, a bethlehemi csillag győzelme? És mégis, újra örvendezhetünk. 1945. karácsonyi várakozásának legfontosabb ajándéka lehet a moszkvai meg egyezés. Amint a rádiók jelentik, az ünnepek alatt is folynak a tanácskozások és mi gyermekek lélekkel várjuk a nagyok ajándékát: a világbékét.

Hetvenmillió szervezett munkás követeli Franco eltávolítását

Halálbüntetés kiszabása az árdragitókra — Fedák Sári Budapestre hozták

Érdekes üzenet érkezett a Moszkvában tárgyaló három szövetséges külügyminiszterhez. A szakszervezeti világszövetség főtitkára a szövetség 70 millió tagjának nevében arra kérte a külügyminiszeri konferencia tagjait, hogy a demokratikus kormányok szakítsák meg a diplomáciai kapcsolatokat Francoval és erről tegyenek nyilatkozatot. Nem vitás, mondja az üzenet, hogy a munkástömegek milliói nagy örömmel és lelkesedéssel üdvözölnék, ha egy olyan nyilatkozat elhangzana, mely a Franco kormány diktatúrájának megsemmisítését követelné.

Az üzenettel egyidejűleg a francia nemzetgyűlés külügyi bizottsága azzal a kéréssel fordult a francia kormányhoz, hogy készítse elő a Franco kormánnyal való diplomáciai kapcsolatok megszakítását még abban az esetben is, ha a többi szövetséges kormányok ezt nem tennék meg. Egy londoni jelentés szerint Noel Baker angol államminiszter bejelentette, hogy a kormány betiltotta a hadianyag kivitelét Spanyolországba.

Ries István igazságügyminiszter intézkedésére a minisztérium büntetőjogi osztálya rendeletet bocsátott ki valamennyi államügyészséghez, melyben utasítást adott, hogy a gazdasági élet rendje ellen irányuló bűncselekmény ügyében az államügyészségek a vádat a legnagyobb eréllyel képviseljék és minden indokolt esetben indítványozzák a tettesre halálbüntetés kiszabását. Jelenleg halálbüntetésnek van helye az árdragitó visszaélések súlyosabb eseteiben, valamint közszükségleti cikkeknek engedély nélkül külföldre szállítása, azaz csempészés esetében. Remélhetőleg, hogy a gyors és kényelmes büntető eljárás le fog süjtani a gazdasági élet elszaporodott vámszedőire.

Jó hírek jönnek a moszkvai konferenciáról

Moszkva, december 24

A moszkvai külügyminiszeri értekezletről érkező hírek továbbra is igen jók. Diplomáciai körökben a háború befejezése óta még nem láptak olyan bizakodást a világ jövője felől, mint éppen most. Bár az értekezlettel kapcsolatban továbbra is igen szigorú a titoktartás, az angol és amerikai szóvivők mindnyájan kedvezően ítélik meg a tanácskozás menetét és az a véleményük, hogy a nem formális jellegű külügyminiszeri értekezleten igen jó eredményt értek el. A résztvevők valamennyien olyan elégedettek voltak, hogy elhatározták, a megbeszéléseknek ezt az előírásoktól mentes gyorsított ütemét a jövőben is megisméttlik. Ezt a megbeszélési módot a diplomáciai megfigyelő jellemezte legjobban, aki a szovjet szótárból kölcsönvett szavakkal azt mondta, hogy valódi Sztáhanov-béke megteremtése van kilátásba. Az amerikaiak felvetették azt az eszmét, hogy az értekezlet már a karácsonyi ünnepek előtt véget érjen. Brit körökben nem akarnak ilyen messzemenő ígéretet

tenni, remélik azonban, hogy a tanácskozások rövidesen véget érnek. Az értekezlet kezdete előtt Bevin és Byrnes kijelentették, hogy ne várjanak sokat, hiszen a tanácskozásoknak nem feladata a gyors meg egyezés, csupán kutató jellegűek voltak, hogy előkészítsék a talajt a vitás kérdéseknek az egyesült nemzetek által történő megvizsgálására.

Elfogadták az Angol Bank államosításáról szóló javaslatot

London, december 24.

Az angol alsóház 306 szavazattal 126 ellenében elfogadta az Angol Bank államosításáról szóló törvényjavaslatot. A tüzelőanyag-gazdálkodási miniszter benyújtotta a szénbányák államosításáról szóló törvényjavaslatot.

Tizenegy angol katonát megölték Jávában

Batavia, december 24

Hivatalos angol jelentés szerint Bataviában felkelők rálöttek az angol légierő egyik teherautójára, amelyben 18 katona volt, akik közül 11 meghalt. A bandoongi tisztogatási műveletek során az angol csapatok jól felfegyverzett bandák támadtak meg, melyet két órási küzdelem után ártalmatlanná tettek. A küzdelemben angol repülőgépek is beavatkoztak.

Sztrájkolni akartak a francia sajtó munkásai

A párizsi esti lapok alkalmazottai szombaton délután sztrájkba léptek. Későbbi hírek szerint az újságok mégis megjelentek. Ugyanis a sztrájkolók a déli határozatot egy negyedórával a rotációs gépek megindulása előtt visszavonták. A sajtó szakértőivel tartott megbeszélés után adták ki az utasítást, hogy kezdjék meg a munkát.

Hazaszállítják a lengyel haderőt Angliából

London, december 24

Lengyelország washingtoni nagykövete átadta megbízólevelét Truman elnöknek, aki kijelentette, hogy örömmel járul hozzá a lengyel ideiglenes kormány elismeréséhez. A Nagybritanniában állomásozó lengyel haderő hazaszállítását sikerült lehetővé tenni. Így mintegy 23.000 főből álló lengyel haderő tér vissza a jövő hónapban Lengyelországba.

Hírek a világ fővárosaiból

Az UNRRA vezérigazgatójának nyilatkozata szerint az Egyesült Államokba évenként 39.000 háborús menekült kap bevándorlási engedélyt.

A japán császár ezentúl szintén adót fizet, mint bármely egyszerű polgár. Az új japán kormány eltörölte Hirohito császár eddigi adó-

mentességét, így tekintélye összegget kell fizetnie tőkeadó és háborús nyereség címén.

Franciaország háború utáni korlátozott hadserege 500.000 főből fog állani.

A milánói bíróság a Popolo d'Italia volt szerkesztőjét, Mussolini unokaöccsét 4 évi börtönrre ítélte, a háborús bűnösség alól felmentette.

Óriási árzuhanás a bankjegy-dézsmaival kapcsolatosan

A bankjegydezsmaival kapcsolatosan, mint előre várható volt, úgy az élelmiszer-, mint a valutapiacra nagyjelentőségű árcsökkenés állt be. Már az első nap tapasztalható volt az árak zuhanásszerű visszaesése, amely a budapesti piacon a hivatalos kimutatás szerint dec. 20-án a következőképpen alakult

	19. évi	20. évi
vágott pulyka	110.000	60.000
csirke	110.000	40-60.000
kelkáposzta	32.000	12-14.000

A textilkereskedők általában 30 százalékkal csökkentették az árakat, de sok helyen látható az 50 százalékos engedmény is. Az alma, szőlő és sülttök ára is felére esett. A cipők szintén 30-50 százalékkal olcsóbbok, férficipő ára 1 millió-1 millió 200 ezer, szemben a szombat 1 millió 800 ezer pengővel. Legelősebben azonban a valuta- és az arany zug-piacon érezhető a pénzbelérvézés hatása.

A dollár árfolyama állandóan esik: szerdán reggel 190.000 Ft volt, este már 150.000 Ft-ig esett, az hivatalos 154.000 pengős árfolyam alá zuhant. Ennek következménye, hogy hónapok óta először, egyes bankokban magánfelek dollárt kínáltak eladásra. Jellemző a nagy árzuhanásra, hogy a kasszák pénzkölcsönzők, akik 150 százalékos aranyfedezetre adták pénzüket, most eladják a fedezetül szolgáló aranyakat, ami annyit jelent, hogy az arany zugpiaci árfolyamának legalábbis egyharmadával esett.

Az általános áreséssel szemben egyes gyárak próbálkoztak szembeszegülni: a textilgyárak 25, a sörgyárak 50 százalékkal akarták emelni árakat. A kereskedők nem vásárolnak a felémelt árakon, így a gyárosok kísérlete meghiúsult és a pénzbelérvézés deflációs hatása egyre nagyobb arányokban bontakozik ki.

Negyven milliárdot gyűjtöttek a svédek Budapestnek

Svédország nagyvonalú társadalmi akciót indított Magyarország megerősítése érdekében. A svéd társadalom erre a célra már 1 és fél millió svéd koronát gyűjtött össze, mely 40 milliárd pengőnek felel meg. Az összeggyűjtött összegből 400.000 svéd korona értékű élelmiszert már Budapestre utnak indítottak. A magyar Vöröskereszt prágai kirendeltségéhez sok svéd szeretetesszag érkezett budapesti rendeltetéssel. Prágából ezeket már Budapestre küldték, melynek szétosztásáról a magyar Vöröskereszt gondoskodik és eljuttatja a címzetek számára.

A bankjegyforgalom 560 milliárd

A Magyar Nemzeti Bank a pénzleértékelés előtti utolsó jelentése szerint a bankjegyforgalom december 15-én a december 7-i forrással szemben további 112.557 millió pengővel 563 milliárd 166 millió pengőre emelkedett.

Megalakult a Szervezett Munkások Szövetkezete

A nagykanizsai Szakmaközi Bizottságnak már régi terve volt a közellátás megkönnyítését célzó szövetkezet megalakítása. Ezt a törekvést a szakszervezeteknek most siker koronázta, mert értesülésünk szerint január 6-án délután fél 3 órára a Szociáldemokrata Párt nagytermében összehívta alakuló közgyűlést a Szervezett Munkások Szövetkezete. Eddig 1500 részjegyet jegyeztek le 5000 pengős részjegyenkénti áron, így a szükséges tőke már rendelkezésre áll a nagyszabású üzlet elindításához. A szövetkezet célja a közellátás megkönnyítése és a szervezett munkásság élelmiszerekkel való ellátása. A szakszervezetek első komoly jelentőségű akciója a pékség megteremtése volt, amely közel 10.000 embert lát el ma Nagykanizsán kenyérrel. Ezzel az alapítással bebizonyították, hogy a Szövetkezetben komoly erő rejlik, valamint azt is, hogy árnivelláló hatása van az árak alakulására. Úgy tudjuk, hogy

amint a helyzet megengedi, a pékség mellé húsüzletet is felállítanak. A Szervezett Munkások Szövetkezetének nyílt árusításu üzlete is lesz és hasonlítani fog szervezettel az Általános Foglalkozási Szövetkezethez, azzal az eltéréssel, hogy sem az igazgatóság, sem a felügyelőbizottság semminemű javadalmat nem élvezhet, az adminisztráció precíz, de kisméretű lesz és az egész szövetkezeti üzletet egyetlen szakember fogja irányítani. A Szakmaközi Bizottság, amelynek elnöke Brónyai Lajos, a szövetkezet megalakításával komoly szolgálatot tesz a városnak.

A Szervezett Munkások Szövetkezete 1946. évi január hó 6-án, d. u. fél 3 órákor tartja alakuló közgyűlést a Szociáldemokrata Párt nagytermében, melyre minden részjegyet megfizetőt meghívunk. — Tárgysorozat: Alapszabályok megállapítása, igazgatóság és felügyelőbizottság választása. — Az alapítók.

Moszkvában az atombombáról tárgyalnak

A három nagyhatalom külügyminiszterei összeültek, hogy az atombomba titkát nemzetközi ellenőrzés alá helyezték. A világ közvéleményét nagy seregben kellemes meglepetés érte. A hírek híreit, az emberiség sorsáért aggódók szinte örömmel tölti el, hogy a legutóbbi külügyminiszeri tárgyalások, csődbejutása után és a szöveg végzett diplomáciai erőfeszítések eredményével jártak és a világ békéjéért győztesen befejező három nagyhatalom újra érintkezésbe lépett. Egyelőre a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Nagybritannia miniszterei találkozással van szó. Washingtoni politikai körökben azonban úgy vélik, hogy a három nagyhatalom moszkvai tanácskozása csak bevezetője a három nagy újabb találkozásának.

Amikor a nemzetközi politika egén a fellegek gyülekeztek, október közepe táján Truman elnök levelet intézett Sztalin generalisszimushoz. A választ maga Truman elnök nyilvánította kielégítőnek. Ez a levélváltás adta meg az alapot a légkör tisztulásához. Különösen hat az a körülmény, hogy Moszkvában csak a három nagyhatalom külügyminiszterei tanácskoznak, míg Franciaország és Kína képviselői nem vesznek részt a megbeszélésen. Emlékeztet, hogy a moszkvai külügyminiszeri összejövetelen a Szovjetunió méreven ragaszkodott Franciaországnak és Kínának a délkelet-európai kérdések rendezésének való kirekesztéséhez. Nagyrészt amiatt bukott meg a londoni konferencia, hogy az angolszász nagyhatalmak viszont szükségesnek tartották a másik két nagyhatalom részvételét és hivatkoztak az erre vonatkozó potsdami döntésekre. A Szovjetunió nem engedett álláspontjából és most az a tény, hogy Moszkvában nincs jelen sem a francia, sem a kínai külügyminiszter, a Szovjetunió álláspontjának győzelmét jelenti.

A francia kormány és a közvélemény nem a legnagyobb lelkesedéssel fogadta a három nagyhatalom külön tanácskozását. Erre vall Bidault francia külügyminiszter következő nyilatkozata:

A francia kormány semmi ellenvetést nem tesz, ha a három nagyhatalom egymással találkozik, hogy a közös problémákat megtárgyalják. Reméljük, hogy ez a tanácskozás mindannyiunk érdekében sikerrel fog járni. Aligha lehet elképzelni azonban, hogy Franciaország moszkvai jelenléte hátráltatja volna a tanácskozásokat. A francia kormány nem járulhat hozzá semmi olyanhoz, ami

Franciaország lényegbevágó érdekeit sérti. A német kérdést értem alatta, amelyben nem változott a francia álláspont.

De Gaulle miniszterelnök is nyilatkozott a moszkvai külügyminiszeri értekezletről. Kijelentette, hogy Franciaország nem tiltakozik amiatt, hogy nem hívták meg a tanácskozásra. Az ottani megbeszélések tárgya az atombombával függ össze és ez nem érinti közvetlenül Franciaországot. Az amerikai külügyminiszeri hivatal nyilatkozata szerint az atombombán kívül felmerül több más kérdés is, többek között Spanyolország ügye is.

Epp a napokban tanujelét adta Franciaország annak, hogy bejelenti az Egyesült Államok és Nagybritanniának, hogy a francia kormány meg kívánja szakítani a diplomáciai kapcsolatot Spanyolországgal. Valószínű, hogy ezt több állam is követni fogja.

Heggyi János

Budapestről jelentik:

Fedák Sári Budapesten „lép fel”

Hitler és Szálasi legrégibb rajongója Fedák Sarolta színművész tegnap délután „fellépett” a politikai rendőrségen, ahol megkezdtek kihallgatását. Az éjszakai órákban is tartott még Fedák Sári kihallgatása, amelyet a politikai rendőrség főnöke, Péter Gábor vezérőrnagy vezetett.

— Hatvanhat éves vagyok, — mondotta Fedák Sári. Öregasszony vagyok én kérem, nem tudom, hogy jövök ahhoz a megtiszteltetéshez, hogy mint háborús bűnös szerepeljek. Én már 1919-ben kommünista voltam és ma is — szélsőbaloldali vagyok...

Megakarták lincselni Endre Lászlót és Bakyt

Az Endre-Baky-tárgyaláson tegnap a hallgatóság felháborodottan tüntetett a legvérengzőbb háborús és kihívó magatartást tanúsító bűnösök ellen, úgyhogy a tárgyalást a tanácselnök fel is függesztette. A tüntetések a tárgyalás után az utcán is folytatódtak.

A Zeneakadémiáról eltávozó Endrét és Bakyt a felháborodott tömeg megakart lincselni. A rendőrök minduntalan közelharcba keveredtek a

A Nemzeti Parasztpárt karácsonyi nyilatkozata

A Nemzeti Parasztpárt az ország legfiatalabb és legszegényebb párta, amely alakulásától a szegény kisparasztság, a dolgozó magyarok sorsának megjavításáért küzd. Ez a párt, amely minden kívülről jövő anyagi és erkölcsi támogatás nélkül, pusztán vezetőinek és néhány segítőtársuknak lelkes fanatizmusától vezéreire küzdötté végig a választási hadjáratot, melynek eredménye a vezetőség részére nem hozott megiepetést. Jól tudta a vezetőség, hogy rövid néhány hónap alatt a politikailag évszázadokig elnyomott parasztságot nem lehet öntudatra nevelni. Az a több, mint háromszáz ezer szavazat, amelyet a párt a választáson kapott, nemcsak a párt létjogosultságát mutatta meg, hanem kötelezi is egyben a vezetőket további kitartó munkára, a kisparasztság politikai és gazdasági nevelésére és helyzetének megjavítására.

A párt helyi vezetősége sem csüggedt el a látszólagos sikertelenség miatt. A választások után a salaktól és a könnyebb fajsúlyú elemektől megtisztulva, tovább folytatja a munkát. Lelekes, önzetlen szervezőgárdája nem törődve az idő viszontagságaival, máris járja a falvakat, hogy kulturális és felvilágosító munkáját elvégezze. A párt-helyiségben hetenként ismeretterjesztő és oktató előadásokat tartanak egyes kiváló előadók, amelyeket a helybeli kisparasztság mind nagyobb számban látogat. A vezetőség tervbe vette egy társaskör alapítását, ahol a társadalom különböző rendű tagjai napi munka után együtt művelődhetnek és szórakozhatnak.

A szeretet első szabad ünnepén a Nemzeti Parasztpárt vezetősége ez uton köszönti tagjait és híveit, a betű ólomsege után küldve el hozzájuk szeretetteljes jókívánságait.

— Orvosi hír

Dr. Kahan Ágost szemorvos rendelőjét Csengery-ut 11. szám alá helyezte át.

tüntetőkké, a tömeg magatartása végül is olyan fenyegetővé vált, hogy kénytelenek voltak Endrét és Bakyt a Fővárosi Operettszínház előcsarnokában biztonságba helyezni. Többeknek azonban sikerült áttörniök a kordont és úgy Endre, mint Baky arcán számos hatalmas pofon csattan el.

A rendőrök nagynehezen kiszabadították őket a támadók kezei közül, akiket a tömeg lelkesen megéljenzett.

Hatvan budapesti gyermeknek békebeli karácsonya lesz...

A budapesti brit katonai misszió tagjai lemondtak a decemberi csokoládé- és cukorka-fejadagjukról és nagyobb összeget adományoztak arra a célra, hogy 60 magyar gyermek számára boldog karácsonyt varázsoljanak. Vasárnap délután 60 örömtől sugárzó magyar gyermek kapta meg a brit katonák ajándékát, nagy csomagot: angol csokoládét, ajándékot a fáról és a békebeli karácsony varázsát.

Az angol sajtó a magyar nép nyomoráról

Az angol sajtó fokozott mértékben közli azokat a híreket, melyek a magyar nép nyomoráról, nélkülözéséről és küzdelmes életéről érkeznek. Tildy Zol-

tán miniszterelnök és Kővágy polgármester beszédének nagy visszhangja volt Angliában. A News Chronicle cikkében felhívja az illetékes köröket, hogy az UNRRA Magyarországon a szükséges segítséget nyújtsa az ország nagy nyomorának enyhítésére. A Manchester Guardian helyet ad Tildy Zoltán felhívásának és közöl néhány jellemző és beszédesebb adatot. Lékó Zoltán egy magyar újságíró levele, mely leírja, hogy az ország mennyire szenved a hidegtől, éhségtől és gyógyszerhiánytól és indítványt tesz, hogy Amerika részéről juttassanak a magyar nép számára megfelelő segítséget, mely átsegítené a legsúlyosabb helyzetén.

Letartóztatják Fenyővári főhadnagyot

A honvédelmi minisztérium értesült arról, hogy a Budapesti Kerületi Parancsnokság bírósága Fenyővári (Franczenhoffer) Mihály lefokozott volt főhadnagynak — aki Perőcsényben agyonlőtte a Szociáldemokrata Párt titkárát és ezért 4 évre ítélték — büntetését 8 hétre felfüggesztették. Tombor Jenő honvédelmi miniszter utasította a Budapesti Kerületi Parancsnokság bíróságát, hogy Fenyővári Mihályt azonnal vezessék elő és büntetését megszüntessék nélkül töltse ki. Egyben intézkedett a miniszter, hogy dr. Kecskés József hadbírózredest, aki a felfüggesztést elrendelte, a Budapesti Kerületi Parancsnokság bírósága vezetése alól felmentsék és ellene a megfelelő megtorló intézkedést foganatosítsák.

Husz évvel ezelőtt...

1925. december 13-án, husz esztendővel ezelőtt, az egyik nagy amszterdami bankházban megjelent egy jólöltözött fiatalember és a pénztárosnak egy ezerfrankost nyújtott át avval, hogy váltsa be hollandi forintokra. A bank pénztárosa keletlenkedve a bankjegyet tanúsított és megvizsgálta a bankjegyet. Meglepetéssel állapította meg, hogy a bankjegyről hiányzik a vízjel. A francia bankjegyek rajzában ugyanis egy

fehér kerek folt volt látható, amelyben, a világosság felé tartva, egy gallsisakos főt, a franciák nemzeti szimbólumát pillanthatta meg a szemlélő.

A pénztáros gyanusnak találta a dolgot, nyomban rendőroket hivatott és a biztos fellépésű fiatalembert, minden tiltakozása ellenére, bevitték az amszterdami rendőrségre. Itt megmozdították és duplatalpu cipőjében bevarrva még tíz darab, teljességgel hasonló hamisítványt találtak. A bankjegyek felől kétség már nem lehetett s ezután annál nagyobb meglepetésként hatott, hogy a fiatalember Marsorszky György magyar katonatisztként igazolta magát. A holland rendőroket azonnal a szállodájába siettek, ahol lefogták Marsorszky tetteitársait, Jankovich Arisztid nyugalmazott vezérkari alvezőredest és Mankovics Györgyöt, akinek tízmilliónyi értékű hamis ezerfrankost találtak.

Igy pattant ki Amszterdamban a háborúutáni Magyarország egyik legnagyobb politikai botránya. A botrányt még csak növelte, hogy a letartóztatottak, nyilván tettük meglepetésére, hazafias célokra hivatkoztak és azt állították, hogy irredenta célok szolgálatában hamisították és értékesítették a francia bankjegyeket. Így indult el a leggyalázatosabb politikai botrány, amelynek főhőse Windischgraetz herceg, Nádasy országos főkapitány, Zadravecz tábori püspök, végül az általa hangoztatott István gazda, vagyis Bethlen István lettek. Évekig nyögte a magyar közgazdasági és politikai élet a frankhamisítás karácsonyi ajándékát. Sajnos még ma sem felejték el...

A külföldre hurcolt nemzeti vagyon őrzése előnyöket biztosít

A külföldre hurcolt magyar vagyon kormánybiztossága rendszerben közli, hogy mindazok, akik a külföldre hurcolt magyar nemzeti vagyon őrzése mellett hűen kitartanak, mindaddig, míg annak hazaszállítása biztosítható lesz, a kormánybiztosságtól ügyük jogos kivizsgálása után bizonyítványt kapnak, ezzel a bizonyítvánnyal hazatérésük után még az igazoltatási eljárás lefolytatása előtt is elfoglalhatják állásukat.

A népbíróság felelőssége

Az elmúlt 25 év „felelős” tényezői talán egy fogalmat sem járatnak le annyira, mint a felelősséget. Lépten-nyomon hallottuk és olvastuk a nagyhangú kijelentést: vállalom a felelősséget, vállalom a felelősséget, a felrobbantott hidakat, a hősi halottak és deportáltak százait, a hadifoglyokat, a hadiözvegyeket és hadiárvaikat. És ma ezek a nagyhangú országrontók az őket felelősségrevonó népbíróság előtt tudni sem akarnak semmiről, egymásra hárítják a felelősséget vagy pedig nyíltan kijelentik, — mint éppen a „nyilas Miatyánk” oly lelkes szavalója, Kiss Ferenc, — hogy nem is érti, mit jelent a felelősség.

Mi, akik az ujonnan felépülő Magyarország igazságszolgáltatásának legnagyobb terhét viseljük, nem szavalunk a felelősségről, de tudjuk, hogy mit jelent: azt jelenti, hogy a felelősséget fel kell építeni, hogy irgalmatlanul meg kell büntetni azokat, akik felelőtlenül küldték a halálba a Don partjára a dunántúli és alföldi magyar honvédeket és küldték gázkamrákba becsületesen

dolgozó magyarok százait és akik miatt a Szent Estén sok magyar család hideg szobában didegelve, éhezve üli meg a szeretet ünnepét.

Atérzi a felelősséget a népbíró, aki a legnagyobb áldozat, a sértett magyar nép nevében képviseli a vádat, a szakképzett tanácsvezető bíró, akinek jelentős szerep jut a tárgyalás menetének irányításában és át kell, hogy érezzék a demokratikus pártokat képviselő népbírók, akik az ítéletet a magyar nép nevében hozzák. Ha a felelősségnek ezt a hármas rétegét megtaláljuk népbíróságainknál, akkor azok meg fogják felelni hivatásuknak és a kiszabott büntetések gondolkodóba fognak ejteni mindenkit, aki fennhangon hirdeti a felelősséget, de fél szemmel a reakció felé kacsint, de amely reakció ebben az országban nem lesz még egyszer urra. Erre vigyázni fog minden magyar dolgozó, de első sorban az arra hivatott szerv: a népbíróság.

Dr. Ruttkay György
népbíró.

Fider György bűnlajstroma

A Zala december 21-i számában közölte, hogy Fider György aktáit a politikai rendőrség áttette a népbírószékre. Dr. Ruttkay György népbíró azonnal megkezdte Fider kihallgatását, amely a nagy anyagra való tekintettel, napokig eltartott. A népbíró előtt lassan kibontakozik a szörnyűségeknek az a halmaza, amit ez a nyilas belyár itt Nagykanizsán elkövetett. Bár Fider mindent tagad, okmányok és tanuvallomások alapján azonban bizonyítható, hogy mint a nemzeti számonkérőszék egyik vezető tagja, a legkülönbözőbb raffiniált módszerekkel kizsákmányozta az áldozatait. A vád képviselője bizonyítani fogja, hogy besugója volt a Gestaponak, hogy részese volt dr. König József fogorvos, dr.

Báron Pálné és kisgyermekének halálba kergetésének, Szabó Zoltán rendőrtanácsos, Gerő József mérnök, Pálcics Ferenc iparos titokzatos eltűnése is nagyrészt Fider számlájára írható.

Érdekes Fider vallomásaiban, amelyben elismeri, hogy 1944. május havában dr. Begidsán Emil megbízásából elvállalta a munkarend vezetői tisztségét, melyet egészen a hatalom átvételéig meg is tartott. 1944. október 15-én hajnalban vette át a párt adminisztrációs vezetését, míg 1945. januárjában összekötő szerepet töltött be a Nemzeti Számonkérőszék és a párt között, majd márciusban a fegyveres pártbizottság vezetője lett.

A meteorológiai intézet mai jelentése: A várható időjárás hétfő estig: megállás nélküli déli és délnyugati szél. Borult ködös idő, sokfelé eső. Az enyhéség tovább tart.

És mi lesz a költséggel?...

Írta: Bencze Jenő

Dr. Szabó Győző ny. járásbíróági elnök urnak ajánlom szeretettel.

Régi történet. Itt esett meg ebben a városban. Süldő újságíró korom emléke akkor jutott eszembe, amikor a napokban a szerkesztőségi szobába fűgőn bekarikázott egy gömbölyű bácsika. Valami felvilágosítást kért, hogy mit, arra már nem emlékszem, mert amikor papaszemén átkéklő buncut szemembe néztem, meglepődtem, előttem egy jelenet, aminak hőse ő volt.

Akkor is december volt, így karácsony táján, egy zimunkós, hófúvásos délelőtt. Az igazság palotájának ódon falait betárlázza a ráfagyott hó. Benn a tárgyalóteremben kellemes meleg sugárzott a jól megpakott kályhából. A külső ablakokra groteszk arabeszkokat és furesz akom-bukomokat rajzolt a tél tréfás keze. Hideg napsugár táncolt a szobában, megvilágítva két asszonyt, akik a bírói emelvény előtt állottak.

A bírói székben, halandó által elérhetetlen magasságban trónolt a bíró, aki nem volt más, mint az a tömzsi öregúr, aki higgant is megszégyenítő elevenséggel gurult be a szerkesztőségi szobába. Ősz bajusza humoros össze-visszaságba csapzott le a szájaig, husos kezével olyat ütött az asztalra, hogy az előtte álló kis fekete feszület megrepedezett. — Csend legyen — mondotta szí-

goruan. — Juli most te beszélsz — szölt rá a magasabbik szikár aszszonyra. — Mond el, hogyan is történt a dolog. Csak a tiszta igazságot mond Juli, mert a hazugság csunya dolog, meg aztán úgy is rájövünk, akkor pedig megszégyenülsz.

Juli hőbeszédűen, paraszti gyűlölete minden tüzével adta elő a tényvallást. Vallomásának drámai részénél oda-oda fordult a mellette álló almapiros arcú menyecskehez, akinek fejére olvasta, hogy megejtette az ő urát, pedig négy apró gyerek vihancol náluk.

— Ilyen szégyen asszonyon még nem esett, — pityeredett el — nem lehet hát csodálni, ha mindenfelől kiáltottam neki.

A nagyvontu asszony ki tudja még meddig beszélt volna, ha a bíró meg nem akasztja.

— Szóval elismered, hogy becsületében megsértetted Rozit?

— Van is ennek bocsulata?

— Elég legyen — mordult rá szigoruan a bíró, majd a másik aszszonyhoz fordult:

— Na mit szólsz ehhez Rozi?

Rozsi, a szépasszony, nem akar a „tényvallásból” semmit elismerni. Azt azonban nem tagadja, hogy cifra szavakat kiabált vissza Julinak.

— Nem hagyhattam, hogy elgázolja bocsulatomat.

— Beismerted, hogy te is megsértetted Julit — állapítja meg a törvény őre, majd a tanúk kihallgatására tér át.

Elsőnek Juli ura, a megejtett

gazduram lép a szobába. Jól megtermett ember, roppant bagaria csizmájából olajszag terjeng. Meg kell hagyni, férfiasan, gavallérmódra viselkedik. Isten ments, hogy Rozira barmít mondana. Pedig Juli komoly erőfeszítéseket tesz, hogy saját urával szolgáltasson bizonyítékokat Rozsi ellen. De erről szó sem lehet. A bagaria csizmas makacsul felelgeti:

— Nem nyútam én egy ujjal sem Rozihoz, hát még szemérmetlenül...

A hangulat kezd felizzani. Összevissza kiabálnak, különösen a nagycsontu Juli hangját hallani. Izgalomban lecsuszott a keszkenője. A bíró néhány pillanatig tehetetlenül nézi a nép viaskodó gyermekeit, majd olyan dolog történik, amit még sohasem látott azelőtt ez a terem.

— Nem nyútam én egy ujjal sem Rozihoz, hát még szemérmetlenül... — A hangulat kezd felizzani. Összevissza kiabálnak, különösen a nagycsontu Juli hangját hallani. Izgalomban lecsuszott a keszkenője. A bíró néhány pillanatig tehetetlenül nézi a nép viaskodó gyermekeit, majd olyan dolog történik, amit még sohasem látott azelőtt ez a terem.

— Asszonyok! Közeledik karácsony, a szeretet szent ünnepe. Tudjátok-e mit mondott Jézus Urunk? Azt, hogy szeressétek egymást és éljétek Isten békéjével. Igaz?

Juli: — Igaz.

Rozsi: — Bizony.

— Azután a mindennapi imáitokban nem mondjátok-e el, hogy bocsásd meg a mi vétkeinket, mert mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőnek. Igaz?

Juli: — Áldassék a szent neve. Rozsi nagyon csendesen: — Mindörökké. Amen.

— Hát nem lenne szégyen, ha ti, jó asszonyok, nem tartanátok be Isten Fianak igaz szavát? Ezért kérdem tőletek, megbékéltek-e egymással?

Aldott csend ült meg a teremben a felejtethetetlen pillanatban. Emlékszem a két asszony lehajtott, cifrakendős fejére, a megilletődött nagy darab parasztra, aki lepedőnek is beillő, színes zsebkendővel törölgette szemét. Még most is hallom, ahogy Juli felelt:

— Megbékélők.

— És ahogy Rozsi mondotta:

— Nem kívánok én semmi rosszat a szomszédasszonyomnak.

A bíró két szemében a szeretet fénye mosolygott. A feszületen játszó napsugár szivárvánnyá színesedett.

Ekkor a terem jobboldalán egy asztal mellől felállt egy sovány, szemüveges uriember, az ügyvéd. Fanyar hidegséggel, jogászilagossággal, keményen ejtve ki minden hangot:

— És mi lesz a költséggel?...

A szemek újra összevillantak. A nap elbujt egy sötét felhő mögé. Hideg lett, mintha az északi szél súvöltve tört volna be a szobába. A bíró éveket öregedett. Visszavaszorgott pulpitusára. Ránézett a feszületre, amin már nem játszott a napsugár. Mélyseges szomorúsággal kezdte meg ítéletének kihirdetését:

— A Magyar Állam nevében...

Hadanieh Blanka:

Asszonyélet

Nagyot fordult az élet ebben az esztendőben.

Máról-holnapra megváltozott a kormányzat. Az emberek azonban nem változtak meg. Aki most igaz demokrata, az azelőtt is demokrata volt. Aki pedig március 30-án demokráciagyalogló volt, az nem lehetett április 1-én vérbeli demokrata és a haladást szerető ember. Tanuljunk meg tisztán látni és őszintén beszélni.

A mai idők látszólag legfontosabb problémája: az új nő kérdése. Vizsgáljuk meg a dolgokat. Van-e szükség új nőre? Nézzük meg a nők életét, milyen volt egy tíz, vagy ötven évvel ezelőtt. Ne nézzük a luxus-asszonyt, mert mi asszonyok, akik a demokrácia kíváncsi és építői vagyunk, sohasem vállaltunk közösséget velük. Nem részesedtünk jó dolgukban, de nem éltünk az ő szokásaik szerint sem. Nézzük az egyszerű nőt, akiről nem beszélt senki, aki maga sem beszélt önmagáról, csak dolgozott. Ne ségelyeje egy nő sem a nők elmúlt életét. Büszke lehet arra, hogy az általános semmibevevés ideje alatt is megálta helyét. Legyünk büszkék, asszonyok, arra, hogy Zrínyi Ilonának és Curie-né asszonyaink voltak. Nagyok voltak. De ugyancsak nagyok voltak azok a névtelen nők is, akik szinte végkimerülésben estek össze egy-egy mosóteknő mellett, vagy egy zsarnok, durra férfi kénye-kedvének voltak kiszolgáltatva 50 esztendőig. Nagy idő 50 évig együtt élni, mondta ilyenkor gondolkodás nélkül a felületes ember. Sok ilyen nő életében minden volt, csak nem szépség. Minél nagyobb elnyomatásban élt egy asszony, annál erősebben élt benne az életösztön. Örök ellenséggé vált szemben férfit a nővel. A férfi érezte, hogy a természet szükségessé tette a nőt, mint a férfit. Testi erejénél fogva mégis ő vette kezébe az uralmat. Nem itt a baj, hogy a kormányzat a kezébe vette, hanem ott, hogy visszaélt hatalmával. Nem hagyta, hogy az erősebbnek kijáró tisztelettel kövessük őt, hanem maga előtt terelt, mint a nyáját.

A nőnek a jó házasságban is keményen kellett dolgoznia. A háziasszonyi munka a testi és szellemi munka szép példája, mondta egy nagy gondolkodó. Nincsen üdítőbb látvány, mint egy tökéletesen vezetett háztartás, ahol a pénzt jól beosztják, a gyerekek rendben vannak és a férj nyugodtan mehet munkája után. Ha egy nő ezt elérte, akkor nagyot alkotott, mert a méreteknél nincsen nagy szerepük.

Ami tökéletes, az akkor is tökéletes, ha bármilyen kicsi. Gyakran mondják ünnepélyes formában, »a nőnevelés új eszméi«. De hiszen a nőnevelésnek nincsenek új eszméi. A társadalomnak kell új szemmel néznie a nőt. Az újítók mindössze annyit végeztek, hogy megnézték, mi történt a férfiakkal s utána láttak, hogy ugyanaz történjék a nőkkel. Pedig figyelembe kell vennünk a nemek problémáját. Ne essünk otromba utánzásokba. Még a vadember is láthatja azokat a testi dolgokat, hogy ami jó egy férfiro nézve, lehet, hogy rossz lesz egy nőre nézve.

Ne vádoljanak a nők most azzal, hogy szeretném, ha az asszonyok helyzete a régi maradt volna, de szinte lehetetlenség, hogy az új dolgokkal foglalkozzunk, amíg pár szót nem szoltunk a nők elmúlt helyzetéről.

Büszke vagyok arra, hogy évszázadokon keresztül derekasan megállták helyüket a nők és igazat szölok akkor, ha azt mondom, hogy a nők mindig demokratikusak voltak. A közös asszonyors egymáshoz közel hozta őket. Szenvedésük puhává szelidítette, örökre munkájuk megke-ményítette őket.

Politikai multunk nincsen, mert a régi rendszer még annyira sem érdekesített, hogy elrontson minket. Ezért makulatlan tisztasággal ál-

lunk az új társadalom elé, fogadjuk el munkás, dolgozó kezünket. Ezt a kezét, melyet évszázadokon keresztül esetleg csókkal illették, de egy munkásnak kijáró igaz férfi kézszorítás-sal soha.

Az UNRRA segítséget nyújt Oroszország háborúsujtotta vidékeinek

Washington, december 24

Herbert Lehmann, az UNRRA vezérigazgatója bejelentette, hogy az UNRRA Fehéroroszország és Szovjet-Ukrajna köztársaságokkal egyezményt írtak alá. Ennek értelmében az UNRRA ezen területekre is kiterjeszti segítségét, minthogy ezen területek is sokat szenvedtek a háború következtében. Ez az első eset, hogy az UNRRA a Szovjetunióval is segítséget nyújt. Ukrajna 189 millió, Fehéroroszország 61 millió dollár segítséget kért. Lehmann bejelentette, hogy további segélynyújtási tervet dolgozott ki Kína, Oroszország, Ausztria, Korea és Finnország megsegítése érdekében. Az UNRRA európai tevékenységét valószínűleg 1946 végéig folytatni fogja, míg ázsiai működését 1947-ben fejezi be. Az amerikai gazdasági tervek bizottsága kifejezést adott annak a kívánságnak, hogy az UNRRA adjon egy milliárd dollárt az európai inséges népek élelmezésére és segélyezésére. A gazdasági szakértők megállapították, hogy az UNRRA segélyezése nem jelent teljes megoldást, mert egyes országok, így Belgium, Hollandia, Franciaország, Anglia, Magyarország, Norvégia, Németország, Bulgária és Románia számára nem küld adományokat, minthogy ezen országok jórészt nem rendelkeznek dollárral. Azért a gazdasági tervek bizottsága azt kívánja, hogy az élelmiszerek juttatása ezen országok részére ingyenes legyen.

Nem kell vámot fizetni a szeretetcsomagokért

A pénzügyminiszter rendezte a külföldi szeretetcsomag akciónak vámmentes kezelését, miután a magyarok világszövetsége egy korábbi egyezmény folytán a vámmentesség megkönnyítését és visszaállítását kérte. A pénzügyminiszter ezért új intézkedést tett és a magyarok világszövetségének Budapesten időző küldöttségét vontta be ennek végrehajtásába. A szeretetcsomagok ajándék jellegének megállapítására külön ajándék levél nem szükséges és a kedvezményezettek saját maguk kiválthatják a részükre érkezett szeretetcsomagokat. Ugyanazon címzettnek négyszer lehet vámmentesen kiszolgáltatni Amerikából érkezett szeretetcsomagokat. A vámmentes kezelést a 20 kg-on felüli küldeményekre is kiterjesztették 50 kg-ig, így a nagyobb csomagok vámmentességét sem kell külön kérni.

Osztrák-magyar kereskedelmi szerződés készül

Bécsben magyar küldöttség tárgyalt a magyar és osztrák kereskedelmi kapcsolatok újrafelvételének előkészítése tárgyában. A küldöttség több napon át tárgyalt az osztrák kormány illetékes szerveivel az egyezmény megkötésének lehetőségeiről. Az a terv, hogy Magyarország élelmiszereket, terményeket és ipari nyersanyagokat szállít iparcikkek ellenében. Ugy magyar, mint osztrák részről az a kívánság, hogy a két ország gazdasági kapcsolatait elmélyítsék és az egyezményt létrehozzák.

HIREK

Elképzelhetetlen

és mégis igaz, hogy dr. Bäder Andor orvos, aki jelenleg Budapesten praktizál, Nagykanizsáról pecsétes levelet kapott. A levélben a polgármester helyett egy olvashatatlan aláírás ur közli a címzettel, hogy 5.— P, azaz öt pengővel tartozik Nagykanizsa városának. A szigorú levélíró azt is közölte, ha nyolc nap alatt ki nem egyenlíti az összeget a címzett, úgy a város a megfelelő lépéseket, azaz a foglalat, vagy transzferálást folyamatba teszik. Gyönyörű dolog a precíz munka és dicséretre méltó az ügybuzgó tisztviselő kötelességtudása, de nem értjük, hogy mi haszna lehet a városnak abból, ha egy öt pengős követelést úgy akarja behajtani, hogy a levélre, amit a címzettnek küld 120 pengős bélyeget ragaszt. Miután az esetet egy budapesti lap is leközölte, mi is kíváncsiak volnánk arra, hogy ki az az ügybuzgó tisztviselő, aki öt pengőt akar behajtani a város részére 120 pengős költséggel, amihez még nincs hozzászámítva a papír, az írógép kopása és a tisztviselő munkaidéjének értéke. Lehet, sőt valószínű, hogy itt egy tevédsérről van szó, de éppen humoránál fogva kénytelenek vagyunk szót tenni, mert így talán elkerülhető lesz hasonló esetek megismétlődése.

A polgármester kórházban

Windisch Dénes polgármester, akinek ügyében a nyomozás befejezéshez közeledik, a zalaegerszegi kórházban betegen fekszik. Értesülésünk szerint állapotában máris javulás állott be és rövidesen visszatér Nagykanizsára.

Nagykanizsai Szakszervezetek Kulturbizottsága

a városi szegények felsegélyezésére az elkövetkezendő nagy szeretet ünnepe alkalmával karácsony másnapján, szerdán délután fél 6 órai kezdettel műsoros táncestélyt rendez az Iparoskör nagyertermében (Szoc. Dem. helyiségben). Tekintettel a nemes célt, felkéri a szakszervezet az összes tagjait, hogy szíves megjelenésükkel a szakszervezet ezen nemes akcióját támogatni szíveskedjenek.

Rendes bíróság elé állítják a december 4-i betörés tetteseit

A »Zala« annak idején megírta, hogy Papp Bálint Zrínyi Miklós-utcai nyersbörkereskedő üzletébe Horváth Károly mészárossegéd és színházi kellekes, valamint Zábó János napszámos december 4-én betörték. A betörők a falon átmászva, kifeszítették az üzlet ablakát és a raktárból nagymennyiségű talpbőrt és nyersbőrt vittek el. Annak idején a rendőrség távirati megkeresést intézett az igazságügyminiszterhez, hogy statáriális bíróság elé állítsák-e ifj. Horváth Károlyt és Zábó Jánost. A táviratra most érkezett meg a válasz, mely szerint a tetteseket a rendes bíróság elé utalták.

Az állomásfőnök felhívása!

Felhívom az összes tényleges és nyugdíjas MAV alkalmazottak figyelmét, hogy akiknek birtokában 1944—45. évben postán befizetett vagy illetményeiből levont, de az 1945—46. tüzelési évre nem érvényesített tüzelőanyagutalvány van, hogy azokat érvényesítés végett folyó évi december hó 31-ig az állomás B segédhivatalában bemutatni szíveskedjenek. Az állomásfőnök.

Várakozáson felül sikerült a Demokratikus Nők karácsonyi gyűjtése

A Demokratikus Nők nagykanizsai szervezete száz sokgyermekes családot örvendeztetett meg karácsonyi segéllyel, amelyet a legnagyobb csendben, minden ünnepélyes külsőségtől mentesen osztottak szét. Kiosztottak babot, burgonyát, lisztet,

kenyeret, tejet, turót, sajtot, vajat és malátakávét. A kiosztást, miután az idő rövidsége miatt a felajánlott élelmiszerek behordása időre nem sikerült, karácsony után is folytatni fogják. A Demokratikus Nők ma látogatást tesznek a kórházban, ahol a szegény betegeknek vajat és egyéb tápláló élelmiszereket osztanak ki.

A cserkész aho' tud, segít

Ezt a törvényt most, a szeretet ünnepe körül valóban időszerű gyakorolni. A Cserkészszövetség országos versenyt is hirdetett a karácsonyi jótett-gyakorlatra. Gimnazista cserkészünk az idén is, mint eddig, örsönként meglátogatják ajándékaikkal szegényeiket és a saját összeállítású pásztortájkákat előadták a kórház betegeknek és a szegényház lakóinak. A város csapatai karácsony ünnepén délután 5 órakor közös karácsonyi ünnepélyt rendeznek a ferencrendiek fehértermében, melyen az ifjuság barátait is szeretettel látják.

Anyakönyvi hírek

Az elmúlt héten 9 leány és 7 fiú született. Papp György szeszgyári fűtő és Kálovits Máriának fia, Harmadás Agnesnek leánya, Ozvald József napszámos és Molnár Erzsébetnek leánya, Kovács Ferenc tisztviselő és Kreft Margitnak fia, Végvári Jenő Maort-tisztviselő és Szendefi Erzsébetnek leánya, Kovács Károly szabó és Hompó Teréznek leánya, Nagy Lajos MAV tisztviselő és Kovács Magdának fia, Balogh György kalauz és Kovács Margitnak leánya, Santa György kereskedő és Kálovits Ilonának fia, Marton Teréznek leánya, Szalai Sándor rendőr és Györgyák Ilonának fia, Zadravetz György kárpitos és Mátrai Matildnak fia, Hágner Kálmán serfőző és Berghoffer Máriának leánya, Kromszner Géza vendéglős és Fliszár Máriának fia, Arvai Irénnek leánya, Chrapek Mieczysław tanító és Schmidt Jolánának leánya. — Házasságot kötöttek: Németh Ferenc MAV altiszt és Gyöngy Mária, Békési László esztergyáros és Endródi Mária, Honfi Ferenc gépkocsivezető és Borsós Magda, Kovács József motorszerelő és Czitnek Erzsébet.

Fiatal leányok egy rablógyilkos bandában

A budapesti rendőrség bravuros nyomozás után elfogta az országnak talán legnagyobb gyilkos-és rablóbandáját. A banda, melynek tagjai Görcsi Sándor, Winter László, Habersdorfer György és Márfi József voltak, géppisztolyokkal jól felszerelve, ugyszólván Budapest egész lakosságát rettegésben tartották. Ők gyilkolták meg és rabolták ki Lukics, Béke-utcai kereskedőt, Bajai Andort és őket követék el azt a számtalan gyilkosságot, amely a Budapest-Békescsabai vasútvonalon az utóbbi időben előfordult. A fővárosból három fiatalkoru leányt vittek magukkal, akik segítségükre voltak a gyilkosságokban. A leányokat kézigyűrtökkel szerelték fel. Elfogatásuk csak tűzharc után sikerült, amelyben Márfi meghalt, míg a többi lefegyverezték.

APRÓHÍRDETÉSEK

Mindenest keres a piarista rendház. 2281

Tanárjelölt tanítványt vállal. Cím a kiadóban. 2283

Tangóharmonikáért, 80- vagy 100-asért élelmiszert adok. Vass, Szabadság-tér 13.

Gumihulladékot, ócskagumit veszek. Szabó Antal üzlete. 2285

ZALA politikai napilap

Kiadja: »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa« Szerkesztésért és kiadásért felel Benze István.

Nyomtatott a »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa« nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdai felel: Zalai Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze János főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Májusban lesznek a magyar béketárgyalások

XII. Piusz pápa karácsonyi rádiószózata — Windisch Dénes polgármester lemondott

A moszkvai külügyminiszeri értekezletről megfogalmazott hivatalos nyilatkozat szövegét a befejező tanácskozásokon elfogadták. A hivatalos közlemény szerint a Magyarországgal kötendő békeszerződés feltételeit a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Nagybritánia dolgozzák ki együttesen. A külügyminiszterek helyettesei a külügyi tanács londoni első ülésén tárgyalni fogják a Moszkvában létrejött megállapodás alapján az azonnal kötendő béke feltételeit. Az aláíró államok kidolgozzák az illető állammal kötendő békeszerződések végleges szövegét. Az így kidolgozott békeszerződéseket azok az államok írják alá, amelyek hadiállapotban voltak az illető országgal. A békeszerződések nyomában életbe lépnek, mielőtt az aláíró szövetséges hatalmak a békeszerződéseket megerősítették. A békeszerződések szövegét haladéktalanul közlik az illető országokkal. A békeszerződések szövegét az illető államoknak, így Magyarországnak is, ratifikálni kell. A külügyminiszeri tanács előkészítő értekezletét 1946. május 1-én tartják meg Londonban, ennek befejezte után nyomban hozzálátnak az Olaszországgal, Magyarországgal, Bulgáriával, Romániával kötendő békeszerződések szövegezéséhez. A Magyarországgal kötendő békeértekezleten részt vesznek a három nagyhatalom külügyminiszterrel, továbbá mindazok az államok, melyek számottevő katonai erővel cselekvőleg vettek részt a Németország elleni háborúban, tehát az Egyesült Államok, Nagybritánia, a Szovjetunió, Kína, Franciaország, Kanada, Görögország, Hollandia, India, Brazília, Belgium, Új-Zeeland, Lengyelország, Csehszlovákia, Jugoszlávia és a Délafrikai Unió. A békeszerződés nyomában hatályba lép, mielőtt a fegyverszüneti szerződést aláíró hatalmak és Magyarország is elismerték.

A Reuter diplomáciai szakértője úgy értesül, hogy a moszkvai külügyminiszeri tanácskozásokról szóló záróközleményt és jegyzőkönyvet valószínűleg 48 órán belül közzéteszik. Bevin külügyminiszter előreláthatólag a hét végén visszatér Angliába. Ez esetben mintegy két hét áll rendelkezésére, hogy megtegye az előkészületeket az Egyesült Nemzeteknek január 10-re kitűzött közgyűlésére.

A pápa karácsonyi rádiószózata

Róma, december 27

XII. Piusz pápa karácsonyi szózatában többek között a következőket mondta: Meg kell emlékeznünk néhány szóval azon békemunkáról, melyet a felelős kormányfők és gazdasági szakemberek vállaltak magukra, hogy tapasztalattal, jóakarattal, politikai tudással és szervező képességgel fogjanak hozzá a világ béke előkészítéséhez. A világ fennállása óta a hatalmak képviselői még nem vágtak bele ilyen hatalmas és bonyolult vállalkozásba, mint ebben a háborúban, egy katasztrófával teljes 30 év után. Mərhetetlen azoknak a felelősség, akik vállalták, hogy ezt az óriási horderejű vállalkozást megoldják. Nem áll módunkban vitatni azokat a gyakorlati feladatokat és megoldásokat, melyekhez folyamodnak. Azt hiszem, hogy három pontban választhatom az igazságos és tartós béke erkölcsi feltételeit. Először a jelenlegi idők követeléseitől előírják valamennyi nép együttműködését, jószándékát és kölcsönös bizalmát. A gyűlölet megtörésére a versengés és tisztességtelen verseny kiküszöbölését is számításba kell venni a döntések meghozatalánál. Másodszor a családapák és családanyák biztosítani és védelmezni akarják gyermekeik jövőjét a nyers erőszak politikájával szemben. Harmadszor az elmúlt években kiomlott vér az erkölcsnélküli államok parancsuralma ellen kiált.

Párisban lesznek a béketárgyalások

Párizs, december 27

A Liberation newyorki lap értesülése szerint, ha az érdekeltek nagyhatalmak elfogadják az amerikai álláspontot, akkor a békeértekezletről 1946 május 1-én ülnék össze Párizsban a moszkvai értekezleten kijelölt 21 nemzet képviselői Európa új arcátlanának megújítására.

Harminckét új bitorost nevezett ki a pápa

Róma, december 27

XII. Piusz pápa a karácsonyi ünnep alkalmával 32 új bitorost nevezett ki, hogy a bitorosi kar létszámát kiegészítse. Az új kinevezett bitorosok között mindössze 4 olasz bitoros van és feltűnő nagy az amerikai bitorosok száma. A pápa 11 amerikai főpapot nevezett ki bitorossá. Azonkívül találunk közöttük angol, spanyol, kanadai és német bitorosokat is. Az új bitorosok között foglal helyet Mindszenty József magyar hierarchiafőnök is. Spelmann newyorki érseket Magyarországon is jól ismerik. Spelmann a háború alatt Rómában járt s ott fontos tárgyalásokat folytatott. Ekkor kereste fel Schlehtia Margit és az üldözöttek érdekében kérte közbenjárását. Az érsek magyar látogatóját legszívebben fogadta és mindent megtehetett, hogy az üldözöttek helyzetén segítsen.

zsef magyar hierarchiafőnök is. Spelmann newyorki érseket Magyarországon is jól ismerik. Spelmann a háború alatt Rómában járt s ott fontos tárgyalásokat folytatott. Ekkor kereste fel Schlehtia Margit és az üldözöttek érdekében kérte közbenjárását. Az érsek magyar látogatóját legszívebben fogadta és mindent megtehetett, hogy az üldözöttek helyzetén segítsen.

Kivégezték a szmolenszki német gyilkosokat

December 20-án délelőtt Szmolenszk főterén végrehajtották a katonai törvényszéknek Modisch, Kirschfeld, Weiss, Gaudian, Gentschke, Müller és Krause német fasiszta katonák ügyében hozott halálos ítéletet. Közel 50.000 szmolenszki lakos és környékbeli gazdálkodó, vöröskatonák és tiszt gyűlt össze a főtéren, hogy végignézzék az akasztást.

Az angol király mondotta:

Imádkozunk, hogy a jövőbeni nemzedék nagyobb békében élhessen, mint mi

VI. György angol király a karácsonyi ünnep alkalmából szózatot intézett az angol néphez. Arról beszélt, hogy bár a háború mindent elpusztított, a béke kivívásáért nagy árat kellett fizetni, de amit sikerült megmenteni, megérte az árat. A

testvériségnek az a szelleme, amely az angol birodalom egyes népei között kialakult, egyike a legnagyobb nyereségnek. Imádkozunk azért, mondotta, hogy a jövőbeni nemzedék nagyobb békében élhessen, mint mi. Mindent meg kell tenni, hogy a béke áldásait kiterjesszük az egész világra és a béke érdekében való összefogásra hívta fel a népeket.

Megtorolják a náciknak németek ellen elkövetett bűnét

Berlin, december 27

A müncheni amerikai katonai kormány rádióban tett bejelentése szerint megtorolják azokat a németországi háborús bűnösöket is, melyeket a nácik tulajdon honfitársaik ellen követtek el. Német bíróságok mondanak ítéletet azok felett, akik eltették láb alól az ellenszegülő németeket, vagy elvették vagyonukat. Németország brit megszállási övezetében a brit hatóságok egymásután közszéki tanácsokat alakítanak, melyek mint helyi önkormányzati szervek működnek a helyi katonai parancsnok ellenőrzése alatt. Ezen közszéki tanácsok szervezete hasonlít az angolai közigazgatáshoz, de teljesen új a német nép számára, hiszen Németországban az eddigi közigazgatási szervek központilag irányított hivatalnokok voltak.

Budapestről jelentik:

Tildy miniszterelnök távirata

Renner kancellárhoz

Tildy Zoltán miniszterelnök táviratot intézett Renner Károly osztrák kancellárhoz köztársasági elnökké való megválasztása alkalmából: „Mind a magam, mind a nemzeti kormány és a magyar nép nevében a legszívebb jókívánságaimat fejezem ki. Meggyőződésem, hogy az ön bölcs vezetése alatt még szorosabbra fűződnek azok a kapcsolatok, melyek országunk demokratikus ujjáépítésének előfeltételeit teszik.

Jön az új százezerpengős

A Magyar Nemzeti Bank december 27-én megkezdte október 28-i kelettel ellátott, új színnyomatban készült (második kibocsátású) százezerpengős címletű bankjegyeinek kibocsátását. Az új kibocsátású százezerpengős bankjegyeket bélyegjeggyel megjelölni nem kell. Ezek a

bankjegyek bélyegjeggyel nélkül névértékük erejéig törvényes fizetési eszközök.

Ut a kötött gazdálkodás felé

A legutóbbi minisztertanácsban a kormány felhatalmazta az iparügyi minisztert, hogy bármi néven nevezendő ipari nyersanyagot, félkész-árut és kész-árut zár alá vehet. Elrendelheti az iparügyi miniszter az ipari nyersanyagok, félkész-árúk és kész-árúk bejelentését és azok forgalmát szabályozhatja. A kötöttgazdálkodás végrehajtásának létrehozására és biztosítására külön szervezetekeket állíthat fel, melyeknek az iparügyi minisztérium a legfőbb hatósága. Ez intézkedésekre azért volt szükség, hogy a közellátás zavartalan lebonyolítása céljából a készletek igazságosan eloszthatók legyenek és minden áru, ipari nyersanyag, félkész-árú, egyformán jusson el mindenhová, ahol arra szükség

van. Az iparügyi minisztérium ez irányú intézkedéseit a karácsonyi ünnepek után fogja részletesen közölni.

Dollár 106 000, szinarany 119.297

Napoleon 692.594

A Nemzeti Bank hivatalos árfolyamai december 22-én: dollár 106.000—107.200 svájci frank 24.920—25.180, svéd korona 25.310—25.670, 1 gramm szinarany 119 ezer 279, 10 koronás arany 368.658, Napoleon 692.594 pengő. Az árfolyamok árfolyamati csökkenést mutatnak az előző napiakkal szemben.

A közellátásügyi miniszter rendelte az árak bejelentéséről

A közellátásügyi miniszter elrendelte, hogy legkésőbb december 31-ig be kell jelenteni a december 15-én érvényben volt árakat. A bejelentési kötelezettség nem vonatkozik a zöldség-, gyümölcs- és főzelékfélékre, baromfira és tojásra. A rendelet szerint tilos a bankjegydzsma következtében keletkezett terheket és veszteségeket az eladási árba belekalkulálni, további tilos a bejelentési kötelezettség teljesítése címén üzletet vagy üzemet zárva tartani, vagy az eladásokat szüneteltetni.

Három ifjú vértanu temetése

Az ellenállási mozgalom három ifjú tagját 1944 december 24-én Bajcsy-Zsilinszky Endrével egy napon Sopronköhiden kivégezték. A magyar függetlenségért vértanúhalált halt három ifjú holttestét az érforduló napján, december 24-én temették el Budapesten.

Ignotus kérelme az UNRRA-hoz

A „Manchester Guardian” közli, hogy Ignotus Pál Londonban élő magyar hírlapíró sürgős felkérést intézett az UNRRA-hoz Magyarország megsegítése érdekében.

Az első szabad karácsony után

A magyar munkásság történetében ez volt az első alkalom, amikor minden külső gátlás nélkül szabadon ünnepelhette az év legszebb ünnepét — szent karácsonyt.

Elnyomás alatt élt a magyar munkásság évszázadokon át. Kapitalisták és hűbérurak ültök a munkásság nyakán, nekik dolgozott látástól vakulásig. A munkás csak arra volt jó, hogy kiszípolozzák. A munkás dolgozott, fizette az adót, katonáskodott, de az ország ügyeibe nem engedték beleszólni. Történelmünk arról tanuskodik, hogy a munkásság soha nem nyugodott bele sorsába, minden alkalmat megragadott annak megváltoztatására, de véresen elfojtották valamennyi megmozdulását. Így volt ez 1919-ben is, amikor győzött a Horthy-ellenforradalom. Jó időre megpecsételődt a munkásság sorsa. A csendőrszuronnyok árnyékában korlátlanul uralkodtak továbbra is a kapitalisták. Ma már más a helyzet. A második világháború is végetért. Magyarország ma a demokratikus átalakulás útján van. Súlyos küzdelem folyik a gazdasági életben, de ádáz harc folyik a gondolatok, a politikai eszmék területén is.

A magyar nép igazi és teljes felelőssége most kezdődött el, mióta kezébe vette sorsának intézését.

Aki becsületes magyar ember, annak érezni kell, hogy ennek a fele-

lösségnek osztályrésze is és az építő munkába való bekapcsolódás az ő számára ebből a felelősségből való tudatos részvállalást jelent.

Ma az a feladatunk, hogy önfeláldozó harcra legyünk annak az eszmének, amely mind a szovjet nép, mind a világ valamennyi demokratikus népe számára a békés fejlődést és a szabad életet biztosítja. A világ minden megtámadott, megsanyargatott népével szemben legelőször kötelességünk, hogy úgy éljünk és úgy irányítsuk sorsunkat, hogy soha többé ne lehessünk vak eszközei egy újabb rablópolitikának, hogy soha többé ne legyünk martalócok és idegen népek hóhérai.

Tiszta kézzel, önmagunk is a világ színe előtt igazoltan akarjuk építeni tovább a történelmünket.

Már a felszabadulás első perceitől fogva a Magyar Kommunista Párt vezette az elnyomott és kiszorított munkásságot.

Tanult a múlt hibáiból. Rájött arra, hogy a munkásság erős szövetségese a parasztság, hogy a dolgozó nép csak egységben, közös fellépésben érthet el sikert a kizsákmányoló nagytőkésekkel és nagybirtokosokkal szemben. A munkásság igazi harcos szövetségese a kommunista volt. Már az illegálisban is föld alá szorítva, minden megalkuvás nélkül harcot folytattak a munkásságért. Nemcsak szóval, irással, hanem tettekkel is mindig más és más köntösben tanította a munkásságot küzdeni a kapitalisták ellen.

A Magyar Kommunista Párt meghirdette az egész nemzet összefogását önállóságunk kivívására, harcba szólított minden becsületes magyar embert a munkásság, parasztság és értelmiség köréből, hogy az ország sikeresen tudjon szembeállni a német brigantizmussal, hogy le tudjon számolni a fasizmus hazai képviselőivel.

Sajnos, nem tudtuk kivívni önállóságunkat, Horthy és a nagybirtokosok nem akartak fellépni fegyveresen a német erőszakkal szemben, a Vörös Hadseregnek kellett kitisztítani országunkat a németektől, de a Magyar Kommunista Párt által vezetett nemzeti ellenállás megmentette a nemzet becsületét és lehetővé tette, hogy kezébe vegye a magyar nép sorsa intézését.

Mi nem akarunk féktelen bosszút. A szent karácsony napján, amikor minden ember szívét szeretet és béke honolt, meg tudtuk bocsátani mindazoknak, kik megtévedtek, vagy megbottlottak a múltban, de a fasisztáknak és a hazaárulóknak, kik a nemzetet a végső romlásba döntötték — nincs bocsánat.

Ma a demokrácián át a végső célért, a szocializmusért harcolunk, mert csak ez tud biztosítani egy szebb, egy igazabb, egy boldogabb Magyarországot.

Szabó István mozdonyvezető

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete ma, csütörtök d. u. 5 órakor párt helyiségének nagytermében taggyűlést tart. Megjelenés kötelező. A terem gázfűtéssel van ellátva.

— **Eljegyzés.** Bali Mária-Magdolna nőiszabósegéd és Dér László rendőrségi detektív jegyesek. (Mindketten külön értesítés helyett.)

— **Parragi György borkereskedő igazoltatása**

A »Zala« 19-i számában megírta, hogy a III. számú igazolóbizottság Parragi György borkereskedőt egy évre eltiltotta iparának gyakorlásától. A cikkben téves információ alapján azt írtuk, hogy Parragi Németországba szökött. Megállapítottuk, hogy Parragi György mint katonai került Németországba, ahol az amerikaiak csapattestével együtt fogták el. A fogságból megszökött és úgy került vissza Nagykanizsára.

— **A Nemzeti Segély**

A Zala utján mond hálás köszönetet Tóth József urnak (Csengeri ut 7.) 50.000 pengős természetbeni adományaért.

Windisch polgármester lemondott állásáról

A »Zala« értesülése szerint Windisch Dénes polgármester megrendült egészsége való hivatkozással lemondott polgármesteri állásáról. Lemondásáról értesítette a Szocialista Demokratikus Párt központját, valamint nagykanizsai szervezetét, Zala vármegye rendőrfőkapitányát. Nagykanizsa hivatalos városa a lemondást azonban még nem kapta kézhez. A Zala 23-i számában megírta, hogy Windisch Dénest Zala vármegye főkapitányának parancsára elővezették és a fennálló gyanúkok alapján őrizetbe vették. Az eljárást, amelyet feljelentések és tanuvallomások támasztanak alá, a legszelesebb mederben folytatják le. A Zala szerkesztője ma érintkezésbe lépett Farkas József, Zala vármegye főkapitányával, aki a vizsgálat befejezéséig részleteket nem mondhatott a nyomozás jelenlegi állásáról, de kijelentette, hogy az egész rövid időn belül befejeződik, amikor is hivatalos jelentést adnak ki az ügyről. A főkapitány közölte azt is, hogy Windisch Dénes polgármesteri állásáról lemondott, valamint azt, hogy jelenleg beteg a zalaezerszegi kórházban fekszik háziőrizetben.

Ma érkezett a városházára Zala vármegye alispánjának 16.218/ni. 1945. számú véghatározata, amelyben az 1929. XXX. t.-c. 76. §-ban a.1 és a.2., valamint a 80. § 1-4. pontjára való hivatkozással Windisch Dénes polgármestert állásától azonnali hatállyal felfüggesztik. A pol-

gármester ellen lefolytatandó vizsgálat biztosaként Tivolt Elemér vármegyei főjegyzőt rendelték ki.

A felfüggesztést az alispán a következőkben indokolja meg:

A magyar államrendőrség zalavármegyei főkapitánya értesített arról, hogy Windisch Dénes polgármestert az ellene felmerült panaszok és súlyos gyanúkok alapján a rendőrség letartóztatta. A polgármester ellen felmerült vádak és a terhére rótt valószínűsíthető események a polgármester ellen indítandó büntető eljárásra szolgáltatnak okot.

A polgármester ellen felhozott panaszok olyan eseményeket vagy mulasztásokat tesznek valószínűvé, melyek a hivatkozott t.-c. 76. §-a szerint a fegyelmi eljárás alapjául szolgálnak, ezért ellene a fegyelmi eljárást elrendeltem.

Mint hogy pedig az ellene felhozott és valószínűsíthető vádak olyan súlyosak, hogy bebizonyítás esetén szolgálatától felmentést, vagy hivatalvesztést vonhatnak maguk után és mivel az ellene felmerült és terhére rótt eseményeknek már a gyanúja is indokoltá teszi, hogy Windisch Dénes polgármestert a hivatali tevékenységéről és közérdeke szempontjából távol tartassék hivatalától, valamint mivel a felmerült vádak a polgármester ellen megindítandó büntető eljárásra alapul szolgáló események tényálladéka is kimeríteni látszanak, Windisch Dénes polgármestert állásától felfüggesztettem.

Rövidesen Kanizsára hozzák dr. Bükky Jenőt, a nyilasvilág rémuralmának rendőrkapitányát

A politikai rendőrségtől nyert értesülésünk szerint dr. Bükky Jenő rendőrtanácsost, aki a nyilasvilág rémuralma alatt a nagykanizsai rendőrkapitány volt, Grácban letartóztatták. A letartóztatásról értesítést küldtek a nagykanizsai politikai rendőrségnek, aminek vezetője máris intézkedett, hogy a nyilasvilág e vérebeit hazahozzák. A politikai rendőrség két detektívjét küldték ki autóján Grácba, így remélhető, hogy a rendőrtanácsos »testvér« rövidesen annak az épületnek cellájába kerül, ahova annak idején ártatlan áldozatait záratta be és kínzattatta meg. Bükky Jenő magyar rendőrtiszt letéte — mint azt a Zala már megírta — a magyar nép legnagyobb ellensége volt, Szálasi csatlósa, aki vakon teljesítette a gonosztevő utasításait. A németeket ugyszólván teljesen kiszolgált és minden hatalmával elnyomta és megsemmisítette azokat, akik fel-

ismerték a magyarság tragikus sorsát és ellenálltak a zöld mérgeknek.

De nemcsak Szálasi és a németeket szolgálta ki, elsősorban saját magára volt gondja, mert mint bizonyítva van, akkor, amikor Nagykanizsán 5 dkg. vajért sorban állottak az emberek, Bükky naponta 2 kg. vajat kapott protekció útján. Sokszor három rendőrt nem csinált egyebet, mint a környéket járta szalonnaért azon parancsra, hogy az Bükky rendőrtanácsosnak kell.

Bükky rendőrtanácsos elfogásával tisztázódnak majd olyan kérdések, amelyek eddig homály fedték. A nyilasvilág itt letartóztatott főbb emberei sötét bűnük nagy részét Bükky Jenőre hárítják át, aki állandó összeköttetésben tartott fenn egy Fider Györgyvel, mint Szerecz Lászlóval, de nem kevésbé Lengyel János propagandavezetővel is. Kihallgatása elé nagy várakozással tekintenek a népügyészségen is.

Davaj

A felszabadulást követő napokban a rendőrség kapott az orosz parancsnokságtól egy kis lovacskát. Keshedt kis állat volt, alig-alig állt a lábán. Fénytelen bús szemeiben benne volt ennek a világnak minden keserősége és fájdalma. Semmi sem megrázóbb, mint egy beteg ló esdeklő szeme. Összefacsarodik a szív ennyi szomorúságtól. Ki tudja, melyik szögletéből jött rengeteg hazájának? Ide sodorta a háború szele. Talán Irkuck környékéről, egy trojka mellől kapta fel az orkán és tette le ide, — idegen földre, idegen izü széna mellé. Embermilliók sorsában osztozott. Ennyi az egész.

A rendőrlények — miután alatról volt szó — mindent megtettek, hogy rendbehozzák a névtelen lóhölgyet. Némelyik cukrot is hozott, ami már akkor is komoly áldozatot jelentett. Nevet is akartak adni neki: Zsuzsi, Bözsi, Mancsi, stb., de a lovacska büszkén utasított vissza minden illetéktelen beavatkozást magánügyeibe. Egyszerűen nem hagyta magát elkeresztelni.

Lassan gömbölyödni kezdett, kiálló bordái eltűntek, huspárna feküdt forgócsontjaira. Szőre kifényesedett. A kora tavaszi napsugár ked-

venc játszóhelyet talált bársnyos barna szőren. Majd befogták. A két-kerekű kis gíggel el-elporoszka, de üggetésre nem lehetett birni se csiklandozással, de ostorral sem. El is nevezték: »Lusta Muszkának«.

Egy alkalommal dolgom akadt az egyik környéki faluban. Befogták a »Lusta Muszkát« a rozoga, sárga kétkerékűbe. Amikor a kapun kifordultam, a rendőrtanácsos szölt: »Reggelre talán megjön véle.« Eleinte elveztem ahogy lépésben haladt, de amikor kiért az országútra, gyorsabb tempóra akartam bízni a kis lovacskát. Csiklandozni kezdtem, később enyhén ostorozni, de természetesen minden eredmény nélkül. Bosszankodtam. Gyalog hamarabb odaértem volna — gondoltam s már a visszafordulás lehetőségét forgattam fejemben. Huzogattam a gyeplőszárat, riszáltam zablával a száját, de mindez hiába való volt. A »Lusta Muszkát« nem lehetett sztoikus nyugalmából kizökkenteni. Dühös lettem. Megvallom, kimerítettem a magyar nyelv szókincsét a lóhajítást illetőleg: Gyi! Hó! He! Ha! Uccu! stb. De ez mind nem használt. Elkeseredettségemben teljesen ösztönösen elkialítottam: Davaj! Csoda történt. A lovacska megrázódott, for-

mas, kedves fejét hátrafordította, szemeiben az értelem vig fénye csillant meg. Fülel merevre hegyezte, azután táliosként vágatásba kezdett.

Kora délután már itthon voltam. A rendőrtanácsos bánt, de én titkomat nem árultam el. Pedig el kellett volna mondanom, hogy sem ostor, sem szidalmazás vagy fenyegetés nem ér annyit, mint egyetlen szó, amit megértetek. (bj)

Hirdetmény.

Honvédség tagjainak igazolása.

A zalavármegyei 34. honv. kieg. pság igazolóbizottsága által január 2-án az alábbi felsorolt honvéd egyének lesznek zárt igazoló eljárás alá vonva:

Dr. Havas Rezső ht. főhadnagy Zalaezerszeg, Várfalvi András ht. szv. főörzsörmester Nagykanizsa, Nagy Elek ht. őrök főtörm. Nagykanizsa, Kőmives István ht. zenész főtörm. Nagykanizsa, Nyitrai Zoltán ht. őr. mű. főtörm. Nagykanizsa, Gyuricza József ht. főtörm. Páka, Ersek János ht. törzsörmester Nagykanizsa, Török József ht. őrök főtörm. Nagykanizsa, Király István ht. őrök főtörm. Nagykanizsa, Nvári Lajos ht. törm. Nagykanizsa, Szukics Lajos ht. szv. törm. Nagykanizsa, Kiss Ferenc ht. törm. Nagykanizsa, Bárándi Béla ht. törm. Nagykanizsa, Németh József ht. szv. törm. Badaesonytornaj, Kovács István ht. őrök főtörm. Boeska, Pállér Lajos ht. őrmester Lesenceistván, Rabb Ferenc ht. őrm. Nova, Solymosi Ferenc ht. őrm. Nagykanizsa, Nagy András ht. őrm. Nagykanizsa, Szabó Ferenc ht. szv. őrm. Ságod, Takács István ht. rep. őrm. Zalamegye, Miskolczy Gottfried ht. tü. mű. őrm. Nagykanizsa, Pataki József ht. őrm. Nagykanizsa, Hegedűs György ht. őrök őrm. Nagykanizsa, Baa Károly ht. szv. őrm. Nagykanizsa, Varga Ferenc ht. őrm. Zalahaláp, Németh Ferenc ht. rep. őrm. Nagykanizsa, Németh József polgári alkalm. Pacsa, Kaczmariski László polg. alkalm. Pacsa, Káman Gizella polgári alkalmazott Pacsa.

Felkérem a közönséget, ha valaki a fent nevezettek olyan egyéni, vagy politikai magatartásáról, illetve eseményéről tud, melyek a magyar nép érdekeit sértették, vagy sértik, ezt és az erre vonatkozó bizonyítékokat a bizottság elnökének, Rajna Ödön kereskedelmi középiskolai tanárnak (lakcím: Zalaezerszeg, Rákóczi-utca 44. sz.) személyesen vagy írásban haladéktalanul jelentse.

Figyelemztetem azonban a bejelentőket, hogy írásbeli bejelentés csak akkor vehető figyelembe, ha a bejelentő nevét és lakcímét is feltünteti.

Figyelemztetem az igazolás alá vontakat, hogy tárgyalásra külön személyre szóló idézésre kell csak megjelenni.

Zalaezerszegi 34. honv. kieg. pság Igazoló Bizottság titkársága.

Hirdetmény.

A legnyomatékosabban felhívom mind azokat, akik felhívást kaptak, hogy a III-ik negyedévi jóvátételbe szolgáltatásnak be buzát, rozst és babot, e felhívásnak 28-án d. u. 2 óráig tegyenek eleget, mert ellenkező esetben a leg súlyosabb ellenrendszabályokat és megtorlásokat hozom folyamatra. Felkérem az újságot olvasókat, hogy ezen hirdetemről értesítsék az esetleg érdeklő ismerőseiket. 2791 Polgármester.

APRÓHÍRDETESEK

1 drb The-Best és 1 drb Puch férfikörékpárt Zrínyi Miklós utca 30 szám alól elloptak, a nyomravezetőnek 1 ó: fa jutalmat adok. Sárecz 2289

Üres alberti szobát keresek szolid nő részére. Cim a kiadóban. 2290

Eladó 270 kéve tengeriszár, 250 P kévéje. Varazds ut 60. 2287

Megbízható, tiszta, magányos nő keresek gyermekek gondozására. Petőfi u. 55

ZALA politikai napilap

Kiadja: »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa« Szerkesztésért és kiadásért felel Benze József.

Nyomatott a »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa« nyomdájában Nagykanizsa Nyomdásért felel: Zalai Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31

A moszkvai konferencia eredményei világszerte nagy megelégedést keltettek

Bevin nyilatkozott a konferenciáról — Sztálin távirata Tildyhez és Rákosihoz

A moszkvai külügyminiszeri értekezlet véget ért és annak angolszász résztvevői már el is utaztak Moszkvából. A nagy világlapok vezetőhelyen ugyyszólván kizárólag a moszkvai értekezletről foglalkoznak. A lapok a moszkvai megállapodást úgy köszöntik, mint amely biztosítja a békeszerződéseknek 1946-ban való megkötését. Megállapítható, hogy az értekezlet legnagyobb sikere az emberiségnek nyújtott legbecsesebb újévi ajándék: a béke. A békeszerződések, amelyeken majd az Egyesült Nemzetek szervezete felépül, nem kényszer erejével diktálják, hanem minden olyan nép elbírálása alá bocsátják, amelyek tevékeny részt vettek a fasiszmus elleni háborúban. A moszkvai tanácskozások fontos lépést jelentettek a kölcsönös megértés felé és világszerte általános megelégedést keltettek.

Bevin angol külügyminiszter Moszkvából való elutazása előtt újságírók előtt nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy az iráni kérdés nem szerepelt ugyan hivatalosan a moszkvai záróértekezlet ülésén, de azért mégis szóba került. Megállapításra azonban nem jutottak és így ebben a rendkívül fontos kérdésben diplomáciai uton folytatják a tárgyalásokat. Nem hiszem — mondotta Bevin, — hogy az értekezlet minden vitás kérdést megoldott volna, de mégis fontos állomás volt a közös cél felé vezető uton. A jó béke létrehozásához, a békeszerződések megkötéséhez türelem, megértés és mindenekelőtt kölcsönös bizalom szükséges. Megállapítom, hogy ez az értekezlet a kölcsönös megértés szellemében folyt le. Ebben a szellemben tárgyaltunk és ebben a szellemben térek vissza hazám — fejezte be nyilatkozatát a külügyminiszter.

Egy osztrák lap Magyarországról

Wien, december 28

A Bécsben megjelenő Vörös Hadsereg lapja írja: A háborús események által olyannyira sújtott magyar földön a régi rendszert felváltott demokrácia fejezi ki Magyarország élni akarását. Ezt az élni akarást az átélt háborús nehézségek sem tudják megdönteni, sőt az elmúlt évek megtisztították a fővárost sok sajtótól és mint főnix kelt életre a magyar kultúra. Mindez példaként szolgálhat az osztrák főváros számára is, miként fejlődik a kulturális élete olyan országnak, amely nagyon szegény és legalább is annyira szenvedett a háborús következményektől, mint Ausztria.

A spanyol köztársasági kormány cselekszik...

Párizs, december 28

A spanyol köztársaság elérkezettnek látta az időt, hogy erősebb esélyekhez nyuljon a hatalom átvétele céljából. A száműzetésben levő spanyol köztársasági elnök általános érintkezésben van az általa kinevezett kormány tagjaival a szükséges tennivalók megtárgyalása céljából.

Postaforgalom Ausztriával

Wien, december 28

Magyarország és Ausztria között életbelépett a levél- és táviró-forgalom megindításáról szóló átmeneti egyezmény. A csomag- és áruszállítás rendelkezései a lehetőség szerint az előírt feltételeknek megfelelően fokozatosan lépnek életbe. A megbeszéléseket Bécsben tartották és a magyar és osztrák posta kiküldöttjeinek megbeszélései a teljes barátság szellemében folytatódtak le.

Jugoszlávia több olasz tábornok kiadását követeli

Belgrád, december 28

A jugoszláviai háborús bűnösök ügyében több olasz tábornok kiadására történt intézkedés, akik a jugoszláv nép ellen követtek el háborús bűnöket, amikor Jugoszláviát Olaszország megszállta.

A németek még nagyon messze voltak az atombomba feltalálásától

Boston, december 28

Bostonban Goldschmidt professzor nyilatkozott a németek atombombakísérleteiről. Goldschmidt a Németországba kiküldött amerikai tudományos vizsgáló bizottság vezetője volt. Nyilatkozata szerint a német tudósok a háború befejezésekor csak igen kis haladást értek el az atombomba feltalálásában. 1945 őszéig ott tartottak a kísérletekkel, ahol az

amerikaiak már 1941-ben álltak. A tudósok legutóbb már abbahagyták az atombomba feltalálására irányuló

Budapestről jelentik:

Sztálin távirata Tildy miniszterelnökhöz és Rákosi Mátyáshoz

Tildy Zoltán miniszterelnök a magyar kormány nevében üdvözlő táviratot intézett Sztálin generalisszimushoz 66. születésnapja alkalmából. Az üdvözlő táviratra Sztálin távirat érkezett, melyben Sztálin megköszönte a miniszterelnöknek és a magyar kormánynak a születésnapja alkalmából küldött üdvözlőt és jókívánságait. Ugyanekkor táviratban üdvözölte Sztálin generalisszimust Rákosi Mátyás a Magyar Kommunista Párt központi tanácsának nevében. Sztálin generalisszimus ugyanekkor táviratban köszöntött fejezte ki a születésnapjára üdvözlőt és baráti jókívánságokért.

Mi a közvélemény a bankjegy-dézmáról

A Magyar Közvéleménykutató Intézet jelenti: A bankjegy-dézsma életbeléptetése napján a közönség 46%-a belátta az intézkedés helyességét, 30%-a gazdasági javulást vár tőle, 24%-a viszont az első pereben zűrzavaros kihatásoktól tartott. A közönség fele-ötven ezer pengőnél kevesebbet veszített a lebélyegzésen.

A magyar nemzet elégtételt szolgáltat Károlyi Mihálynak

A Horthy-uralom egyik első dolga volt, hogy az 1918-as októberi forradalom vezérét, a magyar nép köztársaság elnökét: Károlyi Mihályt törvénnyel hazaárulónak nyilvánította és vagyonát elkobozta. Károlyi Mihály egész mulija és az emigrációban mindvégig Magyarországot érdekeit szolgáló negyedszázados munkássága nem szorult rehabilitációra, a magyar demokrácia mégis kötelességének tartja, hogy Károlyinak elégtételt szolgáltatson. A magyar nemzet önmagának tartozik ezzel az erkölcsi rehabilitációval. — Ries István igazságügyminiszter rendeletére az igazságügyminisztérium most rendeltetve készített, amely Károlyi Mihálynak teljes elégtételt szolgáltat.

Értekezlet a valorizációról

Értekezlet volt a pénzügyminisztériumban a betétek és kihelyezések valorizálásával kapcsolatos index-pengő megállapításának módjait

kísérleteiket és minden erejüket arra használták, hogy az atomenergiát más téren érvényesítsék.

ról. Részletesen foglalkoztak a valorizáció ellen több oldalról felhozott érvekkel és megállapították azokat az irányelveket, amelyeknek megfelelően a pénzügyi kormányzat a valorizációt végrehajtja.

Összedőlt egy négyemeletes ház

Hét óra hajnalban az I. Béla-út 35. számú ház lakói arra ébredtek, hogy a ház vakolata omlakozik, háromnegyed 6-kor pedig hatalmas robbanással összedőlt a négyemeletes bérpalota. Eddig három halottat és egy súlyos sebesültet találtak a romok alatt.

A miskolci Nemzeti Bizottság a reakció ellen

Miskolc város Nemzeti Bizottsága legutóbbi ülésén az igazságügyminiszterhez küldendő feliratot fogadott el. A Nemzeti Bizottság kéri a minisztert, hogy a legszigorúbb rendszabályokat fogantasson azokkal szemben, akik október 15-e után Szálasiék védőszójára alatt menekültek nyugatra.

Határozatot hozott a Nemzeti Bizottság a revíziós és irredenta emlékművek eltávolítására vonatkozólag is. Az irredenta feliratokat azonnal eltávolítják, az országzászlókat pedig felszabadítási emlékművekkel alakítják át.

Munkában a budapesti gazdasági rendőrség

A bankjegylöbélvezési rendelőt megjelenése óta a gazdasági rendőrség különösen élénk tevékenységet fejt ki. Az árat állandó ellenőrzés alatt tartják és eljárást indítanak azok ellen a kereskedők ellen, akik árait az általános árszökkenés arányában nem szállítják le. Megfigyeli a gazdasági rendőrség azokat az üzleteket is, amelyek az árlezártas nyomon eltűnteték értékes áruikat, kirakataikba ólós pótlárú tetek és más alacsony értékű árut helyeztek és az értékesebb árukat kiválasztott vevőknek a régi áron hozzák forgalomba. Különösen áll ez a csomagkereskedők egy részére.

A gazdasági rendőrség keresi az eltűnt cigarettákat is. A cigarettafőzsdéként ismert jellegzetes pesti utcákon állandó ellenőrzés van, az árusokat előállítják és a fekete árut elkobozzák.

Tallózások

a főváros karácsonyi sajtójában

A fővárosi lapok karácsonyi számai, ha nem is békebeli, de mégis ünnepi köntösben, általában 8 oldalon jelennek meg. A lapokban megszólalnak a legkifűzőbb publicistáink, valamint politikusaink is. Pártlapjaink természetesen politikára helyezik a fősúlyt, de megfigyelhető, hogy társadalmi és művészeti szempontoknak is megfelelő teret nyújtanak. A lapok első helyen belpolitikai kérdésekkel foglalkoznak, de a külpolitikai taglalásoknak is hátsókat szentelnek.

A Magyar Kommunista Párt központi lapjában, a „Szabad Nép”-ben Rákosi Mátyás „Karácsonyi gondok” cím alatt írt vezércikket, amelyben átfogó képet ad azokról az eredményekről, amelyeket a felszabadulás óta szinte gigantikus munkával elértünk, de nem hallgatja el azokat a súlyos gondokat sem, amelyek elé nezdünk. Megállapítja, hogy fiatal demokráciánk a gazdasági életben nem tudott sikereket felmutatni, nem tudtuk közelítástunkat feljavítani, de nem sikerült az infláció rohanó árjának sem gátat vetni. Ezek a jelenségek „azzal fenyegetnek, hogy elsodorják fiatal demokráciánk alapjait, ha a legközelebbi hetekben nem tudunk jelentős eredményeket elérni”. A természetben mutatkozó el hanyulást a vezércikkirő Rákosi Mátyás a feketézökkel és munkátlannokkal szemben való enyhe bánásmódban látja és abban is, hogy a reakcióval szemben a dolgozók nem látják az anynyit emlegetett harcot.

„Egyre gyakoribb jelenség, hogy a bíróságok nyíltan kimutatják rokonszenvéket a népellenes vádlottal szemben, vagy éppen egyhuron pendülnek vele. A gazdasági téren a Nemzeti Kormány megkezdte ígéretének beváltását, de a reakció elleni harcban hasonló fordulat még nincs. Pedig tisztában kell lennünk azzal, hogy e téren is ígéretnek beváltására kell rátermünk, mégpedig gyorsan és vaskézrel.”

Rákosi Mátyás itt a kormányprogram első pontjára célzott. Cikkeknek befejezését a következőket írja: „Mivel inkább nőnek a nehézségek, annál inkább nő eltökéltségünk, hogy urra leszünk rajta. És ebben a szándékunkban magunk mellett tudjuk a magyar demokrácia minden elszánt hívét.”

A Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Párt lapja, a Kis Újság „Front-Karácsony” cím alatt közölt vezércikket Desseffy Gyula tollából. Megállapítja, hogy 1945 karácsonya frontkarácsony, hogy a magyar demokráciának most folyó élet-halál harcában percnyi szünetet sem tarthatunk. A cikkirő szerint 3 hónapot kell átvészelnünk, mert az első tavaszi napsugarak melege leküzdí majd a tél hidegét, élelmiszerhiányt és új bizalmat kelt majd a magyar lelkekben. A cikkben visszapillant a tavalyi karácsonyra, amely napon szakadt Budapestre az ostrom. Majd így folytatja: „Tisztában kell lenni azzal,

hogya ha nem sikerül átvészelnem a 3 hónapot, ha megbicsaklanak remegő térdeink, elernyed ellenálló erőnk és elbukunk a küzdelemben, akkor elveszítjük a demokratikus, szabad Magyarország egyedül emberhez való életformáját. Vezércikkének egy másik helyén megállapítja, hogy „Ennek a nemzetet és életet mentő koalíciónak ereje éppen abban rejlik, hogy nem szemfényvesztő politikai-sikerekre tömörültek a magyar demokratikus pártok, hanem a legelkeserítőbb helyzet megoldására”.

A „Magyar Nemzet”-ben Balla Antal írta a vezércikket a „Béke és szeretet ünnepén” címen. A cikkben megállapítja, hogy tavaly ilyenkor még gyilkos fegyverek okádták a tüzet, szórták ránk a halálmagot. A közvetlen életveszély azóta megszűnt, de az ország és népe élete fel van dülve, mert a béke még nem született meg. Mióta Krisztus vallása megszületett, évszázadok folyamán az egyház hatalmas szervezete kialakult és papjai a szeretetet és a lelkek békéjét hirdették. És mégis béke. Miért nincs? — kérde a cikk írója. Ezen a kérdésen bölcsék és kevésbé bölcsék sokat gondolkodnak és sokáig gondolkodhatnak. A szeretet tanításai nem hatották át az egyházhöz tartozók egyetemét. Nem irtották ki az ős vadságot az emberek lelkéből. Cikkét így fejezi be: „Ránk magyarokra a türesek, szenvedések nehéz napjai várnak. Személyes elzúgólódás nélkül ezt a súlyosnak ígérkező hat-hét hónapot és tartunk ki. Most a szeretet ünnepén, kétezer esztendő hatalmas távlatában, véres, zivataros századok kódorogásánál varázsolják lelki szemeink elé a betlehemi bölcsőt, ahonnan egy csodás, kiapadhatatlan fény sugárzik felénk: az emberszeretet lángja és hallgassuk a mennyből hangzó szót: „... a földön békesség és az emberekhez jóakarát”.

Ruhát és bakancsot kap a rendőrlégénység

A nagykanizsai rendőrség őrsemélyezete, mint értesültünk, rövidesen ruhát és bakancsot kap. A kiutalás a minisztériumban megtörtént, 200 méter szövetre és 300 pár bakancsra, amit a zalaegerszegi vármegyei főkapitányság oszt majd el. A ruhaneműkért Nagykanizsáról két rendőrtiszt utazik el, hogy a kincstári kiutalás alapján azokat átvehesse. Nem tudjuk, hogy a kiutalt mennyiségből mennyi jut a nagykanizsai rendőrség részére, de azt tudjuk, hogy az őrsemélyezetnek nincsen egyetlen tagja sem, aki leg-sürgősebben ne lenne ráutalva ugya ruhára, mint a bakancsra. A rendőrség munkáját eddig is csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta el- látni, éppen a melegek és a szét- esés állapotában levő cipője miatt, holott ezekben a nehéz időkben a közbiztonság zavartalan fenntartása életkérdése a fiatal magyar demokráciának. Oda kell hatni, hogy ezt az első kiutalást további juttatások is kövessék és ne legyen egyetlen tagja sem a rendőrségnek, aki ne- héz posztját silány öltözködése miatt ne tudja kifogástalanul ellátni.

A Független Kisgazdapárt

Értesíti úgy Nagykanizsa város, mint Nagykanizsa járás választóit, hogy a párt Király-utca 29. sz. alatti helyiségében a nemzetgyűlés újbóli megnyitására Magyar János nemzetgyűlési képviselő panasznapotokat tart. Kérjük tagjainkat, hogy panaszai- kal naponta reggel 3 órától délután 2 óráig forduljanak irodánkhoz. — Kisgazdapárt vezetősége.

Súlyos szerencsétlenség a Mária-gyógyszertárban

A ma déli órákban hatalmas de- tonáció reszketettette meg a Szabad- ság-ter környékét. A Mária-gyógyszertár laboratóriumában egy bután- gázzal tölt acélpalack felrobbant, tel- jesen szétzúzta a gyógyszerár be- rendezését. A robbanás a régi épü- let hátsó falát annyira megrongálta, hogy rendőri intézkedésre annak le- bontását azonnal megkezdték. A gyógyszerár tulajdonosnője, dr. Lu- kács Vilmosné a detonáció követke- zésében súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a kórházba szállították. E sorok írásakor még nem lehetett megállapítani, hogy van-e a robbanásnak más áldozata is. Miután a gyógyszerárban sok robbanóanyag van tárolva, a rendőrség kordonnal zárta körül, nehogy további szeren- csétlenségek fordulhassanak elő. A robbanás okozta kár a mai időkben felbecsülhetetlen.

Köszöni a szakszervezet

Mayerszky Béla, Binder Béla, Kassai Lajos Maort-mérnök munkás- társainak, Thasi Béla városi főmér- nök munkástársunknak, a Maort üze- mi bizottságának, a város vezető- ségének, Schultheisz Lajos bácsinak, Bölcsföldi, Modrovics, Szerdahelyi építőszaktársainak, Talosi és hozzá beosztott szerelőszaktársainak sü- tődéni gazbeszerelése körül végzett jó és igazán minden akadályt elhárító munkájukat, segítségüket. A felsorolt mérnök urak odaadó segédke- zésén kívül külön megköszönöm Ta- losi és Balogh szaktárs (aki szabad- ságát félbehagyva dolgozott) roham- munkáját már csak azért is, mert éjjel-nappal szívvel és lélekkel dol- goztak a teljes kimerülésig azon, hogy sütődéni a ház bent legyen. Nehéz volt. De győzt az akarat és győzt az öntudat. Győzt az a nemes cél elérése iránti vágy. Ez a győzelem a toll és a kalapács össze- fogásából származott. Ez a győzelem jelenti a dolgozók diadalmas és acél- kemény akaratát. Ez a győzelem el- sősorban azt a fogalmat, hogy nincs és nem lehet. Lehet, csak mozdul meg és csinál, akarjad csinálni.

Most ez a szerszám, most az a karmantyú, most amaz a könyök, a jó ég tudja milyen szelep vagy alkatrész hiányzik. Akarat, öntudat, szaktudás, jótanács és megvan min- den. Jó Lajos bácsink mindenhol ott van, drukkol egy darab vasért, fut lapátokért. A szakmától „de- legált” szaktársak dolgoznak a föld- munkáknál, de velünk drukkolnak. Kész. Próbásütés. Könnyezve ölelgetjük egymást. Győzelem! A cselekvő szakszervezet győzelme! Ol- csóbb lesz a kenyér!!!

Csepregi járási titkár

Elfogták dr. Haba Antal főorvos feljelentőjét

A Zala december 5-én megírta, hogy Erőss László mélikust a po- litikai rendőrség letartóztatta. Erőss a nyilasvilág alatt számtalan embert jelentett fel. Fider ezt a vádat me- gerősítette. Erőss László vallomása- ból kiderült, hogy nem egyedül töl- tötte be ezt a tisztséget, hanem ba- rátaival együtt, dr. Dunsz Károly orvossal karöltve. A politikai rend- őrség most letartóztatta a nyilas or- vost. Kihallgatásakor kiderült, hogy ő jelentette fel annak idején dr. Haba Antal kórházi főorvost azért, mert állítólag egy zsidót rejtege- tett házában. A másik áldozat pedig dr. Székely Lenke volt, akit zsidó származása miatt sugott be a nyila- soknál. Dr. Dunsz Károly orvost a nagykanizsai politikai rendőrség letartóztatta és az internálótáborba vitték.

Schoenfeld amerikai követ beszélt a budapesti gyermekek karácsonyfa-ünnepén

A budapesti amerikai misszió ve- zetője a karácsonyi ünnepek alkál- mával a budapesti szegény gyerme- kek számára a Ferenciek-téren meg- ható karácsonyfa-ünnepélyt rende- zett, melyen résztvettek a misszió vezetője és tagjai, valamint az ame- rikai hadsereg katonái.

Melven megrendített bennün- ket Budapest fájdalmas sorsa — mondotta Schoenfeld követ — és ezért szívünk melegét hoztuk Buda- pest nélkülözö lakosságának. Tudjuk, hogy szerény az ajándék, amit

nyújthatunk, de viszont ez mégis nagy örömet okoz Budapest gyer- mekeinek. Hat év óta ez az első békés karácsony és először sikerült megvalósítani, hogy megteremt- sük a lelkek békéjét. Tudjuk, sok gyer- mek maradt otthon és szülők nélkül, ezért mindent elkövetünk, hogy mi- nél több segítséget nyújthassunk.

Utána Schlachta Margit a buda- pesti közönség nevében mondott kö- szönetet az amerikai misszió aján- dékáért, melyet kiosztottak. Az ün- nepeséget a magyar rádió is közve- titette.

Hirdetmény.

Az 1080/1945. M. E. sz. rendelet 11. §-a értelmében közhírré teszem, hogy az I. sz. Igazoló Bizottság 1946. január hó 7-én az alábbi megnevezettek Igazoló Bizottságában fog határozni:

Ongai Sándorné születő újból tárgyalva, Egyed Sándor dióskali vegyeskereskedő újból tárgyalva, Vé- csey Barnabás városi műszaki ta- nácsnok újból tárgyalva, Hegedűs Géza pénzügyőr, Schwarz László magántisztviselő, Litty Kálmán Dunántúli Szeszgyár igazgatósági tag, Kovács József áll. erdősz, Bedi Pál postakézbesítő Murakeresztúr, dr. Varga József v. aljegyző, Nádas Miklós vegyész-mérnök hallgató, Varga László magántisztviselő.

Felhívom a lakosságot, hogy mind azok, akik az igazolás alá vont, len- tebb megnevezettek olyan magatartásáról vagy cselekedetéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette vagy sérti, ezt és az erre vonatkozó bizonyítékokat nálaik szóval v. írásban haladéktalanul jeleintsék be.

A bejelentéseket Bauer József I. sz. Igazoló Bizottság elnökehez címezve le- het beküldeni (Zárda u. 3. sz.) Személyes bejelentés mindennap d. u. 2—5 óráig Zárda u. 3. sz. a. eszközölhető.

Hirdetmény.

Az 1080/1945. M. E. sz. rende- let 11. §-a értelmében közhírré te- szem, hogy a nagykanizsai II. sz. Igazoló Bizottság 1946. január hó 3-án az alábbi megnevezettek igazolási tárgyában úgy határozott:

Salamon László, Papp Gyula Máv. táv- írázó, Bárány István Maort lakatos, Bíró Frigyes forg. adólist, Láng Miklós áll. felv. vonatk.

Január 4-én: Lovretics István, ifj. Páros Czupor György, Broz János, Béli I. János, Matcz Károly pályamunkások.

Január 5-én: Talos Ferenc, Sindelber- ger István, Csónka György, Lovretics II. János, Tulezi István pályamunkások.

Január 7-én: dr. Sebestyén József szol- gábiró, Tóth István posta-vonalfelügyelő, Jakupak Ferenc, Takács II. János pályamunkások, Pintér Jánosné köz. írónk.

Felhívom a lakosságot, hogy mind azok, akik az igazolás alá vont- tebb megnevezetti közalkalmazot- tak olyan magatartásáról, vagy cse- lekedetéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette vagy sérti, ezt és az erre vonatkozó bizonyítékokat nálaik szóban, vagy írásban ha- ladéktalanul jeleintsék be Szabó István mozdonyvezető Babóchay György- utca 43. szám, a II. Igazoló Bizott- ság elnöke.

— Felkérem mindazokat a nagykanizsai gazdákat (a kiskánizsaiak kivételével) akik- nek az ősei urbéresek voltak (általában azok a gazdák jönnek itt figyelembe, akik nek az ősei 1848 előtt Nagykanizsán lak- tak), hogy a városi erdőnek állami tulaj- donba való vételével kapcsolatos állásfo- galás és urbéres közösség megalakítása végett f. hó 30-án, vasárnap d. u. 2 órá- kor a városház közgyűlési termében (Bazár épület) feltétlenül megjelenni szivesked- nek. Bedenek József aranykalászos gazda.

HIREK

A le nem bélyegzett bank- jegyeket el kell fogadni

Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy a rendelet értelmében a le nem bélyegzett bankjegyeket január 1-ig mindenki köteles elfogadni. Január 1—5-ig a bankok átveszerlik a le nem bélyegzett bankjegyeket felül- bélyegzett bankjegyekre.

Több kihallgatás történt Nagy- kanizsán a polgármester ügyében

A nagykanizsai rendőrség büntetői osztálya Zala vármegye főkapitány- ságának megkeresésére Windisch Dénes polgármester ügyében több kihallgatást eszközölt. A kihallgató- sokat több rendőrtiszt végezte, ami a késő délutáni órákig eltartott. A kihallgatásokról a rendőrkapitányság nyilatkozatot a polgármester ügyé- nek rendőri befejezéséig nem adhat ki. A kihallgatottak között több ke- reskedő, iparos és egyéb foglalko- zású egyén is volt.

Rendkívüli közgyűlés

A Nagykanizsai Keresztény Tár- sas Temetkezési Egyesület 1946. évi január hó 5-én délután 3 órakor, határozatképtelenség esetén 1946. január hó 13-án délután 3 órakor a Rozgonyi-utcai elemi iskolában rendkívüli közgyűlést tart, amelyre tagjait ezúton hívja meg. Tárgyszo- rat: havi befizetési járulék és teme- tési segély felemelése. Vezetőség.

A Szociáldemokrata ifjusági Mozgalom (SZIM)

meghívja a város nagyérdemű kö- zönségét, partállásra való tekintet nélkül, kedden, újév délután fél 5 órai kezdettel a Szociáldemokrata Párt disztermében tartandó kacag- tató tarkasztjére. Jegyek már kap- hatók a Pártnál, a SZIM-ben, a Népszava-üzletben és a tagoknál.

Köszönetnyilvánítások

Mindazoknak a jó barátoknak, is- merősöknek, KOKSZ és vaskeres- kedő kártársainak, akik felejtethet- len jó férj, édesapa, testvér és rokon, Pető Lajos temetésén részvételükkel vagy bármi más módon fájdalom-ukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Pető- családnak.

Mindazoknak, kik szeretett jó fér- jem, édesapánk, illetve rokonunk, Molvarecz Sándor temetésén meg- jelentek és részvételükkel bármi mó- don enyhítették fájdalmunkat, ez- uton mondunk hálás köszönetet. Örv. Molvarecz Sándorné és családja.

— A Nemzeti Parasztpárt előadássoro- zatában vasárnap, f. hó 30-án Koronty Jenő tanító tart előadást „A magyar nép- zene” címmel. A párttagokat és érdeklő- dőket ezúton hívja meg a vezetőség. — A vezetőség felhívja azon tagjait, akik tag- sági igazolványukat még nem váltották ki, illetleg tagdíjaikkal hátralékban vannak, hogy hátralékukat még a folyó évben ren- dezzék.

Sporthír

Az NVTE atlétikai szakosztálya felhívja az atlétika iránt érdeklődő hölgyek és ifjak figyelmét, hogy a szakosztály Varga László kiváló edző vezetésével megkezdte a téli tornatermi edzéseket. Az edzések a Rozgonyi-utcai elemi iskola torna- termében tartatnak kedden és csü- törtökön délután 4 órától 6 óráig. A szakosztály tagjaitól feltétlenül és pontos megjelenést kérünk.

Szakosztályvezető

APRÓHIRDETESEK

Szalmáért trágyát cserélek. Österreicher Kőcséy 3. 22-2

Felveszek mindenest jó fizetéssel Posta- hivatali Kiskánizsa. Ugyanotti fa eladó. 2291

Anyát keres gyermekeinek iparos, 35 évesig. Biztos jövő. Cím a kiadóban. 2298

Cserélnék hosszú fekete férfilitikabátot élelemért. Hunyadi utca 28. 2296

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közigazgatási R. T. Nagykanizsa Szerkesztőség” és kiadásért felel Bencze István Nyomtatott a „Közigazgatási R. T. Nagy- kanizsa” nyomdájában Zalaegerszeg Nyomdaiért felel: Zala Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon 31

Gyöngyösi külügyminiszter nyilatkozott a moszkvai tárgyalásokról

Zárójelentés a külügyminiszterek tanácskozásáról — A moszkvai rádió Szaradzsoğlu beszédéről

A moszkvai megállapodással kapcsolatban Gyöngyösi János külügyminiszter sajtónyilatkozatot adott. Nyilatkozatában rámutatott, hogy a tárgyalások eredménye a magyar politikai körökben általános megnyugvást keltett. Bennünket különös örömmel tölt el a határozat azon része, amely kimondja, hogy a dunai államokkal kötendő békeszerződések négy hónapon belül elkészülnek és így a jövő nyárra a Duna völgyében helyreállnak a békés viszonyok. A békeszerződések előkészületeinek tanulmányozásával máris foglalkoznak az illetékes magyar szervek és a béketárgyalások megindulása nem talál bennünket készületlenül. A magyar kormány reméli, hogy módjában lesz az országot érintő kérdésekben álláspontját a szövetséges hatalmak előtt megfelelő formában kifejezteni.

A moszkvai tárgyalásokra és annak döntéseire nagy befolyással volt, hogy Sztalin az értekezlet alatt Moszkvában tartózkodott. Amikor nehézségek merültek fel, akkor Sztalin fogadta Bevin és Byrnes külügyminisztereket és segítő kézzel járult hozzá a holtpontra való túljutáshoz. Ez a segítség a megegyezést nagyban megkönnyítette és meggyorsította.

Az angol és amerikai küldöttség tagjai több ízben úgy nyilatkoztak, hogy a világ számára a kilátások sokkal kecsegtetőbbek, mint bármikor. A háború befejezéséről szóló legközelebbi megbeszélések Washingtonban, valószínűleg márciusban lesznek, ahogyan azt Byrnes külügyminiszter indítványozta. A moszkvai értekezlet zárójegyzőkönyve kétségtelenül arra mutat, miszerint a nagyhatalmak között a nemzetközi politika igen sok területén újra megindult az együttműködés.

Moszkvában megállapodtak az atomkérdés ügyében

Moszkva, december 28

A három külügyminiszter a moszkvai tárgyaláson az atomkérdésben a következőkben állapodott meg: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének közös biztonsági tanácsát bízta meg, hogy tanulmányozza tudományos értesülések alapján a békés célok érdekében a nemzetközi atomenergia használatát és biztosítsa annak kizárólag békés célokra való felhasználását.

Későbbiek ki az atomfegyvert a nemzetek fegyvertárából és kötelezzék a nemzeteket az atom-egyezmény pontos betartására, hogy a nemzetek óvakodjanak annak bármilyen megsértésétől.

Négytagú tanácsot létesítsenek, mely Japán felett átveszi az ellenőrzési hatalmat. A Szovjetunió csatlakozzék mind a négy nagyhatalom ellenőrző tanácsához. Az ellenőrző tanács javaslatait mindaddig nem bocsátja ki, amíg azokat a Szovjetunió, Nagy-Britannia és az Egyesült Államok, valamint Kínájóva nem hagyja.

Bevin visszatért Londonba

Bevin külügyminiszter visszatért Londonba és holnap személyesen fog tárgyalni Attlee miniszterelnökkel. Bevin külügyminiszter részletes beszámolót fog tartani az angol parlamentben annak jövő hónapban való összeülése után. Londonba érkezésekor az újságíróknak kijelentette, hogy a konferencia igen jó munkát végzett.

A nagyhatalmak tanácsadói máris elindultak Romániába és Bulgáriába

Moszkva, december 28

A három nagyhatalom moszkvai egyezményének végrehajtását már meg is kezdték, amennyiben már tegnap délután elindult Bukarestbe az a háromtagú bizottság, melyet azért állítottak fel, hogy Romániának és Bulgáriának tanácsot adjon kormányainak újjászervezésére a szövetségesek érdekében. A bizottság tagjai, mely Mihály román királlyal fog először tárgyalni, Harriman amerikai és Kerr moszkvai angol nagykövetek és Visinszky helyettes külügyi népbiztos.

A francia külügyi hivatal nincs megelégedve...

Párizs, december 29

A francia kormány minisztertanácsán foglalkozott azzal a válasszal, melyet a három nagyhatalom külügyminiszterének moszkvai értekez-

letének közleményére ad. A minisztertanács szerint a kérdések rendezése a francia kívánalmaknak kedvező és a nemzetközi kérdések általános rendezése nem gátolja a francia érdekeket. A francia baloldali sajtó örömmel üdvözlö a moszkvai értekezleten hozott határozatokat, melyek szerint a nagyhatalmak közötti kötelékek szorosabbá váltak. A francia külügyminisztérium szóvivője kijelentette, hogy a francia külügyi hivatal nincs megelégedve a Moszkvában létrejött egyezmény-nyel.

Szaradzsoğlu török miniszterelnök beszéde a moszkvai rádióban

Moszkva, december 29

A moszkvai rádió ma foglalkozik Szaradzsoğlu török miniszterelnök költségvetési beszédével, amelyben a miniszterelnök a török külpolitika változatlanágáról beszélt. Megemlítette, hogy a külügyek terén követett irány nem egyéb, mint a függetlenség biztosításának útja, amely politika változatlan és amely utról a török nép még a legnagyobb szükség esetén sem tér le. Kijelentette, hogy az Isztambulban történt szovjet-ellenes tüntetéseket néhány felejtő-

len fiatalember kezdeményezte. A moszkvai rádió külpolitikai munkatársa ezzel szemben megállapítja, hogy a lezajlott tüntetés a Szovjetunió elleni hadjárat kezdetét jelenti. Ez abból is kitűnik, mert a török lapok azt írják, hogy Oroszország a törökség évszázados ellensége. A török sajtó megállapítja, ha volt ereje Törökországnak Hitler elől elzárni az utat, úgy lesz ereje ahhoz is, hogy ezt az utat most az oroszok elől zárja el.

Pusztító vihar a tengereken

London, december 29

A londoni rádió jelentése szerint tegnap este az Atlanti Óceánon dühöngő óriási vihar miatt egy brit hadihajó és repülőgépek életveszélybe kerültek. A hadihajó 5000 tonna bombával megrakottan indult utnak Amerikából Európába. A hadihajó tegnap este a következő jelentést adta le: Ha idejében megfelelő segítség nem érkezik, semmi sem menthet meg bennünket a bombák teljes elszabadulásától. Majdnem 100 kilométer sebességű szélviharban további 14 élelmiszernel megrakott hajó került veszélybe a La Manche csatornában.

Hírek a világ fővárosaiból

Ligához. A külügyi bizottság jegyzéke különösen szorgalmazza az összes csapatok kivonását Líbanból és Szíriából és az ország szuverenitásának helyreállítását.

A francia belügyminisztérium jelentése szerint Franciaországban eddig 29.000 együttműködőt és 6000 kémét tartóztattak le.

Stettinius volt amerikai külügyminiszter a héten Newyorkból Londonba utazik, hogy résztvegyen az Egyesült Nemzetek januári megnyitó nagygyűlésén.

Meghalt dr. Papp Antal, a hajdudorogi görög katolikus egyházmegye püspöke. Tegnap temették el Miskolcon az egyházmegye papjainak, a közigazgatás vezetőinek és nagy-számu közönség jelenlétében.

Charlie Chaplin megtekintette a náci háborús főbűnösök nürnbergi tárgyalásáról készült híradót. »A háborús bűnösöknek nevezett szörnyetegek — mondotta — valóságos tanulmányfejek. A gonoszság megismerésére. A világ bíróságától elnyerik majd méltó büntetésüket.«

Záróközlemény a moszkvai külügyminiszteri tanácskozásról

Moszkva, december 29

Kiadták a moszkvai értekezletről a záróközleményt, melyet London, Moszkva és Washington egyidőben hoztak nyilvánosságra. A közlemény szerint a három külügyminiszter találkozásán a tanácskozások tájékozódó és puhatolózó jellegűek voltak. A záróközlemény először a Szovjetunióval a békeszerződések ügyében létrejött megállapodásokról a december 24-én kiadott hivatalos jelentést közli. A záróközleményben kiadott jelentés szerint Kína beleegyezésével megegyezés jött létre a három külügyminiszter között a Távolkeleti Bizottság felállítására ügyében, amely a Távolkeleti Tanácsadó Bizottság helyébe lép. A Távolkeleti Bizottságban a Szovjetunió, a Brit-birodalom, az Egyesült Államok, Kína, Franciaország, Hollandia, Kanada, Ausztrália, Új-Zealand, India és a Fülöp-szigetek képviselői foglalnak helyet. A Távolkeleti Bizottság felállítása nem zárja ki a távolkeleti ügyekben illetékes kormányok részéről történő megvitatási módszer alkalmazását. A Távolkeleti Bizottság székhelye Washington lesz. Megegyezés jött létre a négy nagyhatalom részéről arról, hogy az Egyesült Államok kormánya felhívja az érdekelt államokat az Egyesült Nemzetek munkájában való részvételre. A Japánnal kapcsolatos ügyek intézésére szövetséges tanácsadó bizottság létesült, mely legalább kéthetenként egyszer tanácskozássra ül össze. Koreát, mint független államot állítják helyre és az ideiglenes kormány megalakítása, valamint Korea függetlenségének helyreállítása érdekében nemzetközi bizottság alakul, melynek tagjai az Egyesült Államok dél-koreai és a Szovjetunió észak-koreai megbízottai. A három nagyhatalom külügyminiszterei megvitatták a kínai helyzetet és megegyeztek, hogy szükség van egységes és demokratikus kínai kormány alatt a kínai belháború megszüntetésére. Kitarának a Kína belügyébe való be nem avatkozás mellett. A hivatalos közlemény szerint Romániával kapcsolatosan a három nagyhatalom kész Mihály királynak tanácsot adni a román kormány ki-
szélesítése ügyében. Az így újraalakított kormány biztosítani köteles a sajtó-, szólás- és vallásszabadságot. Visinszky helyettes külügyi népbiztos, Harriman amerikai és Kerr angol nagykövetből álló bizottságot felhatalmazták, hogy eljárjon Bukarestben és tanácskozzék Mihály királlyal. A tanácskozások lefolytatása után az Egyesült Államok és a Brit királyság hajlandó lesz elismerni a román kormányt, mellyel a szovjet kormány diplomáciai viszonyban van. A szovjet kormány vállalkozott, hogy tanácsot adjon a bolgár kormánynak a nemzeti arcvonal kiegészítése ügyében.

Megegyezés jött létre az atomerő bizottság megalakítása ügyében, mely az Egyesült Nemzetek keretében fog működni. Az atomerőbizottság elsősorban a következő ügyek-

ben tesz javaslatot a béke érdekében: A tudományos értesülések kicserélésének előmozdítása, az atomerő békés célokra való felhasználása, az atomfegyverek kiküszöbölése, az Egyesült Nemzetek rendelkezéseit betartó államok hatályos védelme. Ezen bizottság, mely az Egyesült Államokban működik, nem avatkozik egyik állam belügyeibe sem, de javaslatot tehet egyes vitás kérdések kivizsgálására.

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete december 31-én este 7 órai kezdettel nagy Szilveszter-estét tart gázzal fűtött összes termeiben. Minden vendéget, pártállásra való tekintet nélkül, szeretettel vár a párt vezetősége.

Uj valuta: Tojás!

Nem hosszú történet, de jellemzően épületes, főleg tanulságos valakinek és valakiknek.

Elesztőügy. Kedves olvasó nem kell fölháborodni, maradj csak ülve nyugodtan a sámlidon. Az elesztőt igen is a Pénzügyigazgatóság rendeltére szabályszerűen elosztották a kereskedőknek és neked — ha mázlid van és tisztességes kereskedő volt az utcában — a részed kp. „maximálta” áron kiadták. (Aki így megkapta, tudassa címét velem, mert házhoz járunk gratulálni.)

Szóval szakácsaim egyre-másra jelentik ünnep előtt hétfőn, hogy csak olyan értelmiségi és fizikai dolgozó menjen elesztőért, akinek tyukjai vannak. Elénken érdeklődünk, hát ez meg mi a csudabogár, csak nem mondta be a rádió a tojást fizetőszközül? Nem, nem. Az elétevelt kereskedő urak Kanizsán egész egyszerűen félredobták a „megbolygott” pengőt és átmenetileg a pengő és a maori esiga között a tojást választották fizetési eszközü. (Ide nem kell miniszteri rendelet, mint az alkalmazottak prémiumánál.) Azonnal intézkedtünk és az illetőt, akit „in flagrante” rajtaszittunk, előállítottuk tojásokkal együtt a rendőrségre, ahol azt a vérszegény védekezést hallottuk, hogy neki az volt a szándéka, — mivel a gyárnak tojás nem kell — a tojást eladja az üzletben rendes árt. Már-már meghatottan akarunk bocsánatot kérni, mikor is kiveszek az illető jövődőlbeli tojáskereskedő kezéből egy számlát, mely azt bizonyítja, hogy 3 kg. elesztó gyári ára 8.700 pengő. Diszkrétén és szerényen megkérdezem tőle, mennyiért adta az elesztót? Két dkg-ot 1 tojáért — felelte még szerényebben. Érdeklődök mi a tojás piaci ára? Halkan lehel: 5000 pengő. Szóval két tojás ártáért 3 kg. elesztót lehet venni. Bájós, szinte emivalóan bájós. A többiek, akik még a sütőporért is tojást kértek, szintén bájósak.

A karácsonyi ünnepek előtti időszakig a szakszervezetek közvetlen a Sövíri-cégtől megkapták az elesztót 53 pengőért dkg-ját, de ezt egy bizonyos kör nem bírta elviselni, hogy a munkásság így módon hozzájuthat valamikhez, elintézte („megfurta”), hogy ezentúl az adófizető kereskedők a jogosak ilyesminek az elosztására (de bezzeg a bürgonya nem kellett, ugyiltszik azért, mert senki sem adott volna érte tojásvalutát).

Hát igen, elosztották! Brávo, Pénzügyigazgatóság!

Csepregi s. k.

Átmenetileg meghosszabbították a kollektív szerződések hatályát

A kormány legújabb rendeletében az érvényben lévő kollektív szerződések hatályát további intézkedésig meghosszabbította. A rendelet hatályba lépésének napján érvényben lévő kollektív szerződések hatályban maradnak akkor is, ha azokat valamelyik fél már felmondta.

Iparoskőr Szilveszterje 6 órai kezdettel

Hat súlyos sebesülés a Mária gyógyszerárban történt robbanásnál

A „Zala” tegnapi számában közölte, hogy a Szabadság-terem lévő Mária-gyógyszerárban súlyos szerencsétlenség történt. Részleteket tegnapi számunkban még nem tudtunk közölni, mert a robbanás lapzárt után következett be. Megállapítható, hogy a detonáció nem butángáz-palack felrobbanás, hanem mint azt a súlyosan megsebesült dr. Lukács Vilmosné, a gyógyszerár tulajdonosnője jegyzőkönyvbe mondta, egy gázolinnal megtöltött, rosszul zárható fémtartály okozta. Dr. Lukács Vilmosné a következőket mondja el a szerencsétlenség okát:

Tegnap délelőtt üzletemben megjelent Baumert Gyula Maort-tisztviselő, aki két darab gyermekdudlit és 12 darab aspirint vásárolt. Az volt az óhaja, hogy nem pénzben, hanem gázolinban fizet. Természetesen beleegyeztem. Laboránsnőmet, Rezsőfi Ilonát egy fémtartállyal elküldtem Baumert tisztviselő lakására a gázolinért. Azonnal betettük a laboratórium melletti hideg, fűtetlen szobába. Ebben az időben jelent meg 12 éves Dénes fiam és kíváncsiságból felnyitotta a fémtar-

tály tetejét, mert azt hitte, hogy benzín van benne. Belenézett, majd újra visszahelyezte a tetejét. Azonban a fémtartály fedele már nem zárt tökéletesen. A gáz erősen szivárgott. Fiam érezte a veszélyt és a szobában tartózkodó Rezsőfi Ilonával együtt segítségért kiáltott. Mi, akik a patikában tartózkodtunk, ijedten benézünk a szobába, hogy mi történt. Pár pillanat múlva a gáz beömlött a fűtött szobába is és amint a kályhához ért, hatalmas robbanás után meggyulladt a ruhánk. Tehetetlenül az utcára futottunk mindannyian. A gyógyszerárban tartózkodott Fogarasi Ferenc gyógyszerész, Dezső Erzsébet és Szép Ilona alkalmazottak. Mindnyájan súlyos égési sebeket szenvedtek. A mentők azonnal kórházba szállították a sebesülteket.

Baumert Gyula Maort-tisztviselő ellen megindították az eljárást.

A „Zala” szerkesztősége ma érintkezésbe lépett a kórházzal, ahol a kezelőorvos kijelentette, hogy bár az égési sebek súlyosak, de egy esetben sem életveszélyesek.

Ma is elmaradt a népbírói tárgyalás

A mára meghirdetett népbírói tárgyalást Arató Antal elnök kénytelen volt elhalasztani, miután ismét előfordult, hogy egy a párt által delegált népbíró a tárgyaláson nem jelent meg. Ez esetben a Szociáldemokrata Párt népbírja maradt távol, helyettesítéséről gondoskodás időben nem történt, így a tárgyalást megtartani nem lehetett. Amikor a közvélemény a napi sajtón át a népbírók működésének lassúságáról panaszkodik, akkor teljesen érthető, hogy azoknak a pártoknak népbírái maradnak bejelentetlenül távol a bíróságok tárgyalásairól, amely pártok legelősebben követelik a gyorsabb ütemű ítélkezéseket. Meggyőződésünk, hogy a Szociáldemokrata Párt nagykanizsai vezetőségének idejében nem volt tudomása delegált népbírájának távolmaradásáról, éppen ezért felteszük, hogy a tárgyalást megakadályozó és meg nem jelent tagjával szemben a megfelelő lépéseket megteszi, hogy ilyen esetek a jövőben többé elő ne fordulhassanak.

Iparoskőr Szilveszterje 6 órai kezdettel

Rendes bíróság elé kerülnek Gudrica és Dervalics

A „Zala” beszámolt arról a betörésről, amelyet Dervalics György és Gudrica Sándor követtek el Bede-nak István kárára, akitől 6 darab teljes löszerszármot vittek el. A bűnügyi rendőség megállapította, hogy a betörőket más bűn is terheli, így Horváth György Örtöröny-utcai lakost is ők fosztották ki, ahonnan ruháimut, zsiát és sok más élelmiszert vittek el. A rendőség azt is megállapította, hogy Becsics István Attila-utca 5. szám alatti lakostól annak istállójából egy szarvasmarhát kötöttek el. Az állatot Szűcs László hentessegéd vette meg. Bűnlajstromukhoz tartozik, hogy Horváth Jánosnétól és özv. Hollósi Jánosnétól házinyulákat loptak. A két betörő valóságos büntényát tartott fenn és nagy dárídókat rendeztek Horváth Istvánnál, akinél laktak. Eléskamrájuk pedig Ifja Béla-né lakásán volt. A nagykanizsai rendőség detektívjei kitűnő munkát végeztek a két alvilági ember letartóztatásával. Az ügyészségtől nyert értesülésünk szerint ez alkalommal elkerülték a statáriális bíróságot és ügyüket január 10-én rendes bíróság tárgyalja majd.

— Hazaság. Krati Evelyn és Bittera László okl. mernők f. hó 29 én 13 órakor tartják esküvőjüket a budapesti Szent Ferenc-rend templomában.

Megyei bizottsági ülés lesz ma Zalaegerszegen

Ma délelőtt 11 órára hívták össze Zalaegerszegen a megyebizottsági tagokat. A megyebizottság ülésének programja:

1. Az alispán állásában való megerősítése.
2. Állásfoglalás Balatonfüred járásának Veszprém vármegyéhez való csatolásával szemben.

A programponctok előtt két napirend előtti felszólalás is lesz, még pedig a Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt egy-egy bizottsági tagja szóvá teszi az elharapódzó reakció garázdálkodását és a legerélyesebben követelni fogja annak megfékezését és minden reakciós eltávolítását a közéletből.

Előadás az atomenergiáról

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság tervbevette előadássorozatának első részeként

holnap, vasárnap d. e. 11 órakor a Kommunista Párt jól fűtött nagytermében Szegő László tartja meg előadását „Atomenergia és kultúra” cím alatt. Az előadás ingyenes és mindenkit szívesen lát a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság vezetősége.

Napjaink legaktuálisabb politikai és tudományos kérdése kétségkívül az atomerő felszabadítása. A világ urainak minden tanácskozásán ott ül némán és láthatatlanul a nagy atomdiplomata, amelynek nem hallható szava ma minden aktuális politikai és tudományos kérdés felett áll. Erről a hatalmas világhatalmú erőről hallunk holnap népszerű előadást. Az előadás felöleli az atomkutatás izgalmas történetét, az alchimistáktól a legmodernebb atomromboló kísérletekig.

A nagykanizsai ügyészség fogházába szállították a Vörrü közsegen elkövetett gyilkosság tetteseit

A „Zala” hírt adott arról, hogy 18-an az esti órákban Vörrü közsegen meggyilkolták Szabó István gazdálkodót. A nyomozás megállapította, hogy a gyilkosságot az áldozat apja, Szabó György és testvérbátyja, Szabó János követték el. A gyilkosokat a tegnapi napon a nagykanizsai ügyészségre szállították, ahol nyomban megkezdtek kihallgatásukat. A tettesek egybehangzóan azt vallották, hogy tettüket önvédelemből követték el, mert Szabó István állandóan verte édesapját és életve-

szélyes fenyegetésekkel illette bátyját. A gyilkosság elkövetése előtt is hasonló volt a helyzet. Szabó János, az áldozat testvére elmondta, hogy édesapja védelmében eselekedett, amikor ártalmatlanná tette öcsét, Szabó Istvánt. A fennálló rendelkezések értelmében a nagykanizsai ügyészség megkeresést intézett az igazságügy-minisztériumhoz, hogy a tetteseket rögtönítelő bíróság állítsa-e. Így az igazságügyminisztérium mondja ki az utolsó szót a gyilkosok ügyében.

Franciaország és Amerika között ideiglenes légügyi megállapodás jött létre két Atlanti-óceáni repülőjárat megindítása érdekében, amelyek Közelkelet és India felé is közlekednek.

Az angol lapok jelentése szerint Anglia legközelebb egy félmillió rádiókészüléket fog exportálni, amelyek Afrikában, Indiában, Délamerikában, közép- és távolkeleten kerülnek elhelyezésre.

Iparoskőr Szilveszterje 6 órai kezdettel

A Független Kisgazdapárt

Értesíti úgy Nagykanizsa város, mint Nagykanizsa járás választóit, hogy a párt Király-utca 29. sz. alatti helyiségében a nemzetgyűlés újbóli megnyitására Magyar János nemzetgyűlési képviselő panasznapot tart. Kérjük tagjainkat, hogy panaszaikkal naponta reggel 8 órától délután 2 óráig forduljanak irodánkhoz. — Kisgazdapárt vezetősége.

Anyakönyvi hírek. Halálozások:

Málek József 20 éves, Varga Ferenc 68 éves, Barbalits István 19 éves, Füvesi György 7 napos, Begerics György 1 hónapos, Buki Péter 67 éves, Veron János 9 éves, Bánai Mária 15 éves, Kiss József 27 éves, Tóth Józsefné Balázs Erzsébet 81 éves, özv. Kiss Istvánné Kerekes Katalin 62 éves, Pusztovics József 85 éves, Vaska Zoltán 14 éves, özv. Molnár Vendelné Reichenstein Matild 78 éves, Pető Lajos 49 éves, Bárdos Anna 79 éves, Szvetner József 72 éves.

A veszélyesség elleni küzdelemben a nép támogatása a hatóságok feladatja

A veszélyesség elleni védekezés bevezetése óta az ország csaknem teljesen mentes volt attól a borzalmas és emberre, állatra egyaránt veszélyes betegségtől. Sajnos öngyógyhiány miatt védekezéseket jelenleg csak a határvidékeken tud a hatóság adni. Ezért fontos ma a veszélyesség ellen érvényben lévő rendszabályok szigorú betartása, különösen pedig a betegség legfőbb terjesztőinek, a kóborló ebeknek a befogása és irtása. A földművelésügyi kormány felhívja az ország lakosságát a veszélyes betegség elleni küzdelemre. Támogassuk tehát a hatóságokat ebbeli munkájukban, vegyünk részt a kóbor ebek irtásában, illetve befogásában és a befogott ebeket adjuk át a gyeptestereknek.

APRÓHÍRDETESEK

Családiházat vennék pénzért vagy bármilyen természetbeni javakért. Cím a kiadóban. 2301

Hibás porcellánedényt jutányosan eladok. Ugyanott keresek egy pár gyöngyöt megvétélre. Hofer Horthy Miklós-u. 65. 2302

Pénzbeadót keresünk azonnali befizetésre. Hadirokkant előnyben. Drávavölgyi Rt. 2305

Eladó tehenes-lovas kocsi 1 drb. 150 kg. sertésért. Varasdi u. 60. 2306

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közszolgálat” R. T. Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Benicz János Nyomtatott a „Közszolgálat” R. T. Nagykanizsa nyomdájában Nagykanizsa

Nemzedékért felel: Zalai Károly

Heti előjegyzési, zseb- és falinaptárak kaphatók a Zala kiadóhivatalában